

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-143-21

Druk nr 1812
Warszawa, 30 listopada 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Edukacji i Nauki.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18 w ust. 6 w pkt 2 wyrazy „zajęć realizowanych w ramach programu szkolenia” zastępuje się wyrazami „zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w ramach programu szkolenia”;

2) w art. 28a:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wniosek o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego składa organ prowadzący szkołę w terminie od dnia 1 listopada do dnia 31 stycznia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym oddział przygotowania wojskowego ma rozpocząć działalność.”,

b) w ust. 6 w pkt 1 wyrazy „zajęć z zakresu programu szkolenia” zastępuje się wyrazami „zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w ramach programu szkolenia”,

c) w ust. 8 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „na prowadzenie” zastępuje się wyrazami „na utworzenie”,

d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a i 8b w brzmieniu:

„8a. W przypadku gdy liczba wniosków, o których mowa w ust. 5, przekracza limit zezwoleń określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 12, Minister Obrony Narodowej, udzielając zezwoleń na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego, oprócz warunków, o których mowa w ust. 4, bierze pod uwagę w pierwszej kolejności:

1) doświadczenie szkoły w prowadzeniu oddziału przygotowania wojskowego lub

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych oraz ustawę z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

- 2) doświadczenie szkoły w prowadzeniu działalności, o której mowa w art. 74 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w tym liczbę oddziałów prowadzących tę działalność oraz liczbę uczniów w tych oddziałach, lub
- 3) liczbę absolwentów oddziału przygotowania wojskowego, którzy zostali powołani do jednego z rodzajów czynnej służby wojskowej, wynikającą ze statystyki w zakresie powołań do tej służby, lub
- 4) udzielenie w pierwszej kolejności zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w szkole, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b.

8b. Udzielenie zezwolenia następuje nie wcześniej niż po dniu 31 stycznia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym oddział przygotowania wojskowego ma rozpocząć działalność.”,

- e) w ust. 10 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4–7 w brzmieniu:
    - „4) nierozliczenia przyznanego wsparcia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych;
    - 5) nieprzeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego do klasy I oddziału przygotowania wojskowego w dwóch następujących po sobie latach szkolnych, licząc od roku szkolnego, w którym nie przeprowadzono postępowania rekrutacyjnego;
    - 6) braku powołań spośród absolwentów oddziału przygotowania wojskowego do jednego z rodzajów czynnej służby wojskowej w okresie trzech lat, licząc od dnia ostatniego powołania absolwenta tego oddziału;
    - 7) nieutworzenia oddziału przygotowania wojskowego w terminie do dnia 15 września roku szkolnego, w którym oddział przygotowania wojskowego miał rozpocząć działalność.”,
  - f) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Cofnięcie zezwolenia jest równoznaczne z likwidacją oddziału przygotowania wojskowego. Likwidacja następuje w terminie określonym w decyzji o cofnięciu zezwolenia, z tym że termin ten nie może być wcześniejszy niż koniec roku szkolnego, w którym uczniowie oddziału przygotowania wojskowego kończą naukę w tym oddziale.”,
  - g) w ust. 12 wyrazy „na prowadzenie” zastępuje się wyrazami „na utworzenie”;
- 3) w art. 29 w ust. 1:

- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
    - „2) art. 10 ust. 1 pkt 1–5 i 7, art. 55 ust. 6e, art. 62 ust. 2, art. 63 ust. 1, 12, 13, 14, 20 i 22, art. 66 ust. 1, art. 68 ust. 7 i 9, art. 91 ust. 8 oraz art. 128 ust. 1 i 8 – wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu, zarząd województwa;”
  - b) w pkt 3 wyrazy „art. 117 ust. 8 oraz art. 127 ust. 6 i 17” zastępuje się wyrazami „art. 117 ust. 8, art. 125a ust. 5 oraz art. 127 ust. 6, 16a, 17 i 17a”;
- 4) w art. 39:
- a) w ust. 3 w pkt 1 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 2,
  - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
    - „3a. Gmina może zorganizować dzieciom i młodzieży bezpłatny transport do szkoły lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7, również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku. W przypadku zorganizowania tego transportu gmina jest obowiązana zapewnić opiekę w czasie przewozu do szkoły lub ośrodka.”
  - c) uchyla się ust. 4a;
- 5) w art. 51 w ust. 1:
- a) w pkt 1 wyrazy „art. 53 ust. 2a” zastępuje się wyrazami „art. 53a”,
  - b) uchyla się pkt 6;
- 6) w art. 53 uchyla się ust. 2a;
- 7) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:
- „Art. 53a. 1. Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór nad realizacją programu szkolenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 w oddziałach przygotowania wojskowego w szkołach ponadpodstawowych.
  - 2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:
    - 1) obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w ramach programu szkolenia w oddziale przygotowania wojskowego;
    - 2) ocenianiu organizacji zajęć, o których mowa w pkt 1;
    - 3) sprawdzaniu warunków realizacji zajęć praktycznych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6;
    - 4) udzielaniu pomocy szkołom prowadzącym oddziały przygotowania wojskowego, w tym pomocy dotyczącej wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia w tych

oddziałach przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych.

3. Nadzorowi, o którym mowa w ust. 1, podlega w szczególności:

- 1) posiadanie przez szkołę odpowiednio wykwalifikowanej kadry do prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 2) realizacja szczegółowych treści szkolenia, miejsce realizowania zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1, formy i metody szkolenia, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6;
- 3) zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków podczas zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Czynności z zakresu nadzoru przeprowadzają żołnierze, pracownicy Ministerstwa Obrony Narodowej i pracownicy jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, posiadający imienne upoważnienie Ministra Obrony Narodowej. Upoważnienie zawiera:

- 1) datę wydania i numer upoważnienia;
- 2) podstawę prawną przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru;
- 3) imię i nazwisko osoby upoważnionej do przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru;
- 4) pieczęć i podpis Ministra Obrony Narodowej.

5. Minister Obrony Narodowej zawiadamia, w terminie co najmniej 7 dni przed planowanym rozpoczęciem czynności z zakresu nadzoru, dyrektora szkoły prowadzącej oddział przygotowania wojskowego, dowódcę jednostki wojskowej, o której mowa w art. 28a ust. 9, oraz organ prowadzący szkołę o zamiarze przeprowadzenia tych czynności i terminie ich przeprowadzenia.

6. Osoby, o których mowa w ust. 4, wykonujące czynności z zakresu nadzoru, mają prawo:

- 1) wstępu do szkół prowadzących oddziały przygotowania wojskowego i jednostek wojskowych, w których są prowadzone zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, oraz na teren innych obiektów, na którym są prowadzone te zajęcia;
- 2) wglądu do dokumentacji dotyczącej przebiegu zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 3) wglądu do dokumentów dotyczących kwalifikacji kadry do prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1;

- 4) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 5) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej i wychowawczej w oddziałach przygotowania wojskowego.

7. Osoby, o których mowa w ust. 4, mogą wydawać dyrektorowi szkoły prowadzącej oddział przygotowania wojskowego i dowódcy jednostki wojskowej, o której mowa w art. 28a ust. 9, zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.

8. Dyrektor szkoły prowadzącej oddział przygotowania wojskowego i dowódca jednostki wojskowej, o której mowa w art. 28a ust. 9, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 7, mogą zgłosić wobec nich zastrzeżenia do Ministra Obrony Narodowej.

9. Dyrektor szkoły prowadzącej oddział przygotowania wojskowego i dowódca jednostki wojskowej, o której mowa w art. 28a ust. 9, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 7, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 8 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, są obowiązani powiadomić:

- 1) Ministra Obrony Narodowej o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

10. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności oddziału przygotowania wojskowego, Minister Obrony Narodowej niezależnie od środków, o których mowa w ust. 7, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę.

11. Minister Obrony Narodowej może wydawać organowi prowadzącemu szkołę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.

12. Minister Obrony Narodowej może przetwarzać dane osobowe osób prowadzących zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, i uczniów w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru.

13. Przeprowadzenie w szkole prowadzącej oddział przygotowania wojskowego czynności z zakresu nadzoru nie może zakłócać pracy tej szkoły.

14. Z czynności przeprowadzonych w ramach nadzoru sporządza się protokół, który zawiera ocenę realizacji programu szkolenia, w tym ocenę realizacji zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1, oraz stwierdzone uchybienia i zalecenia dotyczące usunięcia tych uchybień wraz z terminem realizacji tych zaleceń. Protokół może zawierać rekomendacje wynikające z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru.”;

8) w art. 55 po ust. 6 dodaje się ust. 6a–6h w brzmieniu:

„6a. W przypadku gdy dyrektor szkoły lub placówki nie zrealizuje w wyznaczonym terminie zaleceń, o których mowa w ust. 4, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wezwać dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń. Dyrektor szkoły lub placówki przekazuje wyjaśnienia organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

6b. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny w terminie 7 dni od dnia otrzymania wyjaśnień, o których mowa w ust. 6a, lub w terminie 7 dni od dnia upływu terminu na przekazanie tych wyjaśnień może wyznaczyć dyrektorowi szkoły lub placówki ostateczny termin realizacji zaleceń, o których mowa w ust. 4.

6c. Jeżeli dyrektor szkoły lub placówki nie zrealizuje zaleceń, o których mowa w ust. 4, w ostatecznym terminie wyznaczonym zgodnie z ust. 6b, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wystąpić do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

6d. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra właściwy minister może w sytuacji określonej w ust. 6c odwołać dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

6e. Organ prowadzący szkołę lub placówkę odwołuje dyrektora szkoły lub placówki w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 6c, i niezwłocznie informuje o tym organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

6f. W przypadku gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę nie odwoła dyrektora szkoły lub placówki w terminie, o którym mowa w ust. 6e, powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki wygasa po upływie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 6c.

6g. Wygaśnięcie powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w ust. 6f, stwierdza organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Informację o wygaśnięciu powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezwłocznie przekazuje organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę.

6h. Przepisy ust. 6a–6g stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2.”;

9) w art. 62 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku szkoły lub placówki prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej – po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.”;

10) w art. 63:

a) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie zostanie wyłoniony kandydat, organ prowadzący powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu przez siebie kandydatowi po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki oraz zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora.”,

b) po ust. 12 dodaje się ust. 12a w brzmieniu:

„12a. Opinia zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w ust. 12, jest wydawana w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu prowadzącego o wydanie tej opinii.”,

c) ust. 13 i 14 otrzymują brzmienie:

„13. Do czasu powierzenia stanowiska dyrektora zgodnie z ust. 10 lub 12 organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły lub placówki wicedyrektorowi, a w szkołach lub placówkach, w których nie ma wicedyrektora, nauczycielowi tej szkoły lub placówki, jednak nie dłużej niż na okres 10 miesięcy.

14. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje komisję konkursową w składzie:

- 1) do trzech przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę;
- 2) pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, chyba że organ ten zgłosi mniejszą liczbę swoich przedstawicieli;
- 3) po dwóch przedstawicieli:
  - a) rady pedagogicznej,

- b) rady rodziców;
- 4) po jednym przedstawicielu organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, wyłonionym spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa.”;
- d) uchyla się ust. 15 i 16,
- e) w ust. 17 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Przepis ust. 14 stosuje się również w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, z tym że:”;
- f) ust. 18 otrzymuje brzmienie:
„18. W przypadku szkół i placówek nowo zakładanych w skład komisji konkursowej nie wchodzi przedstawiciele, o których mowa w ust. 14 pkt 3 i 4.”;
- g) po ust. 19 dodaje się ust. 19a w brzmieniu:
„19a. Jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład zespołu lub łączonymi w zespół sprawują różne organy, to – w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek – przedstawiciele, o których mowa w ust. 14 pkt 2, ustalają wspólnie te organy.”;
- h) ust. 21 i 22 otrzymują brzmienie:
„21. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza się na 5 lat szkolnych. W uzasadnionych przypadkach po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego można powierzyć to stanowisko na krótszy okres, jednak nie krótszy niż jeden rok szkolny. Wymogu uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty nie stosuje się w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez ministrów.
22. Przepisy ust. 1 i 10–21 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2, z tym że w przypadku negatywnej opinii, o której mowa w art. 62 ust. 2, organ prowadzący powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki

ustalonemu przez siebie kandydatowi lub powołuje na to stanowisko ustalonego przez siebie kandydata po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki oraz zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora; zakładowa organizacja związkowa wydaje opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu prowadzącego o wydanie tej opinii.”;

11) w art. 66 w ust. 1:

a) w pkt 1 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d i e w brzmieniu:

„d) złożenia przez nauczyciela rezygnacji, na mocy porozumienia stron, w terminie uzgodnionym przez nauczyciela składającego rezygnację i organ właściwy do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego,

e) zmian organizacyjnych uzasadniających likwidację stanowiska kierowniczego, z końcem roku szkolnego, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem;”

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w przypadkach szczególnie uzasadnionych po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia; wymogu uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty nie stosuje się w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez ministrów.”;

12) w art. 68 w ust. 8 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Uprawnienia, o których mowa w ust. 5, nie przysługują dyrektorom jednooddziałowych przedszkoli oraz kierownikom szkół podstawowych (szkół filialnych) i szkół artystycznych (szkół filialnych), podporządkowanych organizacyjnie innej szkole.”;

13) w art. 86 po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2g w brzmieniu:

„2a. Jeżeli uzgodnione warunki działalności, o których mowa w ust. 2, przewidują prowadzenie zajęć z uczniami, organizacja i prowadzenie tych zajęć wymagają uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, dotyczącej zgodności programu tych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21.

2b. W celu uzyskania opinii, o której mowa w ust. 2a, dyrektor szkoły lub placówki nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem zajęć, o których mowa w ust. 2a, przekazuje odpowiednio kuratorowi oświaty lub specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, a także pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, o których mowa w ust. 2.

2c. Opinię, o której mowa w ust. 2a, odpowiednio kurator oświaty lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, wydaje w terminie 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 2b. Niewydanie opinii w tym terminie jest równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej.

2d. Dyrektor szkoły lub placówki po uzyskaniu pozytywnej opinii odpowiednio kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, albo po upływie terminu do wydania opinii, o którym mowa w ust. 2c, jest obowiązany przed rozpoczęciem zajęć, o których mowa w ust. 2a, przedstawić rodzicom ucznia, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tym uczniom:

- 1) pełną informację o celach i treściach realizowanego programu zajęć;
- 2) pozytywną opinię odpowiednio kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 – jeżeli zostały wydane;
- 3) pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, o których mowa w ust. 2.

2e. Dyrektor szkoły lub placówki udostępnia rodzicom ucznia, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tym uczniom, na ich wniosek, materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć.

2f. Udział w zajęciach, o których mowa w ust. 2a, wymaga pisemnej zgody rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów.

2g. Opinie, o których mowa w ust. 2a, nie są wymagane w przypadku zajęć, o których mowa w ust. 2a, organizowanych i prowadzonych w ramach zadania zleconego z zakresu administracji rządowej.”;

14) w art. 88 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Akt założycielski publicznej szkoły artystycznej, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także szkoły filialne podporządkowane organizacyjnie tej szkole.”;

15) w art. 89:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 1a–3 i 14–18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej lub innych szkołach publicznych tego samego typu, a także kształcących w tym samym zawodzie lub w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną z tym zawodem.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Szkoła publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana, jeżeli likwidacja tej szkoły:

- 1) nie ograniczy dostępności nauki, wychowania i opieki oraz
- 2) polepszy:
  - a) warunki nauki, wychowania i opieki uczniów likwidowanej szkoły oraz nie pogorszy ich w szkole lub szkołach wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny,
  - b) warunki stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, w przypadku gdy likwidowana szkoła prowadzi takie kształcenie, oraz
- 3) nie pogorszy warunków dotarcia uczniów do szkoły, a w przypadkach, o których mowa w ust. 1c pkt 1 i 2 – również dzieci do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, oraz
- 4) jest uzasadniona zmianami demograficznymi lub prognozami dotyczącymi liczby uczniów likwidowanej szkoły, szkoły lub szkół wskazanych jako miejsce

kontynuowania nauki oraz ogółem wszystkich szkół danego typu prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

1b. Jednostka samorządu terytorialnego zamierzająca zlikwidować szkołę publiczną może wskazać również dodatkowo, inne niż wymienione w ust. 1a, okoliczności uzasadniające likwidację szkoły.

1c. W przypadku likwidacji szkoły publicznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego jednostka ta wskazuje uczniom możliwość kontynuowania nauki w innej szkole lub innych szkołach, prowadzonych przez tę jednostkę, z tym że w przypadku likwidacji:

- 1) szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym jednostka ta wskazuje uczniom uczęszczającym do szkoły podstawowej możliwość kontynuowania nauki w innej szkole podstawowej lub innych szkołach podstawowych, prowadzonych przez tę jednostkę, a dzieciom uczęszczającym do oddziału przedszkolnego w tej szkole – możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w innej szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez tę jednostkę;
- 2) szkoły podstawowej, w której są zatrudnieni nauczyciele i osoby, o których mowa w art. 15 ust. 1, prowadzące zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, jednostka ta wskazuje uczniom uczęszczającym do szkoły podstawowej możliwość kontynuowania nauki w innej szkole podstawowej lub innych szkołach podstawowych, prowadzonych przez tę jednostkę, a dzieciom uczęszczającym do innej formy wychowania przedszkolnego – możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez tę jednostkę.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W opinii, o której mowa w ust. 3, kurator oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, oceniają zasadność likwidacji szkoły, w tym zgodność tej likwidacji z przepisami prawa.”;

16) w art. 91 dodaje się ust. 11–13 w brzmieniu:

„11. Połączenie w zespół szkół lub placówek niebędących szkołami lub placówkami artystycznymi lub włączenie do zespołu szkoły lub placówki niebędącej szkołą lub placówką artystyczną, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

12. Połączenie w zespół szkół lub placówek artystycznych lub włączenie do zespołu szkoły lub placówki artystycznej, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

13. W przypadku gdy w skład zespołu mają wchodzić zarówno szkoły lub placówki niebędące szkołami lub placówkami artystycznymi, jak i szkoły lub placówki artystyczne, prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, połączenie w zespół tych szkół lub placówek lub włączenie do zespołu tych szkół lub placówek następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzgodnionej z kuratorem oświaty.”;

17) w art. 97 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą szkół artystycznych oraz szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej.”;

18) w art. 109 w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) zajęcia z przygotowania wojskowego realizowane w ramach programu szkolenia w oddziale przygotowania wojskowego.”;

19) w art. 110:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, uwzględniając przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, a w przypadku szkoły artystycznej – na podstawie art. 47 ust. 1a, a następnie przedstawia go do zaopiniowania radzie pedagogicznej. Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola zaopiniowany przez radę pedagogiczną dyrektor szkoły lub przedszkola przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działającym w szkole lub przedszkolu, których dotyczy arkusz organizacji.”,

- b) uchyla się ust. 2a,
  - c) w ust. 5 wyrazy „ust. 2–3” zastępuje się wyrazami „ust. 2 i 3”;
- 20) po art. 112 dodaje się art. 112a w brzmieniu:
- „Art. 112a. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może określić, w drodze rozporządzenia, typy publicznych szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, którym mogą być podporządkowane szkoły filialne, uwzględniając wpływ funkcjonowania szkoły filialnej na efektywność kształcenia artystycznego w tych typach szkół artystycznych.
2. Szkoła filialna może być utworzona i podporządkowana publicznej szkole artystycznej, określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 1, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego.
3. Utworzenie szkoły filialnej podporządkowanej publicznej szkole artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego wymaga zawarcia porozumienia między tą jednostką a ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
4. Szkoła filialna podporządkowana publicznej szkole artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego może być utworzona na obszarze tej jednostki.
5. Publicznej szkole artystycznej mogą być podporządkowane nie więcej niż dwie szkoły filialne.
6. W przypadku szkoły filialnej zajęcia edukacyjne artystyczne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1a mogą być realizowane w następujący sposób:
- 1) wszystkie zajęcia edukacyjne artystyczne są realizowane w szkole filialnej;
  - 2) zajęcia edukacyjne artystyczne są realizowane zarówno w szkole filialnej, jak i w publicznej szkole artystycznej, której jest podporządkowana szkoła filialna.”;
- 21) w art. 113:
- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
    - „2) tryb nadawania imienia szkole i placówce artystycznej oraz zespołowi szkół artystycznych;”;
  - b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
    - „3a) zasady tworzenia i używania nazwy szkoły artystycznej filialnej;”;
- 22) po art. 125 dodaje się art. 125a w brzmieniu:

„Art. 125a. 1. Zajęcia w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce zawiesza się, na czas oznaczony, w razie wystąpienia na danym terenie:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych,
- 2) temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów,
- 3) zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną,
- 4) nadzwyczajnego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów innego niż określone w pkt 1–3

– w przypadkach i trybie określonych w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 32 ust. 11.

2. W przypadku zawieszenia zajęć, o którym mowa w ust. 1, na okres powyżej dwóch dni dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego organizują dla uczniów zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zajęcia te są organizowane nie później niż od trzeciego dnia zawieszenia zajęć, o którym mowa w ust. 1.

3. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o których mowa w ust. 2, są realizowane:

- 1) z wykorzystaniem narzędzia informatycznego, o którym mowa w art. 44a ust. 1, lub
- 2) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej zapewniających wymianę informacji między nauczycielem, uczniem i rodzicem, lub
- 3) przez podejmowanie przez ucznia aktywności określonych przez nauczyciela potwierdzających zapoznanie się ze wskazanym materiałem lub wykonanie określonych działań, lub
- 4) w inny sposób niż określone w pkt 1–3, umożliwiający kontynuowanie procesu kształcenia i wychowania.

4. O sposobie lub sposobach realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o których mowa w ust. 2, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez

osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, informują organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, mogą odstąpić od organizowania dla uczniów zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o których mowa w ust. 2.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o których mowa w ust. 2, w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczniów, konieczność zapewnienia uczniom i rodzicom indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz właściwego przebiegu procesu kształcenia.

7. Statut przedszkola, szkoły i placówki, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – organizacja wychowania przedszkolnego, określa szczegółową organizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o których mowa w ust. 2, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne wykorzystywane przez nauczycieli do realizacji tych zajęć, sposób przekazywania uczniom materiałów niezbędnych do realizacji tych zajęć, warunki bezpiecznego uczestnictwa uczniów w tych zajęciach w odniesieniu do ustalonych w danym przedszkolu, danej innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce technologii informacyjno-komunikacyjnych, mając na uwadze łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia. Statut szkoły określa także sposób potwierdzania uczestnictwa uczniów na zajęciach realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, uwzględniając konieczność poszanowania sfery prywatności ucznia oraz warunki techniczne i oprogramowanie sprzętu służącego do nauki.”;

23) w art. 127:

a) po ust. 16 dodaje się ust. 16a w brzmieniu:

„16a. Dyrektor szkoły, na wniosek rodziców ucznia, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, i w porozumieniu z organem prowadzącym, umożliwia uczniowi, który posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, realizację zajęć indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w indywidualnym kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami, uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania. Przepisy art. 125a ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”,

b) po ust. 17 dodaje się ust. 17a w brzmieniu:

„17a. Dyrektor przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę oraz szkoły podstawowej, w której są zorganizowane oddziały przedszkolne – także dyrektor szkoły podstawowej, na wniosek rodziców dziecka i w porozumieniu z organem prowadzącym, umożliwiają dziecku, które posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, realizację zajęć indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w indywidualnym kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami, uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego. Przepisy art. 125a ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”;

24) w art. 128 dodaje się ust. 4–8 w brzmieniu:

„4. Szkoła, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, w którym nie zorganizowano szkoły specjalnej, na wniosek rodziców ucznia, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, oraz w porozumieniu z kierownikiem tego podmiotu i organem prowadzącym tę szkołę, umożliwia uczniowi realizację w podmiocie leczniczym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przepisy art. 125a ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

5. Zajęcia, o których mowa w ust. 4, organizuje się uczniowi odpowiednio do wskazań lekarza prowadzącego leczenie ucznia.

6. Dyrektor szkoły, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, w którym nie zorganizowano szkoły specjalnej, na wniosek nauczyciela, kierownika podmiotu leczniczego lub upoważnionego przez niego lekarza, może – ze względu na stan zdrowia ucznia – zezwolić na:

- 1) odstąpienie od realizacji niektórych treści nauczania obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) zmniejszenie liczby godzin zajęć edukacyjnych;
- 3) odstąpienie od udziału ucznia w zajęciach edukacyjnych na czas wskazany przez lekarza.

7. W przypadku ucznia przebywającego w podmiocie leczniczym krócej niż 9 dni, dyrektor szkoły, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, w którym nie zorganizowano szkoły specjalnej, może odstąpić od organizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość; nie dotyczy to ucznia przewlekle chorego, którego leczenie wymaga częstej hospitalizacji.

8. Warunki korzystania przez ucznia, który realizuje zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zgodnie z ust. 4, z urządzeń technologicznych (sprzętu komputerowego, elektronicznego) i pomieszczeń podmiotu leczniczego oraz ponoszenia kosztów ich utrzymania i bezpiecznego użytkowania określa umowa zawarta pomiędzy organem prowadzącym szkołę, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, a podmiotem leczniczym, w którym uczeń przebywa.”;

- 25) w art. 143 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) posiadają obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”;
- 26) w art. 150 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) w przypadku wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej, albo oddziału przygotowania wojskowego w publicznej szkole ponadpodstawowej – informację o obywatelstwie kandydata.”;
- 27) w art. 165 w ust. 12 i w art. 166 w ust. 3 wyrazy „art. 39 ust. 2–4a” zastępuje się wyrazami „art. 39 ust. 2–4”;
- 28) w art. 169:
  - a) w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) niezrealizowania przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę polecenia, o którym mowa w art. 180 ust. 3.”;
  - b) w ust. 4 wyrazy „ust. 1 pkt 3” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 2–4 i 6”;
- 29) w art. 172 w ust. 2 w pkt 7 w lit. a wyrazy „art. 134 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 130 ust. 7a, art. 134 ust. 1”;

30) art. 172a otrzymuje brzmienie:

„Art. 172a. Przepisy art. 68 ust. 7–7d i art. 120a stosuje się do szkół niepublicznych prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem niepublicznych szkół artystycznych.”;

31) po art. 173 dodaje się art. 173a w brzmieniu:

„Art. 173a. Przepisy art. 125a ust. 1–5 i 7, art. 127 ust. 16a i 17a, art. 128 ust. 4–8 oraz przepisy wydane na podstawie art. 125a ust. 6 stosuje się odpowiednio do niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek.”;

32) po art. 175 dodaje się art. 175a w brzmieniu:

„Art. 175a. Do niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8.”;

33) w art. 179 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Uprawnienia publicznej szkoły artystycznej mogą zostać cofnięte przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie warunków, o których mowa w art. 14 ust. 4, lub warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 7 albo w przypadku gdy osoba prowadząca szkołę nie zrealizuje polecenia, o którym mowa w art. 180 ust. 3.”;

34) w art. 180:

a) w ust. 1 w zdaniu trzecim wyrazy „art. 55” zastępuje się wyrazami „art. 55 ust. 1–6 i 7–9”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli niepubliczna szkoła lub placówka lub organ prowadzący tę szkołę lub placówkę prowadzą działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutu lub nie wypełniają zobowiązań, o których mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, lub nie spełniają warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 4, a w przypadku szkoły artystycznej – warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 7, organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca usunięcie uchybień, wskazując, w zależności od oceny zakresu i stopnia stwierdzonych uchybień, termin ich usunięcia, jednak nie dłuższy niż 30 dni od dnia przekazania polecenia.”;

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę niezwłoczne umożliwienie wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce. Wykonywanie w niepublicznej szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego powinno rozpocząć się nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania polecenia.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6a:

a) po ust. 7a dodaje się ust. 7b w brzmieniu:

„7b. Jeżeli w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu oceny pracy, o której mowa w ust. 6, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – kurator oświaty nie uzyskają porozumienia odpowiednio z organem prowadzącym szkołę lub organem prowadzącym placówkę doskonalenia nauczycieli w sprawie tej oceny, to oceny pracy, o której mowa w ust. 6, dokonuje odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny po rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego szkołę lub kurator oświaty po rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego placówkę doskonalenia nauczycieli.”,

b) w ust. 10a w pkt 1–3 wyrazy „ust. 6” zastępuje się wyrazami „ust. 6 albo 7b”;

2) w art. 85t po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wystąpić do organu prowadzącego szkołę z wnioskiem o zawieszenie nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę.”;

3) w art. 91d pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) art. 6a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 6 i 7b, art. 9b ust. 3, 3a i 4 pkt 2 oraz ust. 6 i 7 pkt 1, art. 9f ust. 1, art. 9g ust. 3 pkt 1 i ust. 4, art. 18 ust. 4 i 5, art. 22 ust. 1, art. 26 ust. 2, art. 42 ust. 6a, art. 54 ust. 5, art. 63 ust. 2, art. 75 ust. 2a, art. 85s ust. 4, art. 85t ust. 1–2 i 5 oraz art. 85z ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 – wykonuje odpowiednio: wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 22ao w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
  - „2) w przypadku podręcznika do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego w klasach IV–VIII szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej – zawiera usystematyzowaną prezentację treści nauczania z zakresu danych zajęć edukacyjnych na danym etapie edukacyjnym, ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego; prezentacja treści nauczania nie jest opracowana w sposób repetycyjny podporządkowany wyłącznie ćwiczeniu technik rozwiązywania zadań egzaminacyjnych, wzorowanych na arkuszach egzaminacyjnych do przeprowadzania odpowiednio egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego;”;
- 2) w art. 44d wyrazy „posiadane kwalifikacje lub” zastępuje się wyrazami „posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe lub”;
- 3) w art. 44t wyrazy „posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe” zastępuje się wyrazami „posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe”;
- 4) w art. 44zzzk po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o rozpoczęciu kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy – Prawo oświatowe, o obowiązku zorganizowania egzaminu zawodowego dla osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4, oraz wyznacza termin wskazania przez ten podmiot miejsca przeprowadzenia tego egzaminu.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 584, 619 i 1981) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 2 w pkt 3 wyrazy „art. 15 ust. 1–5” zastępuje się wyrazami „art. 15”;
- 2) art. 12 otrzymuje brzmienie:
  - „Art. 12. Dane dziedzinowe ucznia w związku z wczesnym wspomaganie rozwoju, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi oraz kształceniem specjalnym obejmują:
    - 1) numer opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
    - 2) datę wydania odpowiednio opinii lub orzeczenia, o których mowa w pkt 1;

- 3) datę przedłożenia w szkole lub placówce oświatowej odpowiednio opinii lub orzeczenia, o których mowa w pkt 1;
- 4) datę zakończenia realizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub kształcenia specjalnego, zorganizowanych na podstawie odpowiednio opinii lub orzeczenia, o których mowa w pkt 1;
- 5) informację o rodzaju niepełnosprawności, a w przypadku niepełnosprawności sprzężonych – współwystępujących niepełnosprawności, niedostosowaniu społecznym lub zagrożeniu niedostosowaniem społecznym;
- 6) liczbę godzin zajęć w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe, oraz liczbę godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizujących zalecenia zawarte w opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, ze wskazaniem formy tych zajęć: indywidualne lub w grupie;
- 7) liczbę godzin zajęć wychowania przedszkolnego lub zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe;
- 8) liczbę godzin zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685), ze wskazaniem formy tych zajęć: indywidualne lub zespołowe;
- 9) liczbę godzin zajęć odpowiednio rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizujących zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczeniu o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, w indywidualnym programie zajęć, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, i w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, ze wskazaniem formy tych zajęć: indywidualne lub zespołowe;
- 10) liczbę przypadających na ucznia godzin zajęć i innych zadań realizowanych przez nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej

zatrudnionych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia specjalnego uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym;

- 11) liczbę przypadających na ucznia godzin zajęć i innych zadań realizowanych przez specjalistów zatrudnionych dodatkowo w ramach współorganizowania kształcenia specjalnego;
  - 12) liczbę przypadających na ucznia godzin zajęć i innych zadań realizowanych przez pomoc nauczyciela.”;
- 3) w art. 13 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) liczbę godzin zajęć wychowania przedszkolnego realizowanych indywidualnie z uczniem objętym zindywidualizowaną ścieżką realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe;”;
- 4) w art. 14 po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:
„11a) liczbę godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem objętym zindywidualizowaną ścieżką kształcenia, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe;”;
- 5) w art. 29 w ust. 3 w pkt 1 wyrazy „art. 15 ust. 2–6” zastępuje się wyrazami „art. 15”;
- 6) po art. 66b dodaje się art. 66c w brzmieniu:
„Art. 66c. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w celu umożliwienia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przeprowadzania analiz przyczyn nieobecności nauczycieli w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby, w tym monitorowania przyczyn, skali oraz cykliczności nieobecności, a także przygotowywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na potrzeby własne lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania badań, prognoz lub opracowań dotyczących nieobecności nauczycieli w pracy wskutek choroby, a także szacowania skutków finansowych zmian przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych pozyskuje z bazy danych SIO dane nauczyciela obejmujące:
- 1) imię (imiona) i nazwisko;
  - 2) numer PESEL, a w przypadku nauczyciela nieposiadającego numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
  - 3) datę urodzenia;
  - 4) płeć;

- 5) staż pracy;
- 6) staż pracy pedagogicznej;
- 7) typ szkoły lub placówki oświatowej, w której jest zatrudniony;
- 8) kod TERYT gminy, w której znajduje się miejsce zatrudnienia;
- 9) podstawę prawną zatrudnienia;
- 10) stopień awansu zawodowego;
- 11) wykształcenie;
- 12) wymiar etatu;
- 13) wskazanie, czy nauczyciel przebywa na urlopie dla poratowania zdrowia, o którym mowa w art. 73 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

2. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2–13, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kwartalnie, do 20 dnia miesiąca następującego po zakończeniu danego kwartału kalendarzowego, według stanu na ostatni dzień danego kwartału kalendarzowego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1287) w art. 304 wyrazy „31 sierpnia 2022 r.” zastępuje się wyrazami „31 sierpnia 2024 r.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930) w art. 73a po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w ramach środków, o których mowa w ust. 1, może udzielać z budżetu państwa, w ramach realizacji ustanowionego programu lub przedsięwzięcia, dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432, z 2019 r. poz. 534, 1287 i 2248 oraz z 2021 r. poz. 4) po art. 143 dodaje się art. 143a w brzmieniu:

„Art. 143a. W przypadku nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu, którzy do dnia 31 sierpnia 2020 r. zostali zatrudnieni w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w rozumieniu art. 4 pkt 28a lit. a ustawy zmienianej w art. 1 oraz w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, pierwszy cykl szkolenia branżowego, o którym mowa

w art. 70c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6, w łącznym wymiarze 40 godzin, wynosi 4 lata.”.

Art. 8. 1. Do postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Wniosek, o którym mowa w art. 28a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w roku szkolnym 2022/2023 składa się w terminie do dnia 28 lutego 2022 r.

Art. 9. Bezpłatny transport i opieka zorganizowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 39 ust. 3 pkt 2 lub ust. 4a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym mogą nadal się odbywać zgodnie z dotychczasowymi przepisami, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 2022 r.

Art. 10. 1. Do konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek, w tym nowo zakładanych szkół lub placówek, oraz konkursów na stanowiska dyrektorów zespołów szkół lub placówek, w tym nowo zakładanych zespołów szkół lub placówek, ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do:

- 1) powierzenia kandydatowi wyłonionemu w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz stanowiska dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek,
- 2) powołania kandydata wyłonionego w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do:

- 1) powierzenia kandydatowi ustalonymu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki,

oraz stanowiska dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek,

- 2) powołania kandydata ustalonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 63 ust. 12 w związku z art. 63 ust. 22 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy kurator oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydali opinię, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadku, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 12. 1. Dyrektor szkoły lub placówki, w których w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, w ramach działalności podjętej przez stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, są prowadzone zajęcia z uczniami, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jest obowiązany przekazać kuratorowi oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, program tych zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu tych zajęć, wraz z opiniami, o których mowa w art. 86 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1. Przepisy art. 86 ust. 2c–2f ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.

2. W razie negatywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zaprzestaje się prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 1, z końcem okresu (semestru), w którym opinia została wydana.

3. Opinie, o których mowa w ust. 1, nie są wymagane w przypadku zajęć, o których mowa w ust. 1, organizowanych i prowadzonych w ramach zadania zleconego z zakresu administracji rządowej.

Art. 13. Do likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w sprawie których jednostka samorządu terytorialnego podjęła przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uchwałę o zamiarze likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 14. W przypadku połączenia w zespół szkół lub placówek albo włączenia do zespołu innych szkół lub placówek, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w których sprawie jednostka samorządu terytorialnego podjęła uchwałę przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się przepisów art. 91 ust. 11–13 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 15. 1. Z dniem 31 sierpnia 2022 r. likwiduje się działającą w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy szkołę filialną podporządkowaną szkole artystycznej, chyba że do dnia 30 marca 2022 r.:

- 1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, potwierdzi podporządkowanie szkoły filialnej szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez tego ministra;
- 2) jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę artystyczną zawrze z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego porozumienie w sprawie dalszego działania szkoły filialnej.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 88 ust. 2b oraz art. 112a ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.

3. Organ prowadzący szkołę artystyczną, której jest podporządkowana szkoła filialna ulegająca likwidacji zgodnie z ust. 1, jest obowiązany w terminie do dnia 30 kwietnia 2022 r. zawiadomić rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, o likwidacji szkoły filialnej z dniem 31 sierpnia 2022 r.

Art. 16. Do postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy, a w przypadku

placówek doskonalenia nauczycieli – do postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli przez okres co najmniej 6 miesięcy, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 17. 1. Podręczniki do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym do kształcenia specjalnego, dopuszczone do użytku szkolnego przed dniem 1 września 2022 r. zachowują status dopuszczonych do użytku szkolnego.

2. Do postępowań w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2022 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 18. Przepis art. 44d ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do uczniów klas dotychczasowego czteroletniego technikum.

Art. 19. 1. Dane dziedzinowe ucznia w związku z kształceniem specjalnym, o których mowa w art. 12 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obejmują również liczbę godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., do czasu zakończenia kształcenia w klasach dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych.

2. Dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w szkole, o których mowa w art. 14 pkt 11a ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obejmują również liczbę godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem objętym zindywidualizowaną ścieżką kształcenia, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., do czasu zakończenia kształcenia w klasach dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych.

Art. 20. W przypadku dotacji celowej, o której mowa w art. 73a ust. 1a ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przyznanej do dnia 31 grudnia 2022 r. przepisu

art. 133 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.²⁾) nie stosuje się.

Art. 21. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 28a ust. 12 i art. 113 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 28a ust. 12 i art. 113 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane na podstawie tego przepisu.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 19, 25, 26, 29 i 30, art. 4 i art. 19, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.;
- 2) art. 1 pkt 3 lit. a w zakresie art. 128 ust. 8, art. 1 pkt 3 lit. b, pkt 22–24, 31 i 32, art. 3 pkt 1–3 oraz art. 18, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927, 1981 i 2054.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych jest zapewnienie obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia. W ustawie zasadniczej dostrzeżona została waga nadzoru pedagogicznego nad szkołami oraz potrzeba ustawowego określenia jego zasad. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią więc niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, który dysponuje odpowiednimi narzędziami i wyspecjalizowaną jednostką, jest obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania.

Kurator oświaty jest organem wchodzącym w skład administracji zespolonej w województwie, który w imieniu wojewody wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty, określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082), na obszarze województwa. Kurator oświaty, oprócz zadań, które wynikają z przepisów wymienionej ustawy, realizuje również zadania określone w innych aktach prawnych, w tym w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762). Nadzór pedagogiczny jest jednym z zadań realizowanych przez kuratora oświaty. Należy podkreślić, że inne zadania realizowane przez kuratora oświaty pozostają w ścisłym związku z nadzorem pedagogicznym sprawowanym przez ten organ. Kurator oświaty realizuje te zadania, dysponując kompleksową wiedzą na temat funkcjonowania szkół i placówek, którą pozyskuje w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego. Jednocześnie kurator oświaty ma ustawowy obowiązek współdziałania z innymi organami i organizacjami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, wspierania nauczycieli, szkół i ich organów prowadzących. Dla zapewnienia prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niezwykle ważne jest, aby przy podejmowaniu na poziomie lokalnym decyzji w istotnych kwestiach dotyczących funkcjonowania jednostek systemu oświaty kurator oświaty miał znaczący głos.

Odmienną rolę w systemie oświaty odgrywają organy prowadzące szkoły i placówki, w tym jednostki samorządu terytorialnego, których ustawowym obowiązkiem jest prowadzenie publicznych szkół i placówek. Zadaniem organów prowadzących jest w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, wyposażenie jej w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji zadań statutowych, wykonywanie remontów obiektów szkolnych i niezbędnych inwestycji, zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej,

finansowej, obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki, a także wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki. Szkoła i jej funkcjonowanie jest więc obszarem, w którym przenikają się kompetencje organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę.

Przepisy projektowanej ustawy mają na celu wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, w tym w szczególności kuratora oświaty, tak aby jak najpełniej mógł on wykonywać powierzone mu ustawowo zadania. Niezmiernie istotne jest poprawianie warunków funkcjonowania szkół i placówek, co pozytywnie wpłynie na rozwój uczniów i wychowanków. W tym kontekście ważne jest wielopłaszczyznowe współdziałanie organu sprawującego nadzór pedagogiczny z organami prowadzącymi publiczne szkoły i placówki w stosowaniu rozwiązań zgodnych z prawem i wpisujących się w regionalną i lokalną politykę oświatową. Na potrzebę zwiększenia skuteczności oddziaływań organu sprawującego nadzór pedagogiczny na funkcjonowanie jednostek objętych jego nadzorem wskazują liczne sygnały od kuratorów oświaty, rodziców, nauczycieli oraz związków zawodowych zrzeszających nauczycieli. Najczęściej sygnały te zawierają informacje o działaniach niezgodnych z przepisami prawa, niekorzystnie wpływających na jakość edukacji i warunki rozwoju uczniów i wychowanków objętych kształceniem, wychowaniem i opieką.

Z uwagi na powyższe, jak również z uwagi na fakt, że dotychczasowa praktyka wskazuje na nieprawidłowości, jakie mają miejsce w sytuacji:

- 1) powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, kiedy to organy prowadzące najczęściej nie uzasadniają swojej decyzji lub powołują argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony, oraz
  - 2) odwoływania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, które zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane mimo braku przesłanek wynikających z tego przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie
- w projekcie ustawy wprowadza się obowiązek uzyskania w powyższych sprawach pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W powyższym trybie odpowiednio kurator oświaty lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie wyrażał opinię jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad daną szkołą lub placówką. Takie rozwiązanie podkreśla konieczność odpowiedzialnego współdziałania dwóch organów (organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę lub placówkę) w celu zapewnienia optymalnych warunków funkcjonowania szkoły lub placówki na poziomie zarządzania jej działalnością.

Ponadto, w celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania i opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły lub placówki zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły lub placówki. W związku z tym w projekcie ustawy proponuje się również:

- 1) wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w postępowaniu konkursowym przez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej, jak również w kwestii powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby niebędącej nauczycielem przez wprowadzenie obowiązku uzyskania jego pozytywnej opinii w tym zakresie, a także
- 2) umożliwienie organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny wnioskowania do organu prowadzącego o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, lub zawieszenie dyrektora szkoły lub placówki w sytuacji, gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny w ramach sprawowanego nadzoru stwierdzi uchybienia związane z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.

Sygnały o przypadkach nierealizowania przez dyrektorów szkół lub placówek zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego oraz braku skutecznych narzędzi do egzekwowania tego obowiązku były przekazywane do Ministerstwa Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwa Edukacji Narodowej) przez kuratorów oświaty. Informacje o takich sytuacjach były przekazywane już przed wprowadzeniem czasowego ograniczenia

funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Kuratorzy oświaty przekazywali do Ministerstwa Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwa Edukacji Narodowej) również informacje o występujących problemach dotyczących sprawowania nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach niepublicznych, wskazując na brak możliwości przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Sytuacje takie wynikały z unikania kontaktu przez dyrektora tej szkoły lub placówki albo osobę prowadzącą (często to ta sama osoba), braku odpowiedzi na pisma przesyłane do dyrektora (osoby prowadzącej), nieudostępnianie dokumentacji w trakcie wykonywania czynności nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce.

Brak realizacji zaleceń przez dyrektorów szkół lub placówek oraz uniemożliwianie przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.

Niezmiernie ważne jest więc zabezpieczenie warunków do prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, co uzasadnia wprowadzenie w projektowanej ustawie rozwiązań wzmacniających rolę organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratora oświaty, podczas podejmowania na poziomie lokalnym decyzji w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek.

Projektowana ustawa zawiera również regulacje umożliwiające tworzenie szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego. W uzasadnionych sytuacjach utworzenie szkoły filialnej będzie stanowiło ułatwienie dla uczniów szkół artystycznych, którzy będą mogli realizować wszystkie lub część zajęć edukacyjnych kształcenia artystycznego w szkole mniej oddalonej od miejsca zamieszkania.

W projektowanej ustawie określa się warunki, które muszą być spełnione, aby mogło dojść do likwidacji szkoły lub placówki, a także określa, co podlega ocenie w ramach opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły przez właściwy organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Dodatkowo projektowana ustawa doprecyzowuje, że jednostka samorządu terytorialnego może wskazać uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki

jedynie w szkole lub szkołach prowadzonych przez tę jednostkę, a w przypadku likwidacji szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego ma obowiązek wskazać nie tylko szkołę, ale także prowadzoną przez siebie placówkę wychowania przedszkolnego.

Ponadto, wychodząc naprzeciw potrzebom niektórych jednostek samorządu terytorialnego, w projekcie ustawy znalazły się regulacje pozwalające gminie na zorganizowanie dowozu uczniów w sytuacjach innych niż te, w których gmina ma ustawowy obowiązek.

W projekcie ustawy wprowadzono także, wypracowane we współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej, propozycje zmian dotyczących oddziałów przygotowania wojskowego w szkołach ponadpodstawowych. Celem zmian jest usprawnienie procesu wydawania przez Ministra Obrony Narodowej zezwoleń na utworzenie oddziałów przygotowania wojskowego. W projekcie przewiduje się również zmiany w zakresie warunków, jakie musi spełnić kandydat biorący udział w postępowaniu rekrutacyjnym do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej (Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie oraz Wojskowe Ogólnokształcące Liceum Informatyczne im. Polskich Kryptologów w Warszawie) oraz oddziałów przygotowania wojskowego. Ponadto zajęcia z przygotowania wojskowego realizowane w ramach programu szkolenia w oddziale przygotowania wojskowego zostały zaliczone do podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Proponowane rozwiązania pozwolą usprawnić proces wydawania zezwoleń organom prowadzącym na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego oraz uzyskać większą efektywność zakładanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej celów rekrutacyjnych, tj. pozyskanie większej liczby kandydatów do odbycia skróconej służby przygotowawczej, którzy w przyszłości zasilą zasoby rezerw osobowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

W projekcie ustawy dodano również rozwiązania dotyczące organizowania i prowadzenia w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole i placówce zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w przypadku, gdy w tych jednostkach systemu oświaty zostaną zawieszona zajęcia z powodu wystąpienia na danym terenie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, nieodpowiedniej temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną lub innego nadzwyczajnego zdarzenia

zagrożącego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów. Wprowadzenie nowej regulacji wynika z potrzeby pilnego uregulowania w ustawie obowiązku organizowania dla uczniów zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i tym samym umożliwienia uczniom uczestniczenia w tych zajęciach, w sytuacji gdy nie ma możliwości prowadzenia zajęć w tradycyjny sposób na terenie przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki. Brak takich rozwiązań powoduje, że w okresie zawieszenia zajęć uczniowie nie uczestniczą w ogóle w zajęciach (zarówno na terenie szkoły, jak i z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), co z pewnością negatywnie wpływa na proces kształcenia uczniów. Obecnie, tj. w roku szkolnym 2021/2022, w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce, których funkcjonowanie zostało w całości lub w części ograniczone, zawieszono zajęcia są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Powyższe przepisy mają jednak zastosowanie wyłącznie w roku szkolnym 2021/2022. Począwszy od roku szkolnego 2022/2023, aby uniknąć sytuacji, w której zawieszenie zajęć w szkole (np. z powodu niskiej temperatury zewnętrznej) powoduje, że uczniowie nie uczestniczą w żadnych zajęciach (ponieważ nie ma podstaw prawnych do zorganizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), w projekcie ustawy proponuje się wprowadzić przepis zobowiązujący dyrektora szkoły do zorganizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Projekt ustawy zawiera także inne zmiany o charakterze doprecyzującym. Zmiany te dotyczą tych przepisów, które najczęściej budzą wątpliwości interpretacyjne. Są to przede wszystkim zmiany w zakresie działalności prowadzonej przez stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki. Zgodnie z projektem ustawy dyrektor szkoły lub placówki będzie miał obowiązek uzyskać pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 tej ustawy, przed rozpoczęciem zajęć oraz przedstawić rodzicom ucznia lub pełnoletniemu uczniowi informację o celach i treściach programu zajęć, pozytywną opinię kuratora oświaty oraz pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, a na wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia – również materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć. Taka procedura wpłynie na zwiększenie świadomości uczniów i rodziców o treściach

zawartych w zaproponowanych programach. Rodzic powinien mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach, w zakresie objętym zajęciami.

Opinie organu sprawującego nadzór pedagogiczny nie będą wymagane w przypadku organizacji i prowadzenia zajęć w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W projekcie ustawy wprowadza się również obowiązek stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, tj. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. poz. 1055). Zmiana ma charakter porządkujący, bowiem w praktyce przedszkola, szkoły i placówki niepubliczne, przy organizacji krajoznawstwa i turystyki, w tym wycieczek szkolnych, stosują przepisy rozporządzenia, mimo że dotyczy ono wyłącznie przedszkoli, szkół i placówek publicznych. Stosowanie przepisów rozporządzenia zarówno przez publiczne, jak i niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki ujednotoczy warunki i sposób organizacji krajoznawstwa i turystyki, co zapewni bezpieczeństwo uczniom korzystającym z krajoznawstwa i turystyki, bez względu na rodzaj (publiczne lub niepubliczne) przedszkola, szkoły lub placówki, do której uczęszczają.

W projekcie uwzględniono również zmiany doprecyzowujące kwestie rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcenie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia. W tym przypadku będą miały zastosowanie te same przepisy, które stosuje się w odniesieniu do szkół publicznych, tj. art. 120a i art. 130 ust. 7a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

W projekcie ustawy wprowadzono również zmianę porządkującą polegającą na uchyleniu przepisu art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Obecnie przepis zobowiązujący kuratora oświaty do opracowania programu wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, nie ma zastosowania ze względu na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. przepisów art. 70a ust. 4–6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz uchylenie rozporządzenia

Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. poz. 430, z późn. zm.).

II. Szczegółowa charakterystyka proponowanych zmian

1. Modyfikacja przepisów regulujących działalność oddziałów przygotowania wojskowego oraz rekrutację do tych oddziałów i szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej (art. 1 pkt 1, 2, 5 lit. a, pkt 6, 7, 17, 18, 25 i 26 projektu ustawy – zmiany dot. art. 18 ust. 6, art. 28a ust. 5, 6, 8, 8a, 8b, 10, 11 i 12, art. 51 ust. 1 pkt 1, art. 53 ust. 2a, art. 53a, art. 97 ust. 3, art. 109 ust. 1 pkt 8, art. 143 ust. 1 pkt 5 oraz art. 150 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Oddziały przygotowania wojskowego zostały wprowadzone do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 1681, z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Propozycje zawarte w projekcie ustawy w zakresie funkcjonowania oddziałów przygotowania wojskowego, zwanych dalej „OPW”, wynikają z praktyki przeprowadzonych postępowań o wydanie zezwolenia na utworzenie OPW organom prowadzącym publiczne i niepubliczne szkoły ponadpodstawowe na rok szkolny 2020/2021. Zmiany w zakresie rekrutacji do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz OPW wynikają z faktu, że absolwenci tych szkół i oddziałów, w przypadku podjęcia przez nich decyzji o współpracy z Siłami Zbrojnymi RP, muszą spełniać wymogi kwalifikacyjne niezbędne do podjęcia służby wojskowej.

Proponuje się zatem wprowadzić w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe następujące zmiany:

- 1) w art. 18 w ust. 6 uporządkować terminologię stosowaną w przepisach regulujących funkcjonowanie oddziałów przygotowania wojskowego i wprowadzić pojęcie „zajęcia z przygotowania wojskowego realizowane w ramach programu szkolenia” w miejsce pojęcia „zajęcia realizowane w ramach programu szkolenia”;

2) w art. 28a:

- a) wprowadzić zmianę w ust. 5 polegającą na określeniu terminu, w którym organy prowadzące szkoły mogą składać wnioski o zezwolenie na utworzenie OPW. Proponuje się, aby terminem końcowym na składanie wniosków był dzień 31 stycznia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym OPW ma rozpocząć działalność. Praktyka pokazała, że dla organów prowadzących i szkół obecny termin graniczny na składanie wniosków, tj. dzień 31 marca, nie jest korzystny z uwagi na to, że bezpośrednio poprzedza okres egzaminów maturalnych oraz zakończenie roku szkolnego dla uczniów zdających ten egzamin. Istotne jest także, aby szkoła, która otrzymała pozytywną decyzję, miała zapewniony czas na przygotowanie się do rekrutacji na następny rok szkolny. Jednocześnie organ wydający decyzję zezwalającą na utworzenie oddziału powinien wydać tę decyzję jeszcze przed rozpoczęciem postępowania rekrutacyjnego. Ze względu na termin wejścia w życie projektowanej ustawy, w przypadku wniosków składanych w 2022 r. w projekcie został przewidziany termin na składanie wniosków o zezwolenie na utworzenie OPW, który rozpocznie działalność od dnia 1 września 2022 r. – do dnia 28 lutego 2022 r.,
- b) dodać nowy ust. 8a, w którym zostaną określone kryteria, którymi Minister Obrony Narodowej powinien kierować się przy wydawaniu zezwolenia na utworzenie OPW, w przypadku gdy liczba wniosków organów prowadzących przekracza limit zezwoleń na dany rok. Przepis ten nie tworzy jednocześnie katalogu zamkniętego. Powyższe pozwoli, szczególnie w początkowym okresie tworzenia OPW w szkołach, na równomierne rozmieszczenie ich w regionach (województwach). W późniejszym okresie rozwiązanie to pozwoli Ministrowi Obrony Narodowej na możliwość szerszego spojrzenia w skali kraju na potrzeby rekrutacyjne występujące w danym regionie, co przełoży się w przyszłości na zwiększanie potencjalnych zasobów rezerw osobowych Sił Zbrojnych RP w tym regionie. Przepis wskazuje na przesłanki, które będą brane pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków, tj. doświadczenie szkoły w prowadzeniu OPW, doświadczenie szkoły w prowadzeniu działalności dydaktyczno-wychowawczej w dziedzinie obronności państwa, np. realizacja przez szkołę programu „Certyfikowane Wojskowe Klasy Mundurowe”. Znaczenie dla resortu obrony narodowej będą również miały efekty, jakie szkoła osiąga przy rekrutacji absolwentów OPW tej szkoły do jednego z rodzajów czynnej służby wojskowej. Ponadto projektowany przepis przewiduje preferowanie w prowadzonym postępowaniu techników, co pozwoli w pierwszej kolejności udzielać zezwoleń na utworzenie OPW w szkołach prowadzących

- kształcenie zawodowe (w przypadku wniosku dotyczącego technikum i liceum ogólnokształcącego), których absolwenci w przyszłości z racji wyuczonego zawodu będą bardziej pożądani dla Sił Zbrojnych RP, potencjalnie zasilając szeregi korpusu szeregowych i podoficerów, a więc stanowisk specjalistycznych. Powyższe nie zamyka drogi ubiegania się o zezwolenie na utworzenie OPW w liceach ogólnokształcących,
- c) dodać nowy ust. 8b, który określa termin udzielenia zezwolenia. Decyzje o udzieleniu zezwolenia na utworzenie OPW byłyby wydawane nie wcześniej niż po upływie terminu składania wniosków przez organy prowadzące szkoły ponadpodstawowe, tj. po dniu 31 stycznia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym OPW ma rozpocząć działalność. Takie rozwiązanie ma na celu umożliwienie wyłonienia spośród wniosków złożonych do Ministra Obrony Narodowej szkół z najlepszym potencjałem rekrutacyjnym do jednego z rodzajów czynnej służby wojskowej,
  - d) w ust. 10 dodać pkt 4–7, które rozszerzą katalog przypadków, w których Minister Obrony Narodowej będzie miał możliwość cofnięcia zezwolenia na utworzenie OPW. Zmiana ma celu jednoznaczne wskazanie przypadków, w których Minister Obrony Narodowej będzie mógł cofnąć wcześniej wydane zezwolenie,
  - e) nadać nowe brzmienie ust. 11, dzięki czemu zostanie wprowadzone rozwiązanie, które w przypadku cofnięcia zezwolenia przez Ministra Obrony Narodowej umożliwi takie zorganizowanie procesu nauki, aby roczniki, które rozpoczęły naukę w OPW, mogły dokończyć kształcenie w całym cyklu nauczania. Określony w decyzji termin likwidacji OPW musi zawierać datę, po której nabór kandydatów do klasy I OPW nie będzie prowadzony,
  - f) w art. 53 uchylić ust. 2a i dodać nowy art. 53a określający zasady sprawowania przez Ministra Obrony Narodowej nadzoru nad realizacją programu szkolenia w OPW. Zgodnie z proponowaną zmianą Minister Obrony Narodowej nie będzie już sprawował nadzoru pedagogicznego nad realizacją programu (uchylenie art. 53 ust. 2a), lecz będzie sprawował nadzór nad realizacją programu. Sprawowanie nadzoru pedagogicznego jest jednym z głównych zadań kuratora oświaty, który posiada odpowiednie przygotowanie zawodowe, a zadania i kompetencje wykonuje przy pomocy kuratorium oświaty. Resort obrony narodowej nie dysponuje odpowiednim zasobem kadrowym do sprawowania nadzoru pedagogicznego. Dlatego też proponuje się, aby Minister Obrony Narodowej sprawował nadzór nad realizacją programu szkolenia w OPW, a nie – tak jak dotychczas – nadzór pedagogiczny. Minister Obrony Narodowej będzie sprawował nadzór przy pomocy upoważnionych żołnierzy, pracowników Ministerstwa Obrony Narodowej i

pracowników jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez tego Ministra, którzy *de facto* są przygotowani zawodowo do nadzoru nad realizacją szkolenia wojskowego. Nadzór Ministra Obrony Narodowej będzie polegał na obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w ramach programu szkolenia, ocenianiu organizacji tych zajęć, sprawdzaniu warunków realizacji zajęć praktycznych z przygotowania wojskowego, a także udzielaniu pomocy szkołom prowadzącym OPW, w tym pomocy dotyczącej wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia w tych oddziałach przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych. Nadzorowi będzie podlegało w szczególności posiadanie przez szkołę odpowiednio wykwalifikowanej kadry do prowadzenia zajęć z przygotowania wojskowego, realizacja szczegółowych treści szkolenia, miejsce realizowania zajęć z przygotowania wojskowego, formy i metody szkolenia oraz zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków podczas tych zajęć;

- 3) rozszerzyć stosowanie art. 97 ust. 3, który wyłącza ograniczenie związane z określoną liczbą oddziałów w szkole jako czynnika decydującego o utworzeniu stanowiska wicedyrektora, również do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej. Należy podkreślić, że dotychczasowe doświadczenie funkcjonowania szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej wskazuje na konieczność powołania, bez względu na liczbę oddziałów w szkole, wicedyrektora jako osoby wspierającej dyrektora w organizacji bieżącej pracy szkoły oraz zastępującej dyrektora podczas jego nieobecności;
- 4) w art. 109 w ust. 1 dodać pkt 8, w którym zajęcia z przygotowania wojskowego realizowane w OPW zostały wskazane jako jedna z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Należy zauważyć, że zajęcia wynikające z programu szkolenia w OPW są obowiązkowe. Potwierdzenie odbycia szkolenia w OPW jest istotne podczas rekrutacji do uczelni wojskowych (w dalszej perspektywie do uczelni, w których realizowana jest Legia Akademicka);
- 5) w art. 143 w ust. 1 dodać pkt 5, który ma na celu wyłączyć zasadę powszechnej dostępności w stosunku do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej i OPW. W postępowaniu rekrutacyjnym do wymienionych szkół i OPW będą mogli brać udział jedynie kandydaci posiadający obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 6) w art. 150 w ust. 1 dodać pkt 7, będący konsekwencją zmian wprowadzonych w art. 143 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Przepis nakłada na kandydata

obowiązek podania informacji o jego obywatelstwie przy składaniu wniosku o przyjęcie do danej szkoły ponadpodstawowej prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej lub OPW.

2. Zmiany w przepisach regulujących dowożenie uczniów do szkół i placówek (art. 1 pkt 4 i 27 projektu ustawy – zmiany dot. art. 39 ust. 3, 3a i 4a, art. 165 ust. 12 i art. 166 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Wychodząc naprzeciw potrzebom niektórych jednostek samorządu terytorialnego (uwaga zgłoszona w ramach konsultacji publicznych), a także uczniów i rodziców, projekt ustawy wprowadza regulacje pozwalające gminie na zorganizowanie dowozu uczniów w sytuacjach innych niż te, w których gmina ma ustawowy obowiązek. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami w przypadku ucznia niebędącego uczniem niepełnosprawnym (dowożenie uczniów niepełnosprawnych jest uregulowane odrębnie) gmina ma obowiązek dowiezienia do szkoły obwodowej i zapewnienia mu opieki podczas transportu w przypadku, gdy uczeń ten mieszka w odległości 3 km (uczniowie klas I–IV szkoły podstawowej) lub 4 km (uczniowie klas V–VIII szkoły podstawowej) od szkoły obwodowej, natomiast jeżeli odległość jest mniejsza, to gmina może (nie musi) zorganizować takie dowożenie. Zgodnie z projektowaną zmianą gmina będzie miała także możliwość, jeżeli podejmie taką decyzję, dowiezienia zarówno ucznia pełnosprawnego, jak i niepełnosprawnego do każdego typu szkoły, w tym np. do niepublicznej szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego czy szkoły artystycznej lub do ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Jeżeli gmina podejmie decyzję o zorganizowaniu takiego transportu, będzie obowiązana również zapewnić opiekę w czasie przewozu do szkoły lub ośrodka.

Konsekwencją wprowadzenia przepisu art. 39 ust. 3a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe jest uchylenie art. 39 ust. 3 pkt 2 i ust. 4a tej ustawy, którego zakres zawiera się w szerszej regulacji art. 39 ust. 3a.

Stosowne zmiany wprowadzono również w:

- 1) art. 165 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe w zakresie dotyczącym dowożenia uczniów oddziału przygotowawczego (odesłanie do art. 39 ust. 2–4a zastąpiono odesłaniem do art. 39 ust. 2–4);
- 2) art. 166 ust. 3 w zakresie dowożenia osób niebędących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym i które realizują obowiązek

szkolny lub obowiązek nauki w szkole innej niż obwodowa szkoła podstawowa (odesłanie do art. 39 ust. 2–4a zastąpiono odesłaniem do art. 39 ust. 2–4).

3. Uporządkowanie zadań kuratora oświaty przez uchylenie przepisu zobowiązującego kuratora oświaty do opracowywania programów wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody (art. 1 pkt 5 lit. b projektu ustawy – zmiana dot. art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Obecnie obowiązujący przepis art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zobowiązujący kuratora oświaty do opracowywania programów wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), miał zastosowanie w sytuacji, gdy wyodrębnione na podstawie art. 70a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela w budżecie wojewody środki były przeznaczone na dofinansowanie realizacji wojewódzkich zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków, które obowiązywało do dnia 31 grudnia 2018 r., ze środków wyodrębnionych w budżecie wojewody można było wówczas dofinansować:

- 1) programy kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli o zasięgu wojewódzkim;
- 2) zadania w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, zlecane uczelniom lub innym podmiotom;
- 3) udział krajowych podmiotów w międzynarodowych projektach i programach doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 4) staże zagraniczne organizowane w ramach współpracy międzynarodowej w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Od dnia 1 stycznia 2019 r. obowiązuje przepis art. 70a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym w budżetach wojewodów wyodrębnia się środki na

wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa w łącznej wysokości 12 400 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego. Ze środków tych wojewoda udziela jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli zatrudniające doradców metodycznych, o których mowa w art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dotacji na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego. Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy.

Z powyższych względów należy uchylić art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

4. Modyfikacja rozwiązań w zakresie nadzoru pedagogicznego (art. 1 pkt 8 projektu ustawy – zmiany dot. art. 55 ust. 6a–6d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

W związku z sygnałami kuratorów oświaty o przypadkach nierealizowania przez dyrektorów szkół lub placówek zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego oraz braku skutecznych narzędzi do egzekwowania tego obowiązku w projekcie ustawy proponuje się wprowadzić zmiany w tym zakresie.

Projektowane przepisy art. 55 ust. 6a–6d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe określają sposób postępowania organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sytuacji braku realizacji zaleceń wydanych dyrektorom szkół lub placówek w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie miał możliwość wezwania dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń. W przepisach określono 7-dniowy termin na przekazanie przez dyrektora szkoły lub placówki wyjaśnień organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł w terminie 7 dni od dnia otrzymania wyjaśnień lub upływu terminu na ich przekazanie wyznaczyć dyrektorowi szkoły lub placówki ostateczny termin realizacji tych zaleceń. Niezrealizowanie przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie wyznaczonym przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny umożliwi temu organowi wystąpienie do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji niezrealizowania przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie, właściwy minister będzie mógł odwołać dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

5. Modyfikacja rozwiązań w zakresie powierzania stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz powoływania na to stanowisko (art. 1 pkt 3 lit. a, pkt 9 i 10 lit. a, b i h projektu ustawy – zmiany dot. art. 29 ust. 1 pkt 2, art. 62 ust. 2 oraz art. 63 ust. 12, 12a, 21 i 22 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

W projekcie ustawy wprowadza się:

- 1) wymóg uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osobę niebędącą nauczycielem (art. 1 pkt 9 projektu ustawy – zmiany dot. art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

W obecnym stanie prawnym przepisy przewidują wyłącznie zasięgnięcie opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, która nie jest dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę wiążąca (obecnie obowiązujący art. 62 ust. 2 ustawy).

Wprowadzenie wymogu uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku, gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę chce powołać na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osobę niebędącą nauczycielem, jest niezbędne z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania. Wymóg uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny nie będzie wymagany w przypadku powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora w szkole lub placówce prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej. W tym przypadku – tak ja dotychczas – będzie wymagane jedynie zasięgnięcie opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

Jednocześnie proponuje się wprowadzić regulację, zgodnie z którą, jeżeli w drodze konkursu został wyłoniony co prawda kandydat na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki (osoba niebędąca nauczycielem), ale organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydał negatywną opinię w zakresie powołania tej osoby na stanowisko dyrektora, organ prowadzący szkołę lub placówkę powierzy to stanowisko ustalonemu przez siebie kandydatowi lub powoła na to stanowisko ustalonego przez siebie kandydata pod warunkiem, że uzyska pozytywną opinię organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii:

- 1) rady pedagogicznej oraz
- 2) rady szkoły lub placówki, oraz

- 3) zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora,

analogicznie jak w przypadku, gdy do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata (art. 1 pkt 10 lit. h projektu ustawy – zmiana dot. art. 63 ust. 22 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Zakładowa organizacja związkowa będzie obowiązana wydać opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu prowadzącego o wydanie tej opinii.

Konsekwencją powyższej zmiany jest uzupełnienie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o odesłanie do art. 63 ust. 22, a tym samym wskazanie, że w przypadku negatywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki lub powołanie na to stanowisko osoby niebędącej nauczycielem będzie kompetencją odpowiednio wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zarządu powiatu lub zarządu województwa;

- 2) wymóg uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w sytuacji gdy w uzasadnionych przypadkach organ prowadzący szkołę lub placówkę chce powierzyć stanowisko dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, jednak nie krótszy niż jeden rok szkolny (art. 1 pkt 10 lit. h projektu ustawy – zmiana dot. art. 63 ust. 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 63 ust. 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, decyzję o powierzeniu w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych podejmuje wyłącznie organ prowadzący szkołę lub placówkę, który często nie uzasadnia tej decyzji lub przytacza argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony. Wprowadzenie projektowanej zmiany pozwoli na uniknięcie sytuacji powierzenia przez organ prowadzący stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych w przypadkach nieuzasadnionych.

Jednocześnie z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne dotyczące charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w

sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, projekt ustawy przewiduje również zmianę tego przepisu (art. 1 pkt 10 lit. a projektu ustawy). Zmiana ta polega na określeniu, że jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu przez siebie kandydatowi pod warunkiem uzyskania w tym zakresie pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii:

- 1) rady pedagogicznej oraz
- 2) rady szkoły lub placówki, oraz
- 3) zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora; zakładowa organizacja związkowa będzie obowiązana wydać opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu prowadzącego o wydanie tej opinii.

6. Modyfikacja rozwiązań w zakresie składu komisji konkursowej powoływanej w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki (zespołu szkół lub placówek), w tym na stanowisko dyrektora nowo zakładanej szkoły lub placówki (nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek) (art. 1 pkt 10 lit. c–g projektu ustawy – zmiany dot. art. 63 ust. 13–18 i 19a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Zmiany polegają na:

- 1) zwiększeniu liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w komisji konkursowej z 3 do 5, z zastrzeżeniem że organ ten może zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli w skład komisji. Ponadto w skład komisji konkursowej będzie powoływanych do trzech przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę, a nie – tak jak dotychczas – trzech przedstawicieli (art. 1 pkt 10 lit. c projektu ustawy – zmiana dot. art. 63 ust. 14 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe);
- 2) określeniu liczby przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora szkoły

lub placówki nowo zakładanej. Organ prowadzący szkołę lub placówkę będzie obowiązany powołać w skład komisji konkursowej do trzech przedstawicieli organu prowadzącego i pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z tym że organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli w skład komisji. Oznacza to, że w skład komisji konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki nowo zakładanej będą wchodzić przedstawiciele organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny w takiej liczbie, jaka jest przewidziana w składzie komisji konkursowej powoływanej w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki już funkcjonującej (art. 1 pkt 10 lit. e i f projektu ustawy – zmiany dot. art. 63 ust. 17 i 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Jednocześnie z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne co do liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w komisji konkursowej powoływanej w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład tego zespołu sprawują różne organy, w projekcie ustawy proponuje się dookreślić, że w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład zespołu lub łączonymi w zespół sprawują różne organy, pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o których mowa w projektowanym art. 63 ust. 14 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustalają wspólnie te organy (art. 1 pkt 10 lit. g projektu ustawy – zmiana dot. art. 63 ust. 19a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Ponadto projekt ustawy przewiduje zmiany w zakresie powoływania w skład komisji konkursowej przedstawicieli organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych zrzeszających nauczycieli.

W obecnym stanie prawnym przepis art. 63 ust. 14 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe stanowi, że do komisji konkursowej powołuje się po jednym przedstawicielu

wymienionych organizacji związkowych, które obejmują swoim zakresem działania szkołę lub placówkę, w której konkurs się odbywa. Oznacza to, że powołuje się po jednym przedstawicielu wymienionych organizacji, niezależnie od tego, czy pracownicy zatrudnieni w danej szkole lub placówce są członkami tej organizacji, jak również niezależnie od tego, czy organizacja związkowa dopełniła warunku przedstawienia dyrektorowi szkoły lub placówki informacji, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263 oraz z 2021 r. poz. 1666).

Z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne w powyższym zakresie w projekcie ustawy zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym w skład komisji konkursowych będą powoływani przedstawiciele wyłącznie tych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, które działają w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa (art. 1 pkt 10 lit. c projektu ustawy – zmiana dot. art. 63 ust. 14 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Ponadto w projekcie ustawy wprowadza się zmianę o charakterze porządkującym w art. 63 ust. 13 polegającą na doprecyzowaniu, że do czasu powierzenia stanowiska dyrektora placówki w trybie przewidzianym przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe organ prowadzący będzie mógł również powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora tej placówki wicedyrektorowi albo nauczycielowi tej placówki, tak jak ma to miejsce w przypadku powierzenia stanowiska dyrektora szkoły (art. 1 pkt 10 lit. c projektu ustawy – zmiana dot. art. 63 ust. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

7. Modyfikacja rozwiązań w zakresie odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz z innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce (art. 1 pkt 3 lit. a, pkt 8 i 11 projektu ustawy – zmiany dot. art. 29 ust. 1 pkt 2, art. 55 ust. 6c–6h i art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Projekt ustawy przewiduje:

- 1) wprowadzenie możliwości wystąpienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia w przypadku, gdy dyrektor ten nie

zrealizuje w ostatecznym terminie wskazanym przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. W sytuacji gdy do organu prowadzącego szkołę lub placówkę wpłynie taki wniosek, organ ten będzie miał 14 dni na odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z tego stanowiska, licząc od dnia otrzymania wniosku, i jednocześnie będzie obowiązany niezwłocznie powiadomić o odwołaniu organ wnioskujący. W przypadku gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę nie odwoła dyrektora szkoły lub placówki w proponowanym terminie, projekt przewiduje, że z upływem tego terminu wygaśnie powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki. Stwierdzenia wygaśnięcia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki dokona organ sprawujący nadzór pedagogiczny, o czym niezwłocznie poinformuje organ prowadzący szkołę lub placówkę. Jednocześnie proponuje się wprowadzić regulację, zgodnie z którą w przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji niezrealizowania przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie, właściwy minister będzie mógł odwołać dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia (art. 1 pkt 8 projektu ustawy – zmiany dot. art. 55 ust. 6c–6h ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

W obecnym stanie prawnym przepisy przewidują wyłącznie możliwość wystąpienia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny z wiążącym wnioskiem do organu prowadzącego szkołę lub placówkę o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny:

- 1) w przypadku stwierdzenia, że szkoła lub placówka prowadzi działalność z naruszeniem przepisów – polecił, w drodze decyzji, usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie, a dyrektor szkoły lub placówki w tym terminie ich nie usunął oraz
- 2) w przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce – polecił dyrektorowi opracowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania, a dyrektor nie opracował lub nie wdrożył w określonych w harmonogramie terminach programu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania albo nie uwzględnił w tym programie zgłoszonych uwag i wniosków.

Konsekwencją powyższej zmiany jest uzupełnienie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o odesłanie do art. 55 ust. 6e, a tym samym wskazanie, że odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w przypadku otrzymania przez organ prowadzący wniosku, o

którym mowa w art. 55 ust. 6c tej ustawy, będzie kompetencją odpowiednio wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zarządu powiatu lub zarządu województwa;

2) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w sytuacji gdy organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce, chce w przypadkach szczególnie uzasadnionych odwołać nauczyciela z tego stanowiska w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia (art. 1 pkt 11 lit. b projektu ustawy – zmiana dot. art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

W obecnym stanie prawnym w takim przypadku przepisy przewidują wyłącznie zasięgnięcie opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, która nie jest dla organu odwołującego wiążąca.

Wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe pozwoli na uniknięcie sytuacji odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia przez organ, który powierzył mu to stanowisko, w przypadkach, które nie są szczególnie uzasadnione.

Jednocześnie projekt ustawy przewiduje, że wymogu uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty nie stosuje się w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez ministrów;

3) wprowadzenie możliwości odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w związku ze złożeniem przez niego rezygnacji. Odwołanie w tym przypadku będzie następowało na mocy porozumienia stron, w terminie uzgodnionym przez nauczyciela składającego rezygnację i organ właściwy do jego odwołania (art. 1 pkt 11 lit. a projektu ustawy – zmiana dot. art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

W obecnym stanie prawnym w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe jest przewidziana możliwość odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego przez organ, który powierzył nauczycielowi to stanowisko, w razie złożenia

przez nauczyciela rezygnacji, przy czym złożenie rezygnacji skutkuje odwołaniem nauczyciela ze stanowiska kierowniczego za trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

Z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne co do możliwości skrócenia trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia przy odwołaniu nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadku złożenia przez niego rezygnacji, w przepisach proponuje się wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce, odwoła nauczyciela z tego stanowiska w przypadku złożenia przez niego rezygnacji, na mocy porozumienia stron, w terminie uzgodnionym przez tego nauczyciela i organ właściwy do jego odwołania;

4) wprowadzenie nowej przesłanki do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego. Odwołanie ze stanowiska kierowniczego będzie następowało w razie zmian organizacyjnych uzasadniających likwidację danego stanowiska kierowniczego z końcem roku szkolnego, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem (art. 1 pkt 11 lit. a projektu ustawy – zmiana dot. art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Taka sytuacja może mieć miejsce np. w razie likwidacji szkoły lub placówki, likwidacji danego stanowiska kierowniczego w szkole w związku ze zmniejszeniem liczby oddziałów, łączenia szkół lub placówek w zespół czy też rozwiązywania zespołu szkół lub placówek. Z uwagi na fakt, że w obecnym stanie prawnym przepisy nie rozstrzygają wprost, jaka jest podstawa prawna do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w sytuacjach, o których mowa wyżej, organ właściwy do odwołania nauczyciela z tego stanowiska powołuje się na przepis art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w którym jest mowa o przypadkach szczególnie uzasadnionych, co może rodzić wątpliwości w praktyce. Na potrzebę wprowadzenia takiej zmiany zwrócił uwagę Związek Powiatów Polskich.

8. Wprowadzenie możliwości tworzenia szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne (art. 1 pkt 12, 14, 20 i 21 lit. b projektu ustawy – zmiany dot. art. 68 ust. 8, art. 88 ust. 2b, art. 112a i art. 113 pkt 3a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) oraz możliwości nadawania imienia zespołowi szkół artystycznych (art. 1 pkt 21 lit. a projektu ustawy – zmiana dot. art. 113 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie rozwiązań umożliwiających tworzenie szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo przez jednostki samorządu terytorialnego za zgodą tego ministra. Proponowana zmiana zakłada, że utworzenie szkoły filialnej podporządkowanej publicznej szkole artystycznej będzie odbywało się w przypadku szkół prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udzielaną w formie porozumienia zawieranego z jednostką samorządu terytorialnego prowadzącą szkołę. Jest to rozwiązanie analogiczne do rozwiązania dotyczącego zakładania szkoły artystycznej. Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zakłada i prowadzi między innymi szkoły artystyczne. W art. 8 ust. 17 tej ustawy określono zaś, że jednostka samorządu terytorialnego może zakładać i prowadzić szkołę artystyczną po zawarciu porozumienia z wymienionym ministrem. Zważywszy na to, że dla szkół artystycznych nie określa się obwodów, w projekcie ustawy wskazano, że w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego szkoła filialna może być utworzona wyłącznie na obszarze tej jednostki.

Utworzenie szkoły filialnej podporządkowanej publicznej szkole artystycznej będzie rozwiązaniem stosowanym w sytuacji wyjątkowej. Uzasadnienie dla wyrażenia zgody na założenie szkoły filialnej może wynikać wyłącznie z istotnych trudności w dostępie do kształcenia artystycznego, ze względu na istniejącą sieć szkół artystycznych danego typu funkcjonujących w danym regionie. Utworzenie szkoły filialnej, podobnie jak ma to miejsce w przypadku zakładania szkoły artystycznej, musi zostać również poprzedzone weryfikacją warunków logistyczno-sprzętowych takiej szkoły oraz kadry dydaktycznej przewidzianej do prowadzenia w szkole filialnej zajęć edukacyjnych artystycznych. Efektywność prowadzenia zajęć edukacyjnych artystycznych w poszczególnych typach szkół artystycznych jest uzależniona między innymi od zapewnienia specyficznych, właściwych danym zajęciom warunków związanych na przykład z określoną akustyką sal dydaktycznych (np. indywidualne zajęcia instrumentalne albo zbiorowe zajęcia chóru czy orkiestry w szkołach muzycznych) oraz określonym, niezbędnym sprzętem. Niezwykle istotna jest również weryfikacja wymogu zapewnienia kadry dydaktycznej posiadającej wymagane kwalifikacje.

W projekcie ustawy założono, że możliwość tworzenia i prowadzenia szkół filialnych będzie dotyczyła niektórych typów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, zważywszy na efektywność i niezbędne warunki kształcenia artystycznego w

poszczególnych typach szkół artystycznych. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie mógł, w drodze rozporządzenia, określić typy publicznych szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, które – za zgodą tego ministra – będą mogły posiadać szkoły filialne (art. 1 pkt 20 projektu ustawy – zmiana dot. art. 112a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Podobnie jak w istniejących już w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe regulacjach dotyczących tworzenia szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom podstawowym (art. 95 ust. 4 i 5 ustawy), proponowana szkoła filialna będzie podporządkowana publicznej szkole artystycznej. Jednej szkole artystycznej będą mogły być podporządkowane nie więcej niż dwie szkoły filialne. Rozwiązanie to nie tylko zapewni spójność regulacji ustawowych w odniesieniu do szkół ogólnokształcących i szkół artystycznych, ale również umożliwi odpowiednią efektywność funkcjonowania szkoły wraz z podporządkowanymi jej filiami.

W szkole filialnej podporządkowanej publicznej szkole artystycznej będą realizowane albo wszystkie zajęcia edukacyjne określone w przepisach określających ramowe plany nauczania szkół artystycznych (wydanych na podstawie art. 47 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) albo część zajęć będzie realizowana w publicznej szkole artystycznej, której podporządkowana jest szkoła filialna. Zakres zajęć realizowanych w szkole filialnej będzie uzależniony od warunków wynikających z rzeczywistych potrzeb związanych z ulokowaniem szkoły filialnej w stosunku do macierzystej szkoły artystycznej oraz warunków zapewnionych w siedzibie szkoły filialnej. Dopuszcza się więc możliwość, aby na przykład w szkole muzycznej zajęcia indywidualne odbywały się w szkole filialnej, zaś zajęcia zbiorowe w publicznej szkole artystycznej.

Wskutek wprowadzania przedmiotowego rozwiązania w projekcie ustawy uzupełniono również regulację odnoszącą się do aktu założycielskiego szkoły artystycznej (art. 1 pkt 14 projektu ustawy – zmiana dot. art. 88 ust. 2b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe), uprawnień dyrektora takiej szkoły (art. 1 pkt 12 projektu ustawy – zmiana dot. art. 68 ust. 8 ustawy) oraz zasad tworzenia i używania nazwy szkoły artystycznej filialnej (art. 1 pkt 21 lit. b projektu ustawy – zmiany dot. art. 113 pkt 3a ustawy).

Dodatkowo zakres przedmiotowy zawartego w art. 113 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe upoważnienia dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowej organizacji szkół i placówek artystycznych uzupełnia się o tryb nadawania imienia zespołowi szkół artystycznych. W tradycji szkolnictwa artystycznego ukształtował się zwyczaj, zgodnie z

którym nie tylko poszczególne zespoły szkół funkcjonują z nadanym im imieniem. Wynika to m.in. z faktu, że często to cały zespół szkół, a nie wchodzące w jego skład szkoły, jest identyfikowany przez społeczność lokalną. Przykładowo, tradycyjnie zespół składający się ze szkoły muzycznej I stopnia i szkoły muzycznej II stopnia może nosić nazwę „Szkoła Muzyczna I i II stopnia” (analogicznie do przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych). W takich przypadkach jest uzasadnione nadawanie imienia również zespołowi szkół artystycznych.

9. Zmiany w przepisach regulujących działanie w szkole lub placówce stowarzyszeń i innych organizacji (art. 1 pkt 13 projektu ustawy – zmiany dot. art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

W obecnym stanie prawnym przepisy przewidują, że w szkole i placówce mogą działać stowarzyszenia i inne organizacje, w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki, za zgodą dyrektora szkoły lub placówki oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców. W projekcie ustawy proponuje się dookreślić obecnie obowiązujące przepisy w tym zakresie i wprowadzić regulację, zgodnie z którą w przypadku gdy warunki działalności na terenie szkoły lub placówki stowarzyszenia lub innej organizacji będą przewidywały prowadzenie zajęć z uczniami, zajęcia te będą mogły być prowadzone pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 tej ustawy. Opinia ta będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy.

Aby uzyskać opinię, dyrektor szkoły lub placówki, nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem zajęć, będzie obowiązany przekazać odpowiednio kuratorowi oświaty lub specjalistycznej jednostce nadzoru program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, a także pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców. Opinia będzie wydawana przez kuratora oświaty i specjalistyczną jednostkę nadzoru w ciągu 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, z tym że niewydanie opinii w tym terminie będzie równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej. Po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru albo po upływie terminu jej wydania dyrektor

szkoły lub placówki przed rozpoczęciem zajęć będzie obowiązany przedstawić rodzicom ucznia, a w przypadku pełnoletniego ucznia – temu uczniowi, pełną informację o celach i treściach realizowanego programu zajęć, pozytywną opinię kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru oraz pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, a także, na wniosek rodziców ucznia, a w przypadku pełnoletniego ucznia – tego ucznia, materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć. Projekt ustawy przewiduje również, że udział w zajęciach będzie wymagał pisemnej zgody rodziców ucznia, a w przypadku pełnoletniego ucznia – tego ucznia.

Omówiona powyżej procedura wpłynie na zwiększenie świadomości uczniów i rodziców odnośnie do treści zawartych w zaproponowanych programach. Rodzic powinien mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach, w zakresie objętym zajęciami.

Natomiast kurator oświaty jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad działalnością merytoryczną szkół i placówek na terenie województwa powinien mieć możliwość wpływu na realizowane w szkołach i placówkach treści.

Opinia organu sprawującego nadzór pedagogiczny nie będzie wymagana w przypadku organizacji i prowadzenia zajęć w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

10. Modyfikacja rozwiązań w zakresie procedury likwidacji szkoły (art. 1 pkt 15 projektu ustawy – zmiany dot. art. 89 ust. 1, 1a–1c i 5a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Przepisy o konieczności uzyskania pozytywnej opinii właściwego organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku likwidacji lub przekształcenia samorządowego przedszkola, szkoły lub placówki przywrócono do systemu prawnego ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35, z późn. zm.). Pięcioletnie doświadczenie w stosowaniu tych przepisów, w tym praktyka orzecznicza sądów, wskazuje na konieczność modyfikacji art. 89 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przez uzupełnienie katalogu warunków, jakie muszą być spełnione, aby likwidacja przedszkola, szkoły i placówki była możliwa. Na potrzebę doprecyzowania przepisów dotyczących procedury likwidacji wskazuje również Rzecznik Praw Obywatelskich. W projekcie zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła zlikwidować szkołę, jeżeli jej likwidacja:

- 1) nie ograniczy dostępności nauki, wychowania i opieki oraz
- 2) polepszy warunki nauki, wychowania i opieki uczniów likwidowanej szkoły oraz nie pogorszy ich w szkole lub szkołach wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny, oraz
- 3) polepszy warunki stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, w przypadku gdy likwidowana szkoła prowadzi takie kształcenie, oraz
- 4) nie pogorszy warunków dotarcia uczniów do szkoły lub przedszkola, oraz
- 5) jest uzasadniona zmianami demograficznymi lub prognozami dotyczącymi liczby uczniów likwidowanej szkoły, szkoły lub szkół wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki oraz ogółem wszystkich szkół danego typu prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Wszystkie powyższe warunki muszą być spełnione łącznie. Należy zaznaczyć, że jednostka samorządu terytorialnego zamierzająca zlikwidować szkołę publiczną będzie mogła również wskazać dodatkowo inne okoliczność uzasadniające likwidację (oprócz tych, które zostały wymienione w art. 89 ust. 1a).

Kurator oświaty lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wydając opinię, o której mowa w art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, będzie oceniał nie tylko zgodność tej likwidacji z przepisami prawa, w tym czy spełnione zostały warunki określone w art. 89 ust. 1a tej ustawy, ale również będzie oceniał zasadność likwidacji.

Ponadto doprecyzowano, że jednostka samorządu terytorialnego może wskazać uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki jedynie w szkole lub szkołach prowadzonych przez tę jednostkę, a w przypadku likwidacji szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego ma obowiązek wskazać nie tylko szkołę, ale także prowadzoną przez siebie placówkę wychowania przedszkolnego (przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub oddział przedszkolny w szkole podstawowej).

Jednocześnie w art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wprowadzono zmianę porządkującą i określenie „zbliżony zawód” zastąpiono określeniem „zawód, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną z tym zawodem”.

11. Modyfikacja rozwiązań w zakresie tworzenia zespołu szkół lub placówek (art. 1 pkt 16 projektu ustawy – zmiany dot. art. 91 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Zgodnie z projektowanymi zmianami organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie opiniował sprawy związane z tworzeniem zespołów szkół i placówek lub włączaniem do zespołu nowych jednostek. Połączenie w zespół lub włączenie do zespołu będzie możliwe tylko w przypadku uzyskania przez jednostkę samorządu terytorialnego pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkół i placówek artystycznych – pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. W przypadku gdy zespół będzie „mieszany”, tzn. w jego skład będą wchodziły zarówno szkoły lub placówki ogólnodostępne, jak i szkoły lub placówki artystyczne, prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, połączenie w zespół tych szkół lub placówek lub włączenie do zespołu tych szkół lub placówek będzie możliwe pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzgodnionej z kuratorem oświaty. Opinie będą miały charakter wiążący. Wprowadzenie proponowanej regulacji jest niezmiernie istotne zwłaszcza w sytuacjach, gdy zastosowanie przepisów art. 91 niesie za sobą pogorszenie warunków nauki lub utrudnienie w sprawowaniu nadzoru pedagogicznego.

12. Modyfikacja rozwiązań w zakresie arkusza organizacji szkoły i przedszkola (art. 1 pkt 19 projektu ustawy – zmiany dot. art. 110 ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

W projekcie ustawy zostały dookreślone zasady przekazywania przez dyrektora szkoły lub przedszkola arkusza organizacji szkoły lub przedszkola organizacjom związkowym. Arkusz będzie przekazywany do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, wyłącznie w przypadku gdy dana organizacja działa w szkole lub przedszkolu, której dotyczy arkusz organizacji.

Obecnie przepis art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przewiduje, że arkusz organizacji szkoły lub przedszkola przesyła się do organizacji związkowych, które obejmują swoim zakresem działania szkołę lub przedszkole. Oznacza to, że arkusz organizacji dyrektor szkoły lub przedszkola przesyła do organizacji związkowej niezależnie od tego, czy pracownicy zatrudnieni w danej szkole lub danym przedszkolu są członkami tej organizacji, jak również niezależnie od tego, czy organizacja związkowa dopełniła warunku przedstawienia

dyrektorowi szkoły lub przedszkola informacji, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Przepis ten budził wątpliwości wynikające m.in. z konieczności opiniowania arkuszy organizacji przez związki zawodowe, które nie miały swoich przedstawicieli w danej szkole czy danym przedszkolu. Trudny do uzasadnienia dla znacznej części społeczności oświatowej był cel, w jakim organizacje związkowe miały odnosić się do organizacji nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym w szkołach lub przedszkolach, w których nie miały swoich członków.

Obecnie przepis art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nie dotyczy szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną. Zgodnie z art. 110 ust. 2a w przypadku szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, a następnie przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli, które przedstawiły dyrektorowi szkoły lub przedszkola informację, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Zatem zgodnie z art. 110 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe w przypadku szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną konieczność przekazania przez dyrektora szkoły lub przedszkola arkusza organizacji do zaopiniowania przez zakładowe organizacje związkowe zachodzi dopiero po spełnieniu warunku przedstawienia przez organizacje związkowe dyrektorowi szkoły lub przedszkola informacji, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Jak wynika z powyższego obecnie w art. 110 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przyjęto różne rozwiązania dla publicznych szkół lub przedszkoli w zależności od rodzaju organu prowadzącego. Takie rozróżnienie nie znajduje uzasadnienia, dlatego też w projekcie ustawy proponuje się przyjąć jednolite zasady opiniowania przez związki zawodowe arkuszy organizacji szkół i przedszkoli publicznych, niezależnie od tego, kto jest organem prowadzącym szkołę czy przedszkole (zmiana ust. 2 i uchylenie ust. 2a w art. 110 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Biorąc pod uwagę terminy przewidziane na opracowywanie, opiniowanie i zatwierdzanie arkuszy organizacji przedszkola lub szkoły na dany rok szkolny, które są określone w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, organizacje związkowe już na początku kwietnia powinny otrzymać arkusze organizacji do zaopiniowania (§ 17 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli – Dz. U. poz. 502). Dlatego też proponuje się, aby projektowany przepis wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., dzięki czemu będzie miał zastosowanie do arkuszy organizacji publicznych szkół i przedszkoli opracowywanych na rok szkolny 2022/2023.

Jednocześnie w art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe proponuje się wzmocnienie kompetencji rady pedagogicznej określonej w art. 70 ust. 2 pkt 1 tej ustawy przez włączenie rady pedagogicznej w opiniowanie arkusza organizacji szkoły lub przedszkola. Zgodnie z art. 70 ust. 2 pkt 1 ustawy rada pedagogiczna opiniuje w szczególności organizację pracy szkoły lub przedszkola, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych. Przez organizację pracy szkoły lub przedszkola należy rozumieć także (a właściwie przede wszystkim) organizację pracy określaną przez dyrektora w arkuszu organizacji szkoły lub przedszkola na nowy rok szkolny, gdyż to właśnie arkusz organizacji zawiera wszystkie podstawowe i kluczowe informacje dotyczące funkcjonowania i organizacji szkoły lub przedszkola w kolejnym roku szkolnym.

Jednak ze względu na różną interpretację tego przepisu i wątpliwości, czy pojęcie organizacji pracy szkoły lub przedszkola obejmuje także arkusz organizacji i czy w związku z tym rada pedagogiczna powinna opiniować arkusz organizacji, zasadne jest określenie, że kompetencją rady pedagogicznej jest wydawanie opinii w sprawie treści arkusza organizacji. Dlatego też w art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zaproponowano doprecyzowanie procedury opiniowania arkuszy organizacji szkoły lub przedszkola przez jednoznaczne wskazanie, że dyrektor szkoły lub przedszkola opracowuje arkusz organizacji, a następnie przekazuje go do zaopiniowania radzie pedagogicznej.

13. Wprowadzenie rozwiązań dotyczących organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w okresie zawieszenia zajęć stacjonarnych w przedszkolach, szkołach i placówkach (art. 1 pkt 3 lit. b, pkt 22 i 31 projektu ustawy – zmiany dot. art. 29 ust. 1 pkt 3, art. 125a i art. 173a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Zaproponowane w art. 125a rozwiązanie wynika z potrzeby uregulowania na poziomie ustawy obowiązku organizowania dla uczniów zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji, gdy nie będzie możliwe prowadzenie zajęć w tradycyjny (stacjonarny) sposób na terenie przedszkola, szkoły lub placówki.

W projekcie ustawy określono, że w sytuacji wystąpienia na danym terenie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, nieodpowiedniej temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną lub innego nadzwyczajnego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego, będą mogli zawiesić zajęcia na czas oznaczony. Jeżeli okres zawieszenia zajęć będzie dłuższy niż dwa dni, odpowiednio dyrektor lub osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego będą obowiązani najpóźniej trzeciego dnia, licząc od dnia zawieszenia zajęć, zorganizować dla uczniów zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zawieszenie zajęć w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole i placówce może nastąpić z różnych powodów. Obecnie szczegółowe przypadki i tryb zawieszenia zajęć określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2020 r. poz. 1520). Powyższe rozporządzenia przewidują następujące przypadki, w których może dojść do zawieszenia zajęć:

- 1) wystąpienie na danym terenie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów związanego z utrudnieniem w dotarciu ucznia do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego szkoły lub placówki lub powrotem z przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki lub utrudnieniem w organizacji zajęć w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce, w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych (w tym przypadku zajęcia zawiesza organ prowadzący) – przesłanka zawieszenia zajęć, o której mowa w art. 125a ust. 1 pkt 1;

- 2) brak możliwości zapewnienia w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia z uczniami, temperatury co najmniej 18° C, a w przypadku innych form wychowania przedszkolnego – co najmniej 20° C (w tym przypadku zajęcia zawiesza dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki albo osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego) – przesłanka zawieszenia zajęć, o której mowa w art. 125a ust. 1 pkt 2;
- 3) temperatura zewnętrzna mierzona o godzinie 21.00 w dwóch kolejnych dniach poprzedzających zawieszenie zajęć wynosi –15° C lub jest niższa (w tym przypadku zajęcia zawiesza dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki albo osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego, za zgodą organu prowadzącego) – przesłanka zawieszenia zajęć, o której mowa w art. 125a ust. 1 pkt 2;
- 4) wystąpienie na danym terenie sytuacji epidemiologicznej, która może zagrażać zdrowiu uczniów (w tym przypadku zajęcia zawiesza dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki albo osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego, za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego) – przesłanka zawieszenia zajęć, o której mowa w art. 125a ust. 1 pkt 3;
- 5) wystąpienie na danym terenie nadzwyczajnego zdarzenia innego niż epidemia, brak możliwości zapewnienia odpowiedniej temperatury czy też zagrożenie związane z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych (np. negatywne skutki burzy nawalnych, trzeci stopień zagrożenia upałami, chemiczne skażenie terenu), które może zagrażać bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów (w tym przypadku zajęcia zawiesza dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki albo osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego, za zgodą organu prowadzącego) – przesłanka zawieszenia zajęć, o której mowa w art. 125a ust. 1 pkt 4.

Projekt ustawy przewiduje, że w przypadku gdy dojdzie do zawieszenia zajęć w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole i placówce we wskazanych powyżej przypadkach, zajęcia z uczniami będą nadal realizowane, z tym że nie w sposób stacjonarny, lecz z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Możliwe sposoby realizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa projektowany art. 125a ust. 3. Zgodnie z tym przepisem zajęcia te będą realizowane:

- 1) z wykorzystaniem narzędzia informatycznego, o którym mowa w art. 44a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub

- 2) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej zapewniających wymianę informacji między nauczycielem, uczniem lub rodzicem, lub
- 3) przez podejmowanie przez ucznia aktywności określonych przez nauczyciela, potwierdzających zapoznanie się ze wskazanym materiałem lub wykonanie określonych działań, lub
- 4) w inny niż określone w pkt 1–3 sposób umożliwiający kontynuowanie procesu kształcenia i wychowania.

Powyższe sposoby realizacji zajęć będą różniły się w zależności m.in. od wieku uczniów. W przypadku dzieci starszych i uczniów, którzy posiadają kompetencje cyfrowe do korzystania z narzędzi informatycznych, możliwe będzie prowadzenie zajęć przede wszystkim za pomocą narzędzia informatycznego, o którym mowa w art. 44a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, udostępnionego przedszkolom, szkołom i placówkom przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Narzędzie to oraz zamieszczone na nim e-zasoby są publiczne, a korzystanie z nich jest powszechne i bezpłatne dla wszystkich przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, nauczycieli, uczniów i ich rodziców. Narzędzie to było wykorzystywane na szeroką skalę do prowadzenia zajęć w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty z powodu epidemii COVID-19, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mogą odbywać się również poprzez środki komunikacji elektronicznej zapewniające wymianę informacji między nauczycielem, uczniem lub rodzicem, np. za pomocą poczty elektronicznej, mediów społecznościowych czy funkcjonującego w szkole dziennika elektronicznego.

Nauczyciel może także ustalić inne formy aktywności potwierdzające zapoznanie się przez ucznia ze wskazanym materiałem lub wykonanie określonych działań np. przez wykonanie prezentacji, plakatu, nagranie filmiku, sporządzenie notatki, a w odniesieniu do szkół prowadzących kształcenie zawodowe np. przez wykonanie projektu edukacyjnego czy aktywność w działalności „wirtualnego przedsiębiorstwa” w ramach realizowanych praktyk zawodowych.

W przypadku dzieci młodszych metody współpracy są bardziej angażujące rodziców z uwagi na konieczność sprawowania opieki, nadzorowania bezpieczeństwa podczas wykonywanych prac czy technicznego wsparcia korzystania z laptopa (tableta, telefonu). Dlatego też pozostawiono dyrektorowi możliwość zastosowania innego sposobu umożliwiającego kontynuowanie procesu kształcenia i wychowania. Spotkania z wykorzystaniem wizji/fonii

powinny być, z uwagi na możliwości psychofizyczne dzieci w wieku przedszkolnym, realizowane co do zasady krócej niż w przypadku starszych uczniów. Największa aktywność powinna być realizowana w formie zabawy, stąd jest możliwe realizowanie zajęć np. w formie ukierunkowanych gier dydaktycznych (np. planszowych, puzzli, klocków), prac plastycznych czy ćwiczeń manualnych. Innym sposobem mogą być także zajęcia prowadzone z wykorzystaniem dostępnych dla dzieci edukacyjnych audycji radiowych czy prezentacji multimedialnych. W przypadku braku dostępu do internetu możliwym sposobem może być również np. dostarczenie materiałów przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły do domu ucznia czy wydrukowanie przez szkołę materiałów dla uczniów i wyłożenie ich we wskazanym miejscu do odbioru przez rodziców.

Bazując na doświadczeniach sposobu organizacji zajęć podczas pandemii COVID-19, sprawdzonym sposobem współpracy nauczycieli wychowania przedszkolnego czy klas I–III szkoły podstawowej i rodziców jest przekazywanie np. za pomocą poczty elektronicznej na adresy mailowe rodziców tematycznych kart pracy (propozycje zabaw, gier, zadań, rysunków, prac, ćwiczeń) lub linków do nagrań przygotowywanych przez nauczyciela w ramach zajęć m.in. umuzykalniających czy sprzyjających budowaniu zainteresowania dziecka językiem obcym nowożytnym.

Nauczanie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość może więc mieć różną formę, musi jednak uwzględniać możliwości (psychofizyczne i techniczne) wszystkich uczestników tego procesu, czyli szkoły (nauczycieli) oraz uczniów (i ich rodziców). Dlatego też, w zależności od uwarunkowań, specyfiki i możliwości organizacyjnych szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego i placówki, dyrektor będzie podejmował decyzję o sposobie lub sposobach realizowania zajęć (wybierając spośród sposobów wymienionych w art. 125a ust. 3) w okresie ich zawieszenia. O sposobie lub sposobach realizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki oraz osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego będą obowiązani poinformować organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Projekt ustawy przewiduje możliwość odstąpienia od obowiązku organizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w okresie zawieszenia zajęć stacjonarnych w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce. Decyzja o odstąpieniu od organizowania zajęć z wykorzystaniem wymienionych metod i technik będzie mogła być podjęta przez dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki albo osobę kierującą inną formą wychowania przedszkolnego wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach i pod warunkiem uzyskania zgody organu prowadzącego i pozytywnej opinii

organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Konsekwencją wprowadzenia tej regulacji jest uzupełnienie art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o odesłanie do art. 125a ust. 5, a tym samym wskazanie, że zgodę na odstąpienie od organizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość będzie wyrażał odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa.

Kwestie dotyczące organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość będą musiały być uregulowane w statucie przedszkola, szkoły i placówki, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – w organizacji wychowania przedszkolnego. Statut i organizacja wychowania przedszkolnego będą określały w szczególności technologie informacyjno-komunikacyjne wykorzystywane przez nauczycieli do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, sposób przekazywania uczniom materiałów niezbędnych do realizacji tych zajęć, warunki bezpiecznego uczestnictwa dzieci i uczniów w tych zajęciach w odniesieniu do ustalonych w danej szkole technologii informacyjno-komunikacyjnych, mając na uwadze łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia. Dodatkowo statut szkoły będzie określał sposób potwierdzania uczestnictwa uczniów na zajęciach, uwzględniając konieczność poszanowania sfery prywatności ucznia oraz warunki techniczne i oprogramowanie sprzętu służącego do nauki.

Jednocześnie minister właściwy do spraw oświaty i wychowania został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczniów, konieczność zapewnienia uczniom i rodzicom indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz właściwego przebiegu procesu kształcenia.

Powyższe rozwiązania dotyczące zawieszania zajęć oraz organizowania i prowadzenia w tym okresie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (art. 125a) będą miały zastosowanie również do niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, co przewiduje projektowany art. 173a.

Powyższe przepisy wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r.

Niezależnie od powyższego należy dodać, że w odniesieniu do szkół i zespołów szkół przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urządach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz szkół polskich, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, kwestie dotyczące

organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w przypadku zawieszenia zajęć stacjonarnych w tych szkołach i zespołach szkół będą uregulowane w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 47 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, tj. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2019 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz. U. poz. 1652, z późn. zm.). Ze względu na szczególne warunki funkcjonowania wymienionych szkół i zespołów szkół oraz ich specyfikę w rozporządzeniu będą przewidziane odrębne unormowania w omawianym zakresie, zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

14. Zmiany w organizacji indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, indywidualnego nauczania oraz kształcenia dzieci i młodzieży przebywających w podmiotach leczniczych (art. 1 pkt 3, 23 i 24 projektu ustawy – zmiany dot. art. 29 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 127 ust. 16a i 17a oraz art. 128 ust. 4–8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Proponuje się uzupełnienie przepisów art. 127 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przez dodanie ust. 16a i 17a wprowadzających możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość w realizacji indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania.

Mając na względzie konieczność zapewnienia kontynuacji nauki uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, w przypadku znacznych trudności w realizowaniu tych zajęć przez nauczyciela lub nauczycieli w domu ucznia (m.in. ze względu na stan zdrowia ucznia lub współistniejące choroby ucznia lub innych członków rodziny, złe warunki lokalowe w domu ucznia, dużą odległość szkoły realizującej indywidualne nauczanie od miejsca zamieszkania ucznia), proponuje się dodanie w art. 127 przepisu ust. 16a umożliwiającego dyrektorowi szkoły organizującemu indywidualne nauczanie zapewnienie uczniowi realizacji takiego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w indywidualnym kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami. O zastosowaniu tego rozwiązania decydowałby dyrektor szkoły na wniosek rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia i w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę. Podejmując decyzję o umożliwieniu realizacji zajęć indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dyrektor szkoły będzie obowiązany wziąć pod uwagę zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania.

Ponadto na podstawie proponowanego przepisu dyrektor szkoły, na wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia, będzie mógł również umożliwić uczniowi realizację indywidualnego nauczania częściowo z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i częściowo w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem.

Jednocześnie proponuje się dodanie w art. 127 przepisu ust. 17a umożliwiającego dyrektorowi przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę oraz szkoły podstawowej, w której są zorganizowane oddziały przedszkolne – także dyrektorowi szkoły podstawowej, zapewnienie dziecku posiadającemu orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego realizacji takiego przygotowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w indywidualnym kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami. O zastosowaniu tego rozwiązania decydowałby dyrektor przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę oraz szkoły podstawowej, w której są zorganizowane oddziały przedszkolne – także dyrektor szkoły podstawowej, na wniosek rodziców dziecka i w porozumieniu z organem prowadzącym. Podejmując decyzję o umożliwieniu realizacji zajęć indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej albo osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego będą obowiązani wziąć pod uwagę zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego.

Ponadto, analogicznie jak w przypadku indywidualnego nauczania, na podstawie proponowanego przepisu dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej, na wniosek rodzica dziecka, będzie mógł również umożliwić dziecku realizację indywidualnego nauczania częściowo z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i częściowo w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem.

Projektowane w art. 127 ust. 16a i 17a rozwiązania umożliwią dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki zorganizowanie zajęć indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i zajęć indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w każdej sytuacji, również wtedy, gdy zajęcia w danym przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce nie zostały zawieszane, jednak zawsze na wniosek rodzica dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia oraz z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniu.

Jednocześnie projektowane przepisy zobowiązują dyrektora do zapewnienia realizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sposób określony w art. 125a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Konsekwencją wprowadzenia powyższych rozwiązań jest uzupełnienie art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o odesłanie do art. 127 ust. 16a i 17a, a tym samym wskazanie, że decyzję o umożliwieniu realizowania zajęć indywidualnego nauczania albo zajęć indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość będzie podejmował odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa.

Proponuje się również uzupełnienie przepisów art. 128 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przez dodanie ust. 4–8 wprowadzających możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość w kształceniu uczniów przebywających w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej.

Zaproponowano nowe rozwiązanie polegające na umożliwieniu dyrektorowi szkoły, do której uczęszczał uczeń przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, jedynie na wniosek rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia, w porozumieniu z organem prowadzącym tę szkołę i kierownikiem podmiotu leczniczego, zorganizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w podmiocie leczniczym.

Projektowane rozwiązanie umożliwi dyrektorowi szkoły, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, zorganizowanie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w każdej sytuacji, również wtedy, gdy zajęcia w szkole nie zostały zawieszane, jednak zawsze na wniosek rodzica dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia. Jednocześnie projektowane przepisy zobowiązują dyrektora do zapewnienia realizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sposób określony w art. 125a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Analogicznie jak w przypadku podmiotów leczniczych, w których zorganizowano szkoły specjalne, zajęcia będą organizowane dla ucznia odpowiednio do wskazań lekarza prowadzącego leczenie, a dyrektor szkoły, na wniosek nauczyciela, kierownika podmiotu leczniczego lub upoważnionego przez niego lekarza, będzie mógł zezwolić – ze względu na stan zdrowia ucznia – na odstąpienie od realizacji niektórych treści nauczania obowiązkowych zajęć edukacyjnych, zmniejszenie liczby godzin zajęć edukacyjnych lub odstąpienie od udziału ucznia w zajęciach edukacyjnych na czas wskazany przez lekarza. Ponadto w przypadku ucznia przebywającego w podmiocie krócej niż 9 dni dyrektor szkoły, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, w którym nie zorganizowano szkoły specjalnej, będzie mógł odstąpić od organizowania zajęć

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, z wyjątkiem ucznia przewlekle chorego, którego leczenie wymaga częstej hospitalizacji.

Warunki korzystania przez ucznia realizującego zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość z urządzeń technologicznych (sprzętu komputerowego, elektronicznego) i pomieszczeń podmiotu leczniczego oraz ponoszenia kosztów ich utrzymania i bezpiecznego użytkowania będzie określała umowa zawarta pomiędzy organem prowadzącym szkołę, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, a podmiotem leczniczym, w którym uczeń przebywa. Umowa dotycząca korzystania z urządzeń technologicznych będzie zawierana jedynie w takim przypadku, gdy uczeń konkretnej szkoły zostanie przyjęty do podmiotu leczniczego na dłuższy okres. Dyrektor szkoły, do której uczęszczał uczeń przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, i organ prowadzący daną szkołę będą odpowiedzialni za zapewnienie sprzętu niezbędnego do uczestniczenia w zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Odpowiedzialność ta wynika odpowiednio z przepisów art. 68 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Konsekwencją wprowadzenia proponowanych rozwiązań jest uzupełnienie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o odesłanie do art. 128 ust. 8, a tym samym wskazanie, że umowa, o której mowa w tym przepisie, będzie zawierana przez odpowiednio wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zarząd powiatu lub zarząd województwa.

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 173a regulacje zawarte w art. 127 ust. 16a i 17a oraz art. 128 ust. 4–8 będą stosowane także przez niepubliczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki.

Powyższe przepisy wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r.

15. Modyfikacja rozwiązań w zakresie wzmocnienia nadzoru nad szkołami niepublicznymi (art. 1 pkt 28, 33 i 34 projektu ustawy – zmiany dot. art. 169 ust. 1 i 4, art. 179 ust. 1 i art. 180 ust. 1–3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

W projektowanej ustawie wprowadza się możliwość wydania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę polecenia niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce oraz określa się konsekwencje wynikające z braku realizacji tego polecenia. To rozwiązanie pozwoli organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny skutecznie reagować na napotymane

problemy uniemożliwiające wykonanie czynności nadzoru pedagogicznego w niepublicznej szkole lub placówce. Problemem takim jest np. brak kontaktu z dyrektorem szkoły lub placówki / osobą prowadzącą szkołę lub placówkę (często to ta sama osoba), brak odpowiedzi na pisma przesyłane do dyrektora / osoby prowadzącej, nieudostępnianie dokumentacji w trakcie wykonywania czynności nadzoru pedagogicznego w szkole. W tego typu sytuacjach kurator oświaty będzie mógł polecić osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę niezwłoczne umożliwienie wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce. Wykonywanie w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego powinno rozpocząć się nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania polecenia. Niezrealizowanie polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny będzie skutkowało wykreśleniem z ewidencji danej szkoły lub placówki. Wykreślenie z ewidencji będzie następowało z odpowiednim zastosowaniem przepisów art. 172 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. W przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach szkoły publicznej niezrealizowanie polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny będzie skutkowało cofnięciem tych uprawnień przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Jednocześnie w projekcie ustawy uzupełniono przepis art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o kolejne (oprócz omówionego wyżej nowego przypadku niezrealizowania przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny) przypadki wykreślenia szkoły lub placówki z ewidencji z koniecznością odpowiedniego zastosowania procedury likwidacji, o której mowa w art. 172 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Konieczność zastosowania procedury likwidacji określonej w art. 172 ust. 4 i 5 rozszerzono o przypadek wykreślenia z ewidencji z powodu prawomocnego orzeczenie sądu zakazującego osobie fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę prowadzenia działalności oświatowej oraz w przypadku gdy wpis do ewidencji został dokonany z naruszeniem prawa. Proponowana zmiana pozwoli na ochronę praw ucznia do ciągłości procesu edukacji z uwagi na konieczność zastosowania w wymienionych przypadkach procedury likwidacji szkoły lub placówki z końcem roku szkolnego i po uprzednim (co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji) poinformowaniu o tym m.in. rodziców i uczniów.

16. Doprecyzowanie przepisów w zakresie rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcanie teoretyczne w niepublicznej szkole branżowej I

stopnia (art. 1 pkt 29 i 30 projektu ustawy – zmiany dot. art. 172 ust. 2 pkt 7 lit. a oraz art. 172a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

W projekcie wprowadzono zmiany doprecyzowujące kwestie rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcanie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia. W tym przypadku będą miały zastosowanie te same przepisy, które stosuje się w odniesieniu do szkół publicznych, tj. art. 120a i art. 130 ust. 7a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Zgodnie z projektowanymi zmianami do klasy I niepublicznej branżowej szkoły I stopnia będą przyjmowani młodociani pracownicy na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu. Załącznikiem do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu będą ustalenia pracodawcy zatrudniającego młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu i dyrektora szkoły, do której pracodawca kieruje młodocianego pracownika na doksztalcanie teoretyczne. Zakres tych ustaleń uregulowany został w art. 120a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Powyższe przepisy wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

17. Obowiązek stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (art. 1 pkt 32 projektu ustawy – zmiana dot. art. 175a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)

Zmiana ma charakter porządkujący. W projekcie ustawy wprowadza się obowiązek stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, tj. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki. W praktyce przedszkola, szkoły i placówki niepubliczne przy organizacji krajoznawstwa i turystyki, w tym wycieczek szkolnych, stosują przepisy wymienionego rozporządzenia, mimo że dotyczy ono wyłącznie przedszkoli, szkół i placówek publicznych.

Powyższe przepisy wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r.

18. Modyfikacja rozwiązań w zakresie oceny pracy dyrektora szkoły (art. 2 pkt 1 projektu ustawy – zmiany dot. art. 6a ust. 7b i 10a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela)

W obecnym stanie prawnym zgodnie z art. 6a ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy dokonuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, a w przypadku gdy organ prowadzący szkołę jest jednocześnie organem sprawującym nadzór pedagogiczny – oceny dokonuje ten organ. W przypadku placówek doskonalenia nauczycieli oceny pracy dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli przez okres co najmniej 6 miesięcy dokonuje kurator oświaty w porozumieniu z organem prowadzącym placówkę.

W związku z pojawiającymi się sytuacjami związanymi z niemożliwością zakończenia procedury oceniania pracy dyrektora szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – przez kuratora oświaty, z uwagi na nieuzyskanie porozumienia z organem prowadzącym co do ostatecznej oceny, jak również nieprzekazanie przez organ prowadzący oceny częściowej wykonywania przez dyrektora zadań, których nadzorowanie pozostaje w jego kompetencjach, w projekcie proponuje się wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym w przypadku, gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – kurator oświaty, nie uzyska porozumienia z organem prowadzącym szkołę albo placówkę w sprawie oceny pracy dyrektora w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu oceny, rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmie odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny albo kurator oświaty po uprzednim rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego szkołę albo placówkę doskonalenia nauczycieli.

19. Modyfikacja rozwiązań w zakresie zawieszania dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków (art. 2 pkt 2 i 3 projektu ustawy – zmiany dot. art. 85t ust. 1a i art. 91d pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela)

W art. 85t ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela proponuje się dodanie ust. 1a, zgodnie z którym w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wystąpić z wiążącym wnioskiem do organu prowadzącego szkołę o zawieszenie nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, co jest o tyle uzasadnione, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny może uzyskać wiedzę o nieprawidłowościach przed organem prowadzącym.

W obecnym stanie prawnym decyzja o zawieszeniu dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego należy do organu prowadzącego szkołę, o ile sam uzna, że jest to sprawa niecierpiąca zwłoki.

Konsekwencją dodania w art. 85t nowego ust. 1a jest zmiana w art. 91d pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

20. Zmiany w zakresie wymogów dotyczących dopuszczanych do użytku szkolnego podręczników z zakresu kształcenia ogólnego (art. 3 pkt 1 projektu ustawy – zmiana dot. art. 22ao ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty)

Zaproponowane w art. 22ao ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zmiany wynikają z konieczności doprecyzowania warunków, jakie powinien spełniać podręcznik do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego dopuszczony do użytku szkolnego. Należy podkreślić, że zadaniem takiego podręcznika jest zaznajomienie uczniów z nowymi dla nich treściami nauczania określonymi dla danego etapu edukacyjnego, ich porządkowanie i utrwalanie oraz kształtowanie umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Opracowania typu repetycyjnego (repetytoria) służą natomiast powtarzaniu i utrwalaniu treści nauczania i są ukierunkowane na wykonywanie zadań typu egzaminacyjnego, a zatem repetytoria należy traktować jako materiał edukacyjny zastępujący lub uzupełniający podręcznik. Podręcznik jest środkiem dydaktycznym wspierającym uczniów w nabywaniu umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a więc sposób jego opracowania nie powinien być uzależniony od formuły egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego i podporządkowany wyłącznie ćwiczeniu technik rozwiązywania zadań egzaminacyjnych.

Zmiany dotyczące podręczników wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r. tak, aby umożliwić wydawcom weryfikację podręczników pod kątem nowych wymagań oraz zakończenie wszczętych postępowań w sprawie dopuszczenia podręczników na dotychczasowych warunkach.

21. Możliwość zwolnienia ucznia z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na posiadane doświadczenie zawodowe (art. 3 pkt 2 i 3 projektu ustawy – zmiany dot. art. 44d i art. 44t ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty)

Biorąc pod uwagę, że coraz więcej uczniów szkół ponadpodstawowych w trakcie nauki w szkole podejmuje pracę w zawodzie, zasadnym jest, aby dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w części, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku słuchaczy branżowych szkół II stopnia oraz szkół policealnych. Szczegółowe przypadki, w których dyrektor szkoły będzie mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia części praktycznej nauki zawodu, zostaną określone w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

W celu ujednolicenia brzmienia art. 44d i art. 44t ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w art. 44t tej ustawy wprowadzono zmianę porządkującą.

Powyższe zmiany wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r.

22. Obowiązek informowania podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, niebędącego jednostką systemu oświaty, o obowiązku zorganizowania egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły taki kurs oraz wyznaczenia terminu wskazania przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy miejsca przeprowadzenia tego egzaminu (art. 3 pkt 4 projektu ustawy – zmiana dot. art. 44zzzk ust. 2a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty)

Zgodnie z art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą prowadzić:

- 1) jednostki organizacyjne systemu oświaty, tj. publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, centra kształcenia zawodowego i szkoły prowadzące kształcenie zawodowe;

2) podmioty spoza systemu oświaty (niepodlegające nadzorowi pedagogicznemu sprawowanemu przez kuratorów oświaty), tj.:

- a) instytucje rynku pracy działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, z późn. zm.), prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- b) podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) posiadające akredytację kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce prowadzenia kształcenia ustawicznego w danej formie.

Ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji nauczanej na tym kursie. Egzamin zawodowy dla osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, jest przeprowadzany przez okręgowe komisje egzaminacyjne w ścisłej współpracy z podmiotami prowadzącymi kwalifikacyjne kursy zawodowe. Zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 652) podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy jest obowiązany poinformować okręgową komisję egzaminacyjną o rozpoczęciu kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia tego kształcenia. Informacja zawiera:

- 1) oznaczenie podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, oraz nazwę i oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w zakresie której jest prowadzone kształcenie;
- 3) termin rozpoczęcia i zakończenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego;
- 4) liczbę słuchaczy kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Podmioty spoza systemu oświaty często nie posiadają wystarczającej wiedzy na temat funkcjonowania systemu zewnętrznych egzaminów zawodowych (w szczególności dotyczy to podmiotów rozpoczynających działalność na rynku szkoleń). W celu usprawnienia procedury organizowania egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty spoza systemu oświaty, a także zabezpieczenia interesu osób podejmujących kształcenie na kursach prowadzonych przez takie podmioty proponuje się wprowadzenie regulacji upoważniającej dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do:

- 1) poinformowania podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, niebędącego jednostką systemu oświaty, o obowiązku zorganizowania egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły dany kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) wyznaczenia terminu wskazania przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy miejsca przeprowadzenia egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły dany kwalifikacyjny kurs zawodowy.

23. Rozszerzenie zakresu danych zbieranych w Systemie Informacji Oświatowej o dane dotyczące zadań szkoły lub placówki wobec uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (art. 4 pkt 2–4 projektu ustawy – zmiany dot. art. 12, art. 13 pkt 4a i art. 14 pkt 11a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej)

Wprowadzenie zmian w art. 12, art. 13 i art. 14 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 584, z późn. zm.) umożliwi zbieranie danych dotyczących sposobu realizacji przez placówki wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów na podstawie zaleceń zawartych w opiniach o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczeniach o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz opiniach publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych w sprawie potrzeby objęcia ucznia odpowiednio zindywidualizowaną ścieżką realizacji rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub zindywidualizowaną ścieżką kształcenia. Systemowe zbieranie danych zgodnie z zaproponowanymi zmianami umożliwi monitorowanie realizacji zróżnicowanych potrzeb uczniów oraz prowadzenie analizy efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na ten cel. Pozwoli również na analizę aktualnych możliwości dostosowywania organizacji kształcenia do potrzeb uczniów i przydzielania środków finansowych na zaspokojenie tych potrzeb pod kątem potrzeby ich uzupełniania lub modyfikacji. W perspektywie długoterminowej przyczyni się to do wspierania polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym ukierunkowanej na zapewnianie wysokiej jakości kształcenia wszystkim uczniom, w tym uczniom posiadającym zwiększone potrzeby w zakresie wsparcia.

Zaproponowano zmianę art. 12 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej przez wyszczególnienie w punktach różnego rodzaju danych dziedzinowych. Dane

zawarte w art. 12 pkt 1–5 wymienionej ustawy w nowym brzmieniu są już obecnie zbierane w systemie informacji oświatowej.

Zmiana zaproponowana w art. 12 pkt 6 ustawy umożliwi zbieranie informacji dotyczących liczby godzin zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju, których wymiar został określony w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz liczby godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizujących zalecenia zawarte w opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Liczba godzin zajęć jest ustalana z uwzględnieniem potrzeb i możliwości psychofizycznych dziecka określonych przez zespół wczesnego wspomaganie rozwoju i wynosi od 4 do 8 godzin w miesiącu, a w przypadkach uzasadnionych potrzebami dziecka i jego rodziny, za zgodą organu prowadzącego, może być wyższa niż 8 godzin w miesiącu. Sposób realizacji opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju w przypadku poszczególnych dzieci może zatem polegać na zapewnieniu różnej liczby godzin zajęć w miesiącu – od 4 do powyżej 8 oraz formy tych zajęć – indywidualnej lub zespołowej. Liczba godzin i forma zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej będą również różne, gdyż powinny uwzględniać indywidualne potrzeby dziecka w tym zakresie.

Zmiana w art. 12 pkt 7 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej umożliwi zbieranie danych dotyczących liczby godzin zajęć wychowania przedszkolnego lub zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów. Realizacja tych zajęć wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309) wydanym na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Zmiana w art. 12 pkt 8 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej umożliwi zbieranie danych dotyczących liczby godzin i formy zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim. Zajęcia te są formą realizacji obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki zgodnie z art. 36 ust. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Minimalna liczba godzin zajęć rewalidacyjno-wychowawczych została określona w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685) i wynosi 20 godzin tygodniowo w przypadku zajęć zespołowych oraz 10 godzin tygodniowo w

przypadku zajęć indywidualnych. Wymiar godzin zajęć powinien uwzględniać indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczestników.

Dzięki zaproponowanym zmianom będzie możliwe również zbieranie danych dotyczących zapewnianej uczniowi liczby godzin i formy zajęć rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizujących zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym oraz indywidualnym programie zajęć (projektowany art. 12 pkt 9 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej).

Dla uczniów objętych kształceniem specjalnym na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego przewidziano różne możliwości dostosowania warunków kształcenia w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Należy do nich wprowadzona w 2017 r. możliwość organizacji wybranych zajęć wychowania przedszkolnego lub zajęć edukacyjnych indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów. Dzięki wprowadzeniu zmiany przewidzianej w art. 12 pkt 7 będzie możliwe monitorowanie sposobu korzystania z tej możliwości przez przedszkola, szkoły i placówki na rzecz zaspokajania indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów. Ponadto będzie możliwe zbieranie informacji o liczbie godzin i formie zapewnianych uczniom niepełnosprawnym zajęć rewalidacyjnych; minimalna liczba godzin tych zajęć została określona w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. W przypadku uczniów niedostosowanych społecznie będzie zbierana informacja o zapewnianej przez szkołę lub placówkę liczbie godzin i formie zajęć resocjalizacyjnych, a w przypadku uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym – zajęć socjoterapeutycznych. W odniesieniu do wszystkich uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego będzie zbierana informacja o liczbie godzin i formie zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizujących zalecenia zawarte w tym orzeczeniu oraz indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Dodatkowym instrumentem wsparcia przewidzianym dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawności sprzężone uczęszczających do przedszkola ogólnodostępnego, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły ogólnodostępnej jest zapewnienie wsparcia ze strony dodatkowo zatrudnionej osoby: nauczyciela posiadającego kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnionego w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych lub specjalisty lub pomocy nauczyciela. Zatrudnienie danej osoby, liczba godzin oraz zakres

tego wsparcia powinny uwzględniać realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Potrzeby edukacyjne uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na ten sam rodzaj niepełnosprawności mogą być inne. Brak takich informacji zbieranych w sposób systemowy uniemożliwia dostosowanie mechanizmów finansowania do rzeczywistych potrzeb przedszkola lub szkoły, do których uczęszcza uczeń.

Zmiany proponowane w art. 13 i art. 14 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej odnoszą się do liczby godzin zajęć realizowanych indywidualnie z uczniem w ramach zindywidualizowanej ścieżki obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego (art. 13) oraz zindywidualizowanej ścieżki kształcenia (art. 14). Aktualnie dane te są zbierane zbiorczo w systemie informacji oświatowej, co nie pozwala na ocenę, jaka jest liczba godzin zajęć realizowanych w przedszkolu lub szkole w formie indywidualnej z uczniem posiadającym opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, a co za tym idzie, w jakim stopniu uczniowie są wyłączani z realizacji zajęć z oddziałem przedszkolnym lub szkolnym.

Aktualnie zbierane dane w systemie informacji oświatowej nie pozwalają na analizę rzeczywistych potrzeb uczniów, a tym samym na przydzielenie odpowiednich środków finansowych na ich realizację (w przypadku wymienionej wyżej grupy uczniów objętych kształceniem specjalnym przewidziano jedną wysokość wagi uzależnioną od rodzaju niepełnosprawności). Obecny sposób zbierania danych w systemie informacji oświatowej pozwala to zapotrzebowanie jedynie oszacować. Zbieranie informacji w sposób pewny, w postaci danych przypisanych do ucznia, jest tym bardziej konieczny, że liczba uczniów, u których stwierdza się potrzebę specjalnej organizacji nauki i metod pracy rośnie. Od 2016 r. do 2020 r. liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wzrosła ze 184 tys. do 226 tys., co stanowi wzrost o 23,1%. W szkołach specjalnych rośnie udział uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, oraz niepełnosprawności sprzężone (w 2020 r. – 39% dzieci, a w 2016 r. – 30%), spada natomiast odsetek uczniów z pozostałymi niepełnosprawnościami w placówkach specjalnych. Coraz więcej uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w przedszkolach, zgodnie z decyzjami ich rodziców, uczy się w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Proponowane zmiany w zakresie zbieranych danych w systemie informacji oświatowej umożliwią stworzenie mechanizmów finansowania, które z jednej strony zapewnią uczniom o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych dostęp do odpowiedniego wsparcia w procesie kształcenia zgodnie z wyborami dotyczącymi formy

kształcenia dokonany przez rodziców, a z drugiej pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

Zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

24. Umożliwienie pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w celu prowadzenia analiz związanych m.in. ze skutkami epidemii (art. 4 pkt 6 projektu ustawy – zmiana dot. art. 66c ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej)

Proponuje się dodanie w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej art. 66c, który pozwoli na pozyskanie danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w celu prowadzenia analiz przyczyn nieobecności nauczycieli w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przygotowywania badań, prognoz i opracowań dotyczących nieobecności nauczycieli w pracy wskutek choroby. W oparciu o uzyskane i posiadane dane analizy prowadzone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwolą na zidentyfikowanie okresów nasilania się absencji chorobowej, zwłaszcza w czasie trwania epidemii. Informacje te zostaną wykorzystane do prowadzenia różnego rodzaju prac analitycznych (badań, analiz, prognoz, opracowań) oraz szacowania skutków finansowych zmian w przepisach emerytalno-rentowych.

Zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

25. Pozostałe zmiany w ustawie o systemie informacji oświatowej (art. 4 pkt 1 i 5 projektu ustawy – zmiany dot. art. 3 ust. 2 pkt 3 i art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej)

Zmiana w art. 3 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej ma charakter porządkujący i doprecyzowujący. Obecne brzmienie przepisu nie uwzględnia osób zatrudnionych na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, które są wymienione w innych przepisach ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, np. w art. 29 ust. 3. Również w przypadku art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej właściwe jest wskazanie wszystkich nauczycieli wymienionych w art. 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo

oświatowe, bez wyłączenia osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

26. Wydłużenie terminu na dostosowanie lokali, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, do warunków określonych w art. 126 ust. 1–3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 126 ust. 4 tej ustawy (art. 5 projektu ustawy – zmiana dot. art. 304 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe)

Proponowana zmiana dotyczy przepisu art. 304 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe zobowiązującego organy prowadzące szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, do dostosowania lokali, w których zorganizowano te oddziały, do warunków określonych w art. 126 ust. 1–3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełniać lokal, w którym są prowadzone oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne zorganizowane w szkole podstawowej albo jest prowadzone przedszkole utworzone w wyniku przekształcenia oddziału przedszkolnego lub oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkole podstawowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1531). Obecnie zgodnie z art. 304 dostosowanie lokali, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, do powyższych warunków powinno nastąpić do dnia 31 sierpnia 2022 r. Ustawodawca przewidział 5 lat na dostosowanie lokali zajmowanych przez oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych do przepisów zapewniających bezpieczeństwo dzieciom korzystającym z edukacji przedszkolnej. Niemniej, biorąc pod uwagę obecną sytuację związaną z przebiegiem pandemii COVID-19, zaproponowano w projekcie przesunięcie tego terminu do dnia 31 sierpnia 2024 r.

27. Zmiana w zakresie finansowania w ramach realizacji ustanowionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania programu lub przedsięwzięcia (art. 6 projektu ustawy – zmiana dot. art. 73a ust. 1a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych)

Zgodnie z projektowanym art. 73a ust. 1a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w ramach środków, o których mowa w art. 73a ust. 1 tej ustawy, będzie mógł udzielać z budżetu państwa, w ramach realizacji ustanowionego programu lub przedsięwzięcia, dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji.

28. Wydłużenie terminu pierwszego szkolenia branżowego dla nauczycieli zatrudnionych do dnia 31 sierpnia 2020 r. (art. 7 projektu ustawy – zmiana dot. art. 143a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw)

Proponuje się dodanie w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245, z późn. zm.) art. 143a, zgodnie z którym zostanie wydłużony okres realizacji pierwszego szkolenia branżowego nauczycieli kształcenia zawodowego. Zgodnie z art. 70c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczyciele praktycznej nauki zawodu są obowiązani doskonalić umiejętności i kwalifikacje zawodowe potrzebne do wykonywania pracy przez uczestniczenie w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach, w łącznym wymiarze 40 godzin w cyklu. Obowiązek ten został wprowadzony od dnia 1 września 2019 r.

Od dnia 20 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej trwa stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. W tym okresie były wprowadzane liczne ograniczenia funkcjonowania różnych dziedzin gospodarki, co znacznie utrudniło realizację przez nauczycieli zatrudnionych do dnia 31 sierpnia 2020 r. obowiązku odbycia u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych pierwszego szkolenia branżowego.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz postulaty zgłaszane przez kuratorów oświaty, dyrektorów szkół, związki zawodowe oraz samych nauczycieli, proponuje się wydłużenie terminu odbycia pierwszego szkolenia branżowego przez nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu zatrudnionych do dnia 31 sierpnia 2020 r., do 4 lat.

III. Przepisy epizodyczne, przejściowe i końcowe

Art. 8 projektu ustawy

Przepisy dotyczące oddziałów przygotowania wojskowego wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy. Dlatego też do postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Ponadto w projekcie określono termin na złożenie wniosku o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego, który ma rozpocząć działalność od roku szkolnego 2022/2023, do dnia 28 lutego 2022 r.

Art. 9 projektu ustawy

Zgodnie z projektem bezpłatny transport i opieka zorganizowane przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy na podstawie dotychczasowych przepisów art. 39 ust. 3 pkt 2 i ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe mogą nadal się odbywać zgodnie z dotychczasowymi przepisami, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 2022 r.

Art. 10 i art. 11 projektu ustawy

W projekcie ustawy proponuje się, aby przepisy dotychczasowe dotyczące stanowisk kierowniczych w szkołach i placówkach miały zastosowanie do:

- 1) konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek, w tym nowo zakładanych szkół lub placówek, oraz konkursów na stanowiska dyrektorów zespołów szkół lub placówek, w tym nowo zakładanych zespołów szkół lub placówek, ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy (art. 10 ust. 1 projektu ustawy) oraz
- 2) kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz kandydata na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, wyłonionego w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, jak również do kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz kandydata na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, ustalonego na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy (art. 10 ust. 2 i 3 projektu ustawy), a także
- 3) odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy kurator oświaty, a w przypadku szkoły i placówki

artystycznej – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydali opinię, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 11 projektu ustawy).

Art. 12 projektu ustawy

W odniesieniu do zajęć, o których mowa w dodawanym art. 86 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, prowadzonych w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy przewiduje się, że dyrektor szkoły lub placówki, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, będzie obowiązany przekazać kuratorowi oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 tej ustawy, program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, wraz z opiniami, o których mowa w art. 86 ust. 2 tej ustawy. Kurator oświaty i specjalistyczna jednostka nadzoru będą obowiązani wydać opinię w ciągu 30 dni od dnia otrzymania powyższych dokumentów. W przypadku negatywnej opinii kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru zaprzestaje się prowadzenia wymienionych zajęć z końcem okresu (semestru), w którym opinia została wydana.

Art. 13 projektu ustawy

Nowe przepisy dotyczące procedury likwidacji i przekształcania publicznych jednostek systemu oświaty wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy, z tym że nie będą one dotyczyły spraw, w których przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy podjęto uchwałę o zamiarze likwidacji lub przekształcenia.

Art. 14 projektu ustawy

Nowe regulacje związane z tworzeniem zespołów szkół i placówek lub włączaniem do zespołu innych szkół lub placówek wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy, z tym że nie będą one dotyczyły spraw, w których podjęto już stosowną uchwałę.

Art. 15 projektu ustawy

Zważywszy na funkcjonujące obecnie szkoły filialne szkół artystycznych, w projekcie przewidziano, że z dniem 31 sierpnia 2022 r. likwiduje się działające w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy szkoły filialne podporządkowane organizacyjnie szkołom artystycznym, chyba że do dnia 30 marca 2022 r.:

- 1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, potwierdzi podporządkowanie szkoły filialnej szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez tego ministra;
- 2) jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę artystyczną zawrze z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego porozumienie w sprawie dalszego działania szkoły filialnej.

Organ prowadzący szkołę artystyczną, której jest podporządkowana szkoła filialna ulegająca likwidacji, będzie obowiązany w terminie do dnia 30 kwietnia 2022 r. zawiadomić rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, o likwidacji szkoły filialnej z dniem 31 sierpnia 2022 r.

Art. 16 projektu ustawy

W projekcie ustawy proponuje się, aby do postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy, a także postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli przez okres co najmniej 6 miesięcy, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Art. 17 projektu ustawy

W związku ze zmianą w zakresie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym do kształcenia specjalnego, w projekcie przewidziano przepis przejściowy, zgodnie z którym podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego przed dniem 1 września 2022 r. zachowują status dopuszczonych do użytku szkolnego. Natomiast do postępowań w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2022 r. będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Art. 18 projektu ustawy

W związku ze zmianą w art. 44d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty przewidziano, że art. 44d w nowym brzmieniu będzie stosowany również do uczniów klas dotychczasowego czteroletniego technikum, które będą funkcjonować w systemie oświaty do roku szkolnego 2022/2023.

Art. 19 projektu ustawy

W projekcie ustawy przewidziano również rozwiązania związane ze zmianami wprowadzonymi w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, odnoszące się do danych dotyczących kształcenia w dotychczasowych szkołach ponadgimnazjalnych. Dane dziedzinowe ucznia zbierane w związku z kształceniem specjalnym, o których mowa w art. 12 pkt 7 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, w brzmieniu nadawanym projektowaną ustawą, obejmą również liczbę godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., do czasu zakończenia kształcenia w klasach dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych. Natomiast dane dziedzinowe zbierane w związku z nauką ucznia w szkole, o których mowa w art. 14 pkt 11a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, w brzmieniu nadawanym projektowaną ustawą, obejmą również liczbę godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem objętym zindywidualizowaną ścieżką kształcenia, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., do czasu zakończenia kształcenia w klasach dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych.

Art. 20 projektu

W art. 20 przewiduje się przepis przejściowy, zgodnie z którym w przypadku dotacji celowej, o której mowa w projektowanym art. 73a ust. 1a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, przyznanej do dnia 31 grudnia 2022 r. przepisu art. 133 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się.

Art. 21 projektu ustawy

W art. 21 w ust. 1 przewiduje się utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 28a ust. 12 i art. 113 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionych upoważnień ustawowych zawartych w art. 28a ust. 12 i art. 113 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Z kolei w art. 21 w ust. 2 przewiduje się utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego upoważnienia ustawowego zawartego w art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Wymienione przepisy wykonawcze będą mogły być zmieniane w okresie, w którym czasowo zostaną zachowane w mocy.

Art. 22 projektu ustawy

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 19, 25, 26, 29 i 30, art. 4 i art. 19, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.;
- 2) art. 1 pkt 3 lit. a w zakresie art. 128 ust. 8, art. 1 pkt 3 lit. b, pkt 22–24, 31 i 32, art. 3 pkt 1–3 oraz art. 18, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że projekt ustawy uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki Ministerstwo Zdrowia Ministerstwo Obrony Narodowej Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Dariusz Pionkowski – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Ewa Staniszevska – Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym tel. (22) 34 74 458 e-mail: ewa.staniszevska@mein.gov.pl Jacek Banaś – Dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego tel. (22) 34 74 141 e-mail: jacek.banas@mein.gov.pl Joanna Wilewska – Dyrektor Departamentu Wychowania i Edukacji Włączającej tel. (22) 34 74 228 e-mail: joanna.wilewska@mein.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22.11.2021 r.</p> <p>Źródło Inne</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD228</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych jest zapewnienie obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia. W ustawie zasadniczej została dostrzeżona waga nadzoru pedagogicznego nad szkołami oraz potrzeba ustawowego określenia jego zasad. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią więc niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, który dysponuje odpowiednimi narzędziami i wyspecjalizowaną jednostką, jest obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania.

Kurator oświaty jest organem wchodzącym w skład administracji zespolonej w województwie, który w imieniu wojewody wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty, określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082), na obszarze województwa. Kurator oświaty, oprócz zadań, które wynikają z przepisów tej ustawy, realizuje również zadania określone w innych aktach prawnych, w tym w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762). Nadzór pedagogiczny jest jednym z zadań realizowanych przez kuratora oświaty. Należy podkreślić, że inne zadania realizowane przez kuratora oświaty pozostają w ścisłym związku z nadzorem pedagogicznym sprawowanym przez ten organ. Kurator oświaty realizuje te zadania, dysponując kompleksową wiedzą na temat funkcjonowania szkół i placówek, którą pozyskuje w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego. Jednocześnie kurator oświaty ma ustawowy obowiązek współdziałania z innymi organami i organizacjami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, wspierania nauczycieli, szkół i ich organów prowadzących. Dla zapewnienia prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niezwykle ważne jest, aby przy podejmowaniu na poziomie lokalnym decyzji w istotnych kwestiach dotyczących funkcjonowania jednostek systemu oświaty kurator oświaty miał znaczący głos.

Odminną rolę w systemie oświaty odgrywają organy prowadzące szkoły i placówki, w tym jednostki samorządu terytorialnego, których ustawowym obowiązkiem jest prowadzenie publicznych szkół i placówek. Zadaniem organów prowadzących jest w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, wyposażenie jej w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji zadań statutowych, wykonywanie remontów obiektów szkolnych i niezbędnych inwestycji, zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, finansowej, obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki, a także wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki. Szkoła i jej funkcjonowanie jest więc obszarem, w którym przenikają się kompetencje organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę.

Przepisy projektowanej ustawy mają na celu wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, w tym w szczególności kuratora oświaty, tak aby jak najpełniej mógł wykonywać powierzone mu ustawowo zadania. Niezmiernie istotne jest poprawianie warunków funkcjonowania szkół i placówek, co pozytywnie wpłynie na rozwój uczniów i

wychowanków. W tym kontekście ważne jest wielopłaszczyznowe współdziałanie organu sprawującego nadzór pedagogiczny z organami prowadzącymi publiczne szkoły i placówki w stosowaniu rozwiązań zgodnych z prawem i wpisujących się w regionalną i lokalną politykę oświatową. Na potrzebę zwiększenia skuteczności oddziaływań organu sprawującego nadzór pedagogiczny na funkcjonowanie jednostek objętych jego nadzorem wskazują liczne sygnały od kuratorów oświaty, rodziców, nauczycieli oraz związków zawodowych zrzeszających nauczycieli. Najczęściej sygnały te zawierają informacje o działaniach niezgodnych z przepisami prawa, niekorzystnie wpływających na jakość edukacji i warunki rozwoju uczniów i wychowanków objętych kształceniem, wychowaniem i opieką.

Z uwagi na powyższe, jak również na fakt, że dotychczasowa praktyka wskazuje na nieprawidłowości, jakie mają miejsce w sytuacji:

- 1) powierzenia w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, kiedy to organy prowadzące najczęściej nie uzasadniają swojej decyzji lub powołują argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony, oraz
  - 2) odwoływania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, które zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z tego przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie
- w projekcie ustawy wprowadza się obowiązek uzyskania w powyższych sprawach pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W powyższym trybie odpowiednio kurator oświaty lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie wyrażał opinie jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad daną szkołą lub placówką. Takie rozwiązanie podkreśla konieczność odpowiedzialnego współdziałania dwóch organów (organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę lub placówkę) w celu zapewnienia optymalnych warunków funkcjonowania szkoły lub placówki na poziomie zarządzania jej działalnością.

Ponadto, w celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły lub placówki zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzonych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły lub placówki. W związku z tym w projekcie ustawy proponuje się również:

- 1) wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w postępowaniu konkursowym przez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej, jak również w kwestii powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby niebędącej nauczycielem poprzez wprowadzenie obowiązku uzyskania jego pozytywnej opinii w tym zakresie, a także
- 2) umożliwienie organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny wnioskowania do organu prowadzącego o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, lub zawieszenie dyrektora szkoły lub placówki w sytuacji, gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny w ramach sprawowanego nadzoru stwierdzi uchybienia związane z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.

Sygnały o przypadkach nierealizowania przez dyrektorów szkół lub placówek zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego oraz braku skutecznych narzędzi do egzekwowania tego obowiązku były przekazywane do Ministerstwa Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwa Edukacji Narodowej) przez kuratorów oświaty. Informacje o takich sytuacjach były przekazywane już przed wprowadzeniem czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Kuratorzy oświaty przekazywali do Ministerstwa Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwa Edukacji Narodowej) również informacje o występujących problemach dotyczących sprawowania nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach niepublicznych, wskazując na brak możliwości przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Sytuacje takie wynikały z unikania kontaktu przez dyrektora tej szkoły lub placówki lub osobę prowadzącą (często to ta sama osoba), braku odpowiedzi na pisma przesyłane do dyrektora (osoby prowadzącej), niedostępianie dokumentacji w trakcie wykonywania czynności nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce.

Brak realizacji zaleceń przez dyrektorów szkół lub placówek oraz uniemożliwienie przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.

Niezmiernie ważne jest więc zabezpieczenie warunków do prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, co uzasadnia wprowadzenie w projektowanej ustawie rozwiązań wzmacniających rolę organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratora oświaty, podczas podejmowania na poziomie lokalnym decyzji w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek.

Projektowana ustawa zawiera również regulacje umożliwiające tworzenie szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego. W uzasadnionych sytuacjach utworzenie szkoły filialnej będzie stanowiło ułatwienie dla uczniów szkół artystycznych, którzy będą mogli realizować wszystkie lub część zajęć edukacyjnych kształcenia artystycznego w szkole mniej oddalonej od miejsca zamieszkania.

Od 2016 r. likwidacja lub przekształcenie szkoły jest poprzedzone uzyskaniem pozytywnej opinii właściwego organu sprawującego nadzór pedagogiczny. W projektowanej ustawie zaproponowano określenie katalogu warunków, które muszą być spełnione, aby likwidacja szkoły była możliwa. Jednocześnie w projektowanej ustawie określono, co podlega ocenie w ramach opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Ponadto projektowana ustawa doprecyzowuje, że jednostka samorządu terytorialnego może wskazać uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki jedynie w szkole lub szkołach prowadzonych przez tę jednostkę, a w przypadku likwidacji szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego ma obowiązek wskazać nie tylko szkołę, ale także prowadzoną przez siebie placówkę wychowania przedszkolnego (przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, oddział przedszkolny w szkole podstawowej).

Projekt zawiera również propozycję zmiany w przepisach regulujących dowożenie uczniów do szkół i placówek polegającą na umożliwieniu gminom dowożenia uczniów sytuacjach, gdy gmina nie ma takiego obowiązku.

W projekcie ustawy przewidziano także, wypracowane we współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej, propozycje zmian w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe dotyczące oddziałów przygotowania wojskowego oraz rekrutacji do tych oddziałów i szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej. Zmiany te mają usprawnić proces wydawania przez Ministra Obrony Narodowej zezwoleń na utworzenie oddziałów przygotowania wojskowego. Zmiany dotyczą również warunków rekrutacji do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej (Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie oraz Wojskowe Ogólnokształcące Liceum Informatyczne im. Polskich Kryptologów w Warszawie) oraz oddziałów przygotowania wojskowego. W projekcie ustawy wskazano także, że zajęcia z przygotowania wojskowego realizowane w oddziale przygotowania wojskowego stanowią jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Proponowane rozwiązania pozwolą usprawnić proces wydawania zezwoleń organom prowadzącym na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego oraz uzyskać większą efektywność zakładanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej celów rekrutacyjnych, tj. pozyskanie większej liczby kandydatów do odbycia skróconej służby przygotowawczej, którzy w przyszłości zasilą zasoby rezerw osobowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Doświadczenia związane z realizacją zadań przez jednostki systemu oświaty w sytuacji epidemii COVID-19 spowodowały konieczność uregulowania w ustawie kwestii organizacji i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na podstawie projektowanego art. 125a w sytuacji zawieszenia zajęć z powodu wystąpienia na danym terenie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, nieodpowiedniej temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną lub innego nadzwyczajnego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów, w przypadkach i trybie określonych w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 32 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a – w przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne – osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego będą obowiązani zorganizować dla uczniów zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Procedura będzie miała zastosowanie także do niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek.

Obecnie, tj. w roku szkolnym 2021/2022, w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce, których funkcjonowanie zostało w całości lub w części ograniczone, zawieszono zajęcia są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. W przypadku gdy zawieszono zajęcia nie mogą być realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dyrektor ustala inny sposób realizowania tych zajęć. Począwszy od roku szkolnego 2022/2023, aby uniknąć sytuacji, w której zawieszenie zajęć w jednostkach systemu oświaty (np. z powodu niskiej temperatury zewnętrznej) powoduje, że uczniowie nie uczestniczą w żadnych zajęciach (ponieważ nie ma podstaw prawnych do zorganizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), w projekcie ustawy proponuje się wprowadzić przepis zobowiązujący dyrektora szkoły do zorganizowania w takiej sytuacji zajęć z wykorzystaniem wymienionych metod i technik.

Ponadto projekt ustawy przewiduje rozwiązania dotyczące umożliwienia realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, niezależnie od zawieszenia zajęć w danej jednostce systemu oświaty, w przypadku:

- 1) dzieci i uczniów objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem,
- 2) uczniów hospitalizowanych w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej.

Projekt ustawy zawiera także zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o charakterze doprecyzującym i porządkującym. Zmiany te dotyczą tych przepisów, które najczęściej budzą wątpliwości interpretacyjne. W projekcie uwzględniono m.in. zmiany doprecyzujące kwestie rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcanie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia, a także uchylono przepis art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Obecnie przepis zobowiązujący kuratora oświaty do opracowania programu wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, nie ma zastosowania ze względu na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. przepisów art. 70a ust. 4–6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz uchylene rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. poz. 430, z późn. zm.).

Dodatkowo, mając na uwadze zgłaszane prośby organów prowadzących szkoły oraz obecną sytuację związaną z przebiegiem epidemii COVID-19, w projekcie ustawy proponuje się wydłużyć termin na dostosowanie lokali, w których działają oddziały przedszkolne funkcjonujące w szkołach podstawowych, do wymogów bezpieczeństwa przeciwpożarowego do dnia 31 sierpnia 2024 r., a także wydłużyć termin na odbycie przez nauczycieli pierwszego cyklu szkolenia branżowego, o którym mowa w art. 70c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

Ponadto w projekcie ustawy proponuje się, aby dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w części, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku słuchaczy branżowych szkół II stopnia oraz szkół policealnych, biorąc pod uwagę, że coraz więcej uczniów szkół ponadpodstawowych w trakcie nauki w szkole podejmuje pracę w zawodzie, a także usprawnienie procedury organizowania egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty spoza systemu oświaty, oraz zabezpieczenie interesu osób podejmujących kształcenie na kursach prowadzonych przez takie podmioty.

Projekt ustawy przewiduje również zmiany w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 584, z późn. zm.) polegające na rozszerzeniu zakresu danych dziedzinowych ucznia zbieranych w systemie informacji oświatowej w związku z kształceniem specjalnym, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi, wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka, uczęszczaniem ucznia do placówki wychowania przedszkolnego oraz nauką w szkole. Systemowe zbieranie danych zgodnie z zaproponowanymi zmianami umożliwi monitorowanie realizacji zróżnicowanych potrzeb uczniów oraz prowadzenie analizy efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na ten cel. Pozwoli również na analizę aktualnych możliwości dostosowywania organizacji kształcenia do potrzeb uczniów oraz przydzielania środków finansowych na zaspokojenie tych potrzeb pod kątem potrzeby ich uzupełniania lub modyfikacji. Aktualnie zbierane dane w systemie informacji oświatowej pozwalają to zapotrzebowanie jedynie oszacować. Zbieranie informacji w sposób pewny, w postaci danych przypisanych do ucznia, jest tym bardziej konieczne, że liczba uczniów, u których stwierdza się potrzebę specjalnej organizacji nauki, rośnie.

Ponadto w projektowanej ustawie proponuje się zmiany umożliwiające przekazywanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych z bazy danych systemu informacji oświatowej danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli w celu

prowadzenia analiz przyczyn nieobecności nauczyciela w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przygotowywania badań, prognoz i opracowań dotyczących nieobecności nauczyciela w pracy wskutek choroby.

Umożliwienie pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwoli na prowadzenie analiz związanych m.in. ze skutkami epidemii. Zapewnienie usług edukacyjnych jest priorytetowym działaniem państwa, w związku z czym analizowanie wpływu epidemii jest zadaniem istotnym i koniecznym.

Ze względu na pojawiające się wątpliwości dotyczące formy i zawartości treści dopuszczanych do użytku szkolnego podręczników przybierających czasami formę repetytoriów, w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915) proponuje się uszczegółowienie przepisów w tym zakresie. W projekcie proponuje się doprecyzować warunki, jakie powinien spełniać podręcznik do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego dopuszczony do użytku szkolnego. Należy podkreślić, że zadaniem takiego podręcznika jest zaznajomienie uczniów z nowymi dla nich treściami nauczania określonymi dla danego etapu edukacyjnego, ich porządkowanie i utrwalanie oraz kształtowanie umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Opracowania typu repetycyjnego (repetytoria) służą natomiast powtarzaniu i utrwalaniu treści nauczania i są ukierunkowane na wykonywanie zadań typu egzaminacyjnego, a zatem repetytoria należy traktować jako materiał edukacyjny zastępujący lub uzupełniający podręcznik. Podręcznik jest środkiem dydaktycznym wspierającym uczniów w nabywaniu umiejętności określonych w podstawie programowej, a więc sposób jego opracowania nie powinien być uzależniony od formuły egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego i podporządkowany ćwiczeniu strategii rozwiązywania zadań egzaminacyjnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Z uwagi na powyższe w projekcie ustawy przewiduje się wprowadzenie nowych oraz zmianę dotychczasowych rozwiązań dotyczących:

1) oddziałów przygotowania wojskowego przez:

- a) wskazanie dodatkowych przesłanek, którymi Minister Obrony Narodowej kieruje się przy wydawaniu zezwoleń na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego lub ich cofaniu,
- b) wskazanie zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w oddziale przygotowania wojskowego jako jednej z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły,
- c) zmianę terminu na składanie wniosków przez organy prowadzące,
- d) zniesienie obowiązku sprawowania nadzoru pedagogicznego przez Ministra Obrony Narodowej nad oddziałami przygotowania wojskowego i zastąpienie go nadzorem nad realizacją programu szkolenia,
- e) wprowadzenie warunku posiadania obywatelstwa polskiego lub obywatelstwa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez kandydatów biorących udział w postępowaniu rekrutacyjnym do oddziałów przygotowania wojskowego i szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej (Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie oraz Wojskowe Ogólnokształcące Liceum Informatyczne im. Polskich Kryptologów w Warszawie);

2) dowożenia uczniów do szkół i placówek

Wychodząc naprzeciw potrzebom niektórych jednostek samorządu terytorialnego (uwaga zgłoszona w ramach konsultacji publicznych), a także uczniów i rodziców, w projekcie ustawy proponuje się rozwiązanie pozwalające gminie na zorganizowanie dowozu uczniów w sytuacjach innych niż te, w których gmina ma ustawowy obowiązek. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami w przypadku ucznia niebędącego uczniem niepełnosprawnym (dowożenie uczniów niepełnosprawnych jest uregulowane odrębnie) gmina ma obowiązek dowiezienia ucznia do szkoły obwodowej i zapewnienia mu opieki podczas transportu, jeżeli uczeń mieszka w odległości 3 km (uczniowie klas I–IV szkoły podstawowej) lub 4 km (uczniowie klas V–VIII szkoły podstawowej) od szkoły obwodowej, natomiast jeżeli odległość ta jest mniejsza, to gmina może (nie musi) zorganizować takie dowożenie. Zgodnie z projektowanym art. 39 ust. 3a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe gmina będzie miała także możliwość, jeżeli podejmie taką decyzję, dowiezienia zarówno ucznia pełnosprawnego, jak i niepełnosprawnego odpowiednio do każdego typu szkoły, w tym np. do niepublicznej szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego czy szkoły artystycznej, lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;

3) zadań kuratora oświaty w zakresie opracowywania programów wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody

Obecnie obowiązujący przepis art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zobowiązujący kuratora oświaty do opracowywania programów wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), miał zastosowanie w sytuacji, gdy wyodrębnione na podstawie art. 70a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela w budżecie wojewody środki były przeznaczone na dofinansowanie realizacji wojewódzkich zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków, które obowiązywało do dnia 31 grudnia 2018 r., ze środków wyodrębnionych w budżecie wojewody można było dofinansować:

- 1) programy kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli o zasięgu wojewódzkim;
- 2) zadania w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, zlecane uczelniom lub innym podmiotom;
- 3) udział krajowych podmiotów w międzynarodowych projektach i programach doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 4) staże zagraniczne organizowane w ramach współpracy międzynarodowej w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Od dnia 1 stycznia 2019 r. obowiązuje przepis art. 70a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym w budżetach wojewodów wyodrębnia się środki na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa. Ze środków tych wojewoda udziela jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli zatrudniające doradców metodycznych, o których mowa w art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dotacji na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego. Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy. Z powyższych względów należy uchylić art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;

- 4) nadzoru pedagogicznego – określenie sposobu postępowania organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sytuacji nierealizowania przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, w tym konsekwencji uchylania się od realizacji zaleceń.

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie miał możliwość wezwania dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń. W projekcie określono dla dyrektora szkoły lub placówki 7-dniowy termin na przekazanie wyjaśnień organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł w terminie 7 dni od dnia otrzymania wyjaśnień lub upływu terminu na ich przekazanie wyznaczyć dyrektorowi szkoły lub placówki ostateczny termin realizacji tych zaleceń. Niezrealizowanie przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie wyznaczonym przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny umożliwi temu organowi wystąpienie do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji niezrealizowania przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie właściwy minister będzie mógł odwołać dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia;

- 5) powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz powoływania na to stanowisko
  - a) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku, gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osobę niebędącą nauczycielem,
  - b) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku, gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu przez siebie kandydatowi (powołuje na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonego przez siebie kandydata), jeżeli:
    - do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo
    - w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, albo
    - konkurs wyłonił co prawda kandydata (osobę niebędącą nauczycielem), ale organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydał negatywną opinię w zakresie powołania tej osoby na stanowisko dyrektora,
  - c) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w sytuacji gdy organ

prowadzący szkołę lub placówkę chce w uzasadnionych przypadkach powierzyć stanowisko dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, ale nie krótszy niż jeden rok szkolny;

6) składu komisji konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki oraz na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek

- a) zwiększenie liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny powoływanych w skład komisji konkursowych z trzech do pięciu, z zastrzeżeniem, że organ ten może zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli do składu komisji. Ponadto określenie, że w skład komisji konkursowej będzie powoływanych do trzech przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę (a nie trzech przedstawicieli – tak jak dotychczas),
- b) określenie liczby przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny w składzie komisji konkursowej powoływanej w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki nowo zakładanej. Organ prowadzący szkołę lub placówkę, określając skład komisji konkursowej, będzie obowiązany uwzględnić udział do trzech przedstawicieli organu prowadzącego i pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z tym że organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli do składu komisji,
- c) z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne w zakresie powoływania do komisji konkursowej przedstawicieli organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, w projekcie ustawy proponuje się rozwiązanie, zgodnie z którym w skład komisji konkursowych będą powoływani przedstawiciele wyłącznie tych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu wymienionej ustawy wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, które działają w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa,
- d) z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne co do liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w komisji konkursowej powoływanej w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład zespołu sprawują różne organy, w projekcie ustawy proponuje się dookreślenie, że w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład zespołu lub łączonymi w zespół sprawują różne organy, pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny ustalają wspólnie te organy.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się przepisy przejściowe, zgodnie z którymi nowe rozwiązania nie będą miały zastosowania do:

- a) konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,
- b) kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłonionego w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, jak również do kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonego na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy;

7) odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce przez:

- a) wprowadzenie możliwości złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wniosku do organu prowadzącego szkołę lub placówkę o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, w przypadku gdy dyrektor nie zrealizuje w ostatecznym terminie wskazanym przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Organ prowadzący szkołę lub placówkę będzie miał 14 dni na odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z tego stanowiska, licząc od dnia otrzymania wymienionego wniosku, i jednocześnie będzie obowiązany niezwłocznie powiadomić o odwołaniu organ wnioskujący. W przypadku gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę nie odwoła dyrektora szkoły lub placówki w tym terminie, z upływem tego terminu wygaśnie powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki. Stwierdzenia wygaśnięcia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki dokona organ sprawujący nadzór pedagogiczny, o czym niezwłocznie poinformuje organ prowadzący szkołę lub placówkę,

b) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w sytuacji, gdy organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce, chce w przypadkach szczególnie uzasadnionych odwołać nauczyciela z tego stanowiska w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się przepis przejściowy, zgodnie z którym nowe rozwiązanie nie będzie miało zastosowania do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy została już wydana opinia, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 tej ustawy,

c) wprowadzenie możliwości odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w związku ze złożeniem przez niego rezygnacji, na mocy porozumienia stron, w terminie uzgodnionym przez nauczyciela i organ właściwy do jego odwołania – z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne co do możliwości skrócenia trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia przy odwołaniu nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadku złożenia przez niego rezygnacji,

d) wprowadzenie dodatkowej przesłanki do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego, tj. w razie zmian organizacyjnych uzasadniających likwidację danego stanowiska kierowniczego z końcem roku szkolnego, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

Opinię kuratora oświaty w sprawach: powierzenia w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora na okres krótszy niż 5 lat szkolnych oraz powierzenia stanowiska ustalonemu kandydatowi, w przypadku gdy do konkursu nikt się nie zgłosił lub konkurs nie przyniósł rozstrzygnięcia, albo konkurs wyłonił co prawda kandydata (osobę niebędącą nauczycielem), ale kurator oświaty wydał negatywną opinię w zakresie powołania tej osoby na stanowisko dyrektora, powołania na stanowisko dyrektora osoby niebędącej nauczycielem i odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadkach szczególnie uzasadnionych, w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn. zm.), art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920, z późn. zm.) oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.). Powinna być ona czytelna oraz nie wzbudzać wątpliwości co do przesłanek, jakimi kierował się organ przy jej wydawaniu, bowiem podlega zaskarżeniu do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 85 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.

Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne powyższa opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.), a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego;

8) wprowadzenia możliwości tworzenia szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych, którym będą mogły być podporządkowane szkoły filialne utworzone zgodnie z projektowanym art. 112a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. W przypadku szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego warunkiem utworzenia szkoły filialnej będzie zawarcie porozumienia między ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego a tą jednostką. W projektowanej ustawie wprowadza się również szczegółowe rozwiązania związane z możliwością utworzenia szkół filialnych przez szkoły artystyczne: szkoła filialna będzie podporządkowana publicznej szkole artystycznej, z tym że publicznej szkole artystycznej będą mogły być podporządkowane nie więcej niż dwie szkoły filialne. Ponadto szkoła filialna podporządkowana publicznej szkole artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego będzie mogła być utworzona na obszarze tej jednostki. Zajęcia edukacyjne artystyczne dla uczniów uczęszczających do szkoły filialnej będą mogły być realizowane w ten sposób, że:

1) wszystkie zajęcia edukacyjne artystyczne będą realizowane w szkole filialnej;

2) część zajęć edukacyjnych artystycznych będzie realizowana w szkole filialnej, a część w publicznej szkole artystycznej, której podporządkowana jest szkoła filialna.

W projekcie ustawy przewiduje się również przepis przejściowy, zgodnie z którym działająca w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy szkoła filialna ulegnie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2022 r., chyba że do dnia 30 marca 2022 r.:

1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, potwierdzi podporządkowanie szkoły filialnej szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez tego ministra;

2) jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę artystyczną zawrze z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego porozumienie w sprawie dalszego działania szkoły filialnej.

Jednocześnie w projektowanej ustawie uzupełniono upoważnienie dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowej organizacji publicznych szkół artystycznych o kwestie zasad tworzenia i używania nazwy szkoły artystycznej filialnej oraz trybu nadawania imienia zespołowi szkół artystycznych;

9) nadzoru nad zajęciami prowadzonymi przez stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki

Zgodnie z projektowaną ustawą dyrektor szkoły lub placówki będzie miał obowiązek – przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych w ramach działalności wymienionego stowarzyszenia lub organizacji w szkole lub placówce – uzyskać pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – pozytywną opinię specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. W celu uzyskania tej opinii dyrektor szkoły lub placówki, nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem zajęć, będzie przekazywał kuratorowi oświaty lub specjalistycznej jednostce nadzoru program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, a także pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców wydane na podstawie art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Kurator oświaty i specjalistyczna jednostka nadzoru będą obowiązani wydać opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, z tym że niewydanie opinii w tym terminie będzie równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej. Po uzyskaniu pozytywnej opinii albo upływie terminu jej wydania dyrektor szkoły lub placówki przed rozpoczęciem zajęć będzie obowiązany przedstawić rodzicom ucznia, a w przypadku ucznia pełnoletniego – temu uczniowi, pełną informację o celach i treściach realizowanego programu zajęć, a także pozytywną opinię kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru, jeżeli zostały wydane, pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, a także, na wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia, materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć. Jednocześnie projektowane rozwiązanie zakłada, że udział ucznia w zajęciach będzie wymagał pisemnej zgody rodziców ucznia, a w przypadku ucznia pełnoletniego – tego ucznia. Projektowane rozwiązanie wpłynie na zwiększenie świadomości uczniów i rodziców odnośnie do treści zawartych w zaproponowanych programach. Rodzic powinien mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach, w zakresie objętym zajęciami. Z obowiązku uzyskania opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny będą zwolnione zajęcia organizowane i realizowane w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się przepisy przejściowe dotyczące zajęć, o których mowa w art. 86 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, organizowanych i prowadzonych w roku szkolnym 2021/2022. W tym przypadku dyrektor szkoły lub placówki w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy będzie obowiązany przekazać kuratorowi oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 tej ustawy, program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, wraz z opiniami, o których mowa w art. 86 ust. 2 tej ustawy. Kurator oświaty i specjalistyczna jednostka nadzoru będą obowiązani wydać opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania powyższych dokumentów, z tym że niewydanie opinii w tym terminie będzie równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej. W przypadku negatywnej opinii kuratora oświaty albo specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zaprzestaje się prowadzenia zajęć z końcem okresu (semestru), w którym opinia została wydana;

10) opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki

Przepisy o konieczności uzyskania pozytywnej opinii właściwego organu sprawującego nadzór pedagogiczny przywrócono do systemu prawnego ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35, z późn. zm.). Pięcioletnie doświadczenie w stosowaniu tych przepisów, w tym praktyka orzecznicza sądów, wskazuje na konieczność zmiany art. 89 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przez uzupełnienie katalogu przesłanek, których spełnienie jest warunkiem przeprowadzenia likwidacji szkoły oraz w konsekwencji określenie, co podlega ocenie w ramach opiniowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Na potrzebę doprecyzowania przepisów w powyższym zakresie wskazuje również Rzecznik Praw Obywatelskich. W

projekcie zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła zlikwidować szkołę, jeżeli likwidacja szkoły w szczególności:

- a) nie ograniczy dostępności nauki, wychowania i opieki,
- b) polepszy warunki nauki, wychowania i opieki uczniów likwidowanej szkoły oraz nie pogorszy ich w szkole lub szkołach wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny,
- c) polepszy warunki stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, w przypadku gdy likwidowana szkoła prowadzi takie kształcenie,
- d) nie pogorszy warunków dotarcia uczniów do szkoły,
- e) jest uzasadniona zmianami demograficznymi lub prognozami dotyczącymi liczby uczniów likwidowanej szkoły, szkoły lub szkół wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki oraz ogółem wszystkich szkół danego typu prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Konsekwentnie opinia organu sprawującego nadzór pedagogiczny wydawana na podstawie art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zawierałaby ocenę zasadności likwidacji, w tym ocenę zgodności tej likwidacji z przepisami prawa.

Ponadto doprecyzowano, że jednostka samorządu terytorialnego będzie obowiązana wskazać uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki jedynie w szkole lub szkołach prowadzonych przez tę jednostkę, a w przypadku likwidacji szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego będzie miała obowiązek wskazać nie tylko szkołę, ale także prowadzoną przez siebie placówkę wychowania przedszkolnego (tj. przedszkole, oddział przedszkolny w szkole podstawowej lub inną formę wychowania przedszkolnego).

Zaproponowane wyżej rozwiązanie nie będzie dotyczyło przypadków, w których przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy podjęto uchwałę o zamiarze likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki;

11) procedury tworzenia lub zmiany składu zespołu szkół lub placówek

W projektowanej ustawie wprowadza się obowiązek uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku połączenia w zespół szkół lub placówek albo włączenia do zespołu szkół lub placówek, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Połączenie w zespół szkół lub placówek niebędących szkołami lub placówkami artystycznymi lub włączenie do zespołu takich szkół lub placówek będzie mogło nastąpić po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, natomiast połączenie w zespół szkół lub placówek artystycznych lub włączenie do zespołu takich szkół lub placówek – po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Może się również zdarzyć, że w skład zespołu mają wchodzić zarówno szkoły lub placówki niebędące szkołami lub placówkami artystycznymi, jak i szkoły lub placówki artystyczne – w takiej sytuacji połączenie w zespół lub włączenie do zespołu będzie następowało po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzgodnionej z kuratorem oświaty.

Zaproponowane wyżej rozwiązanie nie będzie dotyczyło przypadków, w których przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy podjęto uchwałę o połączeniu szkół lub placówek w zespół albo włączeniu do zespołu szkół lub placówek;

12) zasad opiniowania arkusza organizacji publicznej szkoły i publicznego przedszkola przez zakładowe organizacje związkowe

W projektowanej ustawie zostały dookreślone zasady przekazywania przez dyrektora szkoły lub przedszkola arkusza organizacji szkoły lub przedszkola zakładowym organizacjom związkowym. Arkusz będzie przekazywany zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, wyłącznie w sytuacji, gdy dana organizacja działa w szkole lub przedszkolu, której dotyczy arkusz organizacji. Proponowane zmiany wprowadzą jednolite zasady opiniowania arkuszy organizacji szkół lub przedszkoli publicznych przez zakładowe organizacje związkowe bez względu na to, czy organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego czy inny podmiot. Jednocześnie w projekcie ustawy proponuje się wzmocnienie kompetencji rady pedagogicznej określonej w art. 70 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przez włączenie rady pedagogicznej w opiniowanie arkusza organizacji szkoły lub przedszkola. Zgodnie z art. 70 ust. 2 pkt 1 rada pedagogiczna opiniuje w szczególności organizację pracy szkoły, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych. Przez organizację pracy szkoły należy rozumieć także (albo przede wszystkim) organizację pracy określaną przez dyrektora w arkuszu organizacji szkoły lub przedszkola na nowy rok szkolny, gdyż to właśnie arkusz

organizacji zawiera wszystkie podstawowe i kluczowe informacje dotyczące funkcjonowania i organizacji szkoły w kolejnym roku szkolnym.

Jednak ze względu na różną interpretację tego przepisu i wątpliwości, czy organizacja pracy szkoły to także arkusz organizacji i w związku z tym, czy rada pedagogiczna powinna opiniować arkusz organizacji, zasadne jest dookreślenie, że kompetencją rady pedagogicznej jest wydawanie opinii w sprawie treści arkusza organizacji. Dlatego też w art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zaproponowano doprecyzowanie procesu opiniowania arkusza organizacji przedszkola lub szkoły przez jednoznaczne wskazanie, że dyrektor szkoły lub przedszkola opracowuje arkusz organizacji, a następnie przekazuje go do zaopiniowania radzie pedagogicznej.

Powyższe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.;

13) zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przez

a) dodanie nowej regulacji w art. 125a, zgodnie z którą w sytuacji zawieszenia zajęć na okres powyżej dwóch dni z powodu wystąpienia na danym terenie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, nieodpowiedniej temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną lub innego nadzwyczajnego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów, w przypadkach i trybie określonych w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 32 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne – osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego, będą obowiązani od trzeciego dnia zawieszenia zajęć zorganizować zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dzięki wprowadzeniu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe art. 173a, regulacja ta będzie miała zastosowanie także do niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek.

Proponuje się, aby zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość były realizowane w szczególności:

- 1) z wykorzystaniem narzędzia informatycznego, o którym mowa w art. 44a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub
- 2) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej zapewniających wymianę informacji między nauczycielem, uczniem lub rodzicem, lub
- 3) przez podejmowanie przez ucznia aktywności określonych przez nauczyciela, potwierdzających zapoznanie się ze wskazanym materiałem lub wykonanie określonych działań, lub
- 4) w inny niż określony w pkt 1–3 sposób umożliwiający kontynuowanie procesu kształcenia i wychowania.

Sposób prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość pozostaje otwartym katalogiem z uwagi na różne uwarunkowania i możliwości organizacyjne szkoły, przedszkola, innych form wychowania przedszkolnego czy placówek oświatowych. O sposobie lub sposobach realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, będą obowiązani poinformować organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Ponadto pozostawiono możliwość, aby w szczególnie uzasadnionych przypadkach dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny mogli odstąpić od organizowania dla uczniów zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jednocześnie zobowiązano ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego i placówkach, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczniów, konieczność zapewnienia uczniom i rodzicom indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz właściwego przebiegu kształcenia,

b) wprowadzenie możliwości realizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość odpowiednio przez dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, na wniosek rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę. Projektowane rozwiązania będą dotyczyć każdej

sytuacji, również tej, gdy zajęcia w danej jednostce systemu oświaty nie zostały zawieszane, jednak zawsze na wniosek rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia i z uwzględnieniem zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego albo orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania,

c) wprowadzenie możliwości realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej. Dyrektor szkoły, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, będzie miał możliwość zapewnienia temu uczniowi realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w porozumieniu z organem prowadzącym tę szkołę oraz kierownikiem podmiotu leczniczego. Warunki korzystania przez ucznia ze sprzętu komputerowego, elektronicznego i pomieszczeń podmiotu leczniczego oraz kwestie związane z ponoszeniem kosztów ich utrzymania i bezpiecznego użytkowania będzie określała umowa zawarta pomiędzy organem prowadzącym szkołę, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, a podmiotem leczniczym, w którym uczeń przebywa. Projektowane rozwiązania będą dotyczyły każdej sytuacji, również tej, gdy zajęcia w szkole nie zostały zawieszane, jednak zawsze na wniosek rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia;

14) rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcanie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia

Projekt ustawy przewiduje zmiany doprecyzowujące kwestie rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcanie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia. Do klasy I niepublicznej branżowej szkoły I stopnia będą przyjmowani młodociani pracownicy na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu. Załącznikiem do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu będą ustalenia pracodawcy zatrudniającego młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu i dyrektora szkoły, do której pracodawca kieruje młodocianego pracownika na doksztalcanie teoretyczne;

15) obowiązku stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki

Zmiana ma charakter porządkujący. W projekcie ustawy wprowadza się obowiązek stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, tj. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. poz. 1055). W praktyce przedszkola, szkoły i placówki niepubliczne przy organizacji krajoznawstwa i turystyki, w tym wycieczek szkolnych, stosują przepisy tego rozporządzenia, mimo że dotyczy ono wyłącznie przedszkoli, szkół i placówek publicznych.

Powyższe przepisy wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r.;

16) wzmocnienia nadzoru nad szkołami i placówkami niepublicznymi

W projektowanej ustawie wprowadza się możliwość wydania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę polecenia niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce oraz określa się konsekwencje wynikające z braku realizacji tego polecenia. To rozwiązanie pozwoli organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny skutecznie reagować na napotymane problemy uniemożliwiające wykonanie czynności nadzoru pedagogicznego w niepublicznej szkole lub placówce. Problemem takim jest np. brak kontaktu z dyrektorem szkoły lub placówki lub osobą prowadzącą szkołę lub placówkę (często to ta sama osoba), brak odpowiedzi na pisma przesyłane do dyrektora lub osoby prowadzącej, nieudostępnianie dokumentacji w trakcie wykonywania czynności nadzoru pedagogicznego w szkole. Istotny w tej sprawie jest fakt, że sytuacje te najczęściej dotyczą szkół i placówek, w których przeprowadzenie czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego zaplanowano w związku ze skargami w sprawie ich funkcjonowania zgłoszonymi do organu sprawującego nadzór pedagogiczny przez rodziców, pełnoletnich uczniów, nauczycieli lub inne podmioty. W świetle przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 55 ust. 3) nauczyciele (zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych) wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:

- 1) wstępu do szkół i placówek;
- 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy;

- 3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć;
- 4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;
- 5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;
- 6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.

Uniemżliwienie przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę wykonania w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, o których mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, jest nieprzezwyciężeniem przepisów prawa. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł polecić osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę niezwłoczne umożliwienie wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce. Wykonywanie w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego powinno rozpocząć się nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania polecenia. Niezrealizowanie polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, dotyczącego niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce, będzie stanowiło przesłankę do wykreślenia z ewidencji danej szkoły lub placówki, a w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach szkoły publicznej – do cofnięcia tych uprawnień przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Projektując takie rozwiązanie, założono, że przewidziana w przepisach sankcja wyeliminuje występowanie niezgodnych z prawem sytuacji polegających na uniemżliwianiu przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce niepublicznej;

17) oceny pracy dyrektora szkoły oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli

W związku z pojawiającymi się sytuacjami związanymi z niemożliwością zakończenia procedury oceniania pracy dyrektora szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – przez kuratora oświaty, z uwagi na niezyskanie porozumienia z organem prowadzącym co do ostatecznej oceny, jak również nieprzekazanie przez organ prowadzący oceny częściowej wykonywania przez dyrektora zadań, których nadzorowanie pozostaje w jego kompetencjach, w projekcie ustawy przewiduje się rozwiązanie, zgodnie z którym w przypadku gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – kurator oświaty, nie uzyska porozumienia z organem prowadzącym szkołę albo placówkę doskonalenia nauczycieli w sprawie oceny pracy dyrektora w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu oceny, rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmie odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny albo kurator oświaty po uprzednim rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego szkołę albo placówkę doskonalenia nauczycieli.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się przepis przejściowy, zgodnie z którym powyższe rozwiązanie nie będzie miało zastosowania do postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora szkoły oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy;

18) zawieszania dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków

W projekcie ustawy przewiduje się możliwości złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wiążącego wniosku do organu prowadzącego szkołę o zawieszenie nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków, przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

Wymienione powyżej w pkt 1–18 propozycje rozwiązań będą wprowadzone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

Należy wyjaśnić, że przewidziane w projekcie ustawy rozwiązania przyznają większe niż dotychczas uprawnienia kuratorowi oświaty. Niemniej z przepisów Konstytucji RP nie wynika, aby sprawami dotyczącymi oświaty czy edukacji publicznej musiał zajmować się samorząd terytorialny, w szczególności sprawami dotyczącymi wyboru dyrektora, zawieszenia dyrektora, odwołania dyrektora czy wyboru określonej liczby członków komisji konkursowej wyłaniającej kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki. Wskazanie jako zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego spraw dotyczących edukacji publicznej nastąpiło w ustawach (art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa), a zatem w aktach niższego rzędu niż Konstytucja RP. Tak więc na poziomie ustawy zasadniczej nie rozstrzyga się, w jakim zakresie jednostki samorządu terytorialnego mają zajmować się sprawami dotyczącymi edukacji publicznej. Tym bardziej więc jest możliwe tylko częściowe ograniczenie ich

dotychczasowych uprawnień w tej sferze na podstawie ustawy (ad maiori ad minus). Powyższe w szczególności byłoby zgodne z art. 163 Konstytucji RP, zgodnie z którym „Samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.”. Mimo zwiększenia uprawnień kuratora oświaty, samorząd terytorialny nadal będzie wykonywał zadania publiczne w zakresie edukacji publicznej w zakresie nie zastrzeżonym przez ustawy dla organu administracji publicznej, jakim jest kurator oświaty. Warto również zauważyć, że ustawy samorządowe (art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa) przekazują samorządom zadania w zakresie edukacji publicznej, a nie sprawy dotyczące (całej) oświaty. Samorządy posiadają więc obowiązki i uprawnienia, m.in. w zakresie zapewniania dzieciom dostępu do edukacji publicznej. Niekoniecznie jednak muszą mieć wyłączne kompetencje w zakresie wyboru, odwołania, zawieszenia dyrektora szkoły i wyboru określonej liczby członków komisji konkursowej wyłaniającej kandydata na stanowisko dyrektora. Powyższe sprawy nie wiążą się bowiem z „edukowaniem”, nie mieszczą się wprost w pojęciu „edukacji publicznej”. A zatem, zgodnie z kompetencjami wskazanymi w ustawach regulujących ustrój jednostek samorządu terytorialnego, jednostki te mogłyby w ogóle nie zajmować się sprawami dotyczącymi wyboru, zawieszenia, odwołania dyrektora czy wyboru określonej liczby członków komisji konkursowej wyłaniającej kandydata na stanowisko dyrektora. Tym bardziej więc jest możliwe tylko częściowe ograniczenie ich dotychczasowych uprawnień w tej sferze na podstawie ustawy.

Dodatkowo projektowana ustawa przewiduje zmiany w następujących ustawach:

- 1) ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w której:
  - a) zaproponowane w art. 22ao zmiany wynikają z konieczności doprecyzowania warunków, jakie powinien spełniać podręcznik do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego dopuszczony do użytku szkolnego. W projektowanym przepisie wskazano wprost, że prezentacja treści nauczania nie może być opracowana w sposób repetycyjny, podporządkowany wyłącznie ćwiczeniu technik rozwiązywania zadań egzaminacyjnych, wzorowanych na arkuszach egzaminacyjnych do przeprowadzania odpowiednio egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego. Projektowany przepis ma wejść w życie z dniem 1 września 2022 r.
Projekt ustawy przewiduje również przepisy przejściowe dotyczące dopuszczania podręczników do użytku szkolnego. Do postępowań w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2022 r. będą miały zastosowanie dotychczasowe przepisy. Jednocześnie podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego przed dniem 1 września 2022 r. zachowają status dopuszczonych do użytku szkolnego,
  - b) zmiana art. 44d wynika z faktu, że coraz więcej uczniów szkół ponadpodstawowych w trakcie nauki w szkole podejmuje pracę w zawodzie. Zatem zasadnym jest, aby dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w części, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku słuchaczy branżowych szkół II stopnia oraz szkół policealnych; w związku ze zmianą w art. 44d wprowadzono zmianę porządkującą w art. 44t,
  - c) dodanie ust. 2a w art. 44zzzk ma na celu usprawnienie procedury organizowania egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty spoza systemu oświaty, a także zabezpieczenie interesu osób podejmujących kształcenie na kursach zawodowych prowadzonych przez takie podmioty. W związku z tym proponuje się wprowadzenie dla podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy obowiązku wskazania miejsca przeprowadzenia egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły dany kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, w której zmiany będą dotyczyły:
  - a) zbierania informacji o zadaniach szkoły lub placówki wobec uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub opinię w sprawie objęcia ucznia odpowiednio zindywidualizowaną ścieżką rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub zindywidualizowaną ścieżką kształcenia. Planowane jest rozszerzenie katalogu zbieranych informacji m.in. o liczbę godzin zajęć związanych z realizacją odpowiednio kształcenia specjalnego, wczesnego wspomaganie rozwoju, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i zindywidualizowanych ścieżek i przypisanie ich bezpośrednio do ucznia w celu zbierania dokładnych informacji o świadczonym wsparciu oraz wykorzystywanych środkach finansowych,
  - b) umożliwienia pozyskania danych osobowych i danych dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w celu prowadzenia analiz przyczyn nieobecności nauczyciela w pracy z powodu urlopu

macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przygotowywania badań, prognoz i opracowań dotyczących nieobecności nauczyciela w pracy wskutek choroby. W oparciu o uzyskane i posiadane dane analizy prowadzone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwolą na zidentyfikowanie okresów nasilania się absencji chorobowej, zwłaszcza w czasie trwania epidemii. Informacje te zostaną wykorzystane do prowadzenia różnego rodzaju prac analitycznych (badań, analiz, prognoz, opracowań) oraz szacowania skutków finansowych zmian w przepisach emerytalno-rentowych,

c) doprecyzowania obowiązujących przepisów;

3) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, w której:

zmiana będzie dotyczyła art. 304, zgodnie z którym organy prowadzące szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, są obowiązane do dostosowania lokali, w których zorganizowano te oddziały, do warunków określonych art. 126 ust. 1–3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe i przepisach wydanych na podstawie art. 126 ust. 4 tej ustawy, w terminie do dnia 31 sierpnia 2022 r. W projekcie ustawy proponuje się wydłużenie tego terminu do dnia 31 sierpnia 2024 r.

Ustawodawca przeznaczył 5 lat na dostosowanie lokali zajmowanych przez oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych do wymienionych przepisów. Niemniej, biorąc pod uwagę obecną sytuację związaną z przebiegiem epidemii COVID-19, zaproponowano w projekcie przesunięcie tego terminu;

4) ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, w której:

zgodnie z projektowanym art. 73a ust. 1a, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w ramach środków, o których mowa w art. 73a ust. 1 tej ustawy, będzie mógł udzielać z budżetu państwa, w ramach realizacji ustanowionego programu lub przedsięwzięcia, dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji.

Jednocześnie projekt ustawy przewiduje, że w przypadku wymienionej dotacji celowej przyznanej do dnia 31 grudnia 2022 r. przepisu art. 133 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) nie stosuje się;

5) ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245, z późn. zm.), w której wprowadza się przepis dotyczący szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego. Zgodnie z dodanym art. 143a zostanie wydłużony okres realizacji pierwszego szkolenia branżowego nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu, którzy do dnia 31 sierpnia 2020 r. zostali zatrudnieni w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe. Okres ten będzie wynosił 4 lata.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W dwóch trzecich krajów europejskich dyrektorzy szkół są wybierani w drodze otwartej rekrutacji, co oznacza, że szkoła ponosi odpowiedzialność za publikację informacji o wolnych stanowiskach i wybór kandydatów. Zakres, w jakim otwarta rekrutacja jest normowana, jest zróżnicowany. W niektórych krajach nie istnieją żadne konkretne przepisy, jednak zastosowanie mają ogólne przepisy dotyczące zatrudnienia. W Danii dyrektorzy szkół są wybierani na podstawie ich kwalifikacji. Są oni rekrutowani przez radę miejską po ocenie i rekomendacji przez radę doradczą obecnej szkoły, w skład której wchodzi zarówno nauczyciele, jak i rodzice. Inne kraje określają szczegółowe procedury. Przykładowo w Irlandii poszczególne władze szkolne rekrutują i mianują dyrektora szkoły, postępując według uzgodnionych procedur: wolne stanowiska są ogłaszane w szkole i na stronie internetowej, zgodnie z ustaleniami organów zarządzających (w szkołach podstawowych) lub w co najmniej jednym ogólnokrajowym dzienniku. Podobnie w szkołach zarządzanych przez władze lokalne w Wielkiej Brytanii (Anglia i Walia) organ zarządzający szkołą musi poinformować władze lokalne o wolnym stanowisku, ogłosić informację o wolnym stanowisku co najmniej na terenie Anglii i Walii, wyznaczyć komisję do spraw rekrutacji, przeprowadzić rozmowy z wybranymi kandydatami i, w stosownych przypadkach, polecić i zatwierdzić do mianowania jednego z kandydatów. W dotowanych przez państwo szkołach w Wielkiej Brytanii (Irlandia Północna) kandydaci rekomendowani przez radę szkoły na stanowiska dyrektora i zastępcy dyrektora mogą być zobowiązani do odbycia rozmowy z Radą do spraw Oświaty i Bibliotek, która może mianować dowolnego kandydata zarekomendowanego w ten sposób. W wielu krajach dyrektorzy są wybierani w drodze egzaminów konkursowych, które są ogłaszane publicznie i organizowane na szczeblu centralnym lub pośrednim. W Rumunii powołanie na stanowisko dyrektora i zastępcy dyrektora placówki oświatowej odbywa się w drodze otwartych konkursów organizowanych przez Powiatowe Inspektoraty Szkolne. W krajach takich jak Niemcy, Luksemburg, Grecja, Cypr podania o pracę na stanowisku dyrektora szkoły są składane poprzez przedkładanie władzom na najwyższym lub pośrednim szczeblu nazwisk i kwalifikacji kandydatów.

W Republice Czeskiej za nadzór pedagogiczny odpowiedzialny jest Czeski Inspektorat Szkolny, którego inspektorzy i kontrolerzy m.in. oceniają warunki, przebieg i efekty kształcenia, realizację programu edukacyjnego, kontrolują wykonywanie przepisów prawa dotyczących świadczenia usług edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych. W Hiszpanii za mechanizmy kontroli i inspekcji administracyjnej odpowiadają odpowiednie służby kontrolne wspólnot autonomicznych. Obowiązki te wykonuje Inspektorat do spraw Edukacji. Inspektorzy monitorują, nadzorują i egzekwują przepisy oraz są organem doradczym dla publicznych i niepublicznych placówek edukacyjnych. Na Słowacji kontrolę jakości

procesu edukacyjno-szkoleniowego przeprowadza Państwowa Inspekcja Szkolna oraz sama szkoła w formie samooceny. Wyniki kontroli są prezentowane w postaci raportu z działalności edukacyjno-szkoleniowej, który szkoła tworzy i publikuje dla każdego roku szkolnego. Państwowa Inspekcja Szkolna kontroluje przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących kształcenia i szkolenia, procesu kształcenia i szkolenia oraz jego wyników, profesjonalizmu nauczania, przestrzeni i wyposażenia oraz rozwoju zawodowego pracowników pedagogicznych. W Szwecji za kontrolę działalności szkół i nadzór pedagogiczny jest odpowiedzialny Szwedzki Inspektorat Szkół. Centralnym organem administracyjnym dla szwedzkiego systemu szkół publicznych jest Szwedzka Narodowa Agencja Edukacji, która ma przyczyniać się do realizacji celów w obszarze edukacji poprzez monitorowanie, ocenę i rozwój placówek oświatowych, a także poprzez opracowywanie określonych dokumentów strategicznych. Szkoły są odpowiedzialne za monitorowanie i ocenę swoich działań, podczas gdy gminy są odpowiedzialne za monitorowanie i ocenę szkół na swoim terenie. W każdej szkole dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za sposób przeprowadzenia samooceny wewnętrznej. W Grecji koordynatorzy do spraw edukacji promują cele polityki edukacyjnej i ułatwiają jej realizację poprzez naukowe i pedagogiczne wsparcie m.in. szkół publicznych i prywatnych. Jednocześnie przyczyniają się do kształtowania krajowej polityki oświatowej oraz rekomendują właściwym organom Ministerstwa Edukacji działania edukacyjne i zmiany w zakresie przedmiotów kształcenia. Koordynator oświaty odpowiada naukowo za wszystkie przedmioty związane ze swoją specjalnością.

W ponad połowie państw członkowskich Unii Europejskiej dyrektorzy szkół podlegają regularnej ocenie. Poszczególne procedury są jednak zupełnie odmiennie ukształtowane. Dyrektorzy są oceniani w regularnych odstępach czasu w takich krajach jak Hiszpania, Grecja, Irlandia, Francja, Włochy, Niemcy, Austria, Szwecja, Portugalia, Wielka Brytania. W niektórych krajach dyrektorzy są oceniani tylko na niektórych etapach kariery zawodowej, np. po okresie próbnym, podczas przeniesienia lub awansu (np. w Danii, Niemczech, Finlandii).

We Francji za ocenę w szkołach podstawowych odpowiadają urzędnicy nadzorujący szkołę, a w szkołach średnich dyrektorzy okręgu nadzoru szkolnego. W Irlandii dyrektorów szkół ocenia się w ramach sprawowania ogólnego nadzoru nad szkołą. W Holandii odpowiedzialność za ocenę dyrektorów szkół ponosi pracodawca. W Finlandii miasta lub gminy mogą przeprowadzić ocenę przed wygaśnięciem ograniczonej czasowo umowy dyrektora szkoły.

Źródło: European Commission, EACEA National Policies Platform, Eurydice; Kluczowe dane dotyczące nauczycieli i dyrektorów szkół w Europie, Raport Eurydice (Wydanie 2013).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dyrektorzy publicznych przedszkoli, szkół i placówek	21 529 publicznych przedszkoli, szkół i placówek	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> 1) powierzania stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz powoływania na to stanowisko; 2) sprawowania nadzoru pedagogicznego nad publicznymi przedszkolami, szkołami i placówkami; 3) zasad opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli i szkół; 4) oceny pracy dyrektora; 5) zawieszania dyrektora w pełnieniu obowiązków; 6) prowadzenia i organizacji na terenie szkoły lub placówki zajęć przez stowarzyszenia i inne organizacje, o których mowa w art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (ok. 143 tys. organizacji społecznych); 7) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji

			zawieszenia zajęć oraz w przypadku indywidualnego nauczania, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, a także w przypadku ucznia, który przebywa w podmiocie leczniczym, w którym nie funkcjonuje szkoła specjalna.
Dyrektorzy, wicedyrektorzy i nauczyciele zajmujący inne stanowiska kierownicze w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach	42 036	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie odwoływania ze stanowiska dyrektora, wicedyrektora oraz innego stanowiska kierowniczego.
Dyrektorzy niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek	5 837	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie: 1) oceny pracy dyrektora; 2) zawieszania dyrektora w pełnieniu obowiązków; 3) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć oraz w przypadku indywidualnego nauczania, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, a także w przypadku ucznia, który przebywa w podmiocie leczniczym, w którym nie funkcjonuje szkoła specjalna.
Organy sprawujące nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, szkołami i placówkami	24	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie: 1) sprawowania nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, szkołami i placówkami; 2) powierzania w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach stanowiska dyrektora oraz powoływania na to stanowisko; 3) składu komisji konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora

			<p>publicznego przedszkola, szkoły i placówki;</p> <p>4) odwoływania ze stanowiska dyrektora, wicedyrektora oraz innego stanowiska kierowniczego w publicznym przedszkolu, szkole i placówce;</p> <p>5) oceny pracy dyrektora publicznego i niepublicznego przedszkola, szkoły i placówki;</p> <p>6) zawieszania dyrektora publicznego i niepublicznego przedszkola, szkoły i placówki w pełnieniu obowiązków;</p> <p>8) opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki;</p> <p>9) procedury tworzenia lub zmiany składu zespołu szkół lub placówek.</p>
Pracownicy zatrudnieni w kuratoriach oświaty wykonujący zadania merytoryczne w obszarze oświaty, w tym zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych	1213	Dane przekazane przez kuratorów oświaty (stan na dzień 6 lipca 2021 r.)	<p>Zmiany w zakresie:</p> <p>1) sprawowania nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, szkołami i placówkami;</p> <p>2) powierzania w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach stanowiska dyrektora oraz powoływania na to stanowisko;</p> <p>3) składu komisji konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, szkoły i placówki;</p> <p>4) odwoływania ze stanowiska dyrektora, wicedyrektora oraz innego stanowiska kierowniczego w publicznym przedszkolu, szkole i placówce;</p> <p>5) oceny pracy dyrektora publicznego i niepublicznego przedszkola, szkoły i placówki;</p>

			<ul style="list-style-type: none"> 6) zawieszania dyrektora publicznego i niepublicznego przedszkola, szkoły i placówki w pełnieniu obowiązków; 7) opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki; 8) procedury tworzenia lub zmiany składu zespołu szkół lub placówek 9) prowadzenia i organizacji na terenie szkoły lub placówki zajęć przez stowarzyszenia i inne organizacje, o których mowa w art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
Organy prowadzące publiczne przedszkola, szkoły i placówki	12 385	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	<p>Zmiany w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) powierzania stanowiska dyrektora oraz powoływania na to stanowisko; 2) składu komisji konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora; 3) odwoływania ze stanowiska dyrektora, wicedyrektora oraz innego stanowiska kierowniczego; 4) oceny pracy dyrektora; 5) zawieszania dyrektora w pełnieniu obowiązków; 6) opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki; 7) procedury tworzenia lub zmiany składu zespołu szkół lub placówek; 8) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć oraz w przypadku indywidualnego nauczania, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, a także w przypadku ucznia, który przebywa w podmiocie leczniczym, w którym nie funkcjonuje szkoła specjalna.

Organy prowadzące niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki	13 501	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie: 1) oceny pracy dyrektora; 2) zawieszania dyrektora w pełnieniu obowiązków; 3) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć oraz w przypadku indywidualnego nauczania, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, a także w przypadku ucznia, który przebywa w podmiocie leczniczym, w którym nie funkcjonuje szkoła specjalna.
Wojewódzkie Sądy Administracyjne	16		Możliwość zaskarżania opinii wydawanych przez kuratorów oświaty w sprawach: 1) powierzenia w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora na okres krótszy niż 5 lat szkolnych; 2) powierzenia stanowiska ustalonemu kandydatowi; 3) powołania na stanowisko dyrektora osoby niebędącej nauczycielem; 4) odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadkach szczególnie uzasadnionych.
Dzieci realizujące obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	542	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Możliwość realizowania zajęć indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz zajęć indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
Uczniowie realizujący indywidualne nauczanie na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania	7038		

Uczniowie klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych realizujący indywidualne nauczanie na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania	2252		
Uczniowie przebywający w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej			Możliwość realizowania przez ucznia przebywającego w podmiocie leczniczym, w którym nie zorganizowano szkoły specjalnej, zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
NGO	69,1 tys. stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, a także 14,5 tys. fundacji	Dane Głównego Urzędu Statystycznego (publikacja z dnia 15 października 2020 r.) i dane własne Ministerstwa Edukacji i Nauki (stan na dzień 24 września 2020 r.)	Konieczność uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – specjalistycznej jednostki nadzoru, przed rozpoczęciem zajęć z uczniami przez stowarzyszenia i inne organizacje, o których mowa w art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
Publiczne szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne prowadzone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego	416	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Możliwość tworzenia szkół filialnych.
Filie szkół artystycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz jednostki samorządu terytorialnego	29	Dane własne ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	Konieczność uzyskania zgody ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na kontynuację działalności przez filię szkoły artystycznej.
Organy prowadzące szkoły ubiegające się o uzyskanie zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego	20	Dane na podstawie limitu zezwoleń ustalonego w przepisach wydanych na podstawie art. 28a ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – Prawo oświatowe przez Ministra Obrony Narodowej dla roku 2021	Konieczność uzyskania zezwolenia Ministra Obrony Narodowej.
Kandydaci, uczniowie i absolwenci oddziałów przygotowania wojskowego	9,6 tys.	Dane na podstawie limitów decyzji wydawanych przez Ministra Obrony Narodowej za lata 2020 i 2021 (art. 28a ust. 12	Spełnianie warunków rekrutacji oraz warunków kształcenia w oddziale przygotowania wojskowego,

		ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – Prawo oświatowe) oraz liczebności oddziału określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe	jak również związanie kariery zawodowej z rezerwami osobowymi Sił Zbrojnych RP.
Kandydaci do szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej (Ogólnokształcące Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie oraz Wojskowe Ogólnokształcące Liceum Informatyczne im. Polskich Kryptologów w Warszawie)	227 uczniów	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Spełnianie warunków rekrutacji.
Użytkownicy Systemu Informacji Oświatowej	ok. 80 tys.	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zwiększenie zakresu informacji przekazywanych do bazy danych Systemu Informacji Oświatowej.
Dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju	58 650		
Dzieci i młodzież objęte kształceniem specjalnym	218 384		
Osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, którym zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	8 173		
Nauczyciele (w osobach – wszystkie aktywne umowy), których dane osobowe dotyczące nieobecności w pracy z powodu choroby lub macierzyństwa będą przekazywane z bazy danych Systemu Informacji Oświatowej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	716 402		

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania przez reprezentatywne organizacje związkowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263 oraz z 2021 r. poz. 1666), reprezentatywne organizacje pracodawców w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 4) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 6) Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata”;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;

- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Komisję Krajową Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 16) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 17) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 18) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 19) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 20) Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 21) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej;
- 22) Polską Izbę Firm Szkoleniowych;
- 23) Polską Izbę Książki;
- 24) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 25) Radę Szkół Katolickich;
- 26) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 27) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 28) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną;
- 29) Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 30) Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”;
- 31) Stowarzyszenie „Dobra Edukacja”;
- 32) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Wspierające Edukację Zawodową Pracowników Młodocianych;
- 33) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 34) Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”;
- 35) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 36) Polską Radę Ekumeniczną;
- 37) Alians Ewangeliczny RP;
- 38) Polski Związek Logopedów;
- 39) Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych;
- 40) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 41) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 42) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 43) Fundację Rodzice Szkole;
- 44) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 45) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 46) Fundację SYNAPSIS;
- 47) Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców;
- 48) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 49) Konferencję Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 50) Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 51) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
- 52) Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 53) Unię Miasteczek Polskich;
- 54) Unię Metropolii Polskich;
- 55) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 56) Związek Miast Polskich;
- 57) Związek Powiatów Polskich;
- 58) Związek Województw RP;
- 59) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 60) Konfederację Lewiatan;
- 61) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 62) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 63) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 64) Federację Przedsiębiorców Polskich;
- 65) Związek Harcerstwa Polskiego;
- 66) Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej;
- 67) Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”;
- 68) Stowarzyszenie Harcerskie;
- 69) Stowarzyszenie Klon/Jawor;

- 70) Instytut Inicjatyw Pozarządowych;
- 71) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 72) Fundację Rzecznik Praw Rodziców;
- 73) Izbę Gospodarczą Właścicieli Punktów Aptecznych i Aptek;
- 74) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 75) Ogólnopolskie Porozumienie Rad Rodziców;
- 76) Polskie Stowarzyszenie Rodziców;
- 77) Polskie Towarzystwo Logopedyczne;
- 78) Polskie Towarzystwo Pedagogów Specjalnych;
- 79) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny;
- 80) Polski Związek Niewidomych - Zarząd Główny;
- 81) Stowarzyszenie Instytut Rozwoju Regionalnego i Społecznego;
- 82) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich - Zarząd Główny;
- 83) Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji;
- 84) Towarzystwo Rozwijania Inicjatyw Oświatowych;
- 85) Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus”;
- 86) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 87) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Ukrytymi Niepełnosprawnościami im. H. Aspergera;
- 88) Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
- 89) Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomych;
- 90) Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom;
- 91) Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców;
- 92) Fundację „Promyk Słońca”.

Projekt ustawy został przesłany również do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Zamówień Publicznych.

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy, wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji, został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji i Nauki, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	<p>Projektowane rozwiązania nie spowodują dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Poszerzenie zakresu danych dziedzinowych uczniów zbieranych w Systemie Informacji Oświatowej i przekazywanie danych osobowych nauczycieli z bazy danych Systemu Informacji Oświatowej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych. Koszty zostaną pokryte w ramach bieżących wydatków.</p> <p>Dane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych będą przekazywane w formie raportów (pliki csv), przekazywanie danych nie wymaga integracji baz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej i nie pociągnie za sobą dodatkowych kosztów.</p>											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Zmiany przewidziane w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nie stanowią zwiększenia zadań nadzoru pedagogicznego.</p> <p>Nadzorowi pedagogicznemu podlegają wszystkie szkoły i placówki funkcjonujące na terenie właściwym dla danego organu nadzoru. Projektowane rozwiązania dotyczące sytuacji niezrealizowania przez dyrektora szkoły zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności nadzoru pedagogicznego oraz braku możliwości przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce niepublicznej nie zwiększają zakresu zadań i nie stanowią dodatkowego obciążenia, ale pozwalają skutecznie wypełnić wobec wszystkich nadzorowanych szkół i placówek obowiązki ciężące na tym nadzorze.</p> <p>W dotychczasowej praktyce w przypadku braku realizacji zaleceń przez dyrektora publicznej szkoły lub placówki są przeprowadzane w tej szkole lub placówce kolejne czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, w wyniku których ponownie są wydawane zalecenia. Nie przyczynia się to jednak do wyegzekwowania obowiązku realizacji przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń, natomiast generuje dodatkowe koszty i obowiązki po stronie organu sprawującego nadzór pedagogiczny związane z przeprowadzeniem w szkole lub placówce kolejnych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Wprowadzane rozwiązanie racjonalizuje funkcjonowanie nadzoru, ale nie rozszerza zadań.</p> <p>Na zwiększenie zadań organu sprawującego nadzór pedagogiczny nie wpłynie również projektowane rozwiązanie dotyczące możliwości wnioskowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego o zawieszenie dyrektora szkoły w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, niezależnie od środków, o których mowa w art. 55 ust. 4 tej ustawy, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę. Tak więc w sytuacji, gdy stwierdzone uchybienia w działalności szkoły dotyczą spraw związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zamiast czynności, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, będzie mógł wnioskować o zawieszenie dyrektora tej szkoły w pełnieniu obowiązków.</p> <p>Wprowadzenie obowiązku opiniowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji powoływania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, jak również odwoływania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce w przypadkach szczególnie uzasadnionych także nie wpłynie na zwiększenie zadań organu sprawującego nadzór pedagogiczny. W obecnym stanie prawnym organ ten wydaje w powyższych sytuacjach opinie, które jednak nie są wiążące.</p> <p>Wprowadzenie obowiązku opiniowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu kandydatowi, w przypadku gdy do konkursu nikt się nie zgłosił lub konkurs nie przyniósł rozstrzygnięcia, jak również powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, a także zwiększenie udziału przedstawicieli tego organu w składzie komisji konkursowych z trzech do pięciu nie wpłynie natomiast znacząco na zwiększenie zadań organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Wyjaśnić bowiem należy, że obecnie, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg</p>											

	<p>uzyskania zgody tego organu. Natomiast w przypadku zwiększenia liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w komisjach konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki przewidziano rozwiązanie, zgodnie z którym organ ten, mając na uwadze możliwości kadrowe oraz obciążenie zadaniami, będzie mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli w pracach tych komisji.</p> <p>Projektowane rozwiązania umożliwią realizację kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć, a także pozwolą na kontynuowanie nauki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość uczniom objętym indywidualnym nauczaniem oraz dzieciom realizującym indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, w przypadku znacznych trudności w realizowaniu tych zajęć przez nauczyciela lub nauczycieli w domu dziecka lub ucznia.</p> <p>Nowe regulacje zapewnią uczniom hospitalizowanym w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej, możliwość kontynuowania kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian

	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
--	---	---	---	---	---	----	----------------

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wzmocnienie nadzoru nad szkołami i placówkami niepublicznymi przez wprowadzenie możliwości wydania osobie prowadzącej szkołę lub placówkę niepubliczną polecenia niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresie nadzoru w szkole lub placówce oraz określenie konsekwencji wynikających z braku realizacji tego polecenia poprawi konkurencyjność wszystkich szkół i placówek. Uniemożliwi bowiem funkcjonowanie szkół i placówek niepublicznych, które: 1) prowadzą swoją działalność z naruszeniem przepisów prawa; 2) nie poddają się kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny (uniemożliwiają przeprowadzenie czynności nadzoru pedagogicznego).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Obywatel, decydując o wyborze szkoły dla dziecka, będzie miał gwarancję, że każda jednostka systemu oświaty działa zgodnie z prawem, a jeżeli mają miejsce uchybienia w jej funkcjonowaniu, to są one skutecznie usuwane. W przypadku szkół publicznych – ze względu na możliwe sankcje – nie odnotowuje się sytuacji uniemożliwiania przeprowadzania czynności nadzoru pedagogicznego.						

Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	Rozwiązanie dotyczące umożliwienia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć zapewni rzetelną informację odnośnie do sposobu ich realizacji w sytuacjach wymuszających alternatywną do stacjonarnej organizację pracy szkoły oraz wzmocni poczucie bezpieczeństwa zarówno uczniów, jak i ich rodziców.						
--------------	--	---	--	--	--	--	--	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Zakres nadzoru pedagogicznego nie ulega zwiększeniu. Projektowane rozwiązania mają wpływ, poprzez wyposażenie organu sprawującego nadzór pedagogiczny w dodatkowe narzędzia oddziaływania na podmioty nadzorowane, na zwiększenie skuteczności nadzoru pedagogicznego.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Dane osobowe nauczycieli przekazywane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z bazy danych Systemu Informacji Oświatowej nie będą dotyczyć danych wrażliwych, np. stanu zdrowia, ponieważ takie dane nie są zbierane w Systemie Informacji Oświatowej.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem: <ol style="list-style-type: none"> 1) zmian, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., dotyczących: <ol style="list-style-type: none"> a) opiniowania arkuszy organizacji przedszkola i szkoły, b) rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcanie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia, c) rekrutacji uczniów do oddziałów przygotowania wojskowego i szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej, d) pozyskania danych osobowych i danych rodzinnych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, e) poszerzenia zakresu danych rodzinnych uczniów zbieranych w systemie informacji oświatowej; 2) zmian, które wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r., dotyczących: <ol style="list-style-type: none"> a) stosowania przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przez szkoły i placówki niepubliczne, b) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć, c) nowego brzmienia art. 44d i art. 44t ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, d) kontynuowania nauki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przez uczniów objętych indywidualnym nauczaniem oraz dzieci objęte indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym, e) kontynuowania nauki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przez uczniów hospitalizowanych w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej. Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się wprowadzenie regulacji przejściowych: <ol style="list-style-type: none"> 1) w odniesieniu do procedury likwidacji szkół oraz tworzenia lub zmiany struktury zespołów publicznych szkół lub placówek nowe regulacje nie będą dotyczyły spraw, w których podjęto już: <ol style="list-style-type: none"> a) uchwałę o zamiarze likwidacji szkoły lub placówki, b) uchwałę o połączeniu szkół lub placówek w zespół albo włączenia do zespołu szkół lub placówek; 		

- 2) w odniesieniu do regulacji dotyczących tworzenia szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego wprowadza się możliwość kontynuowania działalności przez istniejące w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy szkoły filialne, o ile do dnia 30 marca 2022 r.:
- minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, potwierdzi podporządkowanie szkoły filialnej szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez tego ministra;
  - jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę artystyczną zawrze z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego porozumienie w sprawie dalszego działania szkoły filialnej.
- W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa wyżej, szkoła filialna podporządkowana szkole artystycznej ulegnie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2022 r.;
- 3) w odniesieniu do regulacji dotyczących stanowisk kierowniczych w szkołach i placówkach nowe rozwiązania nie będą miały zastosowania do:
- konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,
  - kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłonionego w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, jak również do kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonego na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,
  - odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy została wydana opinia, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 tej ustawy,
  - postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora szkoły lub placówki oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy;
- 4) w odniesieniu do zajęć, o których mowa w art. 86 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, organizowanych i prowadzonych w roku szkolnym 2021/2022 projekt ustawy przewiduje, że dyrektor szkoły lub placówki, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, będzie obowiązany przekazać kuratorowi oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 tej ustawy, program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, wraz z opiniami, o których mowa w art. 86 ust. 2 tej ustawy. Kurator oświaty i specjalistyczna jednostka nadzoru będą obowiązani wydać opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania powyższych dokumentów. W przypadku negatywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 tej ustawy, zaprzestaje się prowadzenia zajęć, o których mowa wyżej, z końcem okresu (semestru), w którym opinia została wydana;
- 5) w odniesieniu do postępowań w sprawie wydania zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe;
- 6) w odniesieniu do zmian dotyczących dopuszczania do użytku szkolnego podręczników do kształcenia ogólnego, w tym do kształcenia specjalnego, przewiduje się, że podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego przed dniem 1 września 2022 r. zachowują status dopuszczonych do użytku szkolnego, zaś do postępowań w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego tych podręczników wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2022r. stosuje się przepisy dotychczasowe;
- 7) w odniesieniu do dotacji celowej, o której mowa w projektowanym art. 73a ust. 1a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, przyznanej do dnia 31 grudnia 2022 r. przewiduje się wyłączenie stosowania przepisu art. 133 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Ponadto w projekcie ustawy przewidziano, że rozwiązania wprowadzane w art. 44d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej będą stosowane także do uczniów klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów oddziaływania proponowanej regulacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania

Dotyczy projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw

Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji i Nauki, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

I. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W dniu 20 lipca 2021 r. projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 4) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 6) Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata”;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Komisję Krajową Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 16) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 17) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 18) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 19) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 20) Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 21) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej;
- 22) Polską Izbę Firm Szkoleniowych;

- 23) Polską Izbę Książki;
- 24) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 25) Radę Szkół Katolickich;
- 26) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 27) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 28) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną;
- 29) Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 30) Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”;
- 31) Stowarzyszenie „Dobra Edukacja”;
- 32) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Wspierające Edukację Zawodową Pracowników Młodocianych;
- 33) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 34) Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”;
- 35) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 36) Polską Radę Ekumeniczną;
- 37) Alians Ewangeliczny RP;
- 38) Polski Związek Logopedów;
- 39) Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych;
- 40) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 41) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 42) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 43) Fundację Rodzice Szkole;
- 44) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 45) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 46) Fundację SYNAPSIS;
- 47) Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców;
- 48) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 49) Konferencję Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 50) Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 51) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
- 52) Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 53) Unię Miasteczek Polskich;
- 54) Unię Metropolii Polskich;
- 55) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 56) Związek Miast Polskich;
- 57) Związek Powiatów Polskich;
- 58) Związek Województw RP;
- 59) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 60) Konfederację Lewiatan;
- 61) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 62) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 63) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 64) Federację Przedsiębiorców Polskich;

- 65) Związek Harcerstwa Polskiego;
- 66) Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej;
- 67) Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”;
- 68) Stowarzyszenie Harcerskie;
- 69) Stowarzyszenie Klon/Jawor;
- 70) Instytut Inicjatyw Pozarządowych;
- 71) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 72) Fundację Rzecznik Praw Rodziców;
- 73) Izbę Gospodarczą Właścicieli Punktów Aptecznych i Aptek;
- 74) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 75) Ogólnopolskie Porozumienie Rad Rodziców;
- 76) Polskie Stowarzyszenie Rodziców;
- 77) Polskie Towarzystwo Logopedyczne;
- 78) Polskie Towarzystwo Pedagogów Specjalnych;
- 79) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny;
- 80) Polski Związek Niewidomych - Zarząd Główny;
- 81) Stowarzyszenie Instytut Rozwoju Regionalnego i Społecznego;
- 82) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich - Zarząd Główny;
- 83) Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji;
- 84) Towarzystwo Rozwijania Inicjatyw Oświatowych;
- 85) Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus”;
- 86) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 87) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Ukrytymi Niepełnosprawnościami im. H. Aspergera;
- 88) Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
- 89) Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomych;
- 90) Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom;
- 91) Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców;
- 92) Fundację „Promyk Słońca”.

Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został przesłany również do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Zamówień Publicznych.

Projekt ustawy został także skierowany do zaopiniowania przez:

- 1) Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych;
- 3) Radę Dialogu Społecznego.

Na posiedzeniu w dniu 6 września 2021 r. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego negatywnie zaopiniowała projekt ustawy.

Uwagi do projektu ustawy zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 2) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 3) Wolny Związek Zawodowy „Forum - Oświata”;
- 4) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 5) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 6) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 7) Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich działająca w ramach Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 8) Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych działająca w ramach Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 9) Związek Harcerstwa Polskiego;
- 10) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 11) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny;
- 12) Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
- 13) Fundacja „Rodzice Szkole”;
- 14) Polska Izba Firm Szkoleniowych;
- 15) Fundacja „Promyk Słońca”;
- 16) Polska Izba Książki;
- 17) Fundacja SYNAPSIS;
- 18) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 19) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 20) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego..

Ponadto, uwagi zgłosiły następujące podmioty, do których projekt ustawy nie został wysłany do konsultacji:

- 1) Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”;
- 2) Fundacja WWF Polska;
- 3) Ogólnopolska Koalicja Samorządowa;
- 4) Stowarzyszenie Dyrektorów Wrocławskich Szkół Podstawowych;
- 5) Ruch Społeczny Obywatele dla Edukacji;
- 6) Fundacja na rzecz Praw Ucznia;
- 7) Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców;
- 8) Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej;
- 9) Związek Pracodawców Polska Miedź;
- 10) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;

11) Organizacje społeczne zrzeszone w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji.

Zestawienie wszystkich zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem Ministerstwa Edukacji i Nauki zawiera załącznik do raportu.

II. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej i nie wymagał zasięgnięcia opinii, konsultacji ani uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej.

W związku z powyższym nie wystąpiono z wnioskiem do ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej o przedstawienie opinii o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej w trybie § 42 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

III. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Zestawienie uwag
do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko MEiN
1.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	<p>Wątpliwości organu właściwego w sprawie ochrony danych osobowych budzi – dodawany przez art. 4 pkt 6 projektu – art. 66b ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 584 i 619).</p> <p>Skoro bowiem – zgodnie z art. 66b ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, dodawanym przez art. 4 pkt 6 projektu – deklarowanym celem, proponowanego, pozyskiwania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania z bazy danych systemu informacji oświatowej (bazy danych SIO), wymienionych w tym przepisie, danych osobowych nauczycieli jest przekazanie tych danych [z wyjątkiem danej, o której mowa w (projektowanym – art. 4 pkt 6 projektu) art. 66b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej] Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych dla umożliwienia temu Zakładowi przeprowadzania analiz przyczyn nieobecności nauczycieli w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby, w tym monitorowania przyczyn, skali oraz cykliczności nieobecności, a także przygotowywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na potrzeby własne lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania badań, prognoz lub opracowań dotyczących nieobecności nauczycieli w pracy wskutek choroby, a także szacowania skutków finansowych zmian przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych, czyli prowadzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych działań o charakterze analityczno-statystycznym, to wysoce wątpliwe wydaje się pozyskiwanie dla tak</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Umożliwienie pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwoli na prowadzenie analiz związanych m. in. ze skutkami epidemii. Zapewnienie usług edukacyjnych jest priorytetowym działaniem państwa w związku z czym analizowanie wpływu epidemii jest zadaniem istotnym i koniecznym.</p> <p>Dane, którymi obecnie dysponuje ZUS, są niewystarczające do prowadzenia prac analitycznych w obszarze oświaty w zakresie absencji chorobowej osób ubezpieczonych oraz wydzielenia osób będących nauczycielami od pracowników administracyjnych. Pogłębiona analiza powinna obejmować również inne zmienne takie jak staż pracy czy stopień awansu zawodowego, żeby umożliwić zbudowanie precyzyjnych modeli prognostycznych. Ze względu na fakt, że w SIO są zbierane istotne dla ZUS informacje o nauczycielach, zakres danych z bazy SIO o nauczycielach w zakresie określonym w projekcie ustawy jest niezbędny do projektowania rozwiązań m. in. kryzysowych, związanych z COVID-19, które są konsultowane z ZUS przez Rząd.</p>

		<p>opisanego celu przetwarzania danych jednoznacznie identyfikujących nauczycieli, czyli ich imion, nazwisk, numerów PESEL oraz serii i numerów paszportów lub innych dokumentów potwierdzających tożsamość (art. 66b ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, dodawane przez art. 4 pkt 6 projektu).</p> <p>W ocenie organu właściwego w sprawie ochrony danych osobowych – dopuszczenie w art. 66b ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, dodawanych przez art. 4 pkt 6 projektu, przetwarzania na potrzeby takich działań, wymienionych w tych przepisach, danych jednoznacznie identyfikujących nauczycieli może naruszać zasadę proporcjonalności, o której mowa była wyżej.</p> <p>Pamiętać należy, że baza danych SIO powstała w jasno określonych (w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej) celach związanych z realizacją polityki państwa w dziedzinie oświaty.</p> <p>Tym samym trudno uznać za zasadną koncepcję, w myśl której zawarte w tej bazie dane jednoznacznie identyfikujące nauczycieli miałyby być przekazane podmiotowi spoza systemu oświaty (Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych), który miałby niejako zastępować ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w realizacji jego zadań. Taka koncepcja oznaczałaby w istocie zmianę pierwotnego celu, dla realizacji którego dane jednoznacznie identyfikujące nauczycieli zostały zgromadzone w bazie danych SIO, i mogłaby prowadzić do łączenia baz danych i zbiorów, które powstały w różnych celach i które posiadają różnych administratorów. Zważywszy, że powyższa zmiana celu przetwarzania dotyczyłaby danych jednoznacznie identyfikujących, a nie danych stricte statystycznych, mogłaby ona naruszać zasadę ograniczenia celu z art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2016/679 (nie zachodziłby w takiej sytuacji wyjątek przewidziany w art. 5 ust. 1 lit. b in fine w zw. z art. 89 ust. 1 rozporządzenia 2016/679).</p> <p>Wobec powyższego, kierując się zasadą minimalizacji danych z art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679, organ nadzorczy sugeruje</p>	
--	--	---	--

		usunięcie z – dodawanego przez art. 4 pkt 6 projektu – art. 66b ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej pkt 1 i 2, jak również stosowne poprawienie pkt 13 tego artykułu.	
2.	Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”	<p>Związek zdecydowanie negatywnie opiniuje projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw. Sprzeciwia się antyzwiązkowym przepisom przedmiotowego projektu, które ograniczają rolę organizacji związkowych w udziale, w komisjach konkursowych na dyrektorów szkół oraz opiniowaniu arkusza organizacji szkoły lub przedszkola.</p> <p>Uzasadnienie: Projekt zakłada, iż w skład komisji konkursowych będą powoływani przedstawiciele wyłącznie tych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, które działają w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa.</p> <p>Zdaniem Związku powyższe jest wyłomem w utrwalonej linii orzeczniczej sądownoadministracyjnej, która słusznie wskazuje, iż udział organizacji związkowych w procedurze konkursowej wynika z istoty i celu działalności tych organizacji. W myśl bowiem art. 1 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych związki zawodowe są dobrowolnymi i samorządowymi organizacjami ludzi pracy, powołanymi do reprezentowania ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. Obszar ich działania obrazuje w szczególności art. 7 tej ustawy, który stanowi, iż w zakresie praw i interesów zbiorowych związki zawodowe reprezentują wszystkich pracowników, niezależnie od ich przynależności związkowej. W świetle powyższych regulacji nie sposób więc ograniczyć udziału przedstawicieli zakładowych organizacji związkowych w komisji konkursowej tylko do tych organizacji związkowych, które działają na terenie placówki (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia 2008 r., sygn. akt I OSK 736/08,</p>	<p>Wyjaśnienia Zakładowe organizacje związkowe zachowują kompetencje do opiniowania arkuszy organizacji w publicznych szkołach i przedszkolach prowadzonych zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego, jak również przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną.</p> <p>Modyfikacja przepisu art. 110 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe polega na określeniu w ust. 2 warunku, zgodnie z którym arkusz organizacji będzie przekazywany do zaopiniowania organizacjom związkowym w przypadku, gdy dana organizacja działa w szkole lub przedszkolu, której to szkoły lub przedszkola dotyczy arkusz organizacji.</p> <p>W obecnie obowiązującym stanie prawnym (art. 110 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) przyjęto różne rozwiązania (w zależności od organu prowadzącego publiczne szkoły lub przedszkola) w zakresie zasad opiniowania arkuszy organizacji przez zakładowe organizacje związkowe. Projekt ustawy przewiduje przyjęcie jednolitych zasad opiniowania arkuszy organizacji przez zakładowe organizacje związkowe, bez względu na organ prowadzący. Uchylenie art. 110 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe powoduje, że arkusze organizacji publicznych szkół i przedszkoli prowadzonych zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego, jak również przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną będą uregulowane w jednym przepisie, tj. w art. 110 ust. 2 ww. ustawy. Tym samym wprowadzona zostanie jednolita regulacja w</p>

	<p>Baza NSA). Stąd istotne znaczenie dla składu komisji konkursowej co do grupy przedstawicieli organizacji związkowych ma okoliczność, czy dany związek zawodowy obejmuje swym działaniem teren, na którym ma siedzibę placówka, co do w której przeprowadzany jest konkurs.</p> <p>Powyższe argumenty odnoszą się również do pomysłu odebrania prerogatywy opiniowania przez organizacje związkowe arkuszy organizacji placówek oświatowych, w których nie mają oni swoich przedstawicieli. Powyższa deprecjacja partycypacji związków zawodowych w reprezentacji pracowników i ich interesów pogłębia propozycja nadania kompetencji wydawania opinii w sprawie treści arkusza organizacji radzie pedagogicznej.</p> <p>Ponadto, Związek zaznaczył, iż zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych związki zawodowe reprezentują nie tylko swoich członków, lecz także innych pracowników. Zbiorowe prawo pracy służy, zatem ochronie praw i interesów zbiorowych (F. Florek, Indywidualne a zbiorowe prawo pracy - związki i podziały (w:) Indywidualne a zbiorowe prawo pracy, pod red. F. Florcka, Warszawa 2007, s. 13 i 15). Na płaszczyźnie prawa oświatowego powyższa regulacja winna mieć swoje odbicie w możliwości opiniowania przez związki zawodowe kwestii organizacji pracy szkoły lub przedszkola, w tym tygodniowego rozkładu zajęć edukacyjnych, bez żadnych ograniczeń. Przez organizację pracy szkoły lub przedszkola należy rozumieć także (a właściwie przede wszystkim) organizację pracy określaną przez dyrektora w arkuszu organizacji szkoły lub przedszkola na nowy rok szkolny, gdyż to właśnie arkusz organizacji zawiera wszystkie podstawowe i kluczowe informacje dotyczące funkcjonowania i organizacji szkoły lub przedszkola w kolejnym roku szkolnym. Prawodawca nie uzasadnia jednocześnie w sposób przekonujący nadania kompetencji radzie pedagogicznej w tej materii, która w swej istocie jest odpowiedzialna za zatwierdzenie planów pracy szkoły lub placówki po zaopiniowaniu przez radę szkoły lub placówki (art. 70 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe).</p>	<p>zakresie opiniowania arkuszy organizacji przez związki zawodowe bez względu na organ prowadzący szkołę i przedszkole.</p> <p>Projektowany przepis jest odpowiedzią na oczekiwania pracowników oświaty, którzy zgłaszali wątpliwości co do zasadności wyrażania opinii przez organizacje związkowe w sprawie organizacji nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym w szkołach lub przedszkolach, w których nie mają swoich członków i dana szkoła czy przedszkole nie są znane przedstawicielom danego związku zawodowego.</p> <p>Ponadto, należy wyjaśnić, iż zmiany w zakresie powoływania do komisji konkursowej przedstawicieli organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232), wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, zostały wprowadzone z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne. W obecnym stanie prawnym przepis art. 63 ust. 14 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe stanowi, że do komisji konkursowej powołuje się po jednym przedstawicielu organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji</p>
--	--	---

		<p>Zdaniem Związku, propozycje zawarte w ww. projekcie naruszają wypracowany przed laty paradygmat ochrony prawa pracy, praw pracowniczych i ich interesów, zarówno indywidualnych jak i zbiorowych. Przypomnieć w tym miejscu należy, że to bunt społeczny wielomilionowej rzeszy pracowników w Sierpniu 1980 roku, który zrodził NSZZ „Solidarność” i stał się zarzewiem postrzegania oraz budowy nowego podejścia związanego z przemianami systemu prawa pracy. Związki zawodowe w trudnych sytuacjach nierzadko stanowią sumienie środowiska pracowniczego. To one podnoszą brzemień rozwiązywania wielu problemów z nimi związanych.</p> <p>Zmiana wskazanych postanowień w toku postępowania ustawodawczego stanowi warunek sine qua non pozytywnej rekomendacji Związku w zakresie przedłożonego projektu.</p>	<p>związkowych, zrzeszających nauczycieli, które obejmują swoim zakresem działania szkołę lub placówkę, w której konkurs się odbywa. Oznacza to, że powołuje się po jednym przedstawicielu ww. organizacji, niezależnie od tego, czy pracownicy zatrudnieni w danej szkole lub placówce są członkami tej organizacji, jak również niezależnie od tego, czy organizacja związkowa dopełniła warunek przedstawienia dyrektorowi szkoły lub placówki informacji, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Tak więc mając na uwadze powyższe, w projekcie ustawy zaproponowane zostało rozwiązanie zgodnie z którym, w skład komisji konkursowych będą powoływani przedstawiciele wyłącznie tych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, które działają w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa.</p>
		<p>Uwagi do art. 55 ust. 6a–6h (str.3 i 4)</p> <p><u>Propozycja zmiany</u> - w art. 55 po ust. 2 pkt 6 dodać pkt 7 w brzmieniu:</p> <p>„7) przestrzeganie przepisów niniejszej ustawy lub ustawy o systemie oświaty albo rozporządzeń wydanych na ich podstawie.”</p> <p>Uzasadnieniem do proponowanej zmiany jest potrzeba wzięcia przez organ nadzoru pedagogicznego większej odpowiedzialności za stanowione prawo oraz realizację polityki oświatowej państwa, w tym współpracy ze związkami zawodowymi w szczególności opiniowanie arkuszy organizacyjnych.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.</p>

			<p>Projektowane w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 55 ust. 6a–6h) rozwiązania przyczynią się do skutecznego egzekwowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny przestrzegania przez dyrektorów szkół i placówek przepisów ww. ustawy, ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzeń wydanych na ich podstawie. W konsekwencji przyczyni się to do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa, opieki i nauki.</p>
		<p>Uwagi do art. 63 ust. 14 (str. 4 i 5) <u>Propozycja</u> - ust. 14 otrzymuje brzmienie: „14. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje komisję konkursową w składzie: 1) trzech przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę; 2) pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, chyba że organ ten zgłosi mniejszą liczbę swoich przedstawicieli; 3) po jednym przedstawicielu: a) rady pedagogicznej, b) rady rodziców; 4) po dwóch przedstawicieli organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, wyłonionym spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli.</p> <p>Uzasadnienie: Nowelizacja zakłada jednostronne powiększenie składu komisji konkursowej na rzecz organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Proponowana zmiana spowoduje, że udział w komisji konkursowej przedstawicieli związków zawodowych będzie marginalny. Dodatkowo, skreślić zapis „działających w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa”.</p>	<p>Wyjaśnienia Odniesienie do uwagi w zakresie wykreślenia z nowelizowanego brzmienia art. 63 ust. 14 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wyrazów „działających w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa” – wyjaśnienia powyżej. Jednocześnie w opinii MEiN nie znajduje uzasadnienia zwiększenie liczby przedstawicieli organizacji związkowych powoływanych w skład komisji konkursowej (z 1 do 2), z jednoczesnym osłabieniem roli organów szkoły lub placówki w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora, tj. rady pedagogicznej i rady rodziców poprzez zmniejszenie liczby ich przedstawicieli w składzie komisji (z 2 do 1). Organy szkoły lub placówki, z którymi dyrektor jest obowiązany współpracować przy wykonywaniu swoich zadań, powinny mieć istotny wpływ na wybór osoby, której zostanie powierzone to stanowisko.</p>
		<p>Uwagi do art. 110 (str.10)</p>	<p>Wyjaśnienia</p>

	<p><u>Propozycja</u> - art. 110 otrzymuje brzmienie:</p> <p>1. Arkusze organizacji szkoły i przedszkola określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym.</p> <p>2. Arkusze organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, uwzględniając przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, a w przypadku szkoły artystycznej - na podstawie art. 47 ust. 1a, a następnie przedstawia do zaopiniowania radzie pedagogicznej. Arkusze organizacji szkoły lub przedszkola zaopiniowany przez radę pedagogiczną dyrektor szkoły lub placówki przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli.</p> <p>2a. Arkusze organizacji szkoły lub przedszkola zaopiniowany przez radę pedagogiczną oraz zakładowe organizacje związkowe będące jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli, dyrektor szkoły lub placówki przekazuje do zaopiniowania organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny.</p> <p>3. Arkusze organizacji szkoły i przedszkola zatwierdza organ prowadzący, po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.</p> <p>4. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły dyrektor szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych.</p>	<p>Odnosząc się do propozycji przedstawionej w art. 110 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dotyczącej przekazywania przez dyrektora szkoły lub przedszkola projektu arkusza organizacji zawierającego opinię rady pedagogicznej i opinię zakładowych organizacji związkowych bezpośrednio organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny należy podkreślić, że wprowadzenie takiej regulacji, może być postrzegane jako ingerencja w kompetencje organu prowadzącego, który zatwierdza arkusze organizacji oraz ponosi odpowiedzialność za wykonanie zadań nałożonych na dyrektora szkoły i przedszkola w zakresie uzyskania opinii rady pedagogicznej i opinii zakładowych organizacji związkowych. Zatem powinien sprawdzić, czy zostały spełnione wszystkie ustawowe obowiązki dyrektora szkoły i przedszkola w tym zakresie.</p> <p>Odnosząc się do propozycji przedstawionej w art. 110 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe dotyczącej uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty dotyczącej arkusza organizacji szkoły i przedszkola, należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy, kurator oświaty opiniuje arkusze organizacji w zakresie ich zgodności z przepisami, a tym samym uwzględnienie uwag przedstawionych przez kuratora oświaty powinno leżeć w interesie organu prowadzącego, który jest obowiązany działać zgodnie i w ramach prawa. Nie ma obecnie konieczności dodatkowego wzmocnienia kompetencji kuratora oświaty w tym zakresie.</p> <p>Odnosząc się do propozycji wprowadzenia obowiązku uzyskiwania opinii zakładowych organizacji związkowych i kuratora oświaty do zmian arkusza organizacji szkoły i przedszkola w ciągu</p>
--	---	--

		<p>5. W przypadku wprowadzenia po 30 września zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły i przedszkola, ust. 2-3 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Uzasadnienie do ust. 2a: zachowana zostaje integralność arkusza organizacyjnego a organ sprawujący nadzór pedagogiczny ma pełną wiedzę w zakresie uwag pozostałych partnerów społecznych tzn. rady pedagogicznej i związków zawodowych.</p> <p>- Uzasadnienie do ust. 3: wzmocnienie roli organu nadzoru pedagogicznego poprzez nadanie mu prerogatywy wydania ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie arkuszy organizacyjnych.</p> <p>- Procedura zawarta w ust. 2-3 winna obowiązywać w ciągu całego roku szkolnego.</p> <p>Nowelizacja uporządkowuje kwestię opiniowania arkuszy organizacji szkoły lub przedszkola przez radę pedagogiczną. Z nieznanymi powodami projekt uchyla ust. 2a odnoszący się do szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną. Jest to zmiana całkowicie niesatysfakcjonująca.</p>	<p>całego roku szkolnego, a nie tak jak jest obecnie, do 30 września danego roku, MEiN nie widzi zasadności wprowadzenia takiego rozwiązania. Wprowadzanie przez dyrektora szkoły i przedszkola zmian do arkusza organizacji w trakcie roku szkolnego dotyczy zmian, które trzeba wprowadzić jak najszybciej. Zmiany te dotyczą np. konieczności zastosowania indywidualnego nauczania (np. choroba ucznia), realizacji zaleceń dotyczących udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Skrócenie procesu opiniowania zmian do arkusza umożliwi szybkie udzielenie uczniom właściwego wsparcia.</p> <p>Ponadto najważniejsze sprawy organizacji roku szkolnego: np. liczba oddziałów klas i liczba uczniów w oddziałach (rekrutacja do klas I szkoły podstawowej, ponadpodstawowej), skład rady pedagogicznej (nowi nauczyciele), rozstrzygane są przed 1 września lub we wrześniu.</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej uchylenia ust. 2a w art. 110 ustawy dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe należy podkreślić, że uchylenie art. 2a nie wiąże się z odebraniem kompetencji do opiniowania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli, prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, przez zakładowe organizacje związkowe. Zmiana przepisu wynika z konieczności przyjęcia jednolitych zasad opiniowania arkuszy organizacji przez zakładowe organizacje związkowe i wprowadzenie regulacji, które będą obowiązywały wszystkie szkoły i przedszkola publiczne bez względu na to, kto jest organem prowadzącym. Uchylenie art. 110 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe powoduje, że arkusze organizacji publicznych szkół i przedszkoli prowadzonych zarówno przez jednostki</p>
--	--	---	---

			<p>samorządu terytorialnego, jak również przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną będą uregulowane w jednym przepisie, tj. w art. 110 ust. 2 ww. ustawy. Tym samym wprowadzona zostanie jednolita regulacja w zakresie opiniowania arkuszy organizacji przez związki zawodowe bez względu na organ prowadzący szkołę i przedszkole.</p> <p>Dlatego zaproponowano uchylenie ust. 2a w art. 110 ww. ustawy i nowe brzmienie ust. 2 w art. 110 ustawy.</p>
		<p>Art. 1 pkt 10) Art. 86, po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2f Proponowane zmiany warte dyskusji i przyjęcia.</p> <p>W opiniach do tego projektu zmiany przeważa pogląd, że warto popierać rozwiązania na rzecz większego uszczelnienia szkół przed ingerencją różnych organizacji pozaszkolnych (też stronnictw politycznych). Tu warto się zastanowić, nad rodzajem ich „akredytacji” przed ew. wejściem do szkół i przedszkoli, zbadaniem kwalifikacji osób prowadzących zajęcia, czy ewentualnie też przedstawieniem zaświadczenia o niekaralności.</p>	<p>Wyjaśnienia Projektowane zmiany bez procedury akredytacji spowodują ochronę szkół przed ingerencją różnych organizacji pozaszkolnych. Organizacje pozarządowe zostaną zobligowane do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole, co będzie miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć. Informacja o niekaralności nie jest konieczna, ponieważ w czasie zajęć w szkole prowadzonych przez przedstawiciela organizacji pozarządowej nad uczniami opiekę sprawuje zawsze nauczyciel danej szkoły. Dodatkowo należy podkreślić, że zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152) przed dopuszczeniem danej osoby do działalności m.in. związanej z wychowaniem i edukacją pracodawcy lub inni organizatorzy są obowiązani do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym.</p>
3.	Związek Nauczycielstwa Polskiego	Głównym założeniem nowelizacji jest zdecydowane zwiększenie kompetencji kuratora oświaty na gruncie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	<p>Wyjaśnienia Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy nie mają na celu scentralizowania zarządzania oświatą oraz odebrania organom prowadzącym i kierownictwu</p>

<p>Zarząd Główny</p>	<p>W opinii ZNP większość zaproponowanych zmian narusza zakres ustrojowego podziału kompetencji organów prowadzących szkoły i wykracza zdecydowanie poza kompetencje kuratora oświaty jako organu nadzoru pedagogicznego.</p> <p>Konstrukcja kompetencyjna określona w ustawie - Prawo oświatowe nadaje organom prowadzącym kompetencje organizacyjne. Przedmiotowy projekt nowelizacji, wbrew ustawie, nadaje kompetencje organizacyjne kuratorowi oświaty.</p> <p>Z treści projektu nowelizacji wynika, że kurator oświaty otrzymuje instrumenty prawne, które zdecydowanie wykraczają poza ustawowe kompetencje organu nadzoru pedagogicznego. Część projektowanych kompetencji kuratora oświaty wpływa fundamentalnie na ustawowe prawo organu prowadzącego odnośnie prawa do wyłonienia kandydata i powołania tej osoby na stanowisko dyrektora szkoły.</p> <p>Analiza proponowanych zmian prowadzi do wniosków i daje podstawy do stwierdzenia, że przepisy nowelizujące ustawę - Prawo oświatowe głównie mają na celu zwiększenie wpływu w zarządzaniu oświatą poprzez podporządkowanie kuratorom oświaty (<i>de facto</i> ministrowi) procesu powoływania i odwoływania dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek. Świadczy o tym propozycja zmian w składzie komisji konkursowej na stanowisko dyrektora, w której organ nadzoru pedagogicznego ma mieć dominującą pozycję, co należy ocenić negatywnie.</p> <p>W tym kontekście wątpliwości ZNP budzi proponowane rozwiązanie, aby organ nadzoru pedagogicznego w składzie komisji dysponował większą liczbą głosów (5) niż organ prowadzący szkołę (3), co nie tylko zaburza równowagę w składzie komisji konkursowej na rzecz jednego organu, ale również prowadzi do tego, że umniejsza się rolę organu prowadzącego w wyborze dyrektora mimo, iż to jednostki samorządu terytorialnego głównie finansują zadania oświatowe.</p>	<p>szkół autonomii i realnej możliwości wpływu na jakość pracy szkół i placówek. Celem rozwiązań, które zostały zawarte w projekcie ustawy, jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, jest przede wszystkim wzmocnienie roli organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratorów oświaty, w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny przede wszystkim jest obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania.</p> <p>Zgodnie z art. 163 Konstytucji RP samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Zasada decentralizacji doznaje ograniczeń już na poziomie ustawy zasadniczej. Obowiązujący porządek prawny nie pozbawiałby więc ustawodawcy możliwości zwiększenia kompetencji kuratora oświaty kosztem organu prowadzącego. Niemniej jednak, zaproponowane rozwiązania wzmacniające kompetencje nadzorcze kuratora oświaty nie umniejszą kompetencji samorządów w zakresie edukacji publicznej. Tak jak dotychczas, pozostaną organami prowadzącymi szkoły.</p> <p>Natomiast zwiększenie uprawnień nadzorczych kuratora oświaty przyczyni się do zapewnienia przestrzegania przepisów prawa oświatowego przez dyrektorów szkół. W konsekwencji przyczyni się to do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa, opieki i nauki.</p>
----------------------	--	---

	<p>W świetle tego, budzi zastrzeżenia możliwość dysponowania „głosami” w toku postępowania niezależnie od liczby przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej.</p> <p>Bez wątplenia wprowadzone rozwiązanie stanowi próbę scentralizowania zarządzania oświatą i powrót do rozwiązań, którym obca była idea samorządności i demokratyzacji życia szkoły, a ich wdrożenie prowadzi do odebrania organom prowadzącym i kierownictwu szkół autonomii i realnej możliwości wpływu na jakość pracy szkół i placówek.</p> <p>ZNP negatywnie również ocenił zmiany, które uprawniają organ nadzoru pedagogicznego do złożenia wniosku o odwołanie dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki oświatowej w trakcie roku szkolnego bez wypowiedzenia, gdzie rola organu prowadzącego sprowadza się tylko do wydania stosownego zarządzenia (uchwały).</p> <p>W tym miejscu należy zauważyć, iż aktualnie obowiązujące przepisy przewidują możliwość odwołania dyrektora, w tym na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Dlatego nie sposób zgodzić się z argumentacją ministerstwa o celowości tego typu zmiany. Na aprobatę nie zasługują także zmiany w trybie odwołania dyrektora, w trakcie roku szkolonego bez wypowiedzenia, gdyż obecnie obowiązujące przepisy również przewidują obowiązek współdziałania organów, o których mowa w uzasadnieniu projektu nowelizacji ustawy, co zapewnia optymalne warunki funkcjonowania szkoły lub placówki na poziomie zarządzania jej działalnością.</p> <p>W związku z tym, że na gruncie wykładni prawa i orzeczeń sądowych brak pozytywnej opinii uprawnionego podmiotu uniemożliwia skuteczne i wiążące dokonanie czynności prawnej, należy uznać, że kurator oświaty został wyposażony w kompetencję do współdecydowania o tym komu będzie powierzona funkcja dyrektora szkoły.</p> <p>Zatem kurator oświaty został w tym zakresie wyposażony w konstytucyjne uprawnienie stanowiące, które dotychczas</p>	<p>Podkreślić należy, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma niewątpliwie najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. W związku z tym, w projekcie ustawy proponuje się wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej. Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zgłoszonego zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania głosami w toku postępowania konkursowego niezależnie od liczby przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór pedagogiczny mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu</p>
--	--	---

		<p>przysługiwało wyłącznie organowi prowadzącemu, który nadal jest zobowiązany do zakładania i prowadzenia szkół i placówek.</p> <p>Należy uznać, że na gruncie obecnie obowiązującego prawa taka zmiana jest całkowicie nieuprawniona. Kurator oświaty nabywa określone uprawnienia organu prowadzącego bez jednoczesnego przejęcia części jego ustawowych obowiązków w zakresie zakładania i prowadzenia jednostek systemu oświaty.</p> <p>Tak fundamentalną zmianę można dokonać jedynie na podstawie odrębnej ustawy dokonującej całkowitej zmiany ustroju polskiego systemu oświaty, która przywracałaby centralistyczną organizację oświaty. Byłby to powrót do organizacji, która obowiązywała przed przekazaniem prowadzenia oświaty samorządowi terytorialnemu.</p> <p>Taka zmiana wymagałaby jednak nie tylko całościowej zmiany ustawy ustrojowej systemu oświaty, ale także ustaw samorządowych, ustawy o finansowaniu oświaty, etc.</p> <p>W opinii ZNP uznać należy, że w obecnym kształcie zaproponowane rozwiązanie stanowi swoistą uzurpację kompetencji w odniesieniu do kuratora oświaty kosztem ustawowych uprawnień organów prowadzących szkoły. Takie rozwiązanie jest całkowicie sprzeczne z przyjętym w latach 90-tych ustrojem systemu oświaty, polegającym na decentralizacji zadań państwa.</p> <p>Z uwagi na powyższe, Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie zaopiniował ww. zmiany.</p>	<p>niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zmiany w zakresie odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły w przypadkach szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, polegającej na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, należy podkreślić, że zmiana ta została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty oraz dyrektorów szkół, sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, odwołanie nauczyciela ze stanowiska kierowniczego (w tym ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki) w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie. W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 66 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia przez organ, który powierzył mu to stanowisko w przypadkach, które nie są szczególnie uzasadnione.</p> <p>Jednocześnie zauważyć należy, że opinię kuratora oświaty w powyższym zakresie w odniesieniu do</p>
--	--	--	--

			<p>publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372), art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920, z późn. zm.) oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.), którą jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.), a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p> <p>W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.</p>
--	--	--	---

			<p>Zanim nastąpi odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, organ sprawujący nadzór pedagogiczny wezwie dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń. Dyrektor szkoły lub placówki będzie miał natomiast 7 dni na przekazanie ww. wyjaśnień organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł zaś w terminie 7 dni od dnia otrzymania wyjaśnień lub upływu terminu na ich przekazanie wyznaczyć dyrektorowi szkoły lub placówki ostateczny termin realizacji tych zaleceń. Dopiero niezrealizowanie przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie wyznaczonym przez ww. organ pozwoli temu organowi wystąpić do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.</p> <p>Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu/opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p>
		<p>Projekt nowelizacji zmierza do wprowadzenia urzędowej kontroli działalności stowarzyszeń i innych organizacji, a także zdecydowanego sformalizowania procedury, co może zmierzać do</p>	<p>Wyjaśnienia Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych.</p>

	<p>ograniczenia wspierania systemu oświaty przez stowarzyszenia i inne organizacje - w sposób sprzeczny z podstawowymi zasadami działania systemu oświaty.</p> <p>Nowelizacja zakłada, że po dokonaniu zmiany legislacyjnej działalność stowarzyszeń i innych organizacji będzie wymagać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przekazania kuratorowi oświaty programu zajęć oraz materiałów wykorzystywanych do realizacji programu zajęć - nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem zajęć, - uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, - przekazania rodzicom niepełnoletniego ucznia lub pełnoletniemu uczniowi pełnej informacji o celach i treściach realizowanego programu zajęć, - pozytywnej opinii kuratora oświaty, rady szkoły lub placówki i rady rodziców, - pisemnej zgody rodziców niepełnoletniego ucznia lub pełnoletniego ucznia. <p>Zdaniem ZNP proponowany przepis nie określa żadnych kryteriów normatywnych według których kurator oświaty będzie dokonywał oceny przedłożonego programu zajęć i materiałów wykorzystywanych do realizacji programu zajęć - co może oznaczać dowolność dokonywania oceny lub kierowania się kryteriami sprzecznymi z ogólnymi zasadami polskiego systemu oświaty.</p> <p>Zgodnie bowiem z treścią art. 3 ust. 1 u.p.o. system oświaty jest oparty o zasadę wsparcia przez organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania. Ponadto w myśl art. 1 pkt 12 u.p.o. system oświaty zapewnia w szczególności kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że w praktyce negatywna opinia kuratora oświaty może spowodować zakaz prowadzenia działalności w szkole przez daną organizację - w sytuacji gdy program zajęć zostanie pozytywnie zaopiniowany przez radę szkoły i radę rodziców. Zatem</p>	<p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez ww. organizacje zajęcia. Proponowana w projekcie ustawy zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć, a opinia kuratora oświaty pomoże dyrektorowi w podjęciu decyzji w sprawie współpracy z daną organizacją pozarządową. Mając pozytywną opinię kuratora oświaty łatwiej dyrektorowi będzie uzyskać też pozytywną opinię rady szkoły i rady rodziców. Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1-3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p> <p>Kurator oświaty będzie miał 30 dni na wydanie opinii. Niewydanie opinii w tym czasie będzie równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej.</p>
--	--	---

	<p>w sytuacji, gdy kurator oświaty nie wyda pozytywnej opinii, pozytywna opinia podmiotów działających w szkole i żywotnie zainteresowanych wprowadzeniem określonej współpracy z danymi organizacjami, a więc rady szkoły i rady rodziców, stanie się opinią bezskuteczną i bezprzedmiotową.</p> <p>W opinii Związku uznać należy, że zaproponowana nowelizacja jest ograniczeniem dotychczasowych kompetencji rady szkoły i rady rodziców.</p> <p>Ponadto w opinii ZNP zaproponowana nowelizacja wprowadza sformalizowaną procedurę umożliwiającą działanie w szkole stowarzyszeniom i innym organizacjom. Procedura zobowiązująca dyrektora szkoły do przekazywania rodzicom uczniów lub pełnoletnim uczniom informacji o celach i treściach realizowanego programu zajęć, a także obowiązek uzyskiwania ich zgody na realizację zajęć - wobec nagminnego braku zapewnienia odpowiedniej obsługi administracyjnej w szkołach - spowoduje w ogromnej mierze paraliż proceduralny i uniemożliwienie działania w szkole jakichkolwiek stowarzyszeń i innych organizacji, co w sposób bezpośredni naruszać będzie zasady określone w art. 3 ust. 1 u.p.o. i art. 1 pkt 12 u.p.o.</p> <p>Z uwagi na powyższe, Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie zaopiniował ww. zmiany.</p>	
--	---	--

		<p>Projekt nowelizacji uchyla obowiązek opiniowania przez związki zawodowe arkuszy organizacji szkoły i przedszkola prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną.</p> <p>Zgodnie z aktualnie obowiązującym art. 110 ust. 2a u.p.o. w przypadku szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, a następnie przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli, które przedstawiły dyrektorowi szkoły lub przedszkola informację, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. (Dz.U. z 2019 r. poz. 263 z późn.zm.).</p> <p>W opinii ZNP nie ma żadnego uzasadnienia dla pozbawiania związków zawodowych prawa do zaopiniowania arkusza organizacyjnego w prywatnych jednostkach systemu oświaty, zwłaszcza, że dana organizacja pracy prowadzi bezpośrednio do zmian w zakresie warunków pracy i płacy nauczycieli oraz rozwiązywania umów o pracę.</p> <p>Z uwagi na powyższe, Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie zaopiniował ww. zmianę.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Proponowana zmiana brzmienia art. 110 nie uchyla obowiązku opiniowania przez związki zawodowe arkusza organizacji szkoły lub przedszkola prowadzonego przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną.</p> <p>W obecnie obowiązującym stanie prawnym (art. 110 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) przyjęto różne rozwiązania (w zależności od organu prowadzącego publiczne szkoły lub przedszkola) w zakresie zasad opiniowania arkuszy organizacji przez zakładowe organizacje związkowe. Projekt ustawy przewiduje przyjęcie jednolitych zasad opiniowania arkuszy organizacji przez zakładowe organizacje związkowe, bez względu na organ prowadzący. Uchylenie art. 110 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe powoduje, że arkusze organizacji publicznych szkół i przedszkoli prowadzonych zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego, jak również przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną będą uregulowane w jednym przepisie, tj. w art. 110 ust. 2 ww. ustawy. Tym samym wprowadzona zostanie jednolita regulacja w zakresie opiniowania arkuszy organizacji przez związki zawodowe bez względu na organ prowadzący szkołę i przedszkole.</p> <p>Z powyższych względów zaproponowano uchylenie ust. 2a w art. 110 ww. ustawy i jednocześnie zmianę brzmienia ust. 2 w art. 110 ww. ustawy.</p> <p>Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 110 ust. 2 projektu, zakładowe organizacje związkowe zachowują kompetencje do opiniowania arkuszy organizacji w publicznych szkołach i przedszkolach prowadzonych zarówno przez jednostki samorządu</p>
--	--	---	--

			<p>terytorialnego, jak również przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną. Modyfikacja przepisu art. 110 polega na określeniu w ust. 2 warunku, że arkusz będzie przekazywany do zaopiniowania organizacjom związkowym w przypadku, gdy dana organizacja działa w szkole lub przedszkolu, której to szkoły lub przedszkola dotyczy arkusz organizacji.</p>
		<p>Odnośnie zmian do art. 85t ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 z późn.zm.) - dalej KN, poważne wątpliwości ZNP budzi propozycja wprowadzenia dodatkowej normy (ust. 2a) umożliwiającej kuratorowi oświaty faktyczne zawieszenie dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę. W takiej sytuacji organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wystąpić do organu prowadzącego szkołę z wnioskiem o zawieszenie dyrektora w pełnieniu obowiązków i wniosek ten jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę.</p> <p>Związek Nauczycielstwa Polskiego zwrócił uwagę, że w obecnym brzmieniu art. 85t ust. 1 in fine KN umożliwia zawieszenie dyrektora w sprawach niecierpiących zwłoki, więc powtarzanie tej samej dyspozycji w kolejnym ustępie tego samego przepisu należy traktować jako błąd legislacyjny prowadzący do wadliwej praktyki. Ponadto związanie organu prowadzącego wnioskiem organu nadzoru pedagogicznego pozbawia go realnego wpływu na zawieszenie dyrektora mimo, iż to organ prowadzący wobec dyrektora wykonuje</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Odnosząc się do kwestii dotyczących wprowadzenia możliwości wystąpienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego szkołę z wnioskiem o zawieszenie dyrektora szkoły, jeszcze przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, należy wyjaśnić, że będzie to miało miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego stwierdzi uchybienia związane z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę. Instytucja zawieszenia dyrektora przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego już funkcjonuje w obowiązującym porządku prawnym – art. 85t ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Jednakże decyzję taką obecnie podejmuje organ prowadzący, o ile sam uzna, że jest to sprawa niecierpiąca zwłoki.</p> <p>W projekcie ustawy zakłada się więc jedynie wnioskowanie kuratora oświaty o zawieszenie</p>

		<p>czynności z zakresu prawa pracy - co jest sprzeczne z ustawą, a ściślej z art. 10 pkt 6 ustawy – Prawo oświatowe.</p> <p>Z uwagi na powyższe, Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie zaopiniował ww. zmianę.</p>	<p>dyrektora szkoły w sprawach niecierpiących zwłoki, tj. w sprawach wymagających natychmiastowego wyeliminowania zagrożenia dla dobra uczniów, co jest o tyle uzasadnione, że kurator oświaty prowadząc nadzór może uzyskać wiedzę o nieprawidłowościach przed organem prowadzącym.</p> <p>Jednocześnie powyższe nie pozbawi tego dyrektora prawa do złożenia odwołania od decyzji o zawieszeniu go w pełnieniu obowiązków, tak jak ma to miejsce w chwili obecnej w przypadku podjęcia przez organ prowadzący daną szkołę decyzji o zawieszeniu dyrektora tej szkoły w pełnieniu obowiązków przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, o ile sam uzna, że jest to sprawa niecierpiąca zwłoki.</p>
		<p>W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 584 i 619) proponuje się wprowadzenie dodatkowego art. 66b, stanowiącego delegację dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pozyskiwania z bazy danych SIO danych nauczyciela obejmujących m.in. wskazanie czy nauczyciel przebywa na urlopie dla poratowania zdrowia, o którym mowa w art. 73 Karty Nauczyciela.</p> <p>Związek Nauczycielstwa Polskiego zwrócił uwagę, że z treści projektowanego art. 66b wynika, że dane te mają posłużyć Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych do przeprowadzania analiz przyczyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieobecności nauczycieli w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub - czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby, w tym monitorowania przyczyn, skali oraz cykliczności nieobecności. <p>Zakład Ubezpieczeń Społecznych miałby dokonywać na potrzeby własne lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania badań, prognoz lub opracowań dotyczących nieobecności nauczycieli w pracy wskutek choroby, a także szacowania skutków finansowych zmian przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Ze względu na fakt, że Rząd konsultuje z ZUS projektowane rozwiązania np. związane z COVID-19, ZUS potrzebuje m.in. danych do analiz przyczyn nieobecności nauczycieli w pracy.</p> <p>Dane osobowe i rodzinowe nauczycieli, istotne w analizach ZUS są dostępne w Systemie Informacji Oświatowe (SIO).</p> <p>Umożliwienie przekazywania danych z bazy SIO o nauczycielach w zakresie określonym w projekcie ustawy jest niezbędne do projektowania rozwiązań m. in. kryzysowych.</p> <p>Powodem nieobecności nauczyciela jest również urlop dla poratowania zdrowia.</p> <p>Dane, którymi obecnie dysponuje ZUS, są niewystarczające do prowadzenia prac analitycznych w obszarze oświaty w zakresie absencji chorobowej osób ubezpieczonych oraz wydzielenia osób będących nauczycielami od pracowników</p>

		<p>ZNP wyraził podstawową wątpliwość, czy delegacja określona w projektowanym art. 66b ust. 1 nie narusza zasady rzetelnej legislacji, a szczególnie zasady proporcjonalności. Na podstawie przyjętego rozwiązania przetwarzaniu i udostępnianiu między Ministrem Edukacji i Nauki i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych podlegać będą określone ustawą dane.</p> <p>Zdaniem ZNP nie ma żadnego uzasadnienia, aby w ramach ww. delegacji, zwłaszcza pod kątem wykazanego celu ustawodawczego, przetwarzać i udostępniać dane dotyczące np. m.in.: imienia i nazwiska, numeru PESEL, serii i numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, daty urodzenia, (...).</p> <p>Zaproponowane rozwiązanie zdaniem ZNP narusza zasadę proporcjonalności, która szczególnie nacisk kładzie na adekwatność celu i środka użytego do jego osiągnięcia. Zbieranie tak szerokich danych osobowych może być oceniane jako naruszające zasady ochrony danych osobowych w kontekście zindywidualizowanym.</p> <p>Jednocześnie ZNP zaznaczył, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie posiada kompetencji statystycznych, umożliwiających mu zbieranie i przeprowadzania analiz danych. Takie kompetencje mają jedynie służby statystyki publicznej, którymi są zgodnie z treścią art. 22 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 955 ze zm.) - dalej u.s.p., Prezes Głównego Urzędu Statystycznego oraz podlegli mu dyrektorzy urzędów statystycznych. Tymczasem na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonuje jedynie zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych.</p> <p>Ponadto ZNP zwrócił uwagę na niezgodność katalogu pozyskiwanych danych z celem określonym w delegacji. Z treści delegacji wynika <i>expressis verbis</i>, że pozyskanie danych dotyczy ustalenia przyczyn nieobecności nauczycieli w pracy z powodu</p>	<p>administracyjnych. Pogłębiona analiza powinna obejmować również inne zmienne takie jak staż pracy czy stopień awansu zawodowego, żeby umożliwić zbudowanie precyzyjnych modeli prognostycznych.</p>
--	--	---	--

		<p>urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby.</p> <p>Tymczasem urlop dla poratowania zdrowia nie jest ani urlopem macierzyńskim, ani czasową niezdolnością do pracy wskutek choroby (zwolnieniem lekarskim).</p> <p>Jednocześnie ZNP zwrócił uwagę, że sposób wykorzystania urlopu dla poratowania zdrowia monitorowany jest wyłącznie przez dyrektora szkoły według kryterium wskazanego w treści art. 73 ust. 7 zdanie drugie Karty Nauczyciela i żaden inny organ nie jest do tego uprawniony. Zatem Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest podmiotem uprawnionym do „monitorowania przyczyn, skali oraz cykliczności nieobecności związanej z urlopem dla poratowania zdrowia, ponieważ taką kompetencję i to w zakresie ograniczonym ustawą, posiada jedynie dyrektor szkoły.</p> <p>Natomiast „<i>monitorowania przyczyn, skali oraz cykliczności nieobecności</i>” związanych ze zwolnieniami lekarskimi w opinii ZNP Zakład Ubezpieczeń Społecznych może dokonywać na podstawie swojej własnej kompetencji określonej w § 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy oraz formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich (Dz.U. Nr 65 poz. 743 ze zm.).</p> <p>W myśl tej normy wątpliwości, czy zwolnienie lekarskie od pracy wykorzystywane było niezgodnie z jego celem, rozstrzyga właściwa jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, uzyskując w miarę potrzeby opinię lekarza leczącego, i wydaje w razie sporu decyzję, od której przysługują środki odwoławcze określone w odrębnych przepisach.</p> <p>W związku z powyższym Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie opiniuje ww. zmianę.</p>	
4.	Wolny Związek Zawodowy Forum-Oświata	Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata” negatywnie ocenia projektowane zmiany do ustawy - Prawo oświatowe i niektórych	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest</p>

		<p>innych ustaw. W opinii Związku projektowana nowelizacja jest zbędna i bezpodstawna.</p> <p>Związek wskazuje, że przedmiotowy projekt w istotny sposób narusza wieloletni podział zadań i uprawnień dyrektora szkoły, organu prowadzącego, organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Z uzasadnienia projektu nie sposób wskazać jakichkolwiek konkretnych zdarzeń, które byłyby niezbędnymi przesłankami do drastycznego zwiększenia uprawnień kuratorów oświaty. Wskazujemy, że projektowane rozwiązania jednoznacznie naruszają równowagę pomiędzy uprawnieniami organu prowadzącego oraz sprawującego nadzór pedagogiczny.</p> <p>Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata” zdecydowanie negatywnie ocenia propozycje zmierzające do bezpodstawnego uprzywilejowania pozycji organu sprawującego nadzór pedagogiczny w trakcie przeprowadzania procedury postępowania konkursowego na stanowisko dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki. Związek podkreślił, że szkoła publiczna nie jest spółką prawa handlowego, żeby bezpodstawnie przydzielać kuratorowi oświaty 5 głosów bez względu na liczbę jego przedstawicieli uczestniczących w konkursie. Proponowane rozwiązanie jednoznacznie wskazuje na fikcję postępowań konkursowych. Uczciwsze zatem byłoby wpisanie do prawa oświatowego wprost zasady, że dyrektorem szkoły (przedszkola, placówki) może być wyłącznie osoba, która ma zgodę kuratora oświaty na pełnienie tej funkcji. Autorzy proponowanych rozwiązań legislacyjnych nawiązaliby wprost do okresu PRL a nie utrzymywali fikcję, że dyrektor został wyłoniony w drodze przeprowadzonego konkursu.</p> <p>Ponadto Związek wskazuje, że przy zachowaniu wymogu tajności głosowania podczas konkursu autorzy nowelizacji nie raczyli wskazać w jaki sposób jeden przedstawiciel kuratora odda 5 głosów: wypełni 5 kart do głosowania?</p>	<p>obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady</p>
--	--	---	---

			<p>pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zgłoszonego zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny głosami w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór pedagogiczny mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p>
		<p>Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata” pozytywnie ocenia wyposażenie kuratora w narzędzia umożliwiające wymuszenie na dyrektorze szkoły realizacji wydanych wcześniej zaleceń. Szkoda, że autorzy nowelizacji nie wskazali w uzasadnieniu projektu żadnych danych, które pokazują, czy rozwiązywany problem rzeczywiście występuje w praktyce. Wątpliwości Związku budzi natomiast regulacja opisana w proponowanym art. 55 ust. 6f - 6h, która wprowadza instytucję wygaśnięcia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły. Związek wskazuje, że projektowane rozwiązanie narusza stabilność pełnienia funkcji przez okres danej kadencji i może uniemożliwić skuteczne dochodzenie roszczeń przed sądem pracy lub sądem administracyjnym. Ponadto Związek zauważył, że nie jest dookreślone w projektowanych przepisach czy stwierdzenie przez kuratora oświaty wygaśnięcia stanowiska dyrektora szkoły ma mieć charakter decyzji administracyjnej wraz z jej uzasadnieniem i prawem odwołania się do organu wyższego szczebla.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej braku w uzasadnieniu projektu danych pokazujących, „czy rozwiązywany problem rzeczywiście występuje w praktyce” należy wyjaśnić, że kuratorzy oświaty zgłaszali do MEiN zdarzenia dotyczące braku realizacji wydanych zaleceń pokontrolnych. W ocenie MEiN, dla rozwiązania przedmiotowego problemu, nie ma znaczenia skala występowania tego zjawiska. Biorąc pod uwagę skuteczność nadzoru pedagogicznego, nie można pozostawić kuratora oświaty bez środków oddziaływania w takich przypadkach.</p> <p>Odnosząc się do kwestii dotyczącej stwierdzenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny</p>

			<p>wygaśnięcia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, wskazać należy, że będzie miało to miejsce wyłącznie w sytuacji gdy organ prowadzący nie odwoła dyrektora szkoły lub placówki w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Zgodnie z projektowanym przepisem art. 55 ust. 6f ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki wygaśnie z mocy ustawy z upływem 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa powyżej. Rolą organu sprawującego nadzór pedagogiczny będzie stwierdzenie wygaśnięcia tego powierzenia i niezwłoczne poinformowanie o powyższym organu prowadzącego szkołę lub placówkę. Stwierdzenie wygaśnięcia powierzenia stanowiska nie będzie następowało w drodze decyzji administracyjnej, lecz będzie miało wyłącznie charakter deklaratoryjny. Natomiast dyrektorowi temu będzie przysługiwało roszczenie do sądu pracy.</p>
		<p>Duże wątpliwości Związku budzą projektowane rozwiązania dotyczące nadzoru kuratorów oświaty nad zajęciami prowadzonymi przez stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki. Projektowane rozwiązania nie zawierają żadnych ustawowo określonych przesłanek co oznacza, że decyzja kuratora jest/będzie decyzją stricte uznaniową. Nie ma również rozstrzygnięcia, czy taka opinia będzie wydawana w trybie k.p.a. oraz czy będzie od niej możliwość odwołania się.</p>	<p>Wyjaśnienia Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez ww. organizacje zajęcia z uczniami. Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p>

			<p>Kurator oświaty będzie miał 30 dni na wydanie opinii. Niewydanie opinii w tym czasie będzie równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej.</p> <p>Ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.), a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p>
		<p>Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata” zdecydowanie negatywnie ocenia umożliwienie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych pozyskiwania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli w celu prowadzenia analiz przyczyn nieobecności nauczyciela w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby. Związek podkreślił, że do tego celu nie są niezbędne dane osobowe nauczycieli. Wystarczające do prowadzenia wszelkiego rodzaju analiz są dane zanonimizowane.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Umożliwienie pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwoli na prowadzenie analiz związanych m. in. ze skutkami epidemii. Zapewnienie usług edukacyjnych jest priorytetowym działaniem państwa w związku z czym analizowanie wpływu epidemii jest zadaniem istotnym i koniecznym. Nie należy tych zmian odbierać jako sprzecznych ze słusznym interesem nauczycieli.</p>
5.	Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”	<p>Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa” negatywnie ocenia propozycje zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw, m.in. w art. 1 pkt 5–8 i pkt 10, w art. 4 pkt 6 oraz wnioskuje, by zrezygnować w całości z proponowanych zmian w art. 55 ust. 6, w art. 62, 63, 66 ustawy – Prawo oświatowe oraz w art. 66 ustawy o systemie informacji oświatowej.</p> <p>W ocenie Związku Zawodowego „Rada Poradnictwa” proponowane zmiany idą w kierunku centralizacji systemu oświaty poprzez poddanie szkół odgórnej, biurokratycznej kontroli.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy nie mają na celu centralizacji systemu oświaty poprzez poddanie szkół odgórnej, biurokratycznej kontroli. Celem rozwiązań, które zostały zawarte w projekcie ustawy, jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, jest przede wszystkim wzmocnienie roli organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratorów oświaty, w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest przede wszystkim obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą</p>

			<p>jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. Zwiększenie uprawnień nadzorczych kuratora oświaty przyczyni się do zapewnienia przestrzegania przepisów prawa oświatowego przez dyrektorów szkół. W konsekwencji przyczyni się to do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa, opieki i nauki.</p> <p>Nadzór pedagogiczny znajduje bezpośrednie źródło w przepisach Konstytucji RP. Przepis art. 70 ust. 3 Konstytucji RP wprost przewiduje nadzór pedagogiczny nad szkołami i zakładami wychowawczymi oraz nakazuje uregulowanie zasad jego sprawowania w ustawie zwykłej.</p> <p>W doktrynie prawa nadzór jest definiowany jako uprawnienie organu nadrzędnego do wywierania wpływu na działalność organu podporządkowanego (por. np. S. Jędrzejewski, H. Nowicki, Kontrola administracji publicznej. Kontrola a nadzór. Struktura systemu. Instytucje, Toruń 1995). Według innej definicji nadzór to oddziaływanie jednego podmiotu (nadzorującego) na inny podmiot (nadzorowany), które opiera się na szczegółowej kompetencji podmiotu nadzorującego uprawniającej go do władczego ingerowania w sferę praw i obowiązków podmiotu nadzorowanego (por. E. Knosala, Prawne układy sterowania w administracji publicznej, Katowice 1998).</p> <p>Przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wskazują środki, za pomocą których organ nadzoru pedagogicznego może oddziaływać na podmioty nadzorowane.</p> <p>Zgodnie z ww. ustawą dyrektorowi szkoły i placówki mogą być wydawane zalecenia.</p>
--	--	--	---

			<p>Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu/opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.</p>
		<p>Zmiany w trybie postępowania w przypadku nierealizowania przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń nadzoru pedagogicznego (art.1 pkt 5 projektu):</p> <p>W opinii Związku proponowana zmiana polega na ograniczeniu praw organu prowadzącego przy jednoczesnym (niezrozumiałym i nie mającym merytorycznego uzasadnienia) przeniesieniu uprawnień dokonywania zmian personalnych na organ nadzoru pedagogicznego.</p> <p>ZZ Rada Poradnictwa uważa, że aktualnie obowiązujące przepisy, w tym art. 56 ustawy - Prawo oświatowe, w wystarczający sposób określają procedury postępowania w sytuacji gdy organ prowadzący nie reaguje na bezczynność dyrektora w zakresie usuwania uchybień stwierdzonych przez nadzór pedagogiczny.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe stanowi, że w działalność szkoły lub placówki mogą ingerować organ prowadzący oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny (w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej), wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w tej ustawie (art. 58 ww. ustawy).</p> <p>Obowiązujące przepisy nie upoważniają organu prowadzącego do podejmowania działań w sytuacji gdy dyrektor szkoły lub placówki nie realizuje zaleceń wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego.</p>
		<p>Zmiany w procedurach powoływania dyrektora szkoły lub placówki:</p> <p>a) art. 1 pkt 6 projektu</p> <p>Aktualnie szkołą lub placówką może kierować osoba niebędąca nauczycielem, powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Proponuje się by powołanie było uzależnione od pozytywnej opinii organu nadzoru pedagogicznego.</p> <p>Związek uważa, że intencją proponowanych zmian jest dalsze ograniczanie praw organu prowadzącego na rzecz organu nadzoru pedagogicznego.</p> <p>W przedłożonym do projektu uzasadnieniu Związek nie odnajduje żadnych merytorycznych argumentów za wprowadzeniem tego typu rozwiązania;</p> <p>b) art. 1 pkt 7 projektu</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>a) Wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku gdy organ prowadzący powołuje na stanowisko dyrektora osobę niebędącą nauczycielem jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania.</p>

		<p>Proponuje się zwiększenie puli głosów nadzoru pedagogicznego do 5, niezależnie od tego, ilu przedstawiciele faktycznie będzie brało udział w pracach komisji konkursowej. Organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę mają przysługiwać w głosowaniu łącznie trzy głosy - także niezależnie od liczby przedstawiciele biorących udział w posiedzeniu komisji. Natomiast inni uczestnicy komisji konkursowej mają po jednym głosie, który może być oddany tylko przy ich faktycznej obecności.</p> <p>W opinii Związku, przedłożona propozycja jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego i wypełnia przesłankę nieważnej czynności prawnej, tym bardziej, że w przedłożeniu nie ma nic na temat potencjalnych pełnomocnictw do czynności prawnej jaką jest głosowanie.</p> <p>Ponadto proponuje się ograniczenie udziału związków zawodowych w pracach komisji konkursowej, poprzez wprowadzenie zapisu: „działających w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa.”. Zdaniem Związku, skandalem jest to, w jak machiawelliczny sposób proponuje się wyłanianie kandydatów na stanowisko dyrektora.</p> <p>Proponuje się także zmiany dotyczące sytuacji, w której stanowisko dyrektora jest kandydatowi powierzane na okres krótszy niż 5 lat, lecz nie krótszy, niż 1 rok.</p> <p>Dotychczas decyzja nie wymagała zgody organu nadzoru (chyba, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach). Projektodawca chce, by we wszystkich takich przypadkach była pozytywna opinia kuratora oświaty. Związek zwrócił uwagę, że w uzasadnieniu do przedłożonego projektu brakuje wyjaśnienia, dlaczego wprowadza się ww. zmianę.</p>	<p>b) Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawiciele w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawiciele organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą</p>
--	--	--	---

			<p>– tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zgłoszonego zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz organu prowadzącego szkołę lub placówkę w toku postępowania konkursowego niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Natomiast odnosząc się do kwestii dotyczących zmian w zakresie powoływania do komisji konkursowej przedstawicieli organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, należy wyjaśnić, że zostały one wprowadzone z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne.</p> <p>W obecnym stanie prawnym przepis art. 63 ust. 14 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe stanowi, że do komisji konkursowej powołuje się po</p>
--	--	--	---

			<p>jednym przedstawicieli organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, które obejmują swoim zakresem działania szkołę lub placówkę, w której konkurs się odbywa. Oznacza to, że powołuje się po jednym przedstawicieli ww. organizacji, niezależnie od tego, czy pracownicy zatrudnieni w danej szkole lub placówce są członkami tej organizacji, jak również niezależnie od tego, czy organizacja związkowa dopełniła warunek przedstawienia dyrektorowi szkoły lub placówki informacji, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Z uwagi na powyższe, w projekcie ustawy zaproponowane zostało rozwiązanie zgodnie z którym, w skład komisji konkursowych będą powoływani przedstawiciele wyłącznie tych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, które działają w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa.</p>
		<p>Procedura odwołania osoby pełniącej funkcje kierownicze (art. 1 pkt 8 projektu)</p>	<p>Wyjaśnienia Zmiana w zakresie odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły w przypadkach</p>

		<p>Proponuje się, że aby odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego, bez wypowiedzenia, wymagane będzie uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty. Związek podkreślił, że w uzasadnieniu do przedłożonego projektu brakuje wyjaśnienia, dlaczego wprowadza się ww. zmianę. Jednocześnie zwrócił uwagę, że w projekcie ustawy nie przewidziano drogi odwoławczej. W opinii Związku jednoosobowy organ, którego działania mogą być uznaniowe lub obarczone błędem, ma zyskać ogromną władzę nad poszczególnymi szkołami, zaś jego decyzje nie będą mogły być skutecznie kwestionowane.</p>	<p>szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, polegająca na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty oraz dyrektorów szkół, sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, odwołanie nauczyciela ze stanowiska kierowniczego (w tym ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki) w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie.</p> <p>W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 66 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia przez organ, który powierzył mu to stanowisko w przypadkach, które nie są szczególnie uzasadnione.</p> <p>Jednocześnie zauważyć należy, że opinię kuratora oświaty w powyższym zakresie w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie</p>
--	--	--	--

			<p>województwa, którą jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p>
		<p>Zmiany w warunkach działania na terenie szkoły stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki (art. 1 ust. 10 projektu)</p> <p>Przedłożona propozycja zakłada uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty na realizację zajęć na terenie szkół i placówek przez organizacje pozarządowe. Związek uważa, że takie rozwiązanie jest jawnym pogwałceniem prawa rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. W opinii Związku niezrozumiałe jest to, dlaczego urzędnik a nie rodzic ma decydować w tak kluczowych kwestiach i wskazał, że art. 48 Konstytucji wyraźnie mówi o tym, że wychowanie powinno uwzględniać wolność sumienia i wyznania dziecka oraz jego przekonania, oraz że ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich może nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez organizacje pozarządowe zajęcia. Opinia będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Kurator oświaty będzie miał 30 dni na wydanie opinii. Niewydanie opinii w tym czasie będzie równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej. To rodzice ucznia niepełnoletniego/uczeń pełnoletni będą ostatecznie decydować o udziale w zajęciach.</p>
		<p>Przekazywanie ZUS z bazy danych SIO danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli nieobecnych w pracy z powodu urlopu</p>	<p>Wyjaśnienia</p>

		<p>macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby (art. 4 pkt 6 projektu)</p> <p>Związek nie widzi żadnego merytorycznego uzasadnienia dla gromadzenia tak szczegółowych informacji o nauczycielach przez ZUS. Zbieranie takiej ilości danych dla realizacji podanych w ocenie skutków regulacji celów, nie ma żadnego uzasadnienia Ponadto w opinii Związku niezrozumiałe jest to, dlaczego nauczyciele mają być objęci jakąś szczególną, wzmocnioną kontrolą (monitorowaniem) w zakresie korzystania z ubezpieczenia chorobowego. Proponowane rozwiązanie Związek traktuje jako zawoalowane szkodliwe.</p>	<p>Zakres pozyskiwania danych z bazy SIO został określony przez ZUS na potrzeby analiz i prognoz służących wypracowaniu rozwiązań m. in. w sytuacjach kryzysowych, związanych z COVID-19, Zapewnienie usług edukacyjnych jest priorytetowym działaniem państwa w związku z czym analizowanie wpływu epidemii jest zadaniem istotnym i koniecznym. Dane nie posłużą do wzmocnienia kontroli, tylko do analiz, które mają na celu przygotowanie lepszych prognoz dotyczących wpływu epidemii na system oświaty.</p>
6.	Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”	<p>W opinii Związku projekt ustawy i planowane zmiany są szkodliwe i niekorzystne dla uczniów, dyrektorów, nauczycieli i rodziców oraz ograniczają autonomię szkół. Ograniczają współpracę z organizacjami społecznymi i samorządami. Obniżają status zawodowy nauczycieli. Dyrektor szkoły staje się bezwolnym wykonawcą decyzji kuratora. Zmierzają w kierunku ideologizacji szkoły - podstaw programowych i całego procesu kształcenia, co za tym idzie spadku jakości kształcenia.</p> <p>Związek zauważył też brak uzasadnienia do gromadzenia przez ZUS i aktualizowania co kwartał szczegółowych informacji o nauczycielach. Związek zdecydowanie sprzeciwia się takim propozycjom zmian.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Minister Edukacji i Nauki umożliwi dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi. Proponowana procedura wpłynie na zwiększenie świadomości uczniów i rodziców o treściach zawartych w zaproponowanych przez dane stowarzyszenie lub inną organizację programach zajęć. Rodzice powinni mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęcia prowadzonych przez ww. organizacje, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach w zakresie realizowanych zajęć. Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez organizacje pozarządowe zajęcia z uczniami.</p>
7.	Spółeczne Towarzystwo Oświatowe	<p>Art. 1 pkt 5 projektu</p> <p>STO wnioskuję o zaniechanie dodawania ust. 6a-6h w art. 55 ustawy – Prawo oświatowe. Uważa, że obecne przepisy regulujące zakres</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wskazują środki, za pomocą których organ</p>

		<p>uprawnień kuratorów w zakresie nadzoru nad dyrektorami szkół są wystarczające i nie widzi uzasadnienia dla poszerzenia ww. uprawnień.</p>	<p>nadzoru pedagogicznego może oddziaływać na podmioty nadzorowane. Zgodnie z obowiązującymi przepisami dyrektorowi szkoły i placówki mogą być wydawane zalecenia. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom. Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach. Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p>
		<p>Art. 1 pkt 7 lit. b projektu STO sprzeciwia się zmianie w art. 63 ust. 14 ustawy – Prawo oświatowe, polegającej na zwiększeniu liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w komisji konkursowej. Wnioskuje o utrzymanie równej liczby 3 przedstawicieli organu prowadzącego szkołę i placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny. W opinii STO, dla funkcjonowania szkoły lub placówki bardzo istotna jest dobra współpraca obu tych organów, o której w uzasadnieniu projektu piszą jego autorzy. Proponowana modyfikacja w zakresie składu komisji wprowadza nieuzasadnioną dysproporcję</p>	<p>Wyjaśnienia Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale</p>

		<p>i bardziej szkodzi niż pomaga współpracy wspomnianych organów.</p>	<p>również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p>
		<p>Art. 1 pkt 10 projektu STO wnioskuję o zaniechanie dodawania ust. 2a-2f w art. 86 ustawy – Prawo oświatowe. Uważa, że wspomniane zapisy to wyraz nieuzasadnionego braku zaufania do szkoły jako instytucji, a także do organizacji pozarządowych. Wprowadzają ponadto nieuzasadnione zróżnicowanie pomiędzy zajęciami prowadzonymi</p>	<p>Wyjaśnienia Minister Edukacji i Nauki umożliwi dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi. Proponowana procedura wpłynie na zwiększenie świadomości uczniów i rodziców o treściach zawartych w zaproponowanych przez dane stowarzyszenie lub inną organizację programach</p>

		<p>przez organizacje pozarządowe a zajęciami prowadzonymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.</p> <p>Zdaniem STO pozytywna opinia rady pedagogicznej i rady rodziców są wystarczające do tego, by stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki, mogły podejmować i kontynuować w nich swoją działalność. W opinii STO wprowadzenie zapisów przewidujących obowiązkową i wiążącą opinię kuratora, będzie świadectwem braku zaufania do rodziców i nauczycieli.</p>	<p>zajęć. Rodzice powinni mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach w zakresie realizowanych zajęć.</p> <p>Odnosząc się do kwestii wyłączenia organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.) organizacje te przyjmują zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2 ww. ustawy, i zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.</p> <p>W związku z powyższym, w omówionym wyżej przypadku nie ma potrzeby wydawania opinii.</p> <p>Projekt planu finansowego resortu na dany rok uwzględnia, m.in. środki na realizację zadań publicznych z obszaru oświata i wychowanie. Stanowi on podstawę do opracowania Planu zlecania zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, który jest następnie publikowany każdego roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MEiN. O wykonanie zadań publicznych mogą ubiegać się różne podmioty, w tym organizacje pozarządowe. Celem konkursów jest wyłonienie ofert wnioskodawców, którzy przedstawią najciekawszy i najbardziej wiarygodny sposób osiągnięcia oczekiwanych celów, na zasadach określonych w regulaminach poszczególnych konkursów.</p>
--	--	---	---

		<p>Art.1 pkt 30 lit. b projektu STO wnioskuję o utrzymanie obecnego zapisu art. 180 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe. Termin 30 dni na usunięcie potencjalnych uchybień może być bardzo trudny do dotrzymania. Przykładowo, w budynkach zabytkowych, w których prowadzona jest działalność szkoły, nawet niewielka modernizacja (np. dodatkowe, bezpośrednie wyjście dla oddziału zerówkowego na plac zabaw, dodatkowe okna uzupełniające doświetlenie sal, założenie klimatyzacji) musi być wcześniej uzgodniona z wojewódzkim konserwatorów zabytków. Zdaniem STO poważnym problemem wielu szkół jest także brak w pełni wykwalifikowanych nauczycieli, pedagogów i psychologów, chętnych do podjęcia pracy. W takich okolicznościach koniecznością staje się zatrudnianie osób bez pełnych kwalifikacji. Ich uzupełnienie w ciągu 30 dni nie jest możliwe.</p>	<p>Wyjaśnienia Wskazany w projektowanym przepisie termin usunięcia uchybień nie dotyczy wszystkich uchybień, które mogą zostać stwierdzone w ramach nadzoru pedagogicznego. Wyznaczenie tego terminu dotyczy sytuacji w których szkoła lub placówka prowadzi <u>działalność z naruszeniem przepisów</u> ustawy z dnia 14 grudnia 2016 – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutu lub <u>nie wypełnia zobowiązań</u>, o których mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – <u>Prawo oświatowe.</u></p>
		<p>Art. 10 projektu STO wnioskuję o rezygnację z zaproponowanych przepisów przejściowych.</p>	<p>Wyjaśnienia Regulacja uwzględni czas potrzebny na uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty (specjalistyczną jednostkę nadzoru) w trakcie trwającego roku szkolnego, tak aby zajęcia mogły być prowadzone w okresie do czasu wydania opinii przez kuratora oświaty (specjalistyczną jednostkę nadzoru).</p>
8.	<p>Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich działająca w ramach Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich</p>	<p>Zdaniem KRUP projekt ustawy zawiera zmiany w ustawie - Prawo oświatowe i w niektórych ustawach związanych z polskim system oświaty, o zróżnicowanym charakterze: obok elementów porządkujących projekt wprowadza daleko idącą centralizację zarządzania oświatą oraz radykalne ograniczenie kompetencji samorządów i innych podmiotów założycielskich szkół. Wśród najistotniejszych rozwiązań zmieniających dotychczasowe brzmienie ustawy oświatowej znalazły się następujące propozycje: W art. 55 po ust. 6 dodaje się ust.6a-6h. które pozwalają na odwołanie dyrektora szkoły przez kuratora z powodu niezrealizowania zaleceń nadzoru pedagogicznego niezależnie od charakteru tych zaleceń. Organ założycielski szkoły został w ten sposób sprowadzony do roli wykonawcy poleceń kuratora.</p>	<p>Wyjaśnienia Przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wskazują środki, za pomocą których organ nadzoru pedagogicznego może oddziaływać na podmioty nadzorowane. Zgodnie przepisami ww. ustawy dyrektorowi szkoły lub placówki mogą być wydawane zalecenia. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni</p>

		<p>W nowym art. 62 ust. 12 ustawy Prawo oświatowe (art. 1 ust. 7a projektu ustawy) zmieniono obecny zapis: „w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny” na: „po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny”. W połączeniu z art. 62 ust. 2 zapis pozwala kuratorowi na powołanie na stanowisko dyrektora szkoły dowolnej osoby, nawet niebędącej nauczycielem.</p> <p>W art. 63 nowe ust. 14a-14d pozwalają jednej osobie na głosowanie w imieniu 5 przedstawicieli kuratora. Pojawia się tu wątpliwość wobec rozstrzygnięcia pozwalającego oceniać kandydatów na dyrektora osobom nie biorącym udziału w posiedzeniu komisji - niemożliwa jest w tej sytuacji merytoryczna ocena kandydata, a tym samym wydanie opinii poprzez głosowanie.</p> <p>W art. 86 nowe ust. 2a-2f przekazują wszystkie uprawnienia do poszerzenia programu nauczania o treści proponowane przez szkołę, nauczycieli, rodziców czy organizacje pozarządowe do uznania kuratora, który nie musi uzasadniać swoich decyzji. Znika tym samym partycypacyjny, społeczny model edukacji.</p> <p>W ustawie - Karta Nauczyciela w art.6a dodaje się nowy ust. 7b, który decyzje w sprawie oceny nauczycieli przekazuje w całości kuratorowi.</p> <p>Zdaniem KRUP proponowane w projekcie zapisy odbierają podmiotowość wszystkim organom prowadzącym szkoły oraz rodzicom, a jedyny i decydujący głos pozostawiają kuratorowi powoływanemu przez Ministra. Jest to rozwiązanie ryzykowne, nie sprzyjające rozwojowi edukacji i jako takie nie może zyskać pozytywnej rekomendacji KRUP.</p>	<p>psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy, brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.</p> <p>Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p> <p>Odnosząc się do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że została ona przygotowana w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe.</p> <p>Natomiast obowiązek opiniowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji</p>
--	--	---	--

			<p>powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki nie jest nowym rozwiązaniem. Bowiem w obecnym stanie prawnym organ ten wydaje w przywołanej sytuacji opinię, tyle że opinia ta nie jest wiążąca dla organu prowadzącego. Wprowadzenie konieczności uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w powyższym zakresie jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania.</p> <p>Ponadto podkreślić należy, że zaproponowana zmiana w zakresie oceny pracy dyrektora szkoły nie miała na celu ograniczenia praw organu prowadzącego, ale wzmocnienie praw osoby poddawanej ocenie, w celu zagwarantowania realizacji przysługujących jej uprawnień. Została ona zaprojektowana w związku z pojawiającymi się sytuacjami związanymi z niemożliwością zakończenia procedury oceniania pracy dyrektora szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – przez kuratora oświaty, z uwagi na niezyskanie porozumienia z organem prowadzącym co do ostatecznej oceny, jak również nieprzekazanie przez organ prowadzący oceny częściowej wykonywania przez dyrektora zadań, których nadzorowanie pozostaje w jego kompetencjach. Biorąc pod uwagę fakt, że niezyskanie przez dyrektora szkoły oceny jego pracy</p>
--	--	--	---

			<p>pozbawia go możliwości udziału w konkursie na to stanowisko czy też zajmowania innego stanowiska kierowniczego w szkole, jak również pozbawia go możliwości ubiegania się o stopień nauczyciela dyplomowanego w przypadku gdy jest nauczycielem mianowanym, wprowadzenie rozwiązania, o którym mowa w art. 2 pkt 1 projektu ustawy jest uzasadnione.</p> <p>Ponadto, jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p>
--	--	--	---

			<p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zgłoszonego zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór pedagogiczny mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez ww. organizacje zajęcia z uczniami. Natomiast rodzice powinni mieć prawo do</p>
--	--	--	--

			decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach w zakresie realizowanych zajęć. Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności programu zajęć prowadzonych przez stowarzyszenie lub inną organizację z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
9.	Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych działająca w ramach Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich	<p>W odniesieniu do projektowanych zmian dotyczących wprowadzenia nowych regulacji oraz modyfikacji dotychczasowych rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe KRUP pozytywnie zaopiniował rozwiązania dotyczące:</p> <p>1) wprowadzenia możliwości tworzenia szkół filialnych przez publiczne szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne, która to możliwość stosowana „w sytuacji wyjątkowej” wynikającej „wyłącznie z istotnych trudności w dostępie do kształcenia artystycznego, ze względu na istniejącą sieć szkół artystycznych danego typu funkcjonujących w danym regionie” (art. 88 ust. 2 b, art. 68 ust. 8, art. 113 pkt 3a);</p> <p>2) modyfikacji przepisów regulujących działalność oddziałów przygotowania wojskowego oraz rekrutację do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej wynikających z faktu, że „absolwenci ww. wskazanych szkół i oddziałów, w przypadku podjęcia przez nich decyzji o współpracy z Siłami Zbrojnymi RP, muszą spełniać wymogi kwalifikacyjne niezbędne do podjęcia służby wojskowej” (art. 28a, art. 53, art. 97 ust. 3, art. 109 ust. 1, art. 143 ust. 1, art. 150 ust.1);</p> <p>3) wprowadzenia rozwiązań dotyczących zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość „w przypadku zawieszenia zajęć w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce na postawie przepisów w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisów wydanych na podstawie art. 32 ust 11 lub art.</p>	

		<p>47 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe” jednocześnie przy założeniu, iż „minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia wymagania dotyczące prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz warunki, sposób i tryb organizowania tych zajęć, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia realizacji podstaw programowych obowiązujących na danym etapie edukacyjnym i ramowych planów nauczania dla danego typu szkoły, a także zapewnienia wysokiej jakości oraz właściwego przebiegu kształcenia” (art. 125a oraz art. 173a);</p> <p>4) modyfikacji rozwiązań w zakresie nadzoru pedagogicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość wezwania dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń organu sprawującego nadzór pedagogiczny (art. 55 ust. 6a) - w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wyjaśnień dyrektora szkoły lub placówki dotyczących przyczyn niezrealizowania zaleceń organu sprawującego nadzór pedagogiczny lub upływu terminu przekazania tych wyjaśnień możliwość wyznaczenia dyrektorowi szkoły lub placówki ostatecznego terminu realizacji sformułowanych zaleceń (art. 55 ust. 6b) - możliwość wystąpienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia (art. 55 ust. 6c) - w przypadku szkoły lub placówki możliwość odwołania dyrektora szkoły lub placówki przez właściwego ministra w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia (art. 55 ust. 6d) - obowiązek odwołania dyrektora szkoły lub placówki przez organ prowadzący szkołę lub placówkę na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny (art. 55 ust. 6e) - możliwość wygaśnięcia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły w przypadku, gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę nie odwoła dyrektora szkoły lub placówki na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny (art. 55 ust. 6f). 	
--	--	---	--

		<p>W opinii KRUP proponowane zapisy w art. 55 ust. d-f dopełniają istniejące rozwiązania prawne wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego. Istniejąca luka prawna dotycząca wykonania zaleceń organu sprawującego nadzór pedagogiczny, umożliwi de facto niewykonanie zaleceń pokontrolnych przez dyrektora szkoły lub placówki bez żadnych konsekwencji prawnych. Aktualnie procedura kontroli może obejmować następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po przeprowadzeniu kontroli kontrolujący sporządza protokół kontroli, - dyrektor szkoły otrzymuje jeden z dwóch jednobrzmiących protokołów kontroli, - dyrektor szkoły może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od jego otrzymania wyjaśnienia dotyczące przyczyn odmowy, - dyrektor szkoły lub placówki w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli, - w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń organ sprawujący nadzór pedagogiczny może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych, - w przypadku stwierdzenia zasadności zgłoszonych zastrzeżeń organ sprawujący nadzór pedagogiczny dokonuje zmian w protokole kontroli i przekazuje go dyrektorowi szkoły lub placówki, - w przypadku nieuwzględnienia całości lub części zgłoszonych zastrzeżeń organ sprawujący nadzór pedagogiczny sporządza pisemne stanowisko wobec zastrzeżeń i przekazuje je dyrektorowi szkoły lub placówki w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania zastrzeżenia. <p>Istniejąca procedura nie przewiduje zatem żadnej możliwości działania instytucji sprawującej nadzór pedagogiczny w sytuacji, gdy dyrektor szkoły lub placówki, pomimo uznania za bezzasadne sformułowanych przez niego zastrzeżeń do protokołu kontroli, nie</p>	
--	--	--	--

		<p>wykonuje sformułowanych w tym protokole zaleceń. Wprowadzenie nowych przepisów (6a-h) do art. 55 ustawy jest zatem uzupełnieniem już istniejącego stanu prawnego, w którym to stanie prawnym działalność publicznych szkół i placówek oświatowych podlega nadzorowi kuratora oświaty jako organu wchodzącego w skład administracji zespolonej w województwie, który w imieniu wojewody wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty na obszarze województwa;</p> <p>5) modyfikacji rozwiązań w zakresie składu komisji konkursowej powoływanej w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki (zespołu szkół lub placówek), w tym na stanowisko dyrektora nowo zakładanej szkoły lub placówki (nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek) (art. 63 ust. 14 pkt 2-3);</p> <p>6) wprowadzenia możliwości odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w związku ze złożeniem przez niego rezygnacji, w terminie uzgodnionym przez tego nauczyciela oraz organ właściwy do jego powołania (art. 66 ust. 1 pkt 1);</p> <p>7) modyfikacji rozwiązań w zakresie procedury likwidacji szkoły (art. 89);</p> <p>8) modyfikacji rozwiązań w zakresie tworzenia zespołu szkół lub placówek (art. 91);</p> <p>9) modyfikacji rozwiązań w zakresie arkusza organizacji szkoły i przedszkola w tym włączenia w opiniowanie arkusza rady pedagogicznej szkoły lub przedszkola, którego arkusz dotyczy (art. 110)</p> <p>10) modyfikacji rozwiązań w zakresie wzmocnienia nadzoru nad szkołami niepublicznymi (art. 169, art. 172a, art. 173a, art. 175a, art. 179, art. 180).</p>	
		<p>W odniesieniu do projektowanych zmian dotyczących wprowadzenia nowych regulacji oraz modyfikacji dotychczasowych rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej KRUP pozytywnie zaopiniował rozwiązania dotyczące:</p> <p>1) zwiększenia „zakresu danych zbieranych w Systemie Informacji Oświatowej o zadania szkoły lub placówki wobec uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, o potrzebie zajęć</p>	

	<p>rewalidacyjno-wychowawczych oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka” z uwagi na korzyści dla „polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym ukierunkowanej na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia wszystkim uczniom, w tym uczniom posiadającym zwiększone potrzeby w zakresie wsparcia” (art. 12, art. 13, art. 14);</p> <p>2) wprowadzenia zmian doprecyzowujących (art. 3 ust. 2 pkt 3).</p>	
	<p>W odniesieniu do projektowanych zmian dotyczących wprowadzenia nowych regulacji oraz modyfikacji dotychczasowych rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe KRUP pozytywnie zaopiniował rozwiązania w zakresie zmiany dotyczącej zobowiązania organów prowadzących szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, do dostosowania lokali, w których zorganizowano te oddziały, do warunków określonych w rozporządzeniu do dnia 31 sierpnia 2024 r. (art. 304).</p>	
	<p>W odniesieniu do projektowanych zmian dotyczących wprowadzenia nowych regulacji oraz modyfikacji dotychczasowych rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw KRUP pozytywnie zaopiniował rozwiązania dotyczące wydłużenia okresu realizacji pierwszego szkolenia branżowego nauczycieli kształcenia zawodowego (art. 143a).</p>	
	<p>W odniesieniu do projektowanych zmian dotyczących wprowadzenia nowych regulacji oraz modyfikacji dotychczasowych rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty pozytywnie zaopiniował rozwiązania dotyczące:</p> <p>1) doprecyzowania warunków jakie powinien spełniać podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego jako narzędzia spełniającego cel poznawania, porządkowania i utrwalania nowych treści edukacyjnych, nie zaś przygotowywania się do przystąpienia do prowadzonego w określonej formule egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego. Podręcznik szkolny nie powinien być bowiem w żadnym stopniu uzależniony od (zmieniającego się) sposobu zdawania tego rodzaju egzaminów. Tym bardziej, że ten cel</p>	

		<p>doskonale mogą realizować przygotowywane repetytoria i inne edukacyjne materiały powtórzeniowe (art. 22ao);</p> <p>2) wprowadzenia możliwości zwolnienia ucznia zawodowej szkoły ponadpodstawowej przez dyrektora tejże szkoły z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w przypadku, gdy uczeń pracuje już w tym zawodzie, „w części, analogicznie, jak to ma miejsce w przypadku branżowych szkół II stopnia oraz szkół policealnych” (art. 44d oraz art. 44zzk);</p> <p>3) „usprawnienia procedury organizowania egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty spoza systemu oświaty, a także zabezpieczenia interesu osób podejmujących kształcenie na kursach prowadzonych przez takie podmioty” (art. 44 d, ust. 2a w art. 44zzk).</p>	
		<p>KRUP negatywnie zaopiniował rozwiązania dotyczące:</p> <p>1) zmiany w organizacji indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego, indywidualnego nauczania oraz kształcenia dzieci i młodzieży przebywających w podmiotach leczniczych (art. 127 oraz art. 128).</p> <p>W opinii KRUP planowana „możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość w realizacji indywidualnego obowiązkowego wychowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania” powinna być zastrzeżona do wykorzystywania w szczególnie uzasadnionych przypadkach, ponadto powinna następować nie tylko na wniosek rodziców dziecka i w porozumieniu z organem prowadzącym, ale także np. po uzyskaniu w tym zakresie pozytywnej opinii działającego w poradni psychologiczno-pedagogicznej w tym poradni specjalistycznej zespołu orzekającego o potrzebie indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego, indywidualnego nauczania oraz kształcenia dzieci i młodzieży przebywających w podmiotach leczniczych jak też potwierdzenie dyrektora przedszkola lub szkoły potwierdzającego posiadanie przez dziecko technicznych możliwości realizacji rocznego przygotowania przedszkolnego czy indywidualnego</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Projektowane regulacje mają na celu zwiększenie dostępu do kształcenia uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, którzy ze względu na stan zdrowia mają utrudniony dostęp do edukacji.</p> <p>Intencją projektowanego uzupełnienia przepisów art. 127 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe jest możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość w realizacji indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania w przypadku znacznych trudności w realizowaniu tych zajęć przez nauczyciela lub nauczycieli w domu dziecka/ucznia, w tym np. ze względu na stan zdrowia dziecka/ucznia lub współistniejące choroby dziecka/ucznia lub innych członków rodziny, złe warunki lokalowe w domu dziecka/ucznia, dużą odległość szkoły realizującej indywidualne nauczanie od miejsca zamieszkania ucznia. Nie jest przy tym</p>

		<p>nauczania (komputera, stałego łącza internetowego wysokiej jakości oraz umiejętności lub posiadania pomocy innych osób w zakresie ich obsługi itd.);</p> <p>2) modyfikacji rozwiązań w zakresie powierzania stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz powoływania na ww. stanowisko (art. 62 ust. 2, art. 63 ust. 21, art. 63 ust. 12);</p> <p>3) modyfikacji rozwiązań w zakresie odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce (art. 66 ust 1 pkt 2);</p> <p>4) modyfikacji rozwiązań w zakresie oceny pracy dyrektora szkoły (art. 6a ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 – Karta Nauczyciela).</p> <p>W świetle obowiązującego prawa dyrektor szkoły to najszerzej ujmując kierownik jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego. Dlatego też w opinii KRUP organ prowadzący szkołę lub placówkę powinien zachować wszystkie przysługujące mu dotychczas uprawnienia w zakresie powoływania, odwoływania, zawieszania oceny pracy dyrektora szkoły lub placówki. Obowiązek zwrócenia się organu prowadzącego szkołę lub placówkę do organu sprawującego nadzór pedagogiczny o opinię o kandydacie na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki nie powinien ulec zmianie.</p>	<p>uzasadnione nakładanie na rodziców dzieci/uczniów, którzy będą chcieli skorzystać z ww. możliwości w uzasadnionych przypadkach, obowiązku pozyskania dodatkowego dokumentu w postaci pozytywnej opinii, którą miałyby wydawać zespół orzekający działający w poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Zadaniem zespołu orzekającego jest przede wszystkim rozstrzygnięcie, czy uczeń wymaga wsparcia w formie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. poz. 1743).</p> <p>Natomiast, dyrektor jednostki systemu oświaty organizujący, w porozumieniu z organem prowadzącym, indywidualne nauczanie i indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, zgodnie z projektowanymi zmianami w art. 127 ww. ustawy, będzie odpowiedzialny za prawidłowe zorganizowanie tych zajęć również w przypadku gdy będą one organizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Trzeba przy tym zaznaczyć, że zajęcia indywidualnego nauczania i indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego będą mogły być prowadzone z wykorzystaniem ww. metod i technik tylko wówczas, gdy z wnioskiem w tej sprawie wystąpią rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń.</p> <p>Zadaniem dyrektora przedszkola i szkoły będzie ustalenie z rodzicami dziecka/ucznia albo pełnoletnim</p>
--	--	--	---

		<p>uczniem m.in. technicznych możliwości realizacji tych zajęć w domu rodzinnym dziecka, czy kwestii związanych z obsługą sprzętu elektronicznego.</p> <p>W przypadku projektowanego uzupełnienia przepisów art. 128 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zakłada się możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość w organizacji kształcenia oraz specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych dla uczniów przebywających w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej. Nie jest przy tym zasadne pozyskiwanie dodatkowego dokumentu w postaci pozytywnej opinii zespołu orzekającego działającego w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Uczniom hospitalizowanym w podmiotach leczniczych organizuje się kształcenie oraz specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze odpowiednio do wskazań lekarza prowadzącego leczenie, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2181), które będzie stosowane odpowiednio w przypadku podmiotów leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej.</p> <p>Obowiązek opiniowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki nie jest nowym rozwiązaniem. W obecnym stanie prawnym, organ ten wydaje w</p>
--	--	---

			<p>przywołanej sytuacji opinię, tyle że opinia ta nie jest wiążąca dla organu prowadzącego. Wprowadzenie konieczności uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w powyższym zakresie jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania.</p> <p>Odnosząc się do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że zmiana ta została przygotowana w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe.</p> <p>Natomiast zmiana w zakresie powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat</p>
--	--	--	--

		<p>szkolnych, polegająca na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 63 ust. 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, powierzanie stanowiska na okres krótszy niż 5 lat szkolnych powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach uzasadnionych, a w praktyce organy prowadzące nie uzasadniają swojej decyzji lub powołują argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony.</p> <p>W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 63 ust. 21 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji powierzenia przez organ prowadzący stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych w przypadkach nieuzasadnionych.</p> <p>Zmiana w zakresie odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły w przypadkach szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, polegająca na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty oraz dyrektorów szkół, sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, odwołanie nauczyciela</p>
--	--	--

		<p>ze stanowiska kierowniczego (w tym ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki) w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie.</p> <p>W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 66 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia przez organ, który powierzył mu to stanowisko w przypadkach, które nie są szczególnie uzasadnione.</p> <p>Jednocześnie zauważyć należy, że opinię kuratora oświaty w sprawach: powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora na okres krótszy niż 5 lat szkolnych oraz powierzenia stanowiska ustalonemu kandydatowi, powołania na stanowisko dyrektora osoby niebędącej nauczycielem i odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadkach szczególnie uzasadnionych, w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, którą jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie</p>
--	--	---

			<p>gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinie kuratora oświaty będą traktowane jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe ich zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p> <p>Wyjaśnić należy, że zaproponowana zmiana w zakresie oceny pracy dyrektora szkoły dyrektora szkoły nie miała na celu ograniczenia praw organu prowadzącego, ale wzmocnienie praw osoby poddawanej ocenie, w celu zagwarantowania realizacji przysługujących jej uprawnień. Została ona zaprojektowana w związku z pojawiającymi się sytuacjami związanymi z niemożliwością zakończenia procedury oceniania pracy dyrektora szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – przez kuratora oświaty, z uwagi na niezyskanie porozumienia z organem prowadzącym co do ostatecznej oceny, jak również nieprzekazanie przez organ prowadzący oceny częściowej wykonywania przez dyrektora zadań, których nadzorowanie pozostaje w jego kompetencjach. Biorąc pod uwagę fakt, że niezyskanie przez dyrektora szkoły oceny jego pracy pozbawia go możliwości udziału w konkursie na to stanowisko czy też zajmowania innego stanowiska kierowniczego w szkole, jak również pozbawia go możliwości ubiegania się o</p>
--	--	--	---

		<p>W odniesieniu do projektowanych zmian dotyczących wprowadzenia nowych regulacji oraz modyfikacji dotychczasowych rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej KRUP negatywnie zaopiniował rozwiązania dotyczące umożliwienia pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w celu prowadzenia analiz związanych m.in. ze skutkami epidemii.</p> <p>Uzasadnieniem opinii negatywnej jest fakt, iż dane dotyczące przyczyn nieobecności nauczycieli posiada organ prowadzący szkołę lub placówkę i na tym poziomie mogą one być poddawane wszelkim analizom. Nie ma wystarczających podstaw, aby dane te były wprowadzane do SIO, zwłaszcza, iż są to dane dotyczące stanu zdrowia poszczególnych osób, które mają prawo zachowania w tym zakresie tajemnicy. Ponadto nauczyciele byłiby zdaje się jedyną grupą zawodową poddana takiemu „badaniu” co również budzi poważne i uzasadnione wątpliwości o zasadność tego rodzaju „wyróżnienia” (art. 66b).</p>	<p>stopień nauczyciela dyplomowanego w przypadku gdy jest nauczycielem mianowanym, wprowadzenie rozwiązania, o którym mowa w art. 2 pkt 1 projektu ustawy jest uzasadnione.</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>Umożliwienie pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwoli na prowadzenie analiz związanych m. in. ze skutkami epidemii. Zapewnienie usług edukacyjnych jest priorytetowym działaniem państwa w związku z czym analizowanie wpływu epidemii jest zadaniem istotnym i koniecznym.</p> <p>Dane, którymi obecnie dysponuje ZUS, są niewystarczające do prowadzenia prac analitycznych w obszarze oświaty w zakresie absencji chorobowej osób ubezpieczonych oraz wydzielenia osób będących nauczycielami od pracowników administracyjnych. Pogłębiona analiza powinna obejmować również inne zmienne takie jak staż pracy czy stopień awansu zawodowego, żeby umożliwić zbudowanie precyzyjnych modeli prognostycznych.</p> <p>Ze względu na fakt, że w Systemie Informacji Oświatowej (SIO) są zbierane istotne dla ZUS informacje o nauczycielach, zakres danych z bazy SIO o nauczycielach w zakresie określonym w projekcie ustawy jest niezbędny do projektowania rozwiązań m. in. kryzysowych, związanych z COVID-19, które Rząd konsultuje z ZUS.</p> <p>Dane nie posłużą do wzmocnienia kontroli, tylko do analiz, które mają na celu przygotowanie lepszych prognoz dotyczących wpływu epidemii na system oświaty.</p>
--	--	--	--

10.	Związek Harcerstwa Polskiego	<p>Do rozwiązań, jakie przewidziane zostały w art. 1 pkt 10 projektowanej ustawy ZHP zgłosił następujące uwagi:</p> <p>a) pierwsza wątpliwość wiąże się z terminem – z projektu wynika bowiem, że materiały niezbędne do uzyskania pozytywnej opinii należy przekazać nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem zajęć, co oznacza, że jeśli faktycznie zajęcia mają być prowadzone, to co do zasady materiały te należy przekazać do końca czerwca (to termin dla dyrektora szkoły), a w praktyce jeszcze wcześniej, bo materiały najpierw powinien uzyskać dyrektor, zaś to, co powinno być przekazane do kuratora, musi przecież obejmować także pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców. ZHP ma wobec tego wątpliwość, czy w praktyce będzie możliwe odpowiednio wczesne zaplanowanie i przygotowanie zajęć (w tym przypadku zbiórek harcerskich i skautowych), jakie zwyczajowo rozpoczynają się od dnia 1 września danego roku szkolnego, a programowane są w oparciu o konkretną grupę dzieci oraz ich potrzeby (konieczne jest uprzednie poznanie grupy przed rozpoczęciem planowania jej pracy);</p> <p>b) w dalszej kolejności ZHP uważa, że nie jest jasny charakter prawny „opinii” wydawanej przez kuratora oświaty. W szczególności nie wiadomo czy taka opinia jest w istocie decyzją administracyjną, co by oznaczało, że w przypadku, w której jest ona negatywna (kurator nie wyraża więc zgody na prowadzenie przez daną organizację zajęć), istnieje możliwość odwołania się od niej, a jeśli tak, to komu przysługuje prawo do złożenia odwołania – czy tylko dyrektorowi, czy też organizacji zainteresowanej prowadzeniem zajęć? Przyjęcie, że w omawianym tu zakresie nie mamy do czynienia z decyzją administracyjną, od której służy odwołanie, rodzi w ocenie ZHP duże ryzyko dowolności w działaniach kuratorów;</p> <p>c) ZHP zwrócił również uwagę na to, że projekt zakłada również, iż opinie nie będą wymagane w przypadku organizacji i prowadzenia zajęć w ramach zadania zleconego z zakresu administracji rządowej. Nie jest dla ZHP jasne, że w projektowanym przepisie mowa tylko i wyłącznie o zadaniach zleconych z zakresu administracji rządowej, nie wspominając o zadaniach zleconych z zakresu administracji</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez ww. organizacje zajęcia z uczniami. Projektowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Rodzice również mają prawo do pełnej informacji o celach i treściach realizowanego programu zajęć, a projektowana zmiana przyczyni się do rzetelnej informacji ze strony organizacji prowadzących zajęcia w szkołach.</p> <p>Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p> <p>Ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.), a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p> <p>W przypadku prowadzenia zajęć z uczniami – organizacje skautowe i harcerskie będą obowiązane stosować projektowane przepisy art. 86 ust. 2a–2g ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p>
-----	------------------------------	--	--

		<p>samorządowej. W ocenie ZHP z przepisu powinno wynikać, że chodzi o zajęcia w ramach zadania zleconego z zakresu administracji publicznej (a więc zarówno rządowej jak i samorządowej).</p> <p>Tytułem uzupełnienia ZHP zwrócił uwagę na to, że zmieniony przepis art. 86 Prawa oświatowego ma wejść w życie 14 dni od dnia ogłoszenia, przy czym projektowana ustawa (por. art. 10) odnosi się do sytuacji, w której w dniu wejścia w życie ustawy prowadzone są już zajęcia. W takim przypadku, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy istnieje obowiązek przedstawienia kuratorowi oświaty określonych dokumentów. Kurator oświaty ma wówczas miesiąc (licząc od dnia przekazania mu dokumentów) na wydanie stosownej opinii. negatywna opinia oznacza przy tym zaprzestanie prowadzenia zajęć z końcem okresu (semestru), w którym opinia została wydana.</p> <p>Mając na uwadze przytoczone powyżej argumenty, ZHP zawniósł o objęcie wyjątkiem od tej reguły organizacji harcerskich i skautowych, które zostały objęte protektorem Prezydenta RP, co w ocenie ZHP potwierdza brak wątpliwości co do misji i programów działania ich organizacji.</p>	<p>W projekcie ustawy ustawodawca wskazał (art. 86 ust. 2g ww. ustawy), że opinia kuratora oświaty nie jest wymagana w przypadku organizacji i prowadzenia zajęć w ramach zadania zleconego z zakresu administracji rządowej.</p> <p>Organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które przyjmują zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2 ww. ustawy, zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.</p> <p>W związku z powyższym, wydanie opinii w omówionym wyżej przypadku nie jest potrzebne.</p> <p>Projekt planu finansowego resortu na dany rok uwzględnia, m.in. środki na realizację zadań publicznych z obszaru oświata i wychowanie. Stanowi on podstawę do opracowania Planu zlecenia zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, który jest następnie publikowany każdego roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MEiN. O wykonanie zadań publicznych mogą ubiegać się różne podmioty, w tym organizacje pozarządowe. Celem konkursów jest wyłonienie ofert wnioskodawców, którzy przedstawiają najciekawszy i najbardziej wiarygodny sposób osiągnięcia oczekiwanych celów, na zasadach określonych w regulaminach poszczególnych konkursów.</p>
11.	Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej	Zmiana trybu powoływania dyrektora szkoły Zdaniem KFON wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora, w przypadku gdy organ prowadzący powołuje na stanowisko dyrektora osobę niebędącą nauczycielem oraz	Wyjaśnienia Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy nie mają na celu centralizacji organizacji oświaty. Celem rozwiązań, które zostały zawarte w projekcie ustawy,

		<p>zwiększenie liczby przedstawicieli kuratora powoływanych w komisjach konkursowych z trzech do pięciu, z zastrzeżeniem, że organ ten może zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli w pracach komisji, którym niezależnie od powyższego, jak również niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej w głosowaniu, zawsze przysługiwać będzie łącznie pięć głosów - oznacza centralizację organizacji oświaty. Jest to sprzeczne z przewidzianą w preambule Konstytucji RP zasadą pomocniczości. Narusza to także przewidzianą w art. 48 Konstytucji RP zasadę, iż rodzice mają prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Ustawodawca zmniejsza jednak wpływ rodziców na funkcjonowanie szkoły poprzez zmniejszenie ilości głosów rodziców w głosowaniu nad wyborem dyrektora szkoły. Ogranicza się również znaczenie organu prowadzącego, to jest najczęściej samorządu terytorialnego na rzecz organu powoływanego przez administrację centralną, tj. kuratora oświaty. Zgodnie jednak z art. 166 ust. 1 Konstytucji zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez jednostkę samorządu terytorialnego jako zadania własne. Prowadzenie lokalnej szkoły jest niewątpliwie zadaniem służącym zaspokajaniu wspólnoty samorządowej. W związku z tym na organ prowadzący (to jest najczęściej samorząd lokalny) nałożono szereg obowiązków. W art. 10 ustawy – Prawo oświatowe wskazano, że organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. W przepisie tym opisano także obowiązki organu prowadzącego. Z jednej strony organ prowadzący będzie musiał finansować działalność szkoły, z drugiej natomiast traci wpływ na jej funkcjonowanie przez możliwość powołania dyrektora szkoły. W opinii KFON proponowane w tym zakresie zmiany są zbędne i utrudnią prawidłowe prowadzenie placówek oświatowych, przyczynią się do przedłużania obsadzania stanowisk, a w konsekwencji zupełnego ich przejęcia.</p>	<p>jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, jest przede wszystkim wzmocnienie roli organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratorów oświaty, w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny przede wszystkim obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania.</p> <p>Zgodnie z art. 163 Konstytucji RP samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Zasada decentralizacji doznaje ograniczeń już na poziomie ustawy zasadniczej. Obowiązujący porządek prawny nie pozbawiałby więc ustawodawcy możliwości zwiększenia kompetencji kuratora oświaty kosztem organu prowadzącego. Niemniej jednak, zaproponowane rozwiązania wzmacniające kompetencje nadzorcze kuratora oświaty nie umniejszą kompetencji samorządów w zakresie edukacji publicznej. Tak jak dotychczas, pozostaną organami prowadzącymi szkoły.</p> <p>Natomiast zwiększenie uprawnień nadzorczych kuratora oświaty przyczyni się do zapewnienia przestrzegania przepisów prawa oświatowego przez dyrektorów szkół. W konsekwencji przyczyni się to do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa, opieki i nauki.</p> <p>Ponadto wskazać należy, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu</p>
--	--	--	---

		<p>w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma niewątpliwie najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. W związku z tym, w przedmiotowym projekcie ustawy proponuje się wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego, a także organizacji związkowych wchodzić będzie – tak jak dotychczas – dwóch przedstawicieli rady pedagogicznej oraz <u>dwóch przedstawicieli rady rodziców</u>.</p> <p>Jednocześnie z uwagi na zgłaszane zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz organu prowadzącego szkołę lub placówkę w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący</p>
--	--	--

			<p>nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Natomiast wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku gdy organ prowadzący powołuje na stanowisko dyrektora osobę niebędącą nauczycielem jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania.</p>
		<p>Możliwość odwołania dyrektora szkoły Dyrektorzy szkół mogą być odwołani z funkcji kierowniczej bez wypowiedzenia na podstawie art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) np. w sytuacji negatywnej oceny pracy, negatywnej oceny wykonywania zadań kierowniczych, złożenie wniosku o odwołanie przez kuratora oświaty, czy też w tzw. przypadkach szczególnie uzasadnionych, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty.</p> <p>Zgodnie ze zmianami, w sytuacji, gdy dyrektor szkoły nie zrealizuje zaleceń kuratora oświaty, kurator oświaty będzie mógł wystąpić do organu prowadzącego szkołę o odwołanie dyrektora, a organ prowadzący będzie zobowiązany w ciągu 14 dni to zalecenie wykonać. W opinii KFON, to kolejny przepis, który ograniczy wpływ organu prowadzącego na prawidłowe funkcjonowanie placówki oświatowej. Przepisy nie wprowadzają przy tym żadnej metody weryfikacji zaleceń z prawem, ani zasadności złożenia wniosku o odwołanie dyrektora szkoły.</p>	<p>Wyjaśnienia Wprowadzenie możliwości wystąpienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego nie ma na celu ograniczenia wpływu organu prowadzącego na prawidłowe funkcjonowanie szkoły lub placówki.</p> <p>Wskazać należy, że przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wskazują środki, za pomocą których organ nadzoru pedagogicznego może oddziaływać na podmioty nadzorowane.</p> <p>Zgodnie z ww. ustawą dyrektorowi szkoły lub placówki mogą być wydawane zalecenia.</p> <p>Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły</p>

		<p>Zdaniem KFON przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy w tym kształcie ma za zadanie tylko i wyłącznie zastraszenie dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, całkowite ich podporządkowanie oraz wpłynięcie poprzez kontrolę na sposób ich prowadzenia.</p>	<p>lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniem zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy, brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.</p> <p>Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p>
		<p>Prowadzenie zajęć z uczniami przez działające w szkole w stowarzyszenie i inne organizacje</p> <p>W art. 86 ustawy - Prawo oświatowe wprowadzono zasadę, że jeżeli organizacja lub stowarzyszenie działające w szkole chcą rozpocząć prowadzenie zajęć z uczniami, wymaga to uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty. W opinii KFON jest to kolejny przepis ograniczający swobodę i autonomię szkół. O prowadzeniu zajęć będzie bowiem decydować organ zewnętrzny, a nie dyrektor znający specyfikę i potrzeby społeczności szkolnej. Jest to sprzeczne z zasadą pomocniczości, bowiem to społeczność szkolna (dyrektor, nauczyciele i rodzice), a nie urzędnicy podlegli ministrów, powinni decydować o tym, jakie zajęcia są odpowiednie dla uczniów.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez ww. organizacje zajęcia z uczniami.</p> <p>Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1-3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p> <p>Projektowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to</p>

		<p>Dodatkowe przesłanki do wykreślenia szkoły i placówki niepublicznej z ewidencji</p> <p>Przepisy wprowadzają dodatkową przesłankę pozwalającą na wykreślenie szkoły i placówki niepublicznej z ewidencji. Taką przesłanką będzie uniemożliwienie sprawowania nadzoru pedagogicznego. W opinii KFON stanowi to kolejne ograniczenie zagwarantowanej w Konstytucji RP (art. 70 ust. 3 Konstytucji) swobody prowadzenia działalności przez szkoły niepubliczne.</p>	<p>miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>W świetle przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 55 ust. 3) nauczyciele (zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych) wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wstępu do szkół i placówek; 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy; 3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć; 4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły; 5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę; 6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek. <p>Uniemożliwianie przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę wykonania w szkole lub placówce</p>
--	--	--	---

			<p>czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, o których mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy, jest nieprzestrzeganiem przepisów prawa. Projektowane przepisy, zgodnie z którymi organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł polecić osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę niezwłoczne umożliwienie wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce, mają przeciwdziałać takim sytuacjom.</p>
		<p>Odpowiedzialność karna Projekt nowelizacji wprowadza m.in. do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe normy karne w odniesieniu do osób pełniących funkcje kierownicze w szkole. Uznanie przez ustawodawcę określonego czynu za czyn zabroniony polegający na nieprawidłowym sprawowaniu opieki nad dziećmi, nieodpowiedniej realizacji swoich obowiązków, które działają na szkodę dzieci i młodzieży.</p> <p>Wprowadzenie norm karnych na gruncie ustaw wskazanych w treści nowelizacji stanowi w opinii KFON ingerencję w dotychczasowe zasady polskiego systemu oświaty, opartego na autonomii szkół i decentralizacji wykonywania zadań publicznych.</p> <p>KFON zaznaczył, że podstawową funkcją szkoły jest sprawowanie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Nauczyciele, w tym nauczyciele-dyrektorzy, podlegają odpowiedzialności karnej na zasadach ogólnych z tytułu zaniechania prawidłowej opieki. Ponadto wskazał, iż dobro dziecka jest wartością chronioną konstytucyjnie, a obowiązek ochrony dziecka spoczywa również na osobach kierujących jednostkami objętymi systemem oświaty.</p> <p>Obowiązek sprawowania opieki i nadzoru oraz zapewnienia bezpieczeństwa ze strony szkoły dotyczy uczniów powierzonych funkcjonariuszom szkoły lub szkole jako całości. Obowiązek ten zachodzi więc w sytuacji, gdy uczniowie danej szkoły pozostają w dyspozycji nauczycieli lub administracji szkolnej, podczas lekcji, przerw międzylekcyjnych i innych zajęć zleconych przez szkołę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 1974 r., II CR 643/73,</p>	<p>Wyjaśnienia Przedmiotowy projekt ustawy nie zawiera regulacji przewidujących możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności karnej dyrektorów szkół. Kwestie te zostały uregulowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (UD 227), którego wnioskodawcą jest Minister – Członek Rady Ministrów, Pan Michał Wójcik.</p>

		<p>OSP 1974/10/202). Do podstawowych obowiązków administracji szkolnej należy zapewnienie bezpieczeństwa młodzieży szkolnej w czasie jej przebywania w szkole (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 1974 r., II CR 482/73, OSNCP 1975, nr 2, poz. 26).</p> <p>Wszelkie zaniedbania w zakresie prawidłowego sprawowania opieki podlegają sankcjom (art. 160 § 1 i 2 k.k.) i obejmują swoim działaniem także nauczycieli i dyrektorów szkół. W opinii KFON nie ma zatem absolutnie żadnego uzasadnienia normatywnego dla konieczności wprowadzenia do treści ustawy - Prawo oświatowe art. 188a.</p> <p>W opinii KFON istnieje duża obawa i poważne niebezpieczeństwo instrumentalnego wykorzystywania art. 188a ust. 1 do pociągania do odpowiedzialności karnej dyrektorów, którzy nie będą wystarczająco podlegli zewnętrznym wytycznym odnośnie ich działań. Nie zostawia się tu przestrzeni do decydowania o prowadzeniu placówki, a narzuca sztywne procedury, przez co praca oświaty skupi się wyłącznie na strachu przed ukaraniem.</p> <p>Zdaniem KFON dyrektorzy szkół podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadach ogólnych określonych w art. 75 - 85z ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 z późn.zm.) i nie ma tu potrzeby wprowadzania dodatkowych przepisów regulujących tą samą kwestię. Istniejące zasady prawidłowej legislacji zostały określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 283 z późn.zm.).</p> <p>W opinii KFON to wszystko prowadzi do wniosku, że projekt ustawy ma na celu wprowadzenie instytucji pozaprawnego i pozamerytorycznego wywierania nacisku na działania podejmowane w ramach czynności zarządczych przez dyrektora szkoły.</p> <p>Takie uzasadnienie nosi wszelkie znamiona naruszenia godności zawodu nauczyciela. KFON wskazuje, że przedszkola, szkoły i placówki oświatowe podlegają stałemu nadzorowi ze strony administracji rządowej (kuratora oświaty). Ponadto każdy dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki oświatowej podlega</p>	
--	--	--	--

		<p>odpowiedzialności dyscyplinarnej przewidzianej w Karcie Nauczyciela. Interesy dzieci i młodzieży są zabezpieczone także przez działalność Rzecznika Praw Dziecka.</p> <p>W opinii KFON istnieje uzasadniona obawa, że projektodawca miał na celu wprowadzenie narzędzi legislacyjnych odbierających oświacie autonomię. Takie działanie jest sprzeczne z zasadą decentralizacji wykonywania zadań państwa.</p>	
12.	Polski Związek Głuchych Zarząd Główny	<p>Zarząd Główny Polskiego Związku Głuchych wyraził swój niepokój w związku z tym, że w przedstawionym do zaopiniowania projekcie ustawy pominięto szczególne uwarunkowania, które powinny być zrealizowane w celu prawidłowej i skutecznej edukacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością słuchu.</p> <p>Zdaniem Polskiego Związku Głuchych powinno się wprowadzić następujące uzupełnienia w treści dokumentu:</p> <p>1) str. 18 pkt 11 (art. 4 pkt 2 projektu ustawy wprowadzający zmiany w art. 12 w pkt 11 ustawy o systemie informacji oświatowej)</p> <p>Nauczyciele zatrudnieni dodatkowo w ramach współorganizowania kształcenia specjalnego uczniów z niepełnosprawnością słuchu powinni posiadać dokument poświadczający znajomość polskiego języka migowego (PJM) na poziomie wyższym od podstawowego;</p>	<p>Uwagi ogólne nie dotyczą zakresu projektowanych zmian.</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>Nie jest zasadna propozycja uzupełnienia art. 4 pkt 2 projektu ustawy (w zakresie dotyczącym art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej) o zobowiązanie nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, w tym z niepełnosprawnością słuchu, do posiadania dokumentu poświadczającego znajomość polskiego języka migowego (PJM) na poziomie wyższym od podstawowego.</p> <p>Absolwenci studiów nauczycielskich w obszarze surdopedagogiki są odpowiednio przygotowywani w tym zakresie do pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością narządu słuchu. Wynika to z faktu, że uczelnie realizują kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością słuchową (surdopedagogika) na podstawie standardu kształcenia nauczycieli ujętego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (załącznik nr 3 stanowi standard</p>

			<p>kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego). Absolwent studiów w zakresie wiedzy: zna i rozumie podstawy języka migowego, system językowo-migowy (SJM) w kontekście polskiego języka migowego (PJM), daktylografię i ideografię (minimum 200 znaków, obejmujących pojęcia związane z nauczaniem i uczeniem się, szkołą lub placówką systemu oświaty, opieką i wychowaniem. Natomiast w zakresie umiejętności absolwent studiów nauczycielskich powinien potrafić: stosować podstawy języka migowego oraz odróżniać system językowo-migowy (SJM) od polskiego języka migowego (PJM), używać daktylografii i ideografii w ww. wymiarze i zakresie. Standard kształcenia w zakresie surdopedagogiki odnosi się do znajomości przez absolwentów studiów oraz studiów podyplomowych zarówno systemu językowo – migowego (SJM), jak i polskiego języka migowego (PJM). Standard nie odnosi się do poziomu znajomości SJM oraz PJM (nie wskazuje w efektach uczenia się oczekiwanego poziomu znajomości). Dodać należy, że obecnie kształcenie nauczycieli pedagogów specjalnych w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością słuchową (surdopedagogika) może mieć miejsce na jednolitych studiach magisterskich na kierunku „pedagogika specjalna”, a także w ramach trzyletnich studiów podyplomowych w zakresie surdopedagogiki – ta ostatnia opcja jest przeznaczona dla osób już wykonywujących zawód nauczyciela, które pragną uzyskać dodatkowe kwalifikacje z tego zakresu. Uczelnie, w ramach autonomii programowej, samodzielnie opracowują programy studiów dla poszczególnych kierunków studiów oraz programy</p>
--	--	--	--

		<p>2) str. 22 - art.15 projektu ustawy Należy uzupełnić, że dotychczas dopuszczone podręczniki, które mają być przeznaczone również dla uczniów głuchych</p>	<p>studiów podyplomowych w poszczególnych zakresach, a w przypadku studiów i studiów podyplomowych, przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela uwzględniając obligatoryjnie wytyczne standardu kształcenia nauczycieli, w szczególności wskazane w nim efekty uczenia się.</p> <p>Wyjaśnienia W ocenie MEiN uwaga dotycząca dostosowania podręczników do polskiego języka migowego jest bezzasadna. W przepisach oświatowych istnieją rozwiązania prawne zapewniające zabezpieczenie podręczników dla uczniów głuchych (art. 22c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty). Zgodnie z ww. przepisem, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania opracował i sfinansował podręczniki, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe i książki pomocnicze dostosowane do potrzeb psychofizycznych możliwości edukacyjnych uczniów niesłyszących i słabosłyszących w polskim języku migowym. Na podstawie ww. przepisów w latach 2017 i 2019 został opracowany multimedialny kurs języka migowego pod tytułem „Migaj razem z nami”, będący serią dziesięciu multimedialnych książek pomocniczych do nauki tego języka przeznaczonym dla uczniów szkół podstawowych. Autorami kursu są niesłyszący i słyszący specjaliści w zakresie surdopedagogiki, lingwistyki migowej, oraz nauczania języków obcych. Całość zadania była realizowana na zlecenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania przez Pracownię</p>
--	--	--	--

		<p>porozumiewających się językiem migowym, powinny być uzupełnione tłumaczeniami na PJM na nośnikach dołączanych do podręcznika. Należy określić czas realizacji tego postulatu.</p> <p>Nowe podręczniki, które będą zatwierdzane do edukacji, na każdym poziomie kształcenia powinny bezwarunkowo posiadać tłumaczenie na język migowy jak wyżej.</p>	<p>Lingwistyki Migowej Uniwersytetu Warszawskiego, która jako pierwsza uruchomiła w Polsce studia z filologii polskiego języka migowego umożliwiające zdobycie biegłości w polskim języku migowym (PJM) oraz wiedzy o środowisku niesłyszących osadzonej w szerokim kontekście lingwistycznym, socjologicznym, historycznym i kulturowym.</p> <p>Kurs odpowiada poziomom biegłości językowej od A1 do B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESKOJ). Każda część została przygotowana w formie odrębnej publikacji multimedialnej, co umożliwi rozpoczęcie nauki na dowolnym poziomie oraz pracę z książką na komputerze stacjonarnym – zarówno w domu jak i w klasie z wykorzystaniem tablicy multimedialnej. Wydaje się istotnym zauważyć, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, z późn. zm.) organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, na realizację zajęć języka migowego.</p> <p>Kurs może zostać w całości pobrany nieodpłatnie zarówno ze strony internetowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, jak i ze Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej e-podręczniki.</p> <p>Natomiast w zakresie nauki w polskim języku migowym oraz przetłumaczenia na polski język migowy podręczników szkolnych uprzejmie informuję, że dla uczniów głuchych zostały opracowane adaptacje podręczników do klas I–III szkoły podstawowej zawierające wersję</p>
--	--	--	---

			<p>multimedialną zawierającą nagrania wideo z tłumaczeniem całości na polski język migowy. Zadanie analogicznie do powyższego było zlecone Pracowni Lingwistyki Migowej Uniwersytetu Warszawskiego. W ramach projektu wykorzystano serii „Szkolni Przyjaciele” opublikowanych przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.</p> <p>Wersje multimedialne mogą zostać w całości pobrane nieodpłatnie po zalogowaniu ze strony internetowej obsługiwanej przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.</p> <p>Warto dodać, że z myślą o uczniach niesłyszących i słabosłyszących zostały również opracowane podręczniki do kształcenia specjalnego, materiały edukacyjne w postaci zeszytów piktogramów z symbolami komunikacyjnymi PCS, materiały ćwiczeniowe, jaki i poradniki dla nauczycieli uczących uczniów niesłyszących i słabosłyszących zawierających szereg dobrych praktyk do wykorzystanie w edukacji ww. grupy uczniów. One również mogą zostać nieodpłatnie pobrane ze strony internetowej obsługiwanej przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.</p> <p>Z kolei z myślą o edukacji uczniów głuchych uczęszczających do klas IV–VIII szkół podstawowych w latach 2017–2019 zaadoptowano podręczniki do następujących przedmiotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ klasa IV: historia, matematyka, język polski, przyroda; ☐ klasa V: biologia, geografia, historia, matematyka, język polski; ☐ klasa VI: biologia, geografia, historia, matematyka, język polski; ☐ klasa VII: biologia, chemia, fizyka, geografia, historia, matematyka, język polski,
--	--	--	---

			<p>□ klasa VIII: biologia, chemia, fizyka, geografia, historia, matematyka, język polski, WOS.</p> <p>Na zestaw materiałów zaadaptowanych składają się nie tylko teksty podręcznikowe, które zostały przystosowane językowo do możliwości percepcyjnych grupy docelowej, tj. uczniów niepełnosprawnych mających trudności w uczeniu się lub komunikowaniu się, w tym niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją, lecz także najważniejsze grafiki z książek opracowane pod kątem zwiększenia czytelności oraz tablice z piktogramami systemu Picture Communication Symbols (PCS) umożliwiające uczniowi niemówiącemu tworzenie wypowiedzi związanych z danym zagadnieniem.</p> <p>Wszystkie zaadaptowane teksty zostały przetłumaczone na polski język migowy.</p> <p>Materiały zostały udostępnione dyrektorom i nauczycielom szkół podstawowych w Strefie dla Zalogowanych Systemu Informacji Oświatowej w postaci haseł przedmiotowych. Portal internetowy (wyszukiwarka) z materiałami umożliwia ich łatwe przeszukiwanie z wykorzystaniem haseł tematycznych i słów kluczowych, a także filtrowanie według klasy, przedmiotu lub typu materiału.</p> <p>Ponadto w roku 2021 opracowano serię „Lektury dostępne”, czyli multimedialne książki pomocnicze do edukacji językowej i polonistycznej wraz z odpowiadającymi im materiałami ćwiczeniowymi, które służą utrwalaniu wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych. Cykl ten został opracowany na zlecenie Ministra Edukacji i Nauki przez zespół doświadczonych ekspertów</p>
--	--	--	---

		<p>Zarząd Główny Polskiego Związku Głuchych zgłosił również uwagę do uzasadnienia, w zakresie zaproponowanej zmiany w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej.</p> <p>W opinii Polskiego Związku Głuchych bezwzględnie konieczne należy uzupełnić dostosowanie warunków kształcenia uczniów głuchych posługujących się językiem migowym zapewnieniem wsparcia ze strony dodatkowo zatrudnionej osoby: nauczyciela lub specjalisty posiadającego kwalifikacje z zakresu surdopedagogiki z udokumentowaną znajomością polskiego języka migowego.</p> <p>Niezrozumiałe jest, że uwzględniono wsparcie jedynie dla uczniów z autyzmem, zespołem Aspergera i niepełnosprawnościami sprzężonymi. Pominięto uczniów głuchych.</p>	<p>współpracujących z Pracownią Lingwistyki Migowej Uniwersytetu Warszawskiego. W przygotowaniu tłumaczeń na polski język migowy (PJM) uczestniczyli głusi użytkownicy tego języka, będący wykładowcami Uniwersytetu Warszawskiego. Do każdej multimedialnej lektury powstał pakiet materiałów składający się z nagrań video z tłumaczeniem tekstu na polski język migowy, tekstu łatwego do czytania (ETR), opracowania graficznego w formie komiksu, kart pracy, kart pracy z symbolami PCS (czyli znakami graficznymi obrazującymi pojęcia) oraz tablic komunikacyjnych z symbolami PCS. Wśród opracowań znalazły się dzieła Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego czy Henryka Sienkiewicza. Teksty reprezentują różne gatunki literackie: od „Mazurka Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego, fraszki Jana Kochanowskiego przez nowelę Bolesława Prusa po utwory Braci Grimm i Jana Christiana Andersena.</p> <p>Lektury mogą zostać w całości pobrane nieodpłatnie zarówno ze strony internetowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, jak i ze Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej e-podręczniki .</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>Zgodnie z przepisami § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309) w przedszkolach ogólnodostępnych, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych, w których kształceniem specjalnym są objęci uczniowie posiadający</p>
--	--	--	--

		<p>Polski Związek Głuchych oczekuje podjęcia intensywnych działań w obszarze edukacji, które umożliwią efektywne nauczanie dzieci i młodzieży obarczonych barierą komunikacyjną, zgodnie z ich prawem obywatelskim.</p>	<p>orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na inne niepełnosprawności niż autyzm, zespół Aspergera i niepełnosprawności sprzężone, za zgodą organu prowadzącego, można zatrudniać dodatkowo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia odpowiednio uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym lub specjalistów, lub 2) pomoc nauczyciela <ul style="list-style-type: none"> – z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. <p>Jednocześnie, zgodnie z przepisami § 7 ust. 5 ww. rozporządzenia, w przedszkolach i szkołach: specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi oraz w przypadkach innych niepełnosprawności niż:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, b) niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja, c) autyzm, w tym zespół Aspergera, d) niepełnosprawności sprzężone, <p>dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność, za zgodą organu prowadzącego, można zatrudnić dodatkowo pomoc nauczyciela.</p> <p>W związku z tym, powyższe regulacje umożliwiają dodatkowe zatrudnienie, za zgodą organu prowadzącego przedszkole lub szkołę, jednej z ww. osób dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących odpowiednio do rozpoznanych potrzeb danego ucznia.</p>
--	--	---	---

13.	Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”	<p>W art. 1 pkt 22 projektowanej ustawy, zmieniającym art. 143 ust.1 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe Federacja zaproponowała:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usunąć zwrot „bardzo dobry stan zdrowia” oraz wydanie zaświadczenia na podstawie dokumentacji i wprowadzić wydanie zaświadczenia o stanie zdrowia lub - usunąć zwrot „bardzo dobry stan zdrowia” oraz wydanie zaświadczenia na podstawie dokumentacji i wprowadzić wydanie zaświadczenia o zdolności do nauki wydawane przez lekarza, najlepiej lekarza medycyny pracy. <p>W obu przypadkach Federacja proponuje dodać delegację dla Ministra Zdrowia do określenia w rozporządzeniu przeciwowskazań zdrowotnych do zdolności do nauki w tych szkołach i klasach. Zdaniem Federacji, proponowany nowy zapis art. 143 ust.1 pkt 2 „(...) na podstawie dokumentacji medycznej;”, uniemożliwia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badanie kandydata przed wydaniem zaświadczenia, • kierowanie kandydata na konsultacje w celu ustalenia jego stanu zdrowia, • uwzględnianie, przy ocenie aktualnego stanu zdrowia, chorób z powodu których pacjent leczy się w innych poradniach, o ile nie ma ich w dokumentacji POZ. <p>W opinii Federacji może to spowodować błędną kwalifikację kandydata do nauki.</p>	<p>W wyniku konsultacji społecznych oraz uzgodnień międzyresortowych w projekcie ustawy zaproponowano nowe zaakceptowane przez Ministra Obrony Narodowej brzmienie przepisu art. 1 pkt 22 (art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).</p> <p>Jednakże, po uwagach zgłoszonych przez Ministerstwo Zdrowia na etapie prac Komitetu Stałego Rady Ministrów, wycofano się z projektowanej zmiany art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p>
14.	Fundacja „Rodzice Szkole”	<p>W zakresie powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki w przypadku gdy nie zgłosi się żaden kandydat, Fundacja zwróciła uwagę, że projekt ustawy znacząco osłabia uprawnienia organu prowadzącego, uzależniając wybór dyrektora szkoły lub placówki od „pozytywnej opinii”, a zatem zgody organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Takie rozwiązanie może jednak doprowadzić do sytuacji, kiedy w razie konfliktu czy rozbieżnych poglądów między organem prowadzącym a organem nadzoru pedagogicznego, brak porozumienia co do kandydata będzie skutkowało brakiem wyboru dyrektora szkoły.</p> <p>Dlatego w opinii Fundacji warto rozważyć wprowadzenie pewnych ograniczeń gwarantujących sprawność procedury i konieczność</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Odnosząc się do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że zmiana ta została przygotowana w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może</p>

		<p>zamknięcia jej poprzez wyznaczenie dyrektora szkoły lub placówki, np. poprzez dodanie do art. 63 ust. 12a w brzmieniu: „12a. Jeżeli mimo trzykrotnego zastosowania procedury, o której mowa w art. 63 ust. 12 nie dojdzie do wyłonienia dyrektora szkoły lub placówki, organ prowadzący powierza to stanowisko wybranemu przez siebie kandydatowi, po zasięgnięciu opinii organu nadzoru pedagogicznego, rady rodziców, rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej, na okres 1 roku. Po upływie tego czasu przeprowadza się konkurs na dyrektora szkoły.” Dodatkowo w opinii Fundacji do organów, których opinii należy zasięgnąć zgodnie z zapisami w art. 63 ust. 12 oraz ewentualnym ust. 12a, należy dopisać radę rodziców, jako ważny organ społeczny, powoływany obligatoryjnie w każdej szkole publicznej prowadzonej przez organ samorządu terytorialnego.</p>	<p>powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe. Natomiast w przypadku braku pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w ww. sprawie, organ prowadzący będzie mógł zastosować instytucję powierzenia pełnienia obowiązków, o której mowa w art. 63 ust. 13 ustawy – Prawo oświatowe.</p> <p>Odnosnie propozycji wprowadzenia obowiązku zasięgnięcia opinii rady rodziców w zakresie powierzenia ustalonemu kandydatowi stanowiska dyrektora, o którym mowa w art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, propozycję należy uznać za zasadną. Będzie ona poddana dalszej analizie i ewentualnie wykorzystana w kolejnej nowelizacji ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, mającej na celu rozszerzenie kompetencji organów społecznych w systemie edukacji i ich wzmocnienie.</p>
		<p>W zakresie proponowanej procedury głosowania w komisji przy wyborze dyrektora szkoły lub placówki, w opinii Fundacji należy rozważyć, czy odpowiednim jest nadawanie określonej liczby głosów organowi prowadzącemu i organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny bez względu na to, ilu z ich przedstawicieli faktycznie będzie brało udział w głosowaniach komisji. Zdaniem Fundacji może bowiem dojść do sytuacji, w której organ będzie reprezentowany przez jedną osobę, dysponującą odpowiednio trzema lub pięcioma głosami, co nie jest wskazane przy procedurach demokratycznych. Dodatkowo zdaniem Fundacji należy rozważyć, czy przy takim sformułowaniu przepisów wspomniane organy będą wyznaczały trzech lub pięciu przedstawicieli, spośród których w komisji będzie</p>	<p>Wyjaśnienia Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i</p>

		<p>uczestniczył jeden – według swego rodzaju pełnomocnictwa co do oddania głosu, czy też od razu wyznaczona będzie jedna osoba, której głos będzie liczony trzykrotnie lub pięciokrotnie. Ewentualne pełnomocnictwo nadane jednemu z przedstawicieli jest o tyle kłopotliwe w realizacji, że powinno raczej zobowiązywać do oddania głosu na konkretną kandydaturę, jednakże to podczas przeprowadzanego konkursu kandydaci mają się zaprezentować i na tej podstawie dokonuje się wyboru i głosowania. Zatem w opinii Fundacji wcześniejsze wyznaczenie sposobu głosowania nie jest właściwe w tej procedurze. Co więcej, głosowanie nad kandydatami na dyrektora szkoły lub placówki jest tajne, co wyklucza ujawnianie swojego głosowania przez kogokolwiek. Zdaniem Fundacji możliwa jest jeszcze dalsza komplikacja, np. kiedy organ prowadzący i organ nadzoru pedagogicznego będzie reprezentowany przez więcej niż jednego, lecz mniej niż liczba przedstawicieli wskazana w ust. 14 – w takim momencie jedna osoba będzie dysponowała większą liczbą głosów niż pozostałe, a sposób wyznaczenia takiej osoby nie jest określony.</p> <p>W opinii Fundacji wobec narastających wątpliwości w związku z proponowanym przepisem, właściwe wydaje się zrezygnowanie z dodawania do art. 63 ust. 14b i 14c, i uzależnienie liczby przysługujących organowi głosów od liczby jego przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, w granicach ustalonych na podstawie art. 63 ust. 14 ustawy - Prawo oświatowe.</p> <p>Ponadto zdaniem Fundacji biorąc pod uwagę zwiększenie liczby przedstawicieli organu nadzoru pedagogicznego należy zwiększyć liczbę przedstawicieli rady rodziców, co gwarantowałoby utrzymanie kontroli społecznej nad przeprowadzaną procedurą.</p>	<p>postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zgłoszonego zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania głosami w toku postępowania konkursowego niezależnie od liczby przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł</p>
--	--	--	---

			<p>zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Jednocześnie nie znajduje uzasadnienia zwiększenie liczby przedstawicieli rady rodziców powoływanych w skład komisji konkursowej. W chwili obecnej do komisji konkursowej wyłaniającej kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powoływani są dwaj przedstawiciele rady rodziców, co w ocenie MEiN gwarantuje utrzymanie kontroli społecznej nad przeprowadzaną procedurą.</p>
		<p>Ponadto Fundacja zwróciła uwagę, że podobnie jak przy art. 63 ust. 12 ustawy - Prawo oświatowe, należałoby uzupełnić listę organów opiniujących o radę rodziców w art. 64 ust. 1, art. 65 ust. 1, art. 68 ust. 1 pkt 4, art. 68 ust. 1 pkt 5, art. 68 ust. 6, art. 69 ust. 5, art. 70 ust. 1 pkt 1 oraz w ustawie - Karta Nauczyciela w art. 6a ust. 7 i art. 7 ust. 2 pkt 2.</p> <p>W opinii Fundacji proponowane zmiany są konieczne z uwagi na wpisanie do omawianych przepisów rady szkoły, a więc organu, który nie jest powoływany obligatoryjnie i w rzeczywistości działa w niewielkim odsetku szkół w Polsce. Uzupełnienie regulacji o radę rodziców jest faktycznym wypełnieniem zobowiązania do opiniowania decyzji przez organ społeczny reprezentujący wszystkich rodziców uczniów danej szkoły.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Uwagi są zasadne. Będą one poddane dalszej analizie i ewentualnie wykorzystane w kolejnej nowelizacji ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, mającej na celu rozszerzenie kompetencji organów społecznych w systemie edukacji i ich wzmocnienie.</p>
		<p>W opinii Fundacji należy doprecyzować termin „stowarzyszeń i innych organizacji” w art. 86 ust. 1 ustawy - Prawa oświatowe. Uwzględniając, że projekt ustawy przewiduje rozbudowanie procedury ustalania współpracy szkoły z podmiotami zewnętrznymi oraz warunków wydania zgody dyrektora na prowadzenie przez nie zajęć, należy doprecyzować pojęcie „stowarzyszeń i innych</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Przepis art. 86 ust 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe stanowi, że „w szkole i placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem</p>

		<p>organizacji”, o którym mowa w art. 86 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe. Istnieje bowiem ryzyko, że może być ono interpretowane zbyt wąsko, tj. „inne organizacje” jako „inne organizacje pozarządowe” czy też po prostu – fundacje i stowarzyszenia. Intencją ustawodawcy wprowadzającego powyższe rozwiązanie było sformułowanie rozumiane jak najszerszej, tj. zawierające w sobie również przedsiębiorstwa, które mogą być zainteresowane współpracą ze szkołą, wszelkie grupy nieformalne, a także osoby fizyczne, o ile nie są pracownikami szkoły. Zdaniem Fundacji nie ma więc podstaw, aby uważać, że legislator wprowadzając szczególną procedurę wyrażania zgody na działania organizacji pozarządowych, jednocześnie pozostawił bez jakichkolwiek regulacji współpracę z podmiotami komercyjnymi czy konkretnymi osobami fizycznymi. Zatem w opinii Fundacji wydaje się właściwe, aby do określenia „stowarzyszenia i inne organizacje” dodać sformułowanie „oraz wszelkie podmioty zewnętrzne wobec szkoły”, co będzie odpowiadać sytuacji opisanym powyżej.</p>	<p>statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki”</p> <p>Natomiast w projektowanym art. 86 ust. 2a ww. ustawy proponuje się wprowadzić rozwiązanie, zgodnie z którym, w przypadku gdy uzgodnione warunki działalności, o których mowa w art. 86 ust. 2 ww. ustawy, przewidują prowadzenie zajęć z uczniami, organizacja i prowadzenie tych zajęć wymaga uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty (specjalistycznej jednostki nadzoru). Opinia będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Z przepisu zostały wyłączone organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które przyjmują zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2 ww. ustawy, i zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.</p> <p>W związku z powyższym, w omówionym wyżej przypadku nie ma potrzeby wydawania opinii.</p> <p>W przypadku zajęć pozalekcyjnych, np. tanecznych, j. angielskiego, etc., prowadzonych na terenie szkoły, o ile nie są one prowadzone przez stowarzyszenie lub inną organizację, o której mowa w art. 86 ust.1 ustawy</p>
--	--	--	---

			z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, obowiązują dotychczasowe zasady.
15.	Polska Izba Firm Szkoleniowych	Polska Izba Firm Szkoleniowych w poczuciu współodpowiedzialności za kształtowanie kultury wspierania uczenia się ludzi zwróciła uwagę, że ze względu na zakres oddziaływania regulacji zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw, projekt ten zasługuje na szerszą debatę społeczną, która powinna towarzyszyć jego procedowaniu. Zdaniem Polskiej Izby Firm Szkoleniowych proponowany tryb opiniowania gotowego projektu takich możliwości nie stwarza.	Wyjaśnienia Wyjaśnić należy, że projekt ustawy procedowany jest w trybie przewidzianym przepisami prawa, z zachowaniem wszystkich wymogów dotyczących m.in. konsultacji publicznych. Tak więc, związki zawodowe zrzeszające nauczycieli, organizacje samorządowe, organizacje rodziców oraz inni partnerzy zainteresowani sprawami oświaty mają możliwość zgłoszenia uwag i zastrzeżeń do projektowanych zmian.
16.	Fundacja „Promyk Słońca”	Art. 1 pkt 5 projektu: Fundacja wnosi o odstąpienie od projektowanej zmiany art. 55 ustawy - Prawo oświatowe. W opinii Fundacji zakłada ona bowiem zbyt daleko idącą ingerencję kuratora w politykę kadrową organu prowadzącego szkoły i placówki. Zastrzeżenia budzi zarówno samo uprawnienie kuratora do dokonywania zmian personalnych, brak trybu odwoławczego od decyzji kuratora, jak i krótki termin odwołania dyrektora, który w praktyce zdestabilizuje ciągłość pracy placówki. Odwołanie wg. projektowanych zmian miałyby być konsekwencją braku realizowania wydanych zaleceń, co wywołuje wątpliwości z uwagi na niedookreślony obszar, którego mogą dotyczyć zalecenia kuratora jak i samą ewentualną trudność ich zrealizowania z przyczyn obiektywnych (niedostatki na rynku pracy, problemy z infrastrukturą itp.). Istotną przy tym wydaje się problematyka ewentualnych odwołań do sądów pracy i odpowiedzialności odszkodowawczej organu prowadzącego za de facto nie swoje czyny, lecz decyzję kuratora. W ślad za zwiększonymi uprawnieniami kuratorów w zakresie stosunku zatrudnienia z dyrektorem szkoły powinna iść też ewentualna odpowiedzialność finansowa i organizacyjno-prawna za podejmowane decyzje.	Wyjaśnienia W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia. Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniem zawartymi w orzeczeniu/opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom. Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę

			<p>znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach. Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p>
		<p>Art. 1 pkt 7a projektu: Fundacja wnosi o odstąpienie od proponowanej zmiany. Obecnie funkcjonujące przepisy, zakładające zawieranie porozumienia pomiędzy organem prowadzącym a organem sprawującym nadzór pedagogiczny są dobrym przykładem współpracy pomiędzy organami prowadzącymi a organami nadzoru, zakładającej równość podmiotów, a nie arbitralne narzucanie decyzji przez kuratorium odnośnie polityki zatrudnienia.</p>	<p>Wyjaśnienia Odnosząc się do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że zmiana ta została przygotowana w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe. Jednocześnie wyjaśniać należy, że opinię kuratora oświaty ww. zakresie w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, którą</p>

			<p>jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p>
		<p>Art. 1 pkt 7 b-c projektu Fundacja wnosi o odstąpienie od proponowanych zmian. Różnica między liczbą głosów, jakimi dysponuje organ nadzoru (5) a organ prowadzący (3) wskazuje na brak równowagi między tymi instytucjami. Ta dysproporcja jest szczególnie wyraźna w związku z tym, że nawet jeśli w konkursie będzie uczestniczyć mniejsza liczba przedstawicieli kuratorium, to liczba głosów, którymi dysponują pozostaje niezmienna – głosują za nieobecne osoby. Brak jest uzasadnienia do przyznania uprawnienia do oddania głosu w imieniu pięciu przedstawicieli jedynie przedstawicielowi (przedstawicielom) kuratora. W przypadku pozostałych członków komisji obowiązywać ma bowiem zasada – jeden przedstawiciel – jeden głos. Dyrektor szkoły realizuje zadania wynikające z przepisów prawa oświatowego, ale również zadania zlecone czy rekomendowane przez samorząd. Wspomniany brak równowagi w zakresie dysponowania głosami ma charakter wartościujący, stawia w trudnej sytuacji nie tylko kandydata na dyrektora, ale również obie instytucje. Fundacja zwróciła uwagę, że za zwiększeniem pozycji kuratorium przy obsadzaniu stanowiska dyrektora nie idzie jego</p>	<p>Wyjaśnienia Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować</p>

		<p>odpowiedzialność za pracę osoby obsadzonej na stanowisku, którą ponosi podmiot zatrudniający czyli organ prowadzący.</p>	<p>zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zgłoszonego zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p>
--	--	---	--

		<p>Art. 1 pkt 10 projektu Fundacja wnosi o odstąpienie od proponowanej zmiany.</p> <p>Zgodnie z art. 3 ustawy - Prawo oświatowe, system oświaty wspierają organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania. Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, dotychczas wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły lub placówki, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców.</p> <p>W każdym roku szkolnym rada rodziców uchwała, w porozumieniu z radą pedagogiczną, program wychowawczo – profilaktyczny. Co roku dyrektor szkoły informuje, zarówno organ nadzoru pedagogicznego, jak i organ prowadzący, o zrealizowanych w tym obszarze działaniach, w tym programach. Jeżeli realizatorem jakiegoś programu jest organizacja zewnętrzna, to każdorazowo pozyskiwana jest zgoda rodziców. Proponowane nowe rozwiązania w tym zakresie (przesyłanie do kuratora programu zajęć, materiałów, pozytywnej opinii rady szkoły i rady rodziców – co najmniej 2 miesiące przed planowanymi zajęciami) w opinii Fundacji znacząco utrudni proces realizacji zaplanowanych zadań, a w przypadku działań planowanych przez organizacje na miesiące jesienne (związanych m.in. ze Świętem Wszystkich Świętych czy obchodami 11 listopada) będą one wręcz niemożliwe do realizacji.</p> <p>Zdaniem Fundacji proponowana zmiana z jednej strony znacząco ograniczy współpracę pomiędzy szkołami a organizacjami pozarządowymi w zakresie realizowania programów, w tym m.in. z zakresu profilaktyki zdrowotnej, promocji wolontariatu, czy innych, ale również jest wyrazem nieufności do organów działających w szkole jak i ogranicza prawo samych rodziców do decydowania o wychowaniu ich dzieci. Negatywna opinia kuratora oświaty, pomimo pozytywnej opinii rady szkoły i rady rodziców, uniemożliwia prowadzenie przez organizację działalności, podważając tym samym stanowisko rady szkoły i rady rodziców.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na realizowane w szkole przez ww. organizacje zajęcia z uczniami. Projektowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p> <p>Jednocześnie, w projekcie ustawy planuje się wprowadzenie regulacji przejściowych dotyczących zajęć, o których mowa w art. 86 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, organizowanych i prowadzonych w roku szkolnym 2021/2022. W przypadku negatywnej opinii kuratora oświaty (specjalistycznej jednostki nadzoru) dotyczącej programu zajęć, które w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy będą prowadzone w szkole, zajęcia te będą mogły być nadal prowadzone, ale tylko do końca okresu (semestru), w którym ww. opinia została wydana. Z końcem okresu (semestru) zaprzestaje się prowadzenia ww. zajęć (z uwagi na negatywną opinię kuratora oświaty (specjalistycznej jednostki nadzoru).</p> <p>Dyrektor będzie udostępniał rodzicom niepełnoletniego ucznia lub pełnoletniemu uczniowi</p>
--	--	--	--

		<p>Fundacja zwróciła również uwagę, że nie zostało też dookreślone, w jaki sposób dyrektor ma przedstawić rodzicom niepełnoletniego ucznia bądź pełnoletniemu uczniowi informacje o programie i otrzymanych zgodach. Jest to istotne, ponieważ w przypadku kontroli w tym zakresie, może skutkować zaleceniami kuratorium, jeśli sposób przekazania tych informacji będzie niezgodny z oczekiwaniami wizytatora.</p> <p>Zdaniem Fundacji wszystko to spowoduje niechęć zarówno ze strony organizacji jak i dyrekcji szkoły do przechodzenia żmudnej procedury, dodatkowo obarczy pracą kuratoria, a w efekcie - uniemożliwi działalność stowarzyszeń i innych organizacji w szkole, co w sposób bezpośredni narusza zasady określone w art. 3 ustawy.</p> <p>Jednocześnie Fundacja pozytywnie ocenia zmiany w zakresie organizowania nauczania zdalnego (art. 1 pkt 19-21 ustawy), które w znacznej mierze uwzględniają przekazywane od lat przez Fundację „Promyk Słońca” rekomendacje w zakresie nauczania na odległość.</p>	<p>materiały wykorzystywane do realizacji zajęć – w sposób i w formie określonej w statucie szkoły.</p>
17.	Polska Izba Książki	<p>Art. 3 pkt 1 oraz art. 15 projektu ustawy</p> <p>Polska Izba Książki ocenia tę propozycję zmiany jako niekorzystną dla uczniów i niezgodną z metodyką nauczania języka obcego nowożytnego.</p> <p>Planowany termin wejścia przepisów w życie w czasie trwania procesu tworzenia podręczników do klas 4 szkół ponadpodstawowych będzie skutkować nierównością traktowania podmiotów ze względu na moment złożenia wniosku o dopuszczenie. Aby temu zapobiec, należałoby termin wprowadzenia zmiany przesunąć na drugą połowę 2022 r.</p> <p>Nauczyciele i uczniowie, którzy rozpoczęli 3 etap edukacyjny spodziewają się tego typu podręczników, które były dotychczas używane w ponad 60% ostatnich klas uczniów szkół ponadpodstawowych (odsetek ten wynosi ponad 50% w przypadku szkół podstawowych). Proponowane rozwiązanie uderzy najbardziej w najsłabszych i średnich uczniów, szczególnie tych, dla których przygotowanie do egzaminu odbywa się wyłącznie podczas zajęć edukacyjnych w szkole w ramach siatki godzin. Polska Izba Książki</p>	<p>W projekcie ustawy zaproponowano wejście w życie przepisu art. 3 pkt 1 z dniem 1 września 2022 r. W pozostałym zakresie uwagi nie zostały uwzględnione.</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>Odnosząc się do kwestii merytorycznych podniesionych w uwagach Polskiej Izby Książki (dalej również „PIK”) do przepisu art. 3 pkt 1 projektu ustawy (art. 22ao w ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) MEiN nie podziela stanowiska prezentowanego przez Izbę. Należy zwrócić uwagę, że definicja w brzmieniu zaproponowanym w przepisie nie wyłącza możliwości zamieszczania w podręcznikach dopuszczanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania treści umożliwiających powtarzanie czy utrwalanie materiału poznanego przez ucznia. Kluczowe dla stosowania ww. przepisu jest określenie „wyłącznie”, które wyraźnie wskazuje</p>

	<p>wskazała również, że tego typu rozwiązanie prowadzi do jeszcze większego rozwarstwienia społecznego widocznego już dziś w wynikach egzaminów z języków obcych. Uczniowie z zamożniejszych rodzin przygotowują się skutecznie do egzaminów w oparciu o profesjonalne materiały w prywatnych szkołach językowych. Gorzej sytuowani uczniowie nie będą mieć takiej możliwości.</p> <p>Polska Izba Książki wnioskuję o zastosowanie wyjątku dla podręczników do nauki języka obcego nowożytnego lub o wycofanie proponowanego zapisu w planowanej nowelizacji, a jednocześnie powołanie zespołu roboczego, który wypracuje korzystne rozwiązanie dla uczniów, nauczycieli i wszystkich interesariuszy.</p> <p>Polska Izba Książki nie zgadza się ze stwierdzeniem z uzasadnienia proponowanej zmiany „Podręczniki typu repetycyjnego (repetytoria) służą natomiast powtarzaniu i utrwalaniu treści nauczania i ukierunkowane są na wykonywanie zadań typu egzaminacyjnego”. Wszystkie podręczniki do języków obcych zawierają elementy powtórkowe, zaś formaty zadań w nich zawarte są tożsame z tymi spotykanymi na egzaminach. Wynika to z zasady spiralności powtarzania materiału pomiędzy etapami edukacyjnymi, klasami i w konsekwencji podręcznikami. Każdy podręcznik zawiera materiał nowy i powtarza materiał z lat poprzednich. Co do typów zadań, to jest ich ograniczona liczba i siłą rzeczy są używane w podręcznikach i arkuszach egzaminacyjnych (np. rozumienie ze słuchu, parafraza, itd.).</p> <p>Standardem światowym, stosowanym w przypadku egzaminów międzynarodowych jest to, że podręcznik używany w ostatnim roku przed egzaminem wprowadza mniej nowych treści, skupia się na powtórzeniu materiału i zmniejszeniu poziomu stresu uczniów poprzez wyćwiczenie stosowania się do odpowiednich dla danego egzaminu typami zadań. Dzięki temu testowany jest poziom umiejętności ucznia, a nie jego odporność na stres.</p>	<p>na intencje ustawodawcy. Projektowany przepis oraz intencje w nim zawarte co do zasady nie wykluczają podręczników zawierających elementy powtórkowe zawierające formaty zadań tożsame z tymi spotykanymi na egzaminach. W ocenie MEiN nie ma podstaw, aby wyróżniać podręczniki typu repetycyjnego przeznaczone do nauczania języków obcych nowożytnych od innych tego typu publikacji przeznaczonych do nauki innych przedmiotów, które także teraz mogą być wybierane przez nauczycieli jako materiały edukacyjne.</p> <p>Jednocześnie należy wskazać, że nie ma podstaw by twierdzić, że podręczniki opracowane w sposób nierepetycyjny nie są wystarczającym środkiem dydaktycznym do wykorzystania w szkole. Należy pamiętać, że inne publikacje mogą być wybierane przez nauczycieli jako materiał edukacyjny zamiast podręcznika dopuszczonego do użytku szkolnego.</p> <p>MEiN zwraca uwagę, że projektowana zmiana nie stoi w sprzeczności z przytoczoną w piśmie PIK regulacją zawartą w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela odnoszącą się do swobody stosowania przez nauczyciela metod nauczania i wychowania, które uważa za najważniejsze spośród uznanych przez współczesne nauki pedagogiczne, oraz do swobody wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników i innych pomocy naukowych.</p> <p>Przeciwnie, projektowane przepisy wzmacniają w tym zakresie autonomię wyboru nauczycieli. Zgodnie z art. 22aa ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, nauczyciel może zdecydować o realizacji programu nauczania z zastosowaniem podręcznika, ale także z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych zastępujących lub uzupełniających</p>
--	---	---

	<p>Cykliczność i powtarzalność treści są wymagane w podstawie programowej, która obowiązuje nie tylko pomiędzy klasami, ale nawet pomiędzy etapami edukacyjnymi. Podstawa programowa dla szkół ponadpodstawowych mówi: „Kluczowe dla poszczególnych wariantów są określenia zawarte w opisie poszczególnych wymagań ogólnych i szczegółowych (podstawowy, bogaty, bardzo bogaty; proste, w miarę złożone, złożone itd.). Dotyczy to przede wszystkim wymagania I, tj. znajomości środków językowych. W wymaganiu tym w poszczególnych wariantach podstawy programowej kształcenia ogólnego powtarzane są przykładowe zakresy tematyczne w ramach jednego z kilkunastu tematów ogólnych. Zakresy te powtarzane są na kolejnych etapach edukacyjnych, co w sposób jednoznaczny wskazuje na konieczność stopniowego rozbudowywania zasobu i poprawności środków językowych w ramach danego tematu.”</p> <p>Metodyka nauczania języka obcego także nie pozostawia żadnych wątpliwości. Nauczyciel ma obowiązek przybliżyć uczniom wygląd egzaminu – jego strukturę, układ, liczbę zadań – a także pomóc im opanować strategię jego zdawania. Uczniowie powinni zapoznać się z różnymi rodzajami i formami zadań egzaminacyjnych, ponieważ pomoże to zmniejszyć poziom stresu towarzyszący egzaminowi i umożliwi uczniom skupienie się na wykonywaniu zadań, a nie na rozumieniu poleceń egzaminacyjnych. Nauczyciel powinien powtarzać nawet ten materiał, który uczniowie mają już dobrze opanowany.</p> <p>“When students are preparing for a public exam or school test it is the teacher’s responsibility not only to help them get their English to the level required, but also familiarize them with the kinds of exam items they are likely to encounter and give them training in how to succeed.” Jeremy Harmer, “The Practice of English Language Teaching”, Longman</p> <p>„Dalsze powtórzenia, po całkowitym przyswojeniu materiału, służą jego utrwalaniu. Dlatego warto się nie tylko uczyć, ale i przeuczyć. Im bowiem wyższy poziom przeuczenia, tym trwalsze</p>	<p>podręcznik. Podręczniki typu repetycyjnego mogą być zatem stosowane w szkole zamiast podręcznika dopuszczonego do użytku szkolnego. Argument, że uzyskanie dopuszczenia daje nauczycielowi, uczniowi i rodzicowi pewność, że pozycja zawiera wszystkie wymagane treści i kształci wszystkie potrzebne umiejętności jest argumentem odbierającym nauczycielowi/zespołowi nauczycieli danego przedmiotu w danej szkole przymiot właściwej oceny przydatności dla konkretnej grupy uczniów publikacji edukacyjnych, czy to podręczników, czy to materiałów edukacyjnych, czy też ćwiczeniowych.</p> <p>Należy zgodzić się z argumentem, że sposób wykorzystania podręcznika, zależy od nauczyciela, który ma swobodę metodyczną w realizacji treści i celów z podstawy programowej. Zatem nie można uznać argumentu, że „Proponowane rozwiązanie uderzy najbardziej w najsłabszych i średnich uczniów, szczególnie tych, dla których przygotowanie do egzaminu odbywa się wyłącznie podczas zajęć edukacyjnych w szkole w ramach siatki godzin”, gdyż nauczyciel realizuje program nauczania dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony, a nie podręcznik. Program nauczania natomiast uwzględnia całość podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonej dla danych zajęć edukacyjnych na dany etap edukacyjny.</p>
--	--	---

		<p>przechowywanie, wolniejsze zapominanie, łatwiejsze wydobywanie i większa odporność na czynniki zakłócające przebieg procesów pamięciowych, takie jak chociażby stres.” Przemysław Bąbel, Marzena Wiśniak „12 zasad skutecznej edukacji”, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.</p> <p>Formuła ćwiczeń językowych na egzaminach jest identyczna jak w podręcznikach, ponieważ jest podporządkowana kształceniu językowemu wynikającemu z zapisów podstawy programowej, a nie uregulowaniom Centralnej Komisji Egzaminacyjnej dotyczących egzaminów. Obecna formuła repetytoriów z języków obcych nie przypomina zbiorów zadań egzaminacyjnych, z reguły w repetytorium znajdziemy część referencyjną z opisem oczekiwanych umiejętności na koniec etapu edukacyjnego, część gramatyczną – z wyjaśnieniami gramatyki i dopasowanymi do nich ćwiczeniami oraz ćwiczenia językowe podporządkowane działaniom językowym. Repetytoria są bogatym źródłem tekstów na słuchanie, czytanie oraz materiału ikonograficznego będącego podstawą do mówienia. Repetytorium może służyć więc nie tylko powtarzaniu, ale i rozwijaniu umiejętności językowych. Każdy podręcznik jest zbiorem tekstów, ćwiczeń, zdjęć ujętych w metodę nauczania, a to jak zostanie wykorzystany, zależy od nauczyciela, który ma swobodę metodyczną w realizacji treści i celów z podstawy programowej, który na podstawie regulacji zawartych w Karcie Nauczyciela, w realizacji programu nauczania ma prawo do swobody stosowania takich metod nauczania i wychowania, jakie uważa za najwłaściwsze spośród uznanych przez współczesne nauki pedagogiczne, oraz do wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników i innych pomocy naukowych. Uzyskanie dopuszczenia daje nauczycielowi, uczniowi i rodzicowi pewność, że pozycja zawiera wszystkie wymagane treści i kształci wszystkie potrzebne umiejętności.</p> <p>Polska Izba Książki zwróciła uwagę, że przygotowanie podręcznika do zgłoszenia wymaga czasu od kilku do nawet kilkunastu miesięcy. W tym stanie rzeczy, wejście w życie ustawy w zaproponowanym</p>	
--	--	---	--

		<p>kształcie spowoduje, że tylko niewielu wydawców złoży stosowne wnioski o dopuszczenie podręcznika, jednak wielu - mimo, że do dnia wejścia w życie noweli poczynili olbrzymie nakłady na przygotowanie podręcznika – nie zdąży przygotować ich w sposób pozwalający na prawidłowe zgłoszenie, a co za tym idzie, utracą oni środki przeznaczone zgodnie z obowiązującym prawem na ich przygotowanie. Taka sytuacja musi być oceniana w kategoriach nierównego traktowania przedsiębiorców, skoro dotychczas obowiązujące przepisy barier takich, jak w nowelizacji – nie przewidywały. Ale również i dlatego, że skoro w ramach zasad państwa prawa nie funkcjonują normy nakazujące adresatowi normy prawnej monitorowanie procesu legislacyjny i dostosowywanie działalności do planowanych rozwiązań legislacyjnych – to nie można wprowadzać dalej idących ograniczeń w działalności nie pozostawiający adresatowi rozsądnego <i>vacatio legis</i> w którym dostosuje swoją działalność do nowych przepisów. 14 dniowe <i>vacatio legis</i> takiego wymogu nie spełnia.</p> <p>Ponadto, w opinii Polskiej Izby Książki tego rodzaju zaskoczenie przedsiębiorców stanowi naruszenie art. 22 Konstytucji RP. Stanowi on, że ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Rozwinięciem powyższej zasady jest art. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tj.: Dz.U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.) w myśl którego podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach. W omawianej propozycji legislacyjnej – w przypadku wejścia jej w życie w stanie niezmienionym - dojdzie do sytuacji, w której spośród przedsiębiorców, którzy zgodnie z prawem rozpoczęli przygotowywanie podręcznika – tylko niektórzy zdołają go zarejestrować zaś inni, którzy również w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym rozpoczęli przygotowania w okresie późniejszym – wystąpić o dopuszczenie nie zdołają, a co za tym idzie, bezpowrotnie utracą możliwość odzyskania zainwestowanych zgodnie z prawem środków. Tego rodzaju sytuację</p>	
--	--	---	--

		<p>oceniały sądy administracyjne. W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 2 czerwca 2021 r. sygn. III SA/Łd 320/21 tak sformułowane zostały obowiązki ustawodawcy w przypadku wprowadzania nagłych zmian legislacyjnych powodujących ograniczenie zasady swobody przedsiębiorczości: „Wprowadzane przez ustawodawcę ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, bez względu na formę, w jakiej to następowało, także w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, powinny wiązać się z rozwiązaniami mającymi udzielać wymiernego i realnego wsparcia tym, którzy określonymi ograniczeniami są/byli bezpośrednio obejmowani, a przez to doznali faktycznego, a nie tylko formalnego, ograniczenia konstytucyjnego prawa swobody prowadzenia działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji RP) i możliwości zarobkowania. Określenie formy wsparcia należy do ustawodawcy, a udzielenie ulgi w realizacji fiskalnych obowiązków publicznoprawnych jest jedną z nich. Takie wsparcie przedsiębiorców stanowi realizację zasady sprawiedliwości społecznej, zwłaszcza że ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie rozwiązania prawnego, odnośnie którego nikt nie miał możliwości wcześniejszego przygotowania się na spełnienie jego warunków, choćby poprzez aktualizację danych.”</p> <p>W tym stanie rzeczy, przesunięcie terminu wejścia w życie omawianych regulacji w opinii polskiej Izby Książki jest tym bardziej uzasadnione. A proponowany termin – to jest – 30.06 przypadający po dacie uchwalenia ustawy przez Sejm – ten postulat spełnia.</p>	
18.	Fundacja SYNAPSIS	<p>Art. 1 pkt 20 projektu ustawy Fundacja proponuje nie dodawać do art. 127 ustawy – Prawo oświatowe zarówno ust. 16a jaki i ust. 17a. Uzasadnienie: Zaproponowane uzupełnienie przepisów art. 127 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe poprzez dodanie ust.16a i ust. 17a, wprowadzających możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość w realizacji indywidualnego</p>	<p>Wyjaśnienia Projektowane regulacje mają na celu zapewnienie dostępu do edukacji dzieciom i uczniom chorym, posiadającym orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni</p>

	<p>obowiązkowego wychowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania zostało uzasadnione przez ustawodawcę „trudnościami w realizowaniu tych zajęć przez nauczyciela lub nauczycieli w domu ucznia (m.in. ze względu na stan zdrowia ucznia lub współistniejące choroby ucznia lub innych członków rodziny, złe warunki lokalowe w domu ucznia, dużą odległość szkoły realizującej indywidualne nauczanie od miejsca zamieszkania ucznia)”. W opinii Fundacji niniejsze uzasadnienie jest swego rodzaju subiektywną oceną zarówno nauczyciela lub nauczycieli jak i dyrektora placówki podyktowanymi jedynie swoim interesem, a nie uwzględnieniem sytuacji i potrzeb dziecka. Należy mieć na uwadze, że min. złe warunki lokalowe w domu ucznia nie tylko są trudnością w realizacji tych zajęć przez nauczyciel lub nauczycieli, ale dla samego ucznia, którego dobro powinno być najistotniejszym elementem przy wprowadzaniu różnego rodzaju uregulowań prawnych.</p> <p>Przedstawione rozwiązanie dające subiektywne decyzje w postaci narzędzia jaki jest wniosek rodzica, a jego rozstrzygnięcie i tak zakłada głównie interes organu prowadzącego placówkę spowoduje wykluczenie społeczne, izolację uczniów z niepełnosprawnościami, a tym samym doprowadzi do poważnych konsekwencji dla życia społecznego i zawodowego życia ich rodziców.</p> <p>Proponowane rozwiązania zdaniem Fundacji budzą obawy przede wszystkim w przypadku ich stosowania wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami kształcenia. W przeważającej mierze są to bowiem uczniowie, którzy wymagają fizycznej obecności nauczyciela (pedagoga specjalnego), co w przypadku nauki zdalnej nie jest możliwe. Cały ciężar spoczywa wówczas na rodzicu, który nie jest przygotowany do sprawowania takich funkcji. Możliwość kontaktu osobistego z nauczycielem lub nauczycielami uczniów z niepełnosprawnościami zarówno w miejscu zamieszkania jak i w ramach infrastruktury szkoły czy przedszkola ma istotny wpływ na uspołecznianie osób niepełnosprawnych, co niewątpliwie przynosi również wymierne korzyści dla ich otoczenia. W obecnych czasach i coraz większej świadomości społeczeństwa o osobach z niepełnosprawnościami powinna być promowana edukacja</p>	<p>psychologiczno-pedagogicznej, w tym w publicznej poradni specjalistycznej.</p> <p>Projektowane rozwiązania umożliwią w szczególnie uzasadnionych przypadkach i jedynie na wniosek rodziców dziecka albo pełnoletniego ucznia organizację odpowiednio indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p> <p>Dotyczy to np. dzieci/uczniów z chorobami rzadkimi, przewlekłymi (m.in. onkologicznymi) skutkującymi obniżeniem odporności, w przypadku których nie jest wskazany kontakt z osobami z zewnątrz, w tym z nauczycielem czy nauczycielami przychodzącymi do domu dziecka na zajęcia. Taki sposób prowadzenia zajęć okazał się skuteczny i bezpieczny dla ww. grupy dzieci/uczniów w czasie pandemii, na co wskazywali ich rodzice.</p> <p>Uczniowie z niepełnosprawnością, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub szkoły, tak jak dotychczas będą obejmowani odpowiednio indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania.</p> <p>W związku z powyższym, uczniowie ci również będą mogli być objęci ww. formami nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na</p>
--	--	---

	<p>włączającą tak, aby jak największa grupa uczniów z niepełnosprawnościami kształciła się w grupie rówieśniczej w szkole powszechnej możliwie blisko ich miejsca zamieszkania, natomiast jeśli z jakichkolwiek powodów jest to w jakimś momencie życia ucznia to czasowo ograniczone, aby uczniowie mieli kontakt osobisty z kadrami dydaktyczną. Integracja osób z niepełnosprawnością jest zapewnieniem pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności w oparciu o postanowienia Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.</p> <p>Natomiast decyzje zarówno o formie jak i miejscu, która podyktowana jest stanem zdrowia ucznia, po uwzględnieniu indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka powinna być świadomą decyzją jego rodziców lub oprawnych opiekunów.</p> <p>Zdaniem Fundacji szczególnie niepokojąca jest wzmianka o możliwości wprowadzenia takiej nauki w opisanych przypadkach nawet wtedy, kiedy w szkole nauka nie została zawieszona. Pojawia się bowiem pytanie, czy nie stanie się to nadużywanym sposobem rozwiązywania problemów logistycznych w organizowaniu zajęć dla uczniów ze specjalnymi potrzebami (np. problemów z przydzieleniem sali).</p> <p>Fundacja podkreśliła, że każda metoda, która pozbawia ucznia z problemami w uczeniu się kontaktu z osobą nauczyciela, pozbawia go szansy na prawidłowe przyswojenie materiału w stopniu wielokrotnie większym niż uczenia bez stwierdzonych potrzeb specjalnych. Ponadto zwróciła uwagę, że do osób z niepełnosprawnością zalicza się te osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami.</p> <p>Oczywiście dla części dzieci z niepełnosprawnością nie ma innej możliwości, jak tylko nauczanie domowe. Zdaniem Fundacji</p>	<p>odległość jedynie na wniosek rodziców dziecka albo pełnoletniego ucznia.</p> <p>Natomiast, jeżeli stan zdrowia dziecka/ucznia z niepełnosprawnością na to pozwala, to powinien on uczęszczać do przedszkola czy szkoły razem z grupą rówieśniczą.</p>
--	---	--

		niezrozumiałe jest stanowisko Ministerstwa Edukacji i Nauki ograniczające kontakt ze środowiskiem szkolnym tych uczniów, który pozbawi ich szansy do rozwoju społecznego. Można uznać, iż taka nauka jest do zaakceptowania jedynie w przypadku dzieci hospitalizowanych, w miejscach w których nie ma możliwości zorganizowania szkolnictwa specjalnego.	
19.	Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”	<p>Ośrodek negatywnie ocenia proponowaną zmianę w art. 1 pkt 10 projektu, która diametralnie i w sposób nieproporcjonalny ograniczy udział organizacji społecznych w rozszerzaniu i wzbogacaniu form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkół i placówek.</p> <p>Zdaniem Ośrodka Działań Ekologicznych „Źródła” proponowane zmiany polegają na znaczącym rozszerzeniu uprawnień kuratora oświaty w przypadku, gdy współpraca szkoły z organizacjami obejmuje zajęcia z uczniami. Dotychczas zasada samodzielności szkoły, wyrażona w art. 58 Prawa oświatowego, pozostawiała dyrektorowi, po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły i rady rodziców, prawo decydowania o podejmowaniu, lub nie podejmowaniu przez szkołę współpracy z organizacjami pozarządowymi. Proponowane przepisy nie tylko całkowicie cedują decyzję w tej sprawie na organ administracji rządowej - kuratora oświaty, który może nie wyrazić zgody na zajęcia nawet w przypadku pozytywnej decyzji dyrektora i społeczności szkolnej, ale też wprowadzają niezwykle biurokratyczną i długotrwałą procedurę samego występowania o taką decyzję do kuratora (co najmniej 2 miesiące przed zajęciami dyrektor przekazuje kuratorowi nie tylko program zajęć ale też kopie wszystkich materiałów wykorzystywanych do realizacji programu zajęć, już zaopiniowane przez radę rodziców, co wydłuża proces o kolejne tygodnie jeśli nie miesiące). Paradoksalnie proponowane przepisy nie dotyczą w żadnej mierze dodatkowych zajęć lekcyjnych prowadzonych przez podmioty gospodarcze, a wyłącznie organizacji pozarządowych podejmujących współpracę ze szkołą w celu rozszerzania i wzbogacania form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły. Projektodawca nie zaproponował</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez ww. organizacje zajęcia. Projektowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Zakres podmiotowy jest tożsamy z zakresem określonym w obecnie obowiązującym art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe i nie ulega zmianie w projekcie ustawy.</p> <p>Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p> <p>Odnosząc się do zajęć realizowanych w ramach zadania zleconego organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przyjmują zlecenie realizacji zadania</p>

	<p>bowiem wprowadzenia żadnych regulacji dotyczących wstępu do szkół osób czy podmiotów zewnętrznych, na przykład proponujących komercyjne zajęcia muzyczne, plastyczne, rozwojowe – a wyłącznie postanowił przeregulować nie budzące dotąd w praktyce wątpliwości zasady działania w szkole „stowarzyszeń i innych organizacji” opisane w art. 86. W opinii Ośrodka Działań Ekologicznych „Źródła” sprawia to wrażenie, jakby rzeczywiste cele projektodawcy odbiegały od tych przedstawionych w uzasadnieniu („zwiększenie świadomości uczniów i rodziców o treściach zawartych w zaproponowanych programach. Rodzic powinien mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach, w zakresie objętym zajęciami”), gdyż dotyczyć będą organizacji, które z założenia cieszą się zaufaniem społecznym, aktywnie informują o swoich działaniach i kompetencjach, podlegają nadzorowi starosty – a zupełnie nie będą dotyczyć podmiotów komercyjnych. Zdaniem Ośrodka projekt właśnie zmniejsza prawo rodziców do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, gdyż uniemożliwia rodzicom i szkole zorganizowanie zajęć, na które nie wyrazi uprzednio (i to wiele miesięcy wcześniej) zgody kurator. Zgoda rodziców nie jest wymagana w przypadku zajęć realizowanych w ramach zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, natomiast procedura nie przewiduje wyjątków dla zajęć realizowanych w ramach zadania zleconego przez samorząd. A przecież to właśnie samorządy są odpowiedzialne w ramach zadań własnych za zapewnienie uczniom dodatkowych zajęć z zakresu np. edukacji prozdrowotnej, ekologicznej, regionalnej – i mogą zlecać te działania organizacjom pozarządowym (co uruchamiałoby wielomiesięczną procedurę z art. 86 ust. 2a-2e) lub podmiotom komercyjnym (bez żadnych wymogów, w tym wymogów posiadania przez osoby prowadzące zajęcia odpowiedniego doświadczenia zawodowego, kompetencji i umiejętności).</p> <p>Zdaniem Ośrodka Działań Ekologicznych „Źródła” proponowane zmiany stanowią rażące naruszenie samodzielności szkół w zakresie</p>	<p>publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2 ww. ustawy, i zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.</p> <p>W związku z powyższym, w omówionym wyżej przypadku nie ma potrzeby wydawania opinii.</p> <p>W przypadku zajęć pozalekcyjnych, np. tanecznych, j. angielskiego, etc., prowadzonych na terenie szkoły, o ile nie są one prowadzone przez stowarzyszenie lub inną organizację, o której mowa w art. 86 ust.1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, – obowiązują dotychczasowe zasady.</p>
--	---	--

		działalności wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej i innowacyjnej oraz naruszenie zasady pomocniczości, zadeklarowanej w preambule Konstytucji. Z uwagi na powyższe, zawniósł o całkowitą rezygnację ze zmian proponowanych w art. 86 ustawy.	
20.	Fundacja WWF Polska	<p>W opinii Fundacji projekt ustawy ogranicza niezależność samorządów lokalnych i dyrekcji szkół, samodzielność szkół w tworzeniu programów nauczania i programów profilaktyczno-wychowawczych, obniżając wagę statutów szkolnych oraz rolę działalności rad szkolnych i samorządu uczniowskiego oraz rodzicielskiego na korzyść organów sprawujących nadzór pedagogiczny, czyli kuratoriów. W projekcie ustawy rozpoznajemy niebezpieczeństwo istotnego uzależnienia oświaty od centralnych władz publicznych, którym podległe są kuratoria, a warto zaznaczyć, że przeczy to zasadom pomocniczości i decentralizacji władz publicznych, stanowiącym część polskiej Konstytucji. Niepokojące jest także utrudnienie możliwości współpracy z III sektorem jako partnerem publicznym w edukacji i innymi organizacjami. W efekcie proponowanych zmian w prawie oświatowym spodziewamy się obniżenia dostępu uczniów do pluralistycznej i nowoczesnej edukacji, zapewnianej przez organizacje społeczne, podejmujące lub pogłębiające szereg tematów, uzupełniających treści przekazywane przez nauczycieli w szkole. W momencie, gdy szczególnie pilna i potrzebna jest rzetelna edukacja klimatyczna, a młodzież, nauczyciele i rodzice alarmują, że program szkolny nie przygotowuje wystarczająco do przeciwdziałania skutkom zmiany klimatu, niepokoi nas ograniczenie dostępu do programów i materiałów edukacyjnych z instytucji pozarządowych i innych organizacji, uzupełniających edukację szkolną. Niemniej ważne są edukacja obywatelska, globalna, o prawach człowieka, regionalna, cyfrowa i medialna, a także wiele innych obszarów, które jako partner publiczny uzupełniają w szkole ww. organizacje. Ostatecznie w naszym przekonaniu zmiany te najbardziej odbiją się na uczniach, którzy wskutek projektowanej nowelizacji w prawie oświatowym będą mieć utrudniony dostęp do różnorodnych treści oraz programów</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez ww. organizacje zajęcia z uczniami.</p> <p>Proponowane zmiany nie ograniczają działania organizacji pozarządowych, w związku z proponowanymi zmianami podmioty będą obowiązywać do przygotowania rzetelnej i pełnej informacji na temat zajęć prowadzonych z uczniami w danej szkole.</p>

		<p>i narzędzi edukacyjnych, odpowiadających na ich potrzeby, zdolności i zainteresowania. W sytuacji, gdy potrzebne jest pilne wdrożenie pogłębionej edukacji klimatycznej na wszystkich etapach nauczania, wydaje się, że projekt zmian w prawie oświatowym dodatkowo utrudni tę możliwość, a przecież to właśnie organizacje pozarządowe we współpracy z nauczycielami, dyrekcjami szkół, radami rodziców i samorządami uczniowskimi w ramach partnerstwa publicznego dostarczają obecnie najwięcej materiałów i zajęć edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania zmianie klimatu.</p>	
		<p>W odniesieniu do art. 1 pkt 5 projektu Fundacja stwierdza, że: proponowana w nim zmiana w art. 55 ustawy - Prawo oświatowe, opisująca procedurę wdrażaną wobec dyrektora szkoły lub placówki, który nie zrealizuje zaleceń nadzoru pedagogicznego, jest zbyt sztywna i nadmiernie ogranicza odpowiedzialność, a co za tym idzie, sprawstwo, organu prowadzącego.</p> <p>Rekomendacja: Z proponowanej zmiany w art. 55 ust. 6 obecnie obowiązującego Prawa Oświatowego zrezygnować w całości.</p> <p>Zdaniem Fundacji wnioskowana zmiana przenosi uprawnienia do decyzji dotyczących zatrudnienia z organu prowadzącego szkołę na niepowołany do tego do tej pory organ nadzoru pedagogicznego, który jednocześnie podlega bezpośrednio centralnym władzom publicznym. Brakuje także uzasadnienia nt. spodziewanej poprawy jakości kształcenia, do której dąży następująca zmiana. Z drugiej strony pojawia się tu mowa o potrzebie wzmocnienia roli kuratoriów i ich głosie wiodącym, powierzając organowi prowadzącemu jedynie „zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki”. W uzasadnieniu znalazły się ogólne informacje o „sygnałach o przypadkach nierealizowania” zaleceń, bez informacji na temat skali tych problemów. Gdyby było tak, że kilka udokumentowanych przypadków niewłaściwej reakcji dyrektora szkoły czy organu prowadzącego powodują konieczność zmiany całego systemu, regulującego funkcjonowanie dziesiątków tysięcy szkół, oznaczałoby to, iż proponowane zmiany są realizacją planu</p>	<p>Wyjaśnienia W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzebrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.</p> <p>Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu/opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.</p>

		<p>systemowej zmiany, prowadzącej do centralizacji zarządzania oświatą. Efektem tych zmian stanie się obniżenie jakości pracy w szkołach. Szkoły nie tworzą bowiem jedynie budynki i ich wyposażenia. Szkołę tworzy kadra pedagogiczna. Jeśli placówka w kilkanaście dni będzie mogła być pozbawiona zarządzającej nią osoby, będzie w stanie oczekiwania na powierzenie funkcji dyrektora kolejnej osobie, wpłynie to w znaczący sposób na liczebność kadry pedagogicznej, dla której warunki stabilnej i przewidywalnej pracy mają znaczenie. W sytuacji, w której od wielu lat polski system mierzy się z problemem braku kadry nauczycielskiej, wszelkie działania skutkujące osłabieniem zespołów szkolnych, należy uznać za działania szkodzące oświacie.</p>	<p>Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p> <p>Jednocześnie w opinii MEiN nie znajduje uzasadnienia wprowadzenie dłuższego terminu niż 14 dniowy na odwołanie dyrektora szkoły lub placówki przez organ prowadzący w przypadku otrzymania wniosku, o którym mowa w projektowanym przepisie art. 55 ust. 6c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Bowiem w sytuacji gdy dyrektor uchyla się od realizacji zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, niezbędne jest jak najszybsze odsunięcie tego dyrektora od wykonywanych obowiązków, aby jak najwcześniej przywrócić właściwe funkcjonowanie zarządzanej przez niego szkoły.</p>
		<p>Odnosnie proponowanych zmian w procedurach powoływania dyrektora szkoły lub placówki:</p> <p>a) w odniesieniu do art. 1 ust. 6 projektu Fundacja stwierdziła, że: Proponowana zmiana art. 62 ustawy - Prawo oświatowe oznacza dalsze ograniczenie odpowiedzialności i sprawczości organu prowadzącego, uzależniającego powołanie przez organ prowadzący osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora od pozytywnej opinii organu nadzoru pedagogicznego. W przypadku niniejszego projektu zmiany także brakuje uzasadnienia. Rekomendacje: Z proponowanej zmiany w art. 62 obecnie obowiązującej ustawy - Prawo oświatowe należy zrezygnować w całości.</p> <p>W ocenie Fundacji zmiana ta spowoduje nadmierne uzależnienie funkcjonowania szkół od zewnętrznych organów nadzoru</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>a) Wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku gdy organ prowadzący powołuje na stanowisko dyrektora osobę niebędącą nauczycielem jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania.</p>

	<p>pedagogicznego, bezpośrednio podległych centralnym władzom publicznym, co jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą pomocniczości i decentralizacji władz publicznych w systemie edukacji;</p> <p>b) w odniesieniu do art. 1 ust. 7 p. a projektu Fundacja stwierdziła, że:</p> <p>Proponowana zmiana dotyczy art. 63 ust. 12, dotyczącego sytuacji, gdy do konkursu na stanowisko dyrektora nie przystąpi żaden kandydat lub gdy w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata. Obecnie powierzenie stanowiska jest w gestii organu prowadzącego, w porozumieniu z organem nadzoru pedagogicznego. Autor Projektu wnosi o obowiązek uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora, co w opinii Fundacji oznacza ograniczenie jego samodzielności i sprawczości. W propozycji zmiany dowiadujemy się, że ma na celu zapobieganie sytuacjom, gdy nie doszło do porozumienia obu organów. Jednocześnie w uzasadnieniu brak przykładów na zaistnienie podobnych sytuacji w przeszłości wraz ze wskazaniem istotności i wagi problemu oraz jego negatywnego oddziaływania na funkcjonowanie szkół w Polsce, by wprowadzić niniejszą zmianę systemową w sposobie zarządzania nimi. Rekomendacje: Z proponowanej zmiany w art. 63 obecnie obowiązującej ustawy - Prawo oświatowe należy zrezygnować w całości.</p> <p>W ocenie Fundacji zmiana ta spowoduje nadmierne uzależnienie funkcjonowania szkół i od zewnętrznych organów nadzoru pedagogicznego, bezpośrednio podległych centralnym władzom publicznym, co jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą pomocniczości i decentralizacji władz publicznych w systemie edukacji;</p> <p>c) w odniesieniu do art. 1 ust. 7 p. b projektu Fundacja stwierdziła, że:</p> <p>Proponowana zmiana dotyczy składu komisji konkursowej w procedurze wyłaniania kandydata na stanowisko dyrektora (art. 63 ust. 14). Proponuje się zwiększenie puli głosów nadzoru pedagogicznego do 5, niezależnie od tego, ilu przedstawicieli</p>	<p>b) Odnosząc się do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że zmiana ta została przygotowana w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe.</p> <p>c) Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i</p>
--	--	---

	<p>faktycznie będzie brało udział w naradach komisji. Uprawnienie do oddania głosu w imieniu pięciu przedstawicieli, przysługiwać będzie jedynie przedstawicielowi kuratora. W przypadku pozostałych członków komisji będzie obowiązywała zasada – jeden przedstawiciel – jeden głos”. W rachunku głosów zauważalna jest przewaga liczebna głosów organu nadzoru pedagogicznego. Zgonie z propozycją, „prace komisji konkursowej będą prowadzone, jeżeli w posiedzeniu weźmie udział co najmniej czterech przedstawicieli, w tym co najmniej jeden przedstawiciel organu prowadzącego szkołę lub placówkę i jeden przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz przedstawiciel (przedstawiciele) rady pedagogicznej lub rady rodziców”. Oznacza to, że niezależnie od liczby przedstawicieli organu nadzoru pedagogicznego pula jego głosów wynosi 5, wprowadzając niewspółmierną przewagę do ilości pozostałych głosów, dzięki czemu w praktyce głos decydujący przeważnie będzie miał organ nadzoru pedagogicznego, czyli kuratorium. Niepokoi także propozycja wprowadzenia głosowania tajnego, dla której również brakuje uzasadnienia. Utajnienie głosowania w parze z przewagą liczebną głosów organu nadzoru pedagogicznego w wysokości 5 głosów, budzi wątpliwości związane z transparentnością i prawidłowym przebiegiem danej procedury. Rekomendacje: Z proponowanej zmiany w art. 63 obecnie obowiązującej ustawy - Prawo oświatowe należy zrezygnować w całości.</p> <p>W ocenie Fundacji zmiana ta spowoduje nadmierne uzależnienie funkcjonowania szkół od zewnętrznych organów nadzoru pedagogicznego, bezpośrednio podległych centralnym władzom publicznym, co jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą pomocniczości i decentralizacji władz publicznych w systemie edukacji;</p> <p>d) w odniesieniu do art. 1 ust. 7 p. h projektu Fundacja stwierdziła, że: Proponowana zmiana dotyczy sytuacji, w której stanowisko dyrektora jest kandydatowi powierzane na okres krótszy, niż 5 lat,</p>	<p>kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zgłoszonego zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać</p>
--	--	--

	<p>lecz nie krótszy, niż 1 rok (art. 63 ust. 21). Także w tym przypadku postulowany jest obowiązek uzyskania przez organ prowadzący „pozytywnej opinii” kuratora. Zgodnie z obecnie obowiązującym prawem, decyzja organu prowadzącego nie wymaga konsultacji z organem nadzoru pedagogicznego, mowa jest jedynie o „uzasadnionych przypadkach”. W uzasadnieniu proponowanej zmiany, dowiadujemy się, że organ prowadzący „często nie uzasadnia tej decyzji lub przytacza argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony”. W ocenie Fundacji równie trudno określić, w jakiej skali występuje zjawisko w Polsce, stanowiące powód wprowadzenia takiej zmiany systemowej dla wszystkich szkół oraz jakie kryteria charakteryzują niewłaściwe uzasadnienie wyboru organu prowadzącego. Warto dodać, że w tej sytuacji wystarczy sformułować kryteria poprawnie skonstruowanego uzasadnienia i przeprowadzić chociażby szkolenia dla dyrekcji, bądź opublikować instrukcje, by uniknąć uzależnienia każdorazowej decyzji w tym przypadku od pozytywnej opinii kuratora. Zdaniem fundacji propozycja ta stanowi kolejny krok w procesie ograniczania odpowiedzialności, a co za tym idzie, sprawczości organu prowadzącego w zakresie polityki personalnej dotyczącej obsady stanowisk w lokalnych szkołach i placówkach oświatowych. Jest przy tym niedostatecznie lub w ogóle nie umotywowana w Uzasadnieniu.</p> <p>Rekomendacje: Z proponowanej zmiany w art. 63 obecnie obowiązującej ustawy - Prawo oświatowe należy zrezygnować w całości. Uzasadnienie:</p> <p>W ocenie Fundacji zmiana ta spowoduje nadmierne uzależnienie funkcjonowania szkół od zewnętrznych organów nadzoru pedagogicznego, bezpośrednio podległych centralnym władzom publicznym, co jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą pomocniczości i decentralizacji władz publicznych w systemie edukacji.</p> <p>Omówione zmiany w art. 63 obecnie obowiązującej ustawy – Prawo oświatowe przekazują kuratorom oświaty decydujący głos w</p>	<p>miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>d) Natomiast zmiana w zakresie powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, polegająca na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 63 ust. 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, powierzanie stanowiska na okres krótszy niż 5 lat szkolnych powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach uzasadnionych, a w praktyce organy prowadzące nie uzasadniają swojej decyzji lub powołują argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony.</p> <p>W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 63 ust. 21 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji powierzenia przez organ prowadzący stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych w przypadkach nieuzasadnionych.</p>
--	--	---

		<p>kwestiach personalnych wobec dyrekcji szkół i placówek. Zdaniem Fundacji powoduje to ograniczenie samodzielności dyrekcji i uzależnienie ich decyzji dotyczących szkoły, uczniów, nauczycieli czy programu nauczania bezpośrednio od organu nadzoru pedagogicznego, związanego z kolei z władzą publiczną. Oznacza to przykładowo, że gdy na wniosek kuratorium dyrekcja nie zgodzi się na ujawnienie nazwisk i wyciąganie konsekwencji wobec uczniów biorących udział w pokojowym strajku klimatycznym, uznając go za część kształcenia obywatelskiego, kuratorium – zgodnie z propozycjami zmian w ustawie – zyskuje niezbędne narzędzia, żeby wyciągnąć w tej sytuacji konsekwencje personalne wobec osób reprezentujących samą dyrekcję.</p>	
		<p>Odnosnie proponowanych zmian w warunkach działania na terenie szkoły stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki (art. 1 ust. 10 projektu)</p> <p>Proponowane zmiany rozszerzają uprawnienia kuratora oświaty w przypadku, gdy działalność ww. organizacji obejmuje zajęcia z uczniami. Dotychczas dyrektor wydaje decyzję na podstawie art. 86, ust. 2 – „po uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców”. Jest to więc realizacja założenia samodzielności szkoły, wyrażonego w art. 58 ustawy - Prawo oświatowe – zarówno organ prowadzący, jak organ nadzoru pedagogicznego „mogą ingerować w działalność szkoły lub placówki wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie”. Powierzenie interesariuszom społeczności szkolnej – przede wszystkim rodzicom – sprawstwa w zakresie decyzji dotyczących uzupełniających form działalności wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej i innowacyjnej stanowi realizację jednocześnie konstytucyjnie umocowanej gwarancji prawa rodziców do wychowania swoich dzieci.</p> <p>Wskutek postulowanych zmian, prawo do decydowania, jaka organizacja może działać na terenie szkoły, zostanie uzależnione od</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Dlatego też powinien mieć on wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez stowarzyszenia i inne organizacje zajęcia, co wpłynie na jakość organizowanych w szkole zajęć i rzetelną informację o nich kierowaną do rodziców.</p> <p>Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p> <p>Odnosząc się do wyłączenia organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które przyjmują zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2 ww. ustawy, należy podkreślić, że ww. podmioty zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie</p>

	<p>pozytywnej opinii kuratora oświaty. W celu uzyskania opinii kuratora, konieczne będzie przekazanie mu z minimum dwumiesięcznym wyprzedzeniem programu zajęć oraz całości materiałów, które będą wykorzystywane w ich trakcie, jak również pozytywnej opinii rady szkoły lub rady rodziców. Zdaniem Fundacji oznacza to utrudnienie pracy placówki oraz obciążenie współpracy z organizacjami pozarządowymi dodatkowym wymogiem administracyjnym. Co więcej, nawet po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora, dyrektor będzie zobowiązany do przedstawiania „pełnej informacji o celach i treściach zajęć”, pozytywnej opinii kuratora i rady rodziców oraz – na ich wniosek – również kompletu materiałów – rodzicom poszczególnych uczniów, którzy mieliby brać udział w zajęciach. Muszą oni bowiem wyrazić pisemną zgodę na udział dziecka w zajęciach. Warto zaznaczyć, że już w ramach obecnie obowiązujących przepisów, rodzice wyrażają zgodę lub sprzeciw wobec każdej propozycji zajęć dodatkowych dla swojego dziecka bez obowiązku przekazywania tak rozbudowanej dokumentacji.</p> <p>Od powyższych wymogów będą z kolei zwolnione organizacje prowadzące zajęcia w ramach „zadania zleconego z zakresu administracji rządowej” jako realizowane przez samorządy w ramach obowiązku ustawowego. Zdaniem Fundacji w projekcie ustawy brakuje doprecyzowania, czy również w tym przypadku projekt przewiduje możliwość niewyrażenia przez rodziców zgody na uczestnictwo ich dziecka w takich zajęciach.</p> <p>W opinii Fundacji proponowane zmiany stanowią istotne ograniczenie samodzielności szkół w realizacji działalności wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej i innowacyjnej oraz zaprzeczenie zasadzie pomocniczości, zadeklarowanej w preambule Konstytucji. Zgodnie z nią każdy szczebel władzy powinien realizować tylko te zadania, które nie mogą być skutecznie realizowane przez szczebel niższy lub same jednostki działające w ramach społeczeństwa. W odniesieniu do oświaty oznacza to, że te zadania, które szkoła może realizować samodzielnie, powinny być pozostawione w gestii szkoły, a nie organów kontrolowanych przez władze centralne.</p>	<p>odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.</p> <p>W związku z powyższym, w omówionym wyżej przypadku nie ma potrzeby wydawania opinii.</p> <p>W przypadku zajęć pozalekcyjnych, np. tanecznych, j. angielskiego, etc., prowadzonych na terenie szkoły, o ile nie są one prowadzone przez stowarzyszenie lub inną organizację, o której mowa w art. 86 ust.1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, obowiązują dotychczasowe zasady.</p>
--	---	--

		<p>Rekomendacje:</p> <p>Z proponowanych zmian w ramach art. 1 ust. 10 projektu ustawy należy zrezygnować w całości.</p> <p>W ocenie Fundacji zmiany te spowodują nadmierne uzależnienie funkcjonowania szkół od zewnętrznych organów nadzoru pedagogicznego, bezpośrednio podległych centralnym władzom publicznym, co jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą pomocniczości i decentralizacji władz publicznych w systemie edukacji. Ponadto proponowane zmiany utrudnią współpracę szkół i innych placówek ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki.</p> <p>Powyższe propozycje skutkują obawą, że wskutek dodatkowych wymogów administracyjnych w wyniku nowelizacji prawa oświatowego ucierpi przede wszystkim uczeń, który w efekcie może stracić dostęp do zróżnicowanej oferty edukacyjnej, realizowanej przez organizacje wspomagające pracę szkoły. Na dodatek, obowiązek każdorazowego wnioskowania o opinię kuratora z dwumiesięcznym wyprzedzeniem ws. planowanych w szkole zajęć, realizowanych przez ww. organizacje, potencjalnie znacznie zbiurokratyzuje i ograniczy możliwości szkoły, zniechęcając placówkę do podjęcia podobnej zewnętrznej współpracy w zakresie edukacji swoich uczniów.</p>	
21.	Ogólnopolska Koalicja Samorządowa	<p>Ogólnopolska Koalicja Samorządowa wyraziła stanowczy sprzeciw wobec zapowiadanych zmian w prawie oświatowym. Zdaniem organizacji samorządowej są one kolejnym krokiem w kierunku wprowadzenia w naszym kraju centralizacji, tym razem w obszarze oświaty i edukacji. Ponadto proponowane zmiany ograniczają wpływ samorządów na kształt oświaty. Projekt przewiduje bowiem marginalizację roli samorządów przy powoływaniu dyrektorów placówek oświatowych oraz w procesie organizowania sieci szkół i tworzenia optymalnej oferty edukacyjnej. Przeniesienie tych kompetencji w ręce wojewodów i kuratorów jest poważnym</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy nie mają na celu scentralizowania oświaty oraz ograniczenia wpływu samorządów na kształt oświaty. Celem rozwiązań, które zostały zawarte w projekcie ustawy, jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, jest przede wszystkim wzmocnienie roli organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratorów oświaty, w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny,</p>

		<p>zagrożeniem dla autonomii funkcjonowania placówek szkolnych, których organem prowadzącym są samorządy.</p> <p>Ww. organizacja stanowczo sprzeciwia się ograniczaniu wolności placówek szkolnych w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Uważa, że możliwość poznania różnych punktów widzenia daje młodym ludziom szansę skonfrontowania własnych poglądów z poglądami innych i jest warunkiem niezbędnym do wychowania otwartego, tolerancyjnego, nowoczesnie myślącego i świadomego swoich praw młodego obywatela.</p>	<p>w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ nadzoru pedagogicznego jest przede wszystkim obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania.</p> <p>Zgodnie z art. 163 Konstytucji RP samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Zasada decentralizacji doznaje ograniczeń już na poziomie ustawy zasadniczej. Obowiązujący porządek prawny nie pozbawiałby więc ustawodawcy możliwości zwiększenia kompetencji kuratora oświaty kosztem organu prowadzącego. Niemniej jednak, zaproponowane rozwiązania wzmacniające kompetencje nadzorcze kuratora nie umniejszą kompetencji samorządów w zakresie edukacji publicznej. Tak jak dotychczas, pozostaną organami prowadzącymi szkoły.</p> <p>Natomiast zwiększenie uprawnień nadzorczych kuratora oświaty przyczyni się do zapewnienia przestrzegania przepisów prawa oświatowego przez dyrektorów szkół. W konsekwencji przyczyni się to do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa, opieki i nauki.</p> <p>Podkreślić należy, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma niewątpliwie najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora</p>
--	--	--	--

			<p>szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. W związku z tym w projekcie ustawy proponuje się wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej. Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Natomiast obowiązek opiniowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki nie jest nowym rozwiązaniem. Bowiem w obecnym stanie prawnym organ ten wydaje w przywołanej sytuacji opinię, tyle że opinia ta nie jest wiążąca dla organu prowadzącego. Wprowadzenie konieczności uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w powyższym zakresie jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w</p>
--	--	--	---

			<p>przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania.</p> <p>Odnosząc się do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że zmian ta została przygotowana w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe.</p> <p>Projektowane przepisy art. 89 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nie zmieniają „roli samorządów (...) w procesie organizowania sieci szkół”. Przepisy te, tak jak i przepisy obecnie obowiązujące zakładają, że o likwidacji lub przekształceniu samorządowej szkoły decyduje jej organ prowadzący, a kurator oświaty opiniuje zamiar likwidacji lub przekształcenia. Obowiązujące w tym zakresie regulacje wymagają jednak doprecyzowania. Minister Edukacji i Nauki, tak jak i Rzecznik Praw Obywatelskich, dostrzegł wątpliwości, jakie powstały podczas analizy prawa i orzecznictwa dotyczącego likwidacji szkół i placówek publicznych</p>
--	--	--	--

			<p>prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wydawania przez kuratorów oświaty opinii na podstawie art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Warto również zaznaczyć, że RPO podzielił stanowisko kuratoriów oświaty i MEiN, iż celem nadrzędnym decyzji dotyczących likwidacji (lub jej odmowy) powinno być dobro każdego dziecka oraz troska, aby szkoła była bezpieczna i efektywna pod względem dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczy, jak również, że likwidacja szkoły nie powinna prowadzić do niekorzystnych zmian warunków nauczania, wychowania i opieki w stosunku do dotychczasowych. Projektując więc modyfikację przepisów art. 89 ww. ustawy należało kierować się przede wszystkim zabezpieczeniem interesów uczniów.</p>
22.	<p>Stowarzyszenie Dyrektorów Wrocławskich Szkół Podstawowych</p>	<p>Stowarzyszenie stanowczo sprzeciwia się rozwiązaniom opisanym w projekcie ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw.</p> <p>W opinii Stowarzyszenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapis wskazany w projekcie zmian w art. 1 pkt 3 w planowanym ust. 6a nie znajduje uzasadnienia. Aktualnie obowiązujące przepisy stanowią, że w czasie kontroli realizacji zaleceń wizytator sprawdza poziom ich realizacji i wówczas dyrektor składa wyjaśnienia. Nie potrzeba więc nowych restrykcyjnych rozwiązań tylko wsparcia. Brak jest uszczegółowienia o jakie inne, niż wynikające z nadzoru pedagogicznego konkretnie zalecenia chodzi – wskazywany ust. 4 bardzo ogólnie mówi o zaleceniach wynikających z przeprowadzonych czynności nadzoru pedagogicznego. Stowarzyszenie obawia się więc, że powodem odwołania dyrektora nie będą przyczyny merytoryczne, stanowiące do tej pory zakres obowiązków dyrektorów; - niepokój wzmacniają proponowane zapisy ust. 6c w zestawieniu z planowanym ust 6e oraz ust. 6g; 	<p>Wyjaśnienia</p> <p>W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia. Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni</p>

		<p>- zastrzeżenia budzą zapisy ust. 6a – 6g a także projektowane zmiany w art. 66 ust 1 pkt 2 - nie wskazując o jakie szczególne uzasadnienia chodzi, tworzy się okoliczność, w której dyrektor szkoły będzie w bardzo niekorzystnej sytuacji prawnej w porównaniu z innymi pracownikami instytucji publicznych i ich ochroną wynikającą z prawa pracy. Zdaniem Stowarzyszenia niezrozumiałą jest też brak ewentualności zajęcia stanowiska przez organ prowadzący w sprawie zgłaszanego przez organ nadzoru pedagogicznego odwołania dyrektora.</p> <p>Stowarzyszenie uważa, że zapisy umożliwiające zwalnianie bez wypowiedzenia w trakcie roku szkolnego dyrektorów będących także nauczycielami, są niezgodne z prawami pracowniczymi w oświacie. Dlatego propozycje rozwiązań dotyczących powodów odwoływania dyrektorów ze stanowiska budzą ogromny niepokój i tym samym sprzeciw środowiska kadry kierowniczej.</p>	<p>psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy, brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.</p> <p>Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p> <p>W związku z uwagą dotyczącą braku możliwości zajęcia stanowiska przez organ prowadzący w sprawie wniosku organu sprawującego nadzór pedagogiczny o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, należy zauważyć, że wprowadzenie takiej możliwości powodowałoby, że organ prowadzący zajmowałby stanowisko w sprawach podlegających nadzorowi pedagogicznemu.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zmiany w zakresie odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły w przypadkach szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, polegającej na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, należy podkreślić, że zmiana ta została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty oraz dyrektorów szkół, sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły</p>
--	--	--	---

			<p>niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, odwołanie nauczyciela ze stanowiska kierowniczego (w tym ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki) w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie. W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 66 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia przez organ, który powierzył mu to stanowisko w przypadkach, które nie są szczególnie uzasadnione.</p> <p>Jednocześnie zauważyć należy, że opinię kuratora oświaty w powyższym zakresie w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, którą jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p>
--	--	--	---

			<p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p>
		<p>Zdaniem Stowarzyszenia nie znajduje merytorycznego uzasadnienia wprowadzenie zmian w procedurze konkursowej. Wprowadzone zasady, o których mowa w art. 1 pkt 5 projektu zmian w art. 63 ustawy - Prawo oświatowe zagrażają aktualnej równowadze, przejrzystości i demokratycznym wyborom kompetentnego kandydata na dyrektora szkoły. Znacząca przewaga głosów organu nadzoru pedagogicznego zagraża równości głosów wszystkich członków komisji i sprzyja nierozstrzygnięciu postępowania konkursowego. Taka sytuacja stwarza też niebezpieczeństwo manipulacji, w tym szczególnie może budzić podejrzenia o faworyzowanie przez organ nadzoru pedagogicznego niektórych kandydatów. Oprócz tego planowane wprowadzenie wymogu pozytywnej opinii organu nadzoru pedagogicznego do powołania kandydata przez organ prowadzący przy nierozstrzygniętym konkursie na stanowisko dyrektora szkoły, oddaje rzeczywistą decyzję w ręce kuratorów oświaty.</p>	<p>Wyjaśnienia Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez</p>

			<p>zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Jednocześnie wyjaśnić należy, że w związku ze zgłaszanymi w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zastrzeżeniami, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Odnosząc się do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że zmiana ta została przygotowana w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego</p>
--	--	--	---

			<p>porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe.</p> <p>Jednocześnie zauważyć należy, że opinię kuratora oświaty w powyższym zakresie w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, którą jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z</p>
--	--	--	--

			dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.
		<p>Potwierdzeniem obaw Stowarzyszenia dotyczących ograniczenia autonomii szkół i kierunku narzucania jednego dla wszystkich placówek kierunku rozwoju są kompetencje nadawane organowi nadzoru pedagogicznego, o których stanowiąc mają propozycje zapisów dodawanych w art. 86 po ust. 2 ust. 2a–2f.</p> <p>Wynika z nich wprost brak zaufania do opinii wyrażanych przez rady szkoły i rady rodziców oraz znaczne obniżenie kompetencji tych organów w opiniowaniu organizacji dodatkowych zajęć w szkole. W przewidywanych rozwiązaniach pozytywna opinia rady szkoły czy też rady rodziców w żaden sposób nie warunkuje pozytywnej opinii organu nadzoru pedagogicznego. Co więcej, proponowane zapisy zamiast ograniczać biurokrację znacznie ją wzmacniają. Stowarzyszenie uważa, że projektowane zmiany ograniczają też zasadniczo autonomię szkół w planowaniu jej zadań.</p> <p>Przepisy prawa oświatowego jednoznacznie wskazują jednoosobową odpowiedzialność dyrektora za wszystkie obszary funkcjonowania szkoły. Stowarzyszenie nie widzi potrzeby deprecjonowania rangi dyrektora wskazując, że to organ nadzoru pedagogicznego ma decydujący głos przy powoływaniu i odwoływaniu dyrektora.</p> <p>W opinii Stowarzyszenia planowane zmiany wprowadzą zamęt i skostnienie w organizacji pracy szkół, co przełoży się na niedostateczne rozwijanie kompetencji kluczowych naszych uczniów.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez stowarzyszenia i inne organizacje zajęcia.</p> <p>Opinia będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p>
23.	<p>Ruch Społeczny Obywatele dla Edukacji</p> <p>Organizacje społeczne zrzeszone w Sieci Organizacji</p>	<p>W opinii organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji projekt ustawy jest szkodliwy dla prawidłowego funkcjonowania oświaty i dobra uczniów i uczennic. Proponowane zmiany zagrażają jakości pracy szkoły, stabilności oraz niezależności nauczania i wychowania.</p> <p>W ocenie organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na realizowane w szkole zajęcia z uczniami. Projektowana zmiana zobliguje organizację</p>

<p>Spółecznych SOS dla Edukacji</p>	<p>edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji zaproponowane zmiany ustawy - Prawo oświatowe stanowią kolejny etap zakrojonego na dużą skalę programu ponownej centralizacji systemu oświaty przez poddanie szkół odgórnej biurokratycznej i ideologicznej kontroli. Wprowadzają faktyczną zmianę ustroju szkolnego, ograniczając kompetencje samorządów lokalnych jako organów prowadzących szkoły oraz dyrektorów i dyrektorów jako samodzielnych menedżerów oświaty, którzy biorą odpowiedzialność za swoją szkołę i jakość jej pracy. Zapisy zawarte w projekcie naruszają konstytucyjną zasadę pomocniczości i decentralizacji władzy publicznej. Grożą ograniczeniem prawa do nauki oraz prawa rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem.</p> <p>Zapowiedziane zmiany uderzają także w samodzielność szkół w zakresie tworzenia programu nauczania oraz programu profilaktyczno-wychowawczego. Wyrazem tej samodzielności są: statuty szkół, ustalane w obrębie każdej z placówek a także działalność rad szkół i samorządów - uczniowskiego i rodzicielskiego.</p> <p>Wprowadzane zmiany ograniczają także możliwość korzystania ze wsparcia organizacji społecznych, mimo że to właśnie te organizacje od lat rozwijają edukację obywatelską, globalną, klimatyczną, lokalną i regionalną, edukację cyfrową, informacyjną i medialną, a także ocenianie kształtujące, metodę projektu, wolontariat szkolny i wiele innych obszarów nauczania i wychowania. Co więcej - działania wychowawcze szkoły, realizowane we współpracy z organizacjami, są szczegółowo opisane w preambule do podstaw programowych.</p> <p>Zdaniem organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji, polska szkoła powinna kształcić świadome obywatelki i obywateli, różniących się między sobą postawami i poglądami, otwartych na świat, samodzielnie myślących, ufnych w swoje kompetencje, a także gotowych odnaleźć się na rynku nauki i pracy -</p>	<p>pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Minister Edukacji i Nauki umożliwi dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi.</p>
-------------------------------------	--	--

		<p>zarówno lokalnym, jak i europejskim czy globalnym. Centralnie sterowana szkoła, którą wprowadza projekt, będzie wychowywać uczennice i uczniów posłusznych, wyznających jeden zestaw tradycyjnych wartości narodowo-katolickich, nieprzygotowanych do wyzwań, jakie stoją przed Polską i światem, podatnych na manipulację i indoktrynację.</p>	
		<p>W odniesieniu do art. 1 pkt 5 projektu ustawy Proponowana w nim zmiana w art. 55 ustawy - Prawo oświatowe, opisująca procedurę wdrażaną wobec dyrektora szkoły lub placówki, który nie zrealizuje zaleceń nadzoru pedagogicznego, w ocenie organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji jest zbyteczna i nadmiernie ogranicza odpowiedzialność, a co za tym idzie, sprawstwo, organu prowadzącego. Dodanie punktów wyznaczających procedurę postępowania na wypadek, gdyby zalecenia nie były realizowane, jest zabiegiem mającym sprawić wrażenie, iż dotychczasowe przepisy nie przewidują takiej możliwości („Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić: 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń; 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji”). Nie jest to prawdą, tyle, że odnośnie postępowanie jest tematem kolejnych artykułów ustawy - Prawo oświatowe. Obecnie w takiej sytuacji organ nadzoru powiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę. Nie oznacza to, że w tym momencie organ nadzoru traci jakiegokolwiek narzędzia przeciwdziałania uchybieniom, gdyż w ust. 8 czytamy, że organ nadzoru „może wydawać organowi prowadzącemu zalecenia wynikające z czynności nadzoru”. Co więcej, jeśli organ prowadzący nie reaguje na bezczynność dyrektora w zakresie usuwania uchybień,</p>	<p>Wyjaśnienia Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe stanowi, że w działalność szkoły mogą ingerować organ prowadzący szkołę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny (w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej), wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w tej ustawie (art. 58 ww. ustawy). Obowiązujące przepisy nie upoważniają organu prowadzącego do podejmowania działań, w sytuacji gdy dyrektor szkoły lub placówki nie realizuje zaleceń wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego. W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia. Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami</p>

	<p>stwierdzonych przez nadzór pedagogiczny – czyli w sytuacji, gdy zarówno dyrektor szkoły, jak i organ prowadzący lekceważą zalecenia organu nadzoru – ma zastosowanie art. 56 ust. 1, zgodnie z którym „Jeżeli szkoła lub placówka albo organ prowadzący prowadzi działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy lub ustawy o systemie oświaty albo rozporządzeń wydanych na ich podstawie, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić, w drodze decyzji, usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie”. Jeśli natomiast organ nadzoru stwierdzi „niedostateczne efekty kształcenia”, a dyrektor nie zrealizuje programu naprawy, „organ sprawujący nadzór pedagogiczny występuje do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę”. W ocenie organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji, obecny stan prawny nie oznacza więc całkowitej niezależności organu prowadzącego, ale różnicuje sposób działania organu nadzoru w zależności od rodzaju uchybień stwierdzonych przez uprawnionych do tego pracowników kuratorium. Jeśli dotyczą one naruszenia przepisów prawnych, działania podejmuje organ prowadzący, w szczególności na podstawie „zaleceń wynikających z czynności nadzoru”. Rzeczą jasną jest, że organ prowadzący jest zobowiązany do podjęcia działań w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa. Wobec takich uchybień zakres odpowiedzialności kuratorium ogranicza się do wykrycia owych uchybień i powiadomienia organu prowadzącego. Natomiast jeśli organ nadzoru pedagogicznego stwierdzi niedostateczne efekty kształcenia, ma prawo do wszczęcia procedury, która – w razie braku realizacji środków naprawczych – kończy się w praktyce odwołaniem dyrektora, dokonanym przez organ prowadzący, który nie może postąpić inaczej, skoro wniosek organu nadzoru jest „wiązący”.</p>	<p>zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.</p> <p>Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p> <p>W tej sprawie nie jest istotna skala zjawiska, ale fakt, że wynikające z przepisów prawa zalecenia kuratora mogą zostać niezrealizowane bez żadnych konsekwencji dla podmiotu, który je otrzymał.</p>
--	---	--

	<p>Zdaniem organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji powyższe rozumowanie prowadzi do wniosku, że proponowana zmiana jest bezzasadna. Jej sens polega na ograniczeniu praw organowi prowadzącemu, przenosząc uprawnienia dokonywania zmian personalnych na organ nadzoru pedagogicznego - bowiem jeśli organ prowadzący nie dokona odwołania, „powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki wygasa”. Wnioskowana zmiana ma wyłącznie sens polityczny, przenosząc praktycznie uprawnienia do decyzji dotyczących zatrudnienia na organ nie powołany do tego – za to będący bezpośrednim wykonawcą woli organów centralnych. Proponowana zmiana nie ma natomiast żadnego przełożenia na domniemaną poprawę jakości kształcenia. Nie ma o tym żadnego odniesienia w treści uzasadnienia.</p> <p>Natomiast można znaleźć w nim deklarację intencji resortu, który wystąpił z propozycją zmiany. Mówi się o konieczności „wzmocnienia roli” kuratoriów, które na poziomie lokalnym powinny mieć „głos wiodący”, aby „jak najpełniej wykonywać powierzone im zadania”, podczas gdy do organu prowadzącego należy jedynie „zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki”. Autor projektu nie wykazał w sposób wystarczający konieczności poszerzenia uprawnień. W uzasadnieniu do projektu ustawy znalazły się ogólniki o „sygnałach o przypadkach nierealizowania” zaleceń. Nie wiadomo, w jakiej skali występowały te problemy. Gdyby było tak, że kilka udokumentowanych przypadków niewłaściwej reakcji dyrektora szkoły czy organu prowadzącego powodują konieczność zmiany całego systemu, regulującego funkcjonowanie dziesiątków tysięcy szkół, oznaczałoby to (i zapewne oznacza), iż proponowane zmiany są realizacją planu systemowej zmiany, prowadzącej do całkowitej centralizacji sterowania oświatą.</p> <p>Rekomendacje</p>	
--	---	--

		<p>Z proponowanej zmiany w art. 55 ust. 6 zrezygnować w całości.</p> <p>W odniesieniu do art. 1 pkt 6 projektu ustawy Proponowana zmiana art. 62 ustawy - Prawo oświatowe w ocenie organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji oznacza dalsze ograniczenie odpowiedzialności, a co za tym idzie, sprawczości organu prowadzącego w tym, że podczas, gdy obecnie szkołą lub placówką może kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, autor zmian postuluje, by powołanie było uzależnione od pozytywnej opinii organu nadzoru pedagogicznego. W uzasadnieniu do projektu ustawy nie można znaleźć żadnego „uzasadnienia”. Można się domyślać, jakoby autor projektu oskarżał organa prowadzące o sabotowanie opinii kuratora, nie przytacza jednak żadnych dowodów. W opinii organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji jest to jedynie kolejny element przejmowania przez organy nadzoru pedagogicznego całkowitej władzy nad edukacją.</p> <p>Rekomendacje Z proponowanej zmiany w art. 62 zrezygnować w całości.</p> <p>W odniesieniu do art. 1 pkt 7 lit. a projektu ustawy Proponowana zmiana dotyczy art. 63 ust. 12, dotyczącego sytuacji, gdy do konkursu na stanowisko dyrektora nie przystąpi żaden kandydat lub gdy w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata. Obecnie powierzenie stanowiska jest w gestii organu prowadzącego, w porozumieniu z organem nadzoru pedagogicznego. Autor projektu wnosi o obowiązek uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora. W ocenie organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym</p>	<p>Wyjaśnienia Wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku gdy organ prowadzący powołuje na stanowisko dyrektora osobę niebędącą nauczycielem jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania.</p> <p>Odnosząc się natomiast do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że zmiana ta została przygotowana w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe.</p> <p>Jednocześnie zauważyć należy, że opinie kuratora oświaty w powyższych zakresach w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez</p>
--	--	---	---

	<p>Obywatele dla Edukacji stanowi to kolejny, logiczny w oczach autora projektu, element ograniczania zakresu odpowiedzialności organu prowadzącego, jakoby mający zapobiec sytuacjom, gdy nie doszło do porozumienia obu organów. W uzasadnieniu do projektu ustawy brak jakichkolwiek wskazówek, iż takie incydenty faktycznie miały miejsce. Nie pada nawet ogólne sformułowanie o „sygnałach”, z czego można wniesić, że zmianę proponuje się bez żadnego uzasadnienia w faktach.</p>	<p>jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, które jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinie kuratora oświaty będą traktowane jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe ich zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p>
	<p>W odniesieniu do art. 1 pkt 7 lit. b projektu ustawy Proponowana zmiana dotyczy składu komisji konkursowej w procedurze wyłaniania kandydata na stanowisko dyrektora (art. 63 ust. 14). Proponuje się zwiększenie puli głosów nadzoru pedagogicznego do 5, niezależnie od tego, ilu przedstawicieli faktycznie będzie brało udział w naradach komisji. Już to rozwiązanie jest bezpośrednim odwołaniem do stalinowskich praktyk nadzoru komisarycznego poprzez głosy „przywożone na tacze” i jest haniebnym zabiegiem w kraju, który tyle wycierpiał pod komunistyczną dyktaturą.</p> <p>W rachunku głosów nietrudno zauważyć przewagę liczebną preferencji organu nadzoru pedagogicznego. Dodatkowo, proponuje się „wprowadzić regulację, zgodnie z którą prace komisji</p>	<p>Wyjaśnienia Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i</p>

		<p>konkursowej będą prowadzone, jeżeli w posiedzeniu weźmie udział co najmniej czterech przedstawicieli, w tym co najmniej jeden przedstawiciel organu prowadzącego szkołę lub placówkę i jeden przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz przedstawiciel (przedstawiciele) rady pedagogicznej lub rady rodziców”. Pamiętając, że niezależnie od liczby przedstawicieli organu nadzoru pedagogicznego pula jego głosów wynosi 5, oznacza to, iż można będzie całkowicie legalnie organizować komisję kadłubkową, w której głos decydujący będzie miał nadzór pedagogiczny.</p> <p>Kolejna zmiana dotyczy wprowadzenia głosowania tajnego – w uzasadnieniu brak jakiegokolwiek odniesienia do powodu postulowania tego rozwiązania. Zdaniem organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji utajnienie głosowania, przy jednoczesnej gwarancji przewagi liczebnej głosów organu nadzoru pedagogicznego w stosunku do organu prowadzącego – może ułatwić manipulowanie głosami pozostałych członków komisji.</p>	<p>organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do zgłoszonego zastrzeżenia, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący</p>
--	--	---	---

			<p>nadzór pedagogiczny mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Jednocześnie podkreślić należy, że rozwiązanie polegające na wyłonieniu kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w głosowaniu tajnym, funkcjonuje już w porządku prawnym. W chwili obecnej rozwiązanie to przewiduje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły podstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1428).</p>
		<p>W odniesieniu do art. 1 pkt 7 lit. h projektu ustawy Proponowana zmiana dotyczy sytuacji, w której stanowisko dyrektora jest kandydatowi powierzane na okres krótszy, niż 5 lat, lecz nie krótszy, niż 1 rok (art. 63 ust. 21). Wedle obecnie obowiązującego prawa decyzja organu prowadzącego nie wymaga konsultacji z organem nadzoru pedagogicznego, mowa jest jedynie o „uzasadnionych przypadkach”. Postulowany jest obowiązek uzyskania przez organ prowadzący „pozytywnej opinii” kuratora, a w uzasadnieniu do projektu ustawy czytamy, iż organ prowadzący „często nie uzasadnia tej decyzji lub przytacza argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony”. Organizacje społeczne zrzeszone w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagodzy i specjaliści edukacyjni zrzeszeni w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji zwrócili uwagę, że nie wiadomo, jaki obiektywny kwantyfikatory należy przypisać</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Zmiana w zakresie powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, polegająca na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 63 ust. 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, powierzanie stanowiska na okres krótszy niż 5 lat szkolnych powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach uzasadnionych, a w praktyce organy prowadzące nie uzasadniają</p>

		<p>wyrażeniu "często", nie jest również jasne, na czym polega wadliwość uzasadnień decyzji organu prowadzącego.</p> <p>W ocenie organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji propozycja ta stanowi kolejny krok w procesie ograniczania odpowiedzialności, a co za tym idzie, sprawczości organu prowadzącego w zakresie polityki personalnej dotyczącej obsady stanowisk w lokalnych szkołach i placówkach oświatowych. Jest przy tym niedostatecznie lub w ogóle nie umotywowana w uzasadnieniu do projektu ustawy.</p> <p>Rekomendacje Z wszystkich proponowanych zmian w art. 63 ustawy – Prawo oświatowe zrezygnować w całości.</p>	<p>swojej decyzji lub powołują argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony.</p> <p>W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 63 ust. 21 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji powierzenia przez organ prowadzący stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych w przypadkach nieuzasadnionych.</p> <p>Jednocześnie zauważyć należy, że opinię kuratora oświaty w powyższym zakresie w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, którą jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p>
--	--	--	--

		<p>Odnosnie proponowanych zmian w procedurach odwoływania osoby pełniącej funkcję kierowniczą (art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe)</p> <p>W art. 1 pkt 8 projektu ustawy wprowadza się konieczność uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w sytuacji, w której „w przypadkach szczególnie uzasadnionych” (również w dotychczasowym brzmieniu art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe) obecnie wystarcza zasięgnięcie opinii kuratora oświaty.</p> <p>Organizacje społeczne zrzeszone w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagodzy i specjaliści edukacyjni zrzeszeni w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji zwrócili uwagę, że w treści uzasadnienia brakuje jakichkolwiek wyjaśnień i jego zdaniem i w tym wypadku również chodzi o dalsze ograniczenie możliwości decyzji organu prowadzącego dotyczącego obsady stanowisk kierowniczych w lokalnych szkołach i placówkach.</p> <p>Rekomendacje</p> <p>Z proponowanej zmiany w art. 66 ustawy – Prawo oświatowe zrezygnować w całości.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Zmiana w zakresie odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły w przypadkach szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, polegająca na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty oraz dyrektorów szkół, sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, odwołanie nauczyciela ze stanowiska kierowniczego (w tym ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki) w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie.</p> <p>W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 66 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia przez organ, który powierzył mu to stanowisko w przypadkach, które nie są szczególnie uzasadnione.</p> <p>Ponadto zauważyć należy, że opinię kuratora oświaty w ww. zakresie w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie</p>
--	--	---	---

			<p>gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, którą jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p>
		<p>Odnośnie proponowanych zmian w warunkach działania na terenie szkoły stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki (art. 1 pkt 10 projektu ustawy).</p> <p>Proponowane są zmiany polegające na znaczącym rozszerzeniu uprawnień kuratora oświaty w przypadku, gdy działalność ww. organizacji obejmuje zajęcia z uczniami. Dotychczas dyrektor wydaje decyzję na podstawie art. 86, ust. 2 – „po uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców”. Jest to więc realizacja założenia samodzielności szkoły, wyrażonego w art. 58 Prawa oświatowego – zarówno organ prowadzący, jak organ nadzoru pedagogicznego „mogą ingerować w działalność szkoły lub placówki wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie”. Powierzenie interesariuszom społeczności szkolnej – przede</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Minister Edukacji i Nauki umożliwi dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi. Jednak, podejmowanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi w szkole wymaga pozytywnej opinii (zgody) rady rodziców, która jest jednym z organów szkoły i regulacja ta nie ulega zmianie.</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez organizacje pozarządowe zajęcia. Projektowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji</p>

	<p>wszystkim rodzicom – sprawstwa w zakresie decyzji dotyczących uzupełniających form działalności wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej i innowacyjnej stanowi realizację jednocześnie realizację konstytucyjnie umocowanej gwarancji prawa rodziców do wychowania swoich dzieci.</p> <p>Obecnie prawo to ma zostać w rażący sposób ograniczone przez kuratora oświaty, który będzie miał władzę decydowania, jaka organizacja może działać na terenie szkoły, ponieważ dyrektor, nawet dysponując aprobatą rodziców, musi uzyskać jego pozytywną opinię. Ma ona być wydawana po przedstawieniu kuratorowi programu zajęć oraz całości materiałów które mają być w nich wykorzystywane, wraz z pozytywną opinią rady szkoły lub rady rodziców. Przy tym przekazanie materiałów ma nastąpić nie później niż 2 miesiące przed planowanym rozpoczęciem zajęć, co dodatkowo spowalnia funkcjonowanie szkoły lub placówki. Kuriozalna jest też miara braku zaufania autora projektu do reprezentatywności rady rodziców, gdyż nawet po wydaniu przez nią pozytywnej opinii i po uzyskaniu akceptacji kuratora oświaty dla danego działania – dyrektor ma być zobowiązany do przedstawiania „pełnej informacji o celach i treściach zajęć”, pozytywnej opinii kuratora i rady rodziców oraz – na ich wniosek – również kompletu materiałów – rodzicom poszczególnych uczniów, którzy mieliby brać udział w zajęciach. Muszą oni bowiem wyrazić pisemną zgodę na udział dziecka w zajęciach. (Być może należy się cieszyć z tego kolejnego stopnia skomplikowania procedury, gdyż rodzice pragnący uchronić swoje dzieci przed indoktrynacją religijną czy zawierającą treści dyskryminujące lub zakłamania dotyczące historii czy mechanizmów reprodukcyjnych będą mieli szansę uchronić swoje dzieci przed ekspozycją na niechciane wpływy).</p> <p>Co więcej, od tych komplikacji są zwolnione organizacje prowadzące zajęcia zlecone w ramach „zadania zleconego z zakresu administracji rządowej”. Są one realizowane przez samorządy w ramach obowiązku ustawowego. Nie jest jasne, czy projekt przewiduje możliwość nie wyrażenia przez rodziców zgody na uczestnictwo ich dziecka w takich zajęciach.</p>	<p>dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p> <p>Rodzice również mają prawo do pełnej informacji o celach i treściach realizowanego programu zajęć, a projektowana zmiana (nowododawane ust. 2a–2g w art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) przyczyni się do rzetelnej informacji ze strony organizacji na temat zajęć prowadzonych przez tę organizację w szkole lub placówce.</p> <p>Odnosząc się do wyłączenia organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które przyjmują zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2 ww. ustawy, należy podkreślić, że ww. podmioty zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.</p> <p>W związku z powyższym, w omówionym wyżej przypadku nie ma potrzeby wydawania opinii.</p> <p>Projekt planu finansowego resortu na dany rok uwzględnia, m.in. środki na realizację zadań publicznych z obszaru oświata i wychowanie.</p>
--	---	--

		<p>Podsumowując, w ocenie organizacji społecznych zrzeszonych w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagogów i specjalistów edukacyjnych zrzeszonych w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji proponowane zmiany stanowią rażące naruszenie samodzielności szkół w zakresie działalności wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej i innowacyjnej oraz naruszenie zasady pomocniczości, zadeklarowanej w preambule Konstytucji - zgodnie z którą każdy szczebel władzy powinien realizować tylko te zadania, które nie mogą być skutecznie realizowane przez szczebel niższy lub same jednostki działające w ramach społeczeństwa. W odniesieniu do oświaty oznacza to, że te zadania, które szkoła może realizować samodzielnie, powinny być pozostawione w gestii szkoły, a nie oddawane w pacht organom kontrolowanym przez władze centralne.</p> <p>Jest przy tym rażącym nadużyciem zastosowanie w uzasadnieniu informacji, jakoby obecnie obowiązujące przepisy budziły wątpliwości interpretacyjne. Nie budzą one wątpliwości wśród rodziców, którzy rozumieją, że mogą wyrazić zgodę lub sprzeciw wobec każdej propozycji zajęć dodatkowych oferowanych swoim dzieciom. Z pewnością jednak mogą budzić wątpliwości „interpretacyjne” w przedstawicielach władzy centralnej, która pragnie kontrolować coraz większy obszar funkcjonowania zarówno społeczeństwa, jak pojedynczych obywateli.</p> <p>Rekomendacje</p> <p>Na gruncie zgodności z Konstytucją oraz sprzeciwu wobec ograniczania praw rodzicielskich organizacje społeczne zrzeszone w Sieci Organizacji Społecznych SOS dla Edukacji, w tym pedagodzy i specjaliści edukacyjni zrzeszeni w Ruchu Społecznym Obywatele dla Edukacji zawnioskowali o całkowitą rezygnację z proponowanych zmian.</p>	<p>Stanowi on podstawę do opracowania Planu zlecenia zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, który jest następnie publikowany każdego roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MEiN. O wykonanie zadań publicznych mogą ubiegać się różne podmioty, w tym organizacje pozarządowe. Celem konkursów jest wyłonienie ofert wnioskodawców, którzy przedstawiają najciekawszy i najbardziej wiarygodny sposób osiągnięcia oczekiwanych celów, na zasadach określonych w regulaminach poszczególnych konkursów.</p>
24.	Fundacja na rzecz Praw Ucznia	<p>W opinii Fundacji ogólnym celem projektu jest wzmocnienie roli kuratora oświaty i dokonanie swoistej centralizacji szkół rozumianej jako obniżenie możliwości oddziaływania na działalność szkół przez ich organy prowadzące, w szczególności jednostki samorządu terytorialnego. Zdaniem Fundacji kluczem do polepszenia systemu</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy nie mają na celu centralizacji szkół rozumianej jako obniżenie możliwości oddziaływania na działalność szkół przez ich organy prowadzące, w szczególności jednostki</p>

		<p>edukacji nie jest bowiem skupienie władzy w ręku kuratora (powoływanego przecież przez osoby związane z polityczkami i politykami tworzącymi w danym momencie rząd), lecz danie narzędzi tym, którzy są najbliższej danej szkoły oraz chcą nauczać młodzież w taki sposób, jaki uważają za najlepszy. Nie jest przecież możliwe, by system oświaty rozkwitał w sytuacji, gdy wszystkie szkoły uczą tak samo i są pod ścisłym nadzorem organu mającego personalne związki z władzą centralną. Rozwój tego systemu jest natomiast możliwy wtedy, gdy placówki oświatowe są rzeczywiście zindywidualizowane, ponieważ to właśnie w różnorodności tkwi siła zjednoczenia i jedności, a także tego, by każda osoba mogła swobodnie wybrać szkołę, w której chciałaby pobierać naukę, biorąc pod uwagę także zróżnicowanie sposobów czy metod nauczania w tychże szkołach. Każda osoba ucząca się jest przecież inna i ma różne potrzeby. Umożliwiając zatem tworzenie sieci szkół różnorodnych (w szczególności w zakresie metod nauczania i realizacji podstawy programowej), pozwalamy wszystkim osobom uczącym się wybrać taką szkołę, która będzie im najbardziej odpowiadała i w której - w konsekwencji - ich potencjał zostanie najlepiej wykorzystany. Stworzenie takiej różnorodności nie jest jednak możliwe w sytuacji obrania przez Polskę wizji scentralizowanych placówek oświatowych, które - w konsekwencji i z uwagi na podleganie ścisłemu nadzorowi organu związanego z polityką - będą musiały nauczać tak samo, niezależnie od tego, kogo przyjdzie im nauczać i jakie ta osoba będzie miała potrzeby oraz preferencje w zakresie własnego kształcenia się.</p>	<p>samorządu terytorialnego. Celem rozwiązań, które zostały zawarte w projekcie ustawy, jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, jest przede wszystkim wzmocnienie roli organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratorów oświaty, w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny przede wszystkim jest obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. Zgodnie z art. 163 Konstytucji RP samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Zasada decentralizacji doznaje ograniczeń już na poziomie ustawy zasadniczej. Obowiązujący porządek prawny nie pozbawiałby więc ustawodawcy możliwości zwiększenia kompetencji kuratora oświaty kosztem organu prowadzącego. Niemniej jednak, zaproponowane rozwiązania wzmacniające kompetencje nadzorcze kuratora oświaty nie umniejszą kompetencji samorządów w zakresie edukacji publicznej. Tak jak dotychczas, pozostaną organami prowadzącymi szkoły.</p> <p>Natomiast zwiększenie uprawnień nadzorczych kuratora oświaty przyczyni się do zapewnienia przestrzegania przepisów prawa oświatowego przez dyrektorów szkół. W konsekwencji przyczyni się to do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa, opieki i nauki.</p>
--	--	--	--

	<p>W opinii Fundacji słusznie do art. 55 ustawy - Prawo oświatowe dodane mają zostać ustępy 6a-6h. Rzeczywiście w obecnym stanie prawnym brak jest realnej możliwości kontroli realizacji zaleceń, o których mowa w art. 55 ust. 4 Prawa oświatowego. Dotychczas złożenie wniosku o odwołanie dyrektorki/dyrektora szkoły i generalnie kontrola wykonania zaleceń (czy - jak stanowi art. 56 Prawa oświatowego - poleceń) były bowiem możliwe w przypadku nieusunięcia uchybień, które ustawa określała jako poważniejsze, dotyczące naruszania przepisów ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty czy rozporządzeń wydanych na ich podstawie (art. 56 Prawa oświatowego). Dobrze się zatem dzieje, że podobny mechanizm ma zostać wprowadzony w przypadku wszystkich zaleceń kierowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Fundacja zwróciła jednak uwagę, że w tym wszystkim należy jednak rozróżnić możliwe sankcje w zależności od skali uchybień. Projektowana regulacja sprawia bowiem, że i za niezrealizowanie w pełni zaleceń dotyczących sytuacji drobnych (art. 55 Prawa oświatowego), i za niezrealizowanie tych „poważnych”, dotyczących łamania prawa powszechnie obowiązującego (art. 56 tejże ustawy) dyrektorkę/dyrektora czeka ta sama sankcja - możliwość złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wiążącego dla organu prowadzącego wniosku o jej/jego odwołanie. Zdaniem Fundacji taka regulacja sprawiłaby bowiem, że niezależnie od rodzaju uchybienia - nawet od najdrobniejszego - osoba kierująca daną szkołą mogłaby zostać odwołana (czekałaby ją ta sama sankcja), a o jej losie decydowałoby właściwe kuratorium oświaty. Zdaniem Fundacji należałoby różnicować nieco możliwości organu sprawującego nadzór pedagogiczny i możliwe działania w zakresie zaleceń, o których mowa w art. 55 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe, złagodzić (np. wprowadzić instytucję upomnienia, nagany czy zapowiedzenia złożenia wniosku o odwołanie w przypadku niewypełnienia ewentualnych zaleceń z kolejnej kontroli odbytej np. po roku, co wiązałoby się z koniecznością niezrealizowania zaleceń z dwóch kolejnych kontroli, by organ sprawujący nadzór pedagogiczny mógł</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.</p> <p>Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.</p> <p>Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p>
--	--	--

		<p>złożyć wniosek o odwołanie dyrektora/dyrektorki) w odniesieniu do tych poleceń, o których mówi art. 56 tejże ustawy.</p>	
		<p>W opinii Fundacji ciekawy jest ponadto pomysł wprowadzenia możliwości zatrudniania na stanowisku dyrektorki/dyrektora osoby niebędącej nauczycielką/nauczycielem (proponowany art. 62 ust. 2 Prawa oświatowego). Doprowadzi to bowiem do poszerzenia katalogu osób mogących objąć tę funkcję i ewentualnego spopularyzowania instytucji menadżerek oraz menadżerów oświaty. Zdaniem Fundacji warto jednak rozszerzyć katalog organów, których pozytywna opinia jest konieczna do zatrudnienia takiej osoby, o - dodatkowo do organu sprawującego nadzór pedagogiczny - radę szkoły lub placówki, a jeśli takowa nie istnieje, radę pedagogiczną, rodziców i samorząd uczniowski (w rozumieniu właściwego organu mającego legitymację do reprezentowania ogółu osób uczących się tworzących samorząd). Możliwe będzie wówczas wysłuchanie opinii wszystkich grup społecznych partycypujących w życiu danej szkoły oraz znających ją najlepiej (i na pewno bardziej od organu sprawującego nadzór pedagogiczny, którego właściwość terytorialna rozciąga się przecież na całe województwo), co tylko polepszy poczucie sprawczości oraz zwiększy zaufanie do demokratycznego państwa prawa, w szczególności wśród osób uczących się. Natomiast w przypadku braku zgody na warunek uzyskania pozytywnej opinii wszystkich tych organów, Fundacja zaproponowała - konieczność zasięgnięcia opinii tychże organów, przy czym zdecydowanie opowiedziała się - z uwagi na wzbudzanie poczucia sprawczości oraz aktywności obywatelskiej za przepisem mówiącym o konieczności uzyskania pozytywnej opinii tychże organów.</p>	<p>Wyjaśnienia Możliwość kierowania szkołą lub placówką przez osobę niebędącą nauczycielem nie jest nowym rozwiązaniem. Rozwiązanie to przewiduje bowiem przepis art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zgodnie z którym szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Modyfikacja tego przepisu dotyczy wyłącznie wprowadzenia konieczności uzyskania w takiej sytuacji pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, co jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania, również w przypadku gdy osoba ta została wyłoniona w drodze konkursu. Natomiast nie znajduje uzasadnienia zasięgnięcie opinii rady szkoły lub placówki (w skład której wchodzi, co do zasady, nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli, rodzice wybrani przez ogół rodziców oraz uczniowie wybrani przez ogół uczniów) w przypadku powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby niebędącej nauczycielem wyłonionej w drodze konkursu, bowiem przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, uczestniczą w wyłonieniu kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki.</p>

			<p>Jednocześnie podkreślić należy, że obowiązujące obecnie przepisy art. 63 ust. 12 w zw. z art. 63 ust. 22 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewidują obowiązek zasięgnięcia opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej w przypadku powoływania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby niebędącej nauczycielem, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata (w projekcie ustawy zostało zachowane to rozwiązanie).</p>
		<p>Odnośnie zaproponowanego brzmienia art. 63 ust. 12 ustawy - Prawo oświatowe, Fundacja zwróciła uwagę, że zmiana realnie w zasadzie nie wprowadza żadnych zmian w zakresie sytuacji, gdy do konkursu na stanowisko dyrektorki/dyrektora szkoły nie zgłosi się nikt lub gdy komisja nikogo nie wyłoni. Obecnie bowiem organ prowadzący powierza takie stanowisko ustalonej przez siebie osobie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej. Po zmianie natomiast nadal ma to robić organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej, ale nie w porozumieniu, a po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Zdaniem Fundacji warto zastanowić się, czy nie dobrze byłoby musieć zasięgać opinii wszystkich podmiotów biorących udział w pracach komisji konkursowej wyłaniającej kandydatkę/kandydata na stanowisko dyrektorki/dyrektora szkoły, czyli także rady rodziców i związków zawodowych? Osoby reprezentujące radę rodziców oraz związki zawodowe działające w danej szkole uczestniczą przecież w wyłonieniu kandydatki/kandydata na dyrektorkę/dyrektora szkoły. Niezasadne wydaje się zatem, by nagle wyłączać je z wyrażania własnej opinii w sytuacji niezgłoszenia się nikogo czy niewytypowania nikogo w wyniku przeprowadzenia konkursu.</p>	<p>Wyjaśnienia Propozycja wprowadzenia obowiązku zasięgnięcia opinii przez organ prowadzący szkołę lub placówkę opinii organizacji związkowych działających w danej szkole lub placówce w kwestii powierzenia ustalonemu kandydatowi stanowiska dyrektora tej szkoły lub placówki na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe została uwzględniona. Tak więc projektowany przepis art. 63 ust. 12 ww. ustawy otrzymał brzmienie: „12. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący powierza to stanowisko ustalonemu przez siebie kandydatowi, po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki oraz zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych,</p>

		<p>Odnośnie dalszych proponowanych zmian w art. 63 ustawy - Prawo oświatowe (dotyczących przede wszystkim składu komisji konkursowej wyłaniającej kandydatkę/kandydata na dyrektorkę/dyrektora szkoły), zdaniem Fundacji powinny one zostać wykreślone z projektu. Doprowadzają one bowiem do sytuacji, gdzie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ma stałe 5 głosów, a organ prowadzący szkołę - 3. To zatem sprawia, że - odnosząc się do obecnych regulacji w tym zakresie - organy mające związki z polityką i będące przedstawicielami scentralizowanej terytorialnej administracji rządowej zyskują w komisji 2 głosy, a organy prowadzące szkołę nie zyskują żadnych nowych głosów (tak samo zresztą jak osoby reprezentujące radę rodziców, pedagogiczną i związki zawodowe). Arytmetyka zmienia się zatem na korzyść organu sprawującego nadzór pedagogiczny, ponieważ niniejszą zmianą zyskuje wyłącznie on. Jest to zatem jasna oznaka dążenia ku centralizacji systemu oświaty, co zdaniem Fundacji należy postrzegać negatywnie. W opinii Fundacji obecny skład komisji konkursowej nie powinien ulec zmianie, ponieważ ten obecny gwarantuje rzeczywistą równość obu organów (prowadzącego i sprawującego nadzór pedagogiczny) przy zbliżonej reprezentacji pozostałych organów (rad rodziców, pedagogicznej i związków zawodowych). Zdaniem Fundacji należy zastanowić się nad zrównaniem wymiaru oraz wagi głosów wszystkich stron uczestniczących w pracach komisji konkursowej, co wymagałoby koncyliacyjnego podejścia wszystkich osób uczestniczących w pracach tejże komisji, choć zdaniem Fundacji należałoby zapewnić możliwość przeprowadzenia drugiego konkursu, zanim możliwe będzie wykorzystanie procedury określonej w art. 63 ust. 12 ustawy - Prawo oświatowe, ponieważ powinna ona być uznawana za swoistą ostateczność.</p>	<p>zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora.”</p> <p>Wyjaśnienia Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej. Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do</p>
--	--	--	---

			<p>komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Jednocześnie wyjaśnić należy, że w związku ze zgłaszanymi w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zastrzeżeniami, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz organu prowadzącego szkołę lub placówkę w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór pedagogiczny mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p>
		<p>Niezrozumiałe pod kątem wywodzonej z konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 Konstytucji RP) zasady dobrej legislacji wydaje się zdaniem Fundacji dodawanie do art. 66 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe lit. d. Mówi ona bowiem o tym, że odwołuje się nauczycielkę/nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadku złożenia przez nią/niego rezygnacji, przy czym odwołanie to następuje w terminie uzgodniony przez tę osobę z organem właściwym do dokonania tegoż odwołania. Należy jednak zauważyć, że o składaniu rezygnacji mówi już lit. a</p>	<p>Wyjaśnienia Projektowany przepis został doprecyzowany, tak aby nie budził wątpliwości interpretacyjnych. Tak więc przepis art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. d otrzymał brzmienie: „d) złożenia przez nauczyciela rezygnacji, na mocy porozumienia stron, w terminie uzgodnionym przez nauczyciela składającego rezygnację i organ</p>

		<p>przewidująca trzymiesięczny termin wypowiedzenia. Zatem w celu umożliwienia swobodnego skracania czy wydłużania tego terminu, zdaniem Fundacji należy zmienić brzmienie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, a nie dodawać lit. d, która - w momencie łącznego obowiązywania z lit. a - może tworzyć swoisty legislacyjny chaos, którego należy się zdecydowanie wystrzegać.</p>	<p>właściwy do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego”.</p>
		<p>Zdaniem Fundacji dobrym pomysłem jest ponadto wprowadzenie - w miejsce zasięgnięcia opinii - wymogu uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty lub właściwego ministra prowadzącego szkołę o specjalistycznym charakterze w przypadku chęci - w przypadku szczególnie uzasadnionym - odwołania przez organ powołujący nauczycielki/nauczyciela zajmującej/zajmującego kierownicze stanowisko w szkole (proponowane nowe brzmienie art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe). W opinii Fundacji warto może dodać równocześnie konieczność zasięgnięcia opinii rady szkoły lub placówki, a jeśli nie istnieje - rady pedagogicznej, rodziców i samorządu uczniowskiego (w rozumieniu właściwego organu mającego legitymację do reprezentowania ogółu osób uczących się tworzących samorząd), co pozwoli wysłuchać wszystkich stron uczestniczących w życiu danej szkoły lub placówki.</p>	<p>Wyjaśnienia Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych do przypadków szczególnie uzasadnionych, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (a do dnia 31 sierpnia 2017 r., o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) zalicza się <i>„działania lub zaniechania o charakterze wykraczającym poza działania rutynowe czy też codzienne, mające charakter niedopełnienia obowiązków lub naruszenia uprawnień określonych prawem przez dyrektora szkoły, które powodują destabilizację w realizacji funkcji (dydaktycznej, wychowawczej i oświatowej) szkoły i dlatego konieczne jest natychmiastowe zaprzestanie wykonywania funkcji dyrektora, albowiem dalsze zajmowanie stanowiska dyrektora godzi w interes szkoły jako interes publiczny”</i> (wyrok NSA z 14 lutego 2013 r., sygn. akt I OSK 1797/12). Mając na uwadze powyższe, w opinii MEiN nie znajduje uzasadnienia wydłużanie procedury dotyczącej odwoływania dyrektora szkoły ze stanowiska kierowniczego w ww. przypadku poprzez wprowadzenie obowiązku zasięgnięcia w powyższym zakresie również opinii rady szkoły lub placówki, a w sytuacji gdy nie została ona powołana – rady pedagogicznej, rodziców i samorządu uczniowskiego.</p>

			<p>Natomiast w przypadku nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w szkole lub placówce, przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 64 i art. 65), przewidują już konieczność zasięgnięcia przez dyrektora opinii rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej w zakresie odwoływania danego nauczyciela ze stanowiska kierowniczego, w tym w sytuacji odwoływania w przypadkach szczególnie uzasadnionych.</p>
		<p>Odnosnie proponowanych zmian w art. 86 ustawy - Prawo oświatowe (tj. o dodanie ust. 2a-2f), zdaniem Fundacji nie powinny one wejść w skład projektu wniesionego do łaski marszałkowskiej. Doprowadzają one bowiem de facto do tego, że jakakolwiek działalność jakiegokolwiek organizacji społecznej będzie wymagała zgody nie tylko zgody dyrektorki/dyrektora i pozytywnych opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców, ale także kuratorium oświaty lub innego organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Kuratorium oświaty, w powołaniu kierownictwa którego bierze czynny udział minister oraz wojewoda - dwie osoby sprawujące swoje funkcje w związku ze swoją polityczną działalnością. Zatem w opinii Fundacji jasne jest, że takie polityczne związki kuratorium oświaty mogą doprowadzić do tego, że organ ten nie będzie wyrażał zgody na dane zajęcia tylko dlatego, że promują one idee czy wartości, z którymi nie zgadza się władza polityczna. W opinii Fundacji szkoła powinna stronić od nacisków politycznych i działać bez politycznego skrępowania. Proponowane przepisy taki brak politycznego skrępowania usuwają i sprawiają, że w szkołach mogą przestać odbywać się niektóre zajęcia prowadzone przez organizacje społeczne tylko dlatego, że nie będzie woli politycznej do ich przeprowadzenia. Zdaniem Fundacji to przypomina polityczną cenzurę oferty edukacyjnej i należy pochylić jednoznacznie negatywnie, szczególnie że taka zgoda nie uchroni osób uczących się od wartości, które są im obce. Zgodnie z projektem, na uczestnictwo w takich zajęciach rodzic czy opiekun prawny i tak będzie musiał</p>	<p>Wyjaśnienia Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Projektowane zmiany (art. 86 ust. 2a–2g ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – prawo oświatowe) wpłyną na jakość organizowanych w szkole zajęć. Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p>

		<p>wyrazić zgodę, wobec czego uzyskiwanie pozytywnej opinii kuratorium oświaty jest - zdaniem Fundacji - zupełnie zbędne, nosi znamiona chęci politycznego cenzurowania zajęć edukacyjnych, a także wydłuży całą procedurę organizowania zajęć mających być prowadzonymi przez organizacje społeczne.</p>	
		<p>W przypadku łączenia szkół w zespoły (proponowany art. 91 ust. 11-13 Prawa oświatowego), zdaniem Fundacji warto włączyć w proces opiniowania (poprzez zasięgnięcie opinii) tegoż łączenia także i inne organy, tj. radę szkoły lub placówki, a jeśli nie istnieje - radę pedagogiczną, rodziców i samorząd uczniowski (w rozumieniu właściwego organu mającego legitymację do reprezentowania ogółu osób uczących się tworzących samorząd), co pozwoli wysłuchać wszystkich stron uczestniczących w życiu danej szkoły lub placówki, a nie tylko organu, który obsługuje całe województwo i nie ma realnej wiedzy na temat funkcjonowania danej szkoły lub placówki, która ma zostać włączona w skład zespołu.</p>	<p>Wyjaśnienia Zgodnie z obowiązującym przepisem art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, utworzenie zespołu następuje w trybie art. 88 ww. ustawy, z tym że akt założycielski wymaga zaopiniowania przez rady pedagogiczne. Ponadto, kurator oświaty wydając wiążącą opinię w tego rodzaju sprawach, w związku z ustawową rolą jaką pełni w systemie oświaty, będzie zobowiązany kierować się przede wszystkim dobrem uczniów, a opinie rodziców, uczniów i nauczycieli powinien poddać analizie na etapie oceniania zamiarów jednostki samorządu terytorialnego.</p>
		<p>Zdaniem Fundacji dobrą zmianą jest umożliwienie realizacji nauczania indywidualnego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (projektowany art. 127 ust. 16a). To pozwoli osobom np. cierpiącym na choroby zakaźne bez skrzepowania realizować swoje prawo, a zarazem obowiązek nauki.</p>	
		<p>W opinii Fundacji projekt zawiera szereg dobrych zmian, które poprawią stan polskiej oświaty. Zmiany te nie sprawią jednak, że tzw. polityczne wrzutki staną się mniej polityczne, a chęć większej centralizacji szkół i wprowadzenia elementów politycznej cenzury zajęć edukacyjnej pozostanie niezauważona. Zmiany te marginalizują propozycje - zdaniem Fundacji - dobre i apolityczne, służące polskiemu systemowi oświaty, sprawiając, że projekt ten prowadzi do scentralizowania polskiego szkolnictwa oraz zmniejszenia możliwości kształcenia przez szkoły w taki sposób, w jaki chcą one to robić, dążąc ku temu, by w każdej szkole metody nauczania były dokładnie takie same. Jednocześnie część proponowanych przepisów dąży ku temu, by zajęcia edukacyjne</p>	<p>Wyjaśnienia Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez organizacje pozarządowe zajęcia. Proponowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to</p>

		<p>organizowane przez organizacje społeczne mogły być politycznie cenzurowane, co sprawia, że projekt ten nie powinien w obecnym kształcie wejść w życie, lecz powinien zostać poprawiony, kierując się sugestiami oraz uwagami przesyłanymi do resortu edukacji i nauki w ramach konsultacji publicznych prowadzonych nad tym projektem ustawy.</p>	<p>miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Minister Edukacji i Nauki umożliwi dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi. Jednak, podejmowanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi wymaga pozytywnej opinii (zgody) rady rodziców, która jest jednym z organów szkoły i regulacja ta nie ulega zmianie.</p>
25.	Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców	<p>Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców sprzeciwia się wprowadzeniu zmian proponowanych w projekcie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw. Przedstawione w projekcie propozycje uważa za zagrożenie dla systemu edukacji w Polsce. Ograniczają bowiem one autonomię szkół, w tym dyrektorów, nauczycieli, rodziców, uczniów, społecznych organów szkoły - radę rodziców, radę szkoły, a także wspólnot lokalnych. Proponowane zmiany negatywnie wpłyną na stabilność oraz niezależność nauczania oraz co najważniejsze ograniczą określone w art. 48 ust. 1 Konstytucji prawa rodziców do decydowania o wychowaniu dzieci zgodnie z ich przekonaniem a także ograniczą konstytucyjne wolności dziecka.</p> <p>Za niedopuszczalne w demokratycznym państwie prawa Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców uznało wprowadzenie zmian określających wyższość urzędników rządowych nad konstytucyjnymi prawami rodziców oraz naruszających równowagę pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za edukację publiczną.</p> <p>Istotną z punktu widzenia praw rodziców oraz ich ustawowego przedstawiciela – rady rodziców, jest zmiana wyłączająca uprawnienie w zakresie decyzji dotyczących uzupełniających form działalności wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej i innowacyjnej stanowiącej jednocześnie realizację konstytucyjnie umocowanej gwarancji prawa rodziców do wychowania swoich dzieci na rzecz kuratora. To on będzie miał władzę decydowania jaka organizacja może działać na terenie szkoły i to pomimo pozytywnej opinii rady rodziców. Po dopuszczeniu takich zajęć wymagana</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez organizacje pozarządowe zajęcia.</p> <p>Proponowane zmiany nie ograniczają działania organizacji pozarządowych. W związku z proponowanymi zmianami podmioty będą obowiązywać do przygotowania rzetelnej i pełnej informacji na temat zajęć przygotowanych dla uczniów danej społeczności szkolnej.</p> <p>Rodzie/pełnoletni uczeń decyduje o udziale w zajęciach.</p> <p>Projekt planu finansowego resortu na dany rok uwzględnia, m.in. środki na realizację zadań publicznych z obszaru oświaty i wychowanie. Stanowi on podstawę do opracowania Planu zlecania zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, który jest następnie publikowany każdego roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MEiN. O</p>

	<p>będzie indywidualna pisemna zgoda rodziców, co wydaje się pozytywnym działaniem, aczkolwiek stosowanym do tej pory. Na uwagę zasługuje fakt, że z takich wymogów będą zwolnione organizacje prowadzące zajęcia w ramach „zadania zleconego z zakresu administracji rządowej”. Mają być one realizowane przez samorządy w ramach obowiązku ustawowego, jednak nie ma wskazania czy wymagana jest opinia rady rodziców czy zgoda rodziców.</p> <p>W ocenie Piaseczyńskiego Porozumienia Rad Rodziców planowane zmiany wprowadzają centralizację i upolitycznienie zarządzania szkołami. Jest to bezprawne zawłaszczenie i upolitycznianie szkół oraz stanowi zamach na samorządowe szkoły, których prowadzenie jest zadaniem własnym gmin i powiatów. Niewątpliwie takie rozwiązania są niezgodne z konstytucyjną zasadą pomocniczości, szanującą podmiotowość obywateli i ich wspólnot. W szczególności naruszają zasadę decentralizacji władzy publicznej (art. 15 ust. 1 Konstytucji) i zasadę samodzielności oraz przysługującej istotnej części zadań publicznych jednostek samorządu terytorialnego (art. 16 ust. 2 i art. 165 ust. 2 Konstytucji).</p>	<p>wykonanie zadań publicznych mogą ubiegać się różne podmioty, w tym organizacje pozarządowe. Celem konkursów jest wyłonienie ofert wnioskodawców, którzy przedstawią najciekawszy i najbardziej wiarygodny sposób osiągnięcia oczekiwanych celów, na zasadach określonych w regulaminach poszczególnych konkursów.</p>
	<p>W projekcie wprowadza się istotne wzmocnienie organu sprawującego nadzór pedagogiczny, czyli kuratora będącego hierarchicznie usytuowanym organem rządowej administracji zespolonej w województwie, w szczególności poprzez przyznanie mu uprawnień o charakterze władczym w zakresie powołania dyrektora szkoły publicznej (zasadnicze zwiększenie udziału jego przedstawicieli w komisji konkursowej, wymóg pozytywnej opinii w przypadku powołania osoby niebędącej nauczycielem lub gdy do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata) oraz odwołania i zawieszenia dyrektora (wnioskowanie praktycznie wiążące) i rozstrzygnięcia w przedmiocie oceny jego pracy, jak również rozbudowanie przesłanek wyrażenia negatywnej opinii w odniesieniu do zamiaru likwidacji szkoły.</p> <p>Zwiększenie do 5 przedstawicieli kuratora w stosunku do 3 przedstawili organu prowadzącego stwarza nierówność podmiotów.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z</p>

		<p>W opinii Piaseczyńskiego Porozumienia Rad Rodziców nie ulega wątpliwości, że ilość przedstawicieli dwu organów – prowadzącego oraz sprawującego nadzór pedagogiczny powinna być taka sama, nie ma bowiem żadnego uzasadnienia, aby to przedstawiciele administracji rządowej mieli zdecydowany wpływ na obsadę stanowiska dyrektora.</p> <p>Podobnie usytuowanie opinii kuratora jako wiążącej dla organu prowadzącego jest niedopuszczalne w końcu pracodawcą pozostaje nadal organ prowadzący. Ponadto taka sytuacja wskazuje, że opinie takich podmiotów jak rada pedagogiczna czy rada rodziców jest bezprzedmiotowa a wybór staje się instytucją fasadową, na wynik której wpływ ma tylko jeden podmiot – kurator. Kompetencja kuratora narusza uprawnienia organu prowadzącego jako pracodawcy dyrektorów i stawia ten organ w stosunku podrzędności do kuratorów – reprezentujących administrację rządową w terenie. Ponadto uprawnienie do wygaszania umowy z dyrektorem, przez kuratora nie będącego podmiotem umowy, jest niezgodne z polskim prawem. Oprócz tego brak możliwości odwołania się od takiej decyzji narusza konstytucyjne prawo do sądu.</p> <p>Zdaniem Piaseczyńskiego Porozumienia Rad Rodziców wprowadzenie w życie tak sformułowanych rozwiązań oznaczałoby ograniczenie dotychczasowych zadań i kompetencji organów prowadzących szkoły, czyli przede wszystkim właściwych jednostek samorządu terytorialnego.</p>	<p>dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Jednocześnie wyjaśnić należy, że w związku ze zgłaszanymi w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zastrzeżeniami, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli</p>
--	--	--	---

			<p>biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Odnosząc się do kwestii związanej z możliwością wystąpienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego należy wyjaśnić, że w ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.</p> <p>Sygnaly o przypadkach nierealizowania przez dyrektorów szkół i placówek zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego oraz braku skutecznych narzędzi do egzekwowania tego obowiązku były przekazywane Ministerstwu Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwu Edukacji Narodowej) przez kuratorów oświaty.</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy brak realizacji zaleceń przez dyrektorów szkół i placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru</p>
--	--	--	--

		<p>pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych narzędzi oddziaływania.</p> <p>W tej sprawie nie jest istotna skala zjawiska, ale fakt, że wynikające z przepisów prawa zalecenia kuratora oświaty mogą zostać niezrealizowane bez żadnych konsekwencji dla podmiotu, który je otrzymał.</p> <p>Zanim nastąpi odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, organ sprawujący nadzór pedagogiczny wezwie dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń. Dyrektor szkoły lub placówki będzie miał natomiast 7 dni na przekazanie ww. wyjaśnień organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł zaś w terminie 7 dni od dnia otrzymania wyjaśnień lub upływu terminu na ich przekazanie wyznaczyć dyrektorowi szkoły lub placówki ostateczny termin realizacji tych zaleceń. Dopiero niezrealizowanie przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie wyznaczonym przez ww. organ pozwoli temu organowi wystąpić do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.</p> <p>Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np.</p>
--	--	--

			<p>dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu/opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p> <p>Odnosząc się do kwestii dotyczącej procedury odwoławczej od stwierdzenia wygaśnięcia powierzenia stanowiska, wskazać należy, że w sytuacji gdy organ prowadzący nie odwoła dyrektora szkoły lub placówki w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku organu sprawującego nadzór pedagogiczny i z upływem tego terminu wygaśnięcie powierzenie stanowiska, dyrektorowi temu będzie przysługiwało roszczenie do sądu pracy.</p>
		<p>Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców zwróciło również uwagę, że projekt ustawy zwiększa uprawnienia kontrolno-nadzorcze w stosunku do szkół niepublicznych, wraz z sankcją wykreślenia szkoły z ewidencji, oraz znacząco utrudnia funkcjonowanie na terenie szkoły organizacji pozarządowych, których celem statutowym jest działanie wychowawcze albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły. Ponadto, rozwiązania zawarte w projekcie ustawy rozbudowują informacje zbierane zarówno o uczniach jak i nauczycielach do SIO.</p> <p>Z uwagi na powyższe Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców domaga się wycofania z proponowanych zmian.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Projekt ustawy nie zakłada zwiększenia uprawnień kontrolno-nadzorczych w stosunku do szkół niepublicznych.</p> <p>W świetle przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 55 ust. 3) nauczyciele (zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych) wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wstępu do szkół i placówek; 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy; 3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć

		<p>oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć;</p> <p>4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;</p> <p>5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;</p> <p>6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.</p> <p>Uniemożliwienie przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę wykonania w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, o których mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy, jest nieprzestrzeganiem przepisów prawa. Projektowane przepisy, zgodnie z którymi organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł polecić osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę niezwłoczne umożliwienie wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce, mają przeciwdziałać takim sytuacjom.</p> <p>Umożliwienie pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwoli na prowadzenie analiz związanych m. in. ze skutkami epidemii. Zapewnienie usług edukacyjnych jest priorytetowym działaniem państwa w związku z czym analizowanie wpływu epidemii jest zadaniem istotnym i koniecznym.</p> <p>Dane, którymi obecnie dysponuje ZUS, są niewystarczające do prowadzenia prac analitycznych w obszarze oświaty w zakresie absencji chorobowej</p>
--	--	---

			<p>osób ubezpieczonych oraz wydzielenia osób będących nauczycielami od pracowników administracyjnych. Pogłębiona analiza powinna obejmować również inne zmienne takie jak staż pracy czy stopień awansu zawodowego, żeby umożliwić zbudowanie precyzyjnych modeli prognostycznych.</p> <p>Ze względu na fakt, że w Systemie Informacji Oświatowej (SIO) są zbierane istotne dla ZUS informacje o nauczycielach, zakres danych z bazy SIO o nauczycielach w zakresie określonym w projekcie ustawy jest niezbędny do projektowania rozwiązań m. in. kryzysowych, związanych z COVID-19, które Rząd konsultuje z ZUS.</p>
26.	Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej	<p>W opinii Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej zaproponowane przez MEiN zmiany nie przyniosą opisywanych w uzasadnieniu efektów, a z dużym prawdopodobieństwem mogą przyczynić się do pogorszenia, jakości kształcenia, poprzez zamrożenie użytecznych inicjatyw realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innowacji wdrażanych przez szkoły działające obecnie w warunkach względnej swobody aktywności pedagogicznej, podlegającej jednak - szczegółowo opisanej w dotychczasowych przepisach - kontroli.</p>	<p>Wyjaśnienia Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez organizacje pozarządowe zajęcia. Proponowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Minister Edukacji i Nauki umożliwi dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi. Jednak, podejmowanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi wymaga pozytywnej opinii (zgody) rady rodziców, która jest jednym z organów szkoły.</p>
		<p>Proponowana zmiana ogranicza znaczenie samorządu terytorialnego, jako organu prowadzącego w procesie wyboru dyrektora placówki</p>	<p>Wyjaśnienia</p>

		<p>wzmacniając pozycję kuratoriów, jako regionalnych przedstawicieli władz centralnych. W tym sensie Fundacja odczytuje ją, jako przejaw centralizacji systemu oświaty. Tymczasem badania edukacyjne wskazują jednoznacznie, że jakości edukacji na obecnym poziomie rozwoju systemu sprzyja jego decentralizacja i stopniowe uelastycznianie. Fundacja zwróciła także uwagę, że zmiana ta może negować przyjęty już wcześniej kierunek zmian modernizacyjnych zawartych w przepisach powstałych po roku 2016. Odbiurokratyzowały one działalność innowacyjną szkół, znacząco ograniczając procedury dopuszczania innowacji w sferze praktyk pedagogicznych. Zapowiedziane zmiany mogą de facto ograniczać samodzielność szkół w zakresie tworzenia programu nauczania oraz programu profilaktyczno-wychowawczego. Wyrazem tej samodzielności są: statuty szkół, ustalane w obrębie każdej z placówek a także działalność rad szkół i samorządów – uczniowskiego i rodzicielskiego. Wzmocnienie możliwości interwencji kuratora wobec dyrektora, posunięte w praktyce do możliwości jego odwołania wbrew stanowisku pracodawcy i na podstawie opinii o wdrożeniu, lub nie, zaleceń, (art. 1 pkt 5 projektu ustawy) może wywoływać efekt, w postaci unikania działań innowacyjnych “na wszelki wypadek” - w obawie o niepewną opinię kuratora. Wobec braku jednoznacznych i obiektywnych miar wdrożenia, lub nie, zaleceń, taka ostrożność wydaje się zrozumiała.</p>	<p>W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia. Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektowanej ustawy brak realizacji zaleceń przez dyrektorów publicznych szkół lub placówek nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach. Brak narzędzi egzekwowania obowiązku przestrzegania przepisów prawa przez dyrektorów szkół i placówek jest realnym problemem dla organów sprawujących nadzór pedagogiczny, świadczy bowiem o nieefektywności tego nadzoru.</p>
		<p>W opinii Fundacji podobny skutek mogą wywołać propozycje zwiększenia liczby głosów przedstawicieli kuratora podczas konkursów wyłaniających dyrektora szkoły i oderwania możliwości ich stosowania od realnej obecności przedstawicieli KO podczas</p>	<p>Wyjaśnienia Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej</p>

		<p>konkursu, której to możliwości nie mają inne podmioty uprawnione do delegowania swoich przedstawicieli do komisji konkursowych (art. 1 pkt 7 lit. b projektu ustawy). Powołany w takiej procedurze dyrektor będzie postrzegał kuratora, jako w praktyce jedyne, względnie najsilniejszego decydenta mającego wpływ na jego wybór. Samodzielność dyrektora i istnienie sprawczego podmiotu pośredniczącego między szkołą a administracją państwa (w warunkach polskich jest to samorząd lokalny) stanowi niewątpliwie ważny element tego systemu. Nie rozstrzygamy przy tym tutaj, jaki poziom tej samodzielności jest w ogóle przydatny w procesie czynienia edukacji lepszą. Fundacja wskazała, że oddając administracji centralnej znaczną część lub całe władztwo nad szkołą (art. 1 pkt 6; art. 1 pkt 7 lit. a; art. 1 pkt 7 lit. b; art. 1 pkt 7 lit. h; art. 1 pkt 8 projektu ustawy), interwencji (w tym wypadku władze oświatowe) proponują rozwiązanie, które, w świetle raportu, może być skuteczne jedynie w bardzo określonym kontekście i warunkach funkcjonowania szkół – warunkach, które w polskim systemie nie występują.</p> <p>Fundacja uznała propozycję odnośnych zmian w zakresie wzmocnienia umocowania kuratora w procesie powoływania i odwoływania dyrektora szkoły za niezgodną z dobrymi praktykami modelowania systemów oświaty i zwróciła uwagę na ryzyka regresu, jakości pracy szkół wynikające z ich wdrożenia. W ocenie Fundacji istniejące zapisy w wystarczającym stopniu zapewniają kontrolę państwa nad działalnością oświatową i jej jakością.</p>	<p>dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p>
--	--	--	---

			<p>Jednocześnie wyjaśnić należy, że w związku ze zgłaszanymi w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zastrzeżeniami, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Natomiast wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku gdy organ prowadzący powołuje na stanowisko dyrektora osobę niebędącą nauczycielem jest uzasadnione, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania.</p> <p>Odnosząc się natomiast do projektowanej zmiany art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, należy podkreślić, że zmiana ta została przygotowana w związku z pojawiającymi się</p>
--	--	--	---

		<p>wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w tym przepisie. Zatem już w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody (pozytywnej opinii) ww. organu na powyższe.</p> <p>Ponadto zmiana w zakresie powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, polegająca na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 63 ust. 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, powierzanie stanowiska na okres krótszy niż 5 lat szkolnych powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach uzasadnionych, a w praktyce organy prowadzące nie uzasadniają swojej decyzji lub powołują argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony.</p> <p>W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 63 ust. 21 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie</p>
--	--	---

			<p>sytuacji powierzenia przez organ prowadzący stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych w przypadkach nieuzasadnionych.</p> <p>Natomiast zmiana w zakresie odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły w przypadkach szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, polegająca na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, została zaprojektowana w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty oraz dyrektorów szkół, sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, odwołanie nauczyciela ze stanowiska kierowniczego (w tym ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki) w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie.</p> <p>W opinii MEiN wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 66 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia przez organ, który powierzył mu to stanowisko w przypadkach, które nie są szczególnie uzasadnione.</p>
--	--	--	---

		<p>Zdaniem Fundacji organizacje pozarządowe od wielu lat wspierają polską oświatę odgrywając istotną rolę zarówno w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych młodych ludzi, podnoszenia, jakości zajęć (w tym stosowania nowoczesnych metod i technik pracy) i wzbogacania oferty edukacyjnej oraz doskonalenia nauczycieli. Pozytywne efekty współpracy organizacji pozarządowych ze szkołami były widoczne choćby w ostatnim roku, kiedy organizacje społeczne wspierały szkoły w uruchomieniu, prowadzeniu i doskonaleniu edukacji zdalnej. Organizacje pozarządowe korzystają w realizacji tych działań ze środków</p>	<p>Jednocześnie zauważyć należy, że opinie kuratora oświaty w powyższym zakresie w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, które jednostka samorządu terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinie kuratora oświaty będą traktowane jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem będzie możliwe ich zaskarżenie do sądu administracyjnego.</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>Minister Edukacji i Nauki umożliwia dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi. Jednak, podejmowanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi wymaga pozytywnej opinii (zgody) rady rodziców, która jest jednym z organów szkoły i regulacja ta nie ulega zmianie. Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest</p>
--	--	--	---

	<p>publicznych (rządowych i samorządowych), ale również mobilizują w tym celu inne środki (m.in. od sponsorów prywatnych) przyczyniając się tym samym do wzbogacenia oferty zajęć edukacyjnych w kraju.</p> <p>Wsparcie organizacji pozarządowych ma szczególne znaczenie dla uczniów z mniejszych ośrodków – małych miast i wsi. Dostęp młodych ludzi z tych środowisk do oferty zajęć edukacyjnych jest często w znacznym stopniu ograniczony a to przekłada się na zmniejszenie ich szans otrzymania wykształcenia takiego, jakie otrzymują ich rówieśnicy w większych ośrodkach.</p> <p>Możliwość prowadzenia zajęć przez organizacje pozarządowe właśnie w murach szkoły – w czasie lekcji lub bezpośrednio po nich – jest również istotna z uwagi na zapewnienie równego dostępu do tej oferty. Wyprowadzenie ich poza placówkę będzie skutkowało pozbawieniem dostępu do nich uczniów, którzy często najbardziej potrzebują takiego wsparcia.</p> <p>W opinii Fundacji propozycje zmian w art. 86 ust 2a-2f znacząco komplikują proces uzyskania przez organizację pozarządową zgody na prowadzenie zajęć z uczniami w szkole lub placówce. w naszej opinii proponowane rozwiązanie będzie miało negatywny wpływ na ofertę edukacyjną, z której mogą w szkole korzystać uczniowie.</p> <p>Z uwagi na stopień skomplikowania procesu uzyskiwania zgody na pracę z uczniami, regulacja doprowadzi de facto do zamrożenia większości inicjatyw, w ramach, których prowadzone są zajęcia dla uczniów. Ocenę tę potwierdzają zgromadzone opinie nauczycieli i dyrektorów, z których wiemy, że wprowadzenie proponowanych przepisów skutecznie zniechęci ich do podejmowania takiej współpracy, szczególnie w sytuacji, w której to nauczyciel jest inicjatorem współpracy (a dodatkowe - wprowadzone nowelizacją - obowiązki spadają na dyrektora).</p> <p>Zdaniem Fundacji wprowadzenie proponowanych zmian prawnych oznaczać będzie, więc pozbawienie wielu uczniów dostępu do znacznej części zajęć rozwijających zainteresowania i pasje młodych ludzi, zajęć wyrównujących różnice edukacyjne, zajęć integracyjnych, zajęć dotyczących lokalnej historii i społeczności czy</p>	<p>istotnym elementem tej pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez organizacje pozarządowe zajęcia.</p> <p>Opinia będzie dotyczyła zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Proponowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Rodzice również mają prawo do pełnej informacji o celach i treściach realizowanego programu zajęć, a projektowana zmiana (nowododawane ust. 2a–2g w art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) przyczyni się do rzetelnej informacji ze strony organizacji na temat zajęć prowadzonych przez tę organizację w szkole lub placówce.</p>
--	--	---

		<p>nawet zajęć z pierwszej pomocy. Jest to szczególnie niepokojące w roku szkolnym, w którym przed szkołami staje wyzwanie odrobienia strat poniesionych w roku edukacji zdalnej.</p> <p>Ponadto proponowane rozwiązania w opinii Fundacji doprowadzą do zwiększenia biurokracji związanej z nawiązaniem współpracy pomiędzy szkołą a placówką (zbieranie opinii, kompletowanie dokumentacji do jej wydania, zbieranie zgód rodziców). Przerost biurokracji jest zaś zgodnie wskazywany przez większość nauczycieli i dyrektorów, jako jedna z istotnych barier rozwoju polskiej szkoły. Znacząco wydłuży się też proces nawiązywania współpracy a to z kolei będzie oznaczało, że nie będzie możliwe poprowadzenie zajęć w ramach krótkich projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe (często projekty finansowane ze środków publicznych, w ramach, których prowadzone są zajęcia trwają w całości od 4 do 6 miesięcy). Takie rozwiązanie uniemożliwi też prowadzenie zajęć odpowiadających na bieżące wyzwania lub tematy.</p> <p>Dotychczasowe rozwiązania w tym zakresie uznawały podmiotowość rady rodziców, jako ciała reprezentującego rodziców w zakresie opiniowania współpracy z organizacją pozarządową oraz wyrażały zaufanie do profesjonalnego osądu nauczycieli i dyrektorów odpowiedzialnych, na co dzień za kształcenie dzieci. Proponowane przepisy podważają zarówno reprezentatywność a więc i pozycję rady rodziców, są też manifestacją braku zaufania do profesjonalnej oceny nauczycieli i dyrektorów.</p> <p>Umocowanie kuratora oświaty, jako podmiotu jednoosobowo decydującego o możliwości poprowadzenia zajęć w szkole przez organizację pozarządową (brak pozytywnej opinii kuratora uniemożliwia prowadzenie zajęć) podważa podmiotowość i decyzyjność nauczycieli, dyrekcji i samych rodziców. w praktyce może to doprowadzić do sytuacji, w której zajęcia nie mogą być w szkole poprowadzone mimo tego, że chce tego dyrekcja, nauczyciele oraz wszyscy rodzice uczniów. Tym samym wprowadzenie proponowanych rozwiązań staje się zaprzeczeniem intencji</p>	
--	--	---	--

		<p>zabezpieczenia prawa rodziców do wychowania uczniów zgodnie ze swoim światopoglądem.</p> <p>Fundacja stoi na stanowisku, że dotychczasowe przepisy w wystarczającym stopniu chronią prawa rodziców oraz prawa dziecka i w związku z tym wnosimy o odrzucenie zmian w art. 86 ustawy - Prawo oświatowe.</p> <p>Zdaniem Fundacji jeśli jednak ustawodawca chciałby wzmocnić ochronę prawa rodziców do wychowania dzieci w zgodzie ze swoimi przekonaniem wówczas zamiast ustępów 2a-2f należałoby dodać do art. 86 ustępów 2a-2c w następującym lub podobnym brzmieniu:</p> <p>2a. Jeżeli uzgodnione warunki działalności, o których mowa w ust. 2, przewidują prowadzenie zajęć z uczniami dyrektor szkoły lub placówki, po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców przed rozpoczęciem zajęć jest obowiązany przedstawić rodzicom niepełnoletniego ucznia lub pełnoletniemu uczniowi pełną informację o celach i treściach realizowanego programu zajęć.</p> <p>2b. Obowiązku, o którym mowa w ustępie 2a. nie stosuje się w przypadku zajęć, które realizują zapisy podstawy programowej kształcenia ogólnego lub zapisy przyjętego w szkole programu profilaktyczno-wychowawczego.</p> <p>2c. Rodzice niepełnoletniego ucznia i pełnoletni uczeń mogą na podstawie przedstawionej informacji zrezygnować z udziału swojego dziecka lub swojego w zajęciach realizowanych według programu, o którym mowa w ustępie 2a.</p> <p>W opinii Fundacji proponowane powyżej rozwiązanie wprowadza dodatkowe zabezpieczenie prawa rodziców do wychowania dziecka zgodnie z własnymi przekonaniem, realizuje tym samym cel tej regulacji określony w uzasadnieniu, jako zwiększenie świadomości uczniów i rodziców o treściach zawartych w zaproponowanych programach. Rodzic powinien mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanych przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach, w zakresie objętym zajęciami.</p>	
--	--	---	--

		Jednocześnie proponowane rozwiązanie ogranicza do minimum biurokrację związaną z nawiązaniem współpracy szkoły z organizacją pozarządową. Tym samym zmniejsza negatywny efekt w postaci zniechęcenia zarówno szkół jak i organizacji pozarządowych do tej współpracy.	
27.	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>W opinii podmiotów członkowskich Związku planowane zmiany w projekcie ustawy, które polegają, między innymi, na określeniu składu komisji konkursowej przeprowadzającej konkurs na stanowisko dyrektora szkoły i dotyczą liczby głosów przysługujących organowi prowadzącemu podczas prac komisji konkursowej na stanowisko dyrektora szkoły, naruszają zasady równego traktowania organu prowadzącego szkołę (przedszkola) i organu sprawującego nadzór pedagogiczny, jeśli chodzi o liczbę przysługujących im głosów. Wątpliwości Związku budzi marginalne potraktowanie w procedurze wyłonienia dyrektora szkoły organu prowadzącego tę szkołę.</p> <p>Ustawa – Prawo oświatowe nakłada szereg obowiązków na organy prowadzące szkoły. Prawidłowe oraz efektywne wywiązanie się z nich w głównej mierze zależy od właściwej osoby zajmującej stanowisko dyrektora szkoły, dlatego też w opisanych powyżej postępowaniach nie można umniejszać roli organu prowadzącego, który na równi z organem sprawującym nadzór pedagogiczny chce w przyszłości decydować o wyłonieniu kandydata na to stanowisko.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie</p>

			<p>samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Jednocześnie wyjaśnić należy, że w związku ze zgłaszanymi w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zastrzeżeniami, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p>
		<p>Związek krytycznie odniósł się również do nadania nowych uprawnień dla kuratora oświaty w kwestii możliwości wnioskowania do organu prowadzącego o odwołanie dyrektora szkoły w czasie roku szkolnego. Brak reakcji ze strony organu prowadzącego na złożony przez kuratora oświaty wniosek skutkuje wygaśnięciem sprawowania funkcji oraz powierzenia stanowiska. Organ prowadzący w takim trybie zostaje sprowadzony jedynie do roli wykonawcy, bez szans na wypowiedzenie się w tej sprawie.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Odnosząc się do kwestii związanych z wprowadzeniem możliwości wystąpienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, należy</p>

			<p>podkreślić, że zanim to nastąpi, organ sprawujący nadzór pedagogiczny wezwie dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń. Dyrektor szkoły lub placówki będzie miał natomiast 7 dni na przekazanie ww. wyjaśnień organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł zaś w terminie 7 dni od dnia otrzymania wyjaśnień lub upływu terminu na ich przekazanie wyznaczyć dyrektorowi szkoły lub placówki ostateczny termin realizacji tych zaleceń. Dopiero niezrealizowanie przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie wyznaczonym przez ww. organ pozwoli temu organowi wystąpić do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.</p> <p>Nie ma uzasadnienia dla nierealizowania wydanych w ramach nadzoru pedagogicznego zaleceń, które nakazują działanie zgodne z przepisami prawa. Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu/opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Istotne jest szybkie i skuteczne przeciwdziałanie takim sytuacjom.</p>
28.	Komitet Nauk Pedagogicznych PAN	Zdaniem Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN opiniowany projekt to ewidentny przykład próby centralizacji i "upaństwowienia" zarządzania oświatą i wyraźnego ograniczania kompetencji samorządów lokalnych. Jest to więc działanie sprzeczne z "duchem" ustawy oświatowej, która zakłada decentralizację kierowania placówkami oświatowymi, uwzględniającą specyfikę potrzeb edukacyjnych środowisk lokalnych.	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Nadzór pedagogiczny znajduje bezpośrednie źródło w przepisach Konstytucji RP. Przepis art. 70 ust. 3 Konstytucji RP wprost przewiduje nadzór pedagogiczny nad szkołami i zakładami wychowawczymi oraz nakazuje uregulowanie zasad jego sprawowania w ustawie zwykłej.</p>

	<p>W opinii Komitetu projekt preferuje centralistycznie ustalane ideały wychowawcze i treści kształcenia, które naruszają autonomię podstawowej wspólnoty wychowawczej, jaką stanowi rodzina. Stwarza sytuację, w której szkoła może być wykorzystywana przez rządzących do manipulowania społeczeństwem, narzucania własnej – partyjnej wizji świata.</p> <p>Projekt jest przejawem makropolityki władz oświatowych podtrzymujących etatystyczną i oscylującą ku fundamentalistycznemu myśleniu praktykę kształcenia i wychowania.</p> <p>W opinii Komitetu, w instytucjach edukacyjnych, do których należy szkoła mamy kilka równorzędnych podmiotów edukacyjnych: nauczycieli, uczniów, rodziców, władze oświatowe. Ich wzajemne relacje powinny być oparte na demokratycznych zasadach współdecydowania, współpracy i współodpowiedzialności. Podstawą takich relacji jest wzajemne zaufanie. Natomiast opiniowany projekt w miejsce zaufania stawia opartą na podejrzliwości kontrolę. Proponuje on relacje wertykalne, które nie sprzyjają jakości pracy szkoły, nauczania i wychowania. Dla podniesienia jakości pracy szkoły, współdziałania w niej wszystkich podmiotów edukacji raczej preferowane powinny być relacje horyzontalne.</p> <p>Orientacja na procedury, biurokrację, władzę, kontrolę i zarządzanie lękiem nie sprzyjają rozwojowi. Przesuwają szkołę jako instytucje prorozwojową w stronę upolitycznionej instytucji wdrażającej do posłuszeństwa. Kurator realizuje politykę aktualnie rządzących. Szkoła podporządkowana władzy politycznej nie może uczyć samodzielności, niezależności, odwagi przedstawiania własnych argumentów, odpowiedzialności, krytyczności. W wymiarze indywidualnym nie stwarza uczącym się warunków do rozwoju, w wymiarze społecznym blokuje rozwój, staje się przeszkodą w procesie budowania innowacyjnego społeczeństwa wiedzy, odpowiedzialności, w procesie budowania społeczeństwa obywatelskiego.</p>	<p>W doktrynie prawa nadzór jest definiowany jako uprawnienie organu nadrzędnego do wywierania wpływu na działalność organu podporządkowanego (por. np. S. Jędrzejewski, H. Nowicki, Kontrola administracji publicznej. Kontrola a nadzór. Struktura systemu. Instytucje, Toruń 1995). Według innej definicji nadzór to oddziaływanie jednego podmiotu (nadzorującego) na inny podmiot (nadzorowany), które opiera się na szczegółowej kompetencji podmiotu nadzorującego uprawniającej go do władcze ingerowania w sferę praw i obowiązków podmiotu nadzorowanego (por. E. Knosala, Prawne układy sterowania w administracji publicznej, Katowice 1998).</p> <p>Przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wskazują środki, za pomocą których organ nadzoru pedagogicznego może oddziaływać na podmioty nadzorowane.</p> <p>Zgodnie z ww. ustawą dyrektorowi szkoły lub placówki mogą być wydawane zalecenia.</p> <p>Przewidziana w projektowanej ustawie procedura ma przeciwdziałać sytuacjom, w których dyrektor szkoły lub placówki uchyla się od realizacji zaleceń, np. dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom czy organizacji kształcenia zgodnie ze wskazaniem zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>Rodzice powinni mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenie lub inną organizację, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach w zakresie realizowanych zajęć.</p>
--	--	---

			<p>Minister Edukacji i Nauki umożliwi dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi. Jednak, podejmowanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi wymaga pozytywnej opinii (zgody) rady rodziców, która jest jednym z organów szkoły.</p> <p>Proponowana zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p>
		<p>W opinii Komitetu projekt ustawy prowadzi do pełnej władzy politycznej nad szkołą w sferze:</p> <ol style="list-style-type: none"> nadzoru pedagogicznego, programów i metod kształcenia, form i treści kształcenia, procesu oceniania pracy szkoły. <p>Nadzór pedagogiczny oparty ma być wyłącznie na narzędziach władzy a nie współpracy. Rola kuratora oświaty wzmocniona proponowanymi rozwiązaniami opierać się ma na pełnej, absolutnej i niepodważalnej władzy wykonawcy zaleceń administracji państwowej (bez gwarantowanej prawem możliwości odwołania się od decyzji kuratora)</p> <p>Rola dyrektora szkoły ma być podporządkowana w pełni decyzjom kuratora- reprezentanta władzy centralnej.</p> <p>Programy nauczania (dotyczące także zajęć dodatkowych) podzielono na dwa rodzaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzane przez administrację centralną (państwową) nie wymagają niczyjej akceptacji, nie podlegają ocenie, żadnej weryfikacji, - proponowane przez szkołę, nauczycieli, rodziców, uczniów, organizacje pozarządowe, poddane są biurokratycznej, wielostopniowej procedurze oceny z decydującym głosem kuratora. <p>W opinii Komitetu uczestnicy procesów edukacyjnych: rodzice/uczniowie/nauczyciele nie akceptujący jakiegś</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Proponowane zmiany w ramach nadzoru pedagogicznego służą poprawie skuteczności tego nadzoru, a w konsekwencji działaniu szkół i placówek zgodnie z przepisami prawa.</p> <p>Proponowane zmiany nie ograniczają możliwości działania stowarzyszeń i innych organizacji na terenie szkoły.</p> <p>Kurator oświaty powinien mieć możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez stowarzyszenia i inne organizacje zajęcia.</p> <p>Proponowana zmiana zobliguje stowarzyszenie lub inną organizację do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p>

		<p>zaproponowanej przez władzę centralną formy/programu nauczania są pozbawieni wpływu na programy, zajęcia, metody pracy szkoły, nie mają poczucia sprawstwa. Stają się biernymi wykonawcami poleceń władzy centralnej.</p> <p>Zachwiana jest tutaj zasada równowagi między podmiotami edukacyjnymi: kurator reprezentujący administrację centralną (w jego imieniu dyrektor) bezdyskusyjnie decyduje o programach, treściach, metodach i formach nauczania. Rodzice, nauczyciele, uczniowie są możliwości podejmowania decyzji w tym zakresie całkowicie pozbawieni - każda ich propozycja poddana ma być wielostopniowej, biurokratycznej procedurze z ostatecznym, decydującym głosem kuratora.</p>	
		<p>W opinii Komitetu proces oceniania pracy szkoły w całości przekazano kuratorowi.</p> <p>W procesie oceniania pracy szkoły wprowadzono zapis art. 2 - w art. 6a po ust. 7a dodaje się ust. 7b, który w całości przekazuje głos decydujący w sprawie oceny pracy szkoły kuratorowi, dyskredytując tym samym opinię organu prowadzącego szkołę. Samorządy sprowadzono do pozbawionego wpływu na jakość kształcenia formalnego organizatora tego procesu, finansującego go i rozliczanego przez władzę centralną.</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Zaproponowana zmiana w zakresie oceny pracy dyrektora szkoły nie miała na celu wzmocnienia pozycji organu sprawującego nadzór pedagogiczny, czy też ograniczenia praw organu prowadzącego, ale wzmocnienie praw osoby poddawanej ocenie, w celu zagwarantowania realizacji przysługujących jej uprawnień. Została ona zaprojektowana w związku z pojawiającymi się sytuacjami związanymi z niemożliwością zakończenia procedury oceniania pracy dyrektora szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – przez kuratora oświaty, z uwagi na nieuzyskanie porozumienia z organem prowadzącym co do ostatecznej oceny, jak również nieprzekazanie przez organ prowadzący oceny częściowej wykonywania przez dyrektora zadań, których nadzorowanie pozostaje w jego kompetencjach. Biorąc pod uwagę fakt, że nieuzyskanie przez dyrektora szkoły oceny jego pracy pozbawia go możliwości udziału w konkursie na to stanowisko czy też zajmowania innego stanowiska kierowniczego w szkole, jak również pozbawia go</p>

		<p>Zdaniem Komitetu opiniowany projekt zakłada pełną inwigilację nauczycieli przez Ministra. We wprowadzonym artykule 66b ust. 1, mówi, że „Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w celu umożliwienia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przeprowadzania analiz przyczyn nieobecności nauczycieli w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby, w tym monitorowania przyczyn, skali oraz cykliczności nieobecności, a także przygotowywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na potrzeby własne lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania badań, prognoz lub opracowań dotyczących nieobecności nauczycieli w pracy wskutek choroby, a także szacowania skutków finansowych zmian przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych, pozyskuje z bazy danych SIO dane nauczyciela”. Są wśród nich także dane choroby, z powodu której nauczyciel przebywa na zwolnieniu lekarskim.</p>	<p>możliwości ubiegania się o stopień nauczyciela dyplomowanego w przypadku gdy jest nauczycielem mianowanym, wprowadzenie rozwiązania, o którym mowa w art. 2 pkt 1 projektu ustawy jest uzasadnione.</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>Umożliwienie pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwoli na prowadzenie analiz związanych m. in. ze skutkami epidemii. Zapewnienie usług edukacyjnych jest priorytetowym działaniem państwa w związku z czym analizowanie wpływu epidemii jest zadaniem istotnym i koniecznym.</p> <p>Dane, którymi obecnie dysponuje ZUS, są niewystarczające do prowadzenia prac analitycznych w obszarze oświaty w zakresie absencji chorobowej osób ubezpieczonych oraz wydzielenia osób będących nauczycielami od pracowników administracyjnych. Pogłębiona analiza powinna obejmować również inne zmienne takie jak staż pracy czy stopień awansu zawodowego, żeby umożliwić zbudowanie precyzyjnych modeli prognostycznych.</p> <p>Ze względu na fakt, że w Systemie Informacji Oświatowej (SIO) są zbierane istotne dla ZUS informacje o nauczycielach, zakres danych z bazy SIO o nauczycielach w zakresie określonym w projekcie ustawy jest niezbędny do projektowania rozwiązań m. in. kryzysowych, związanych z COVID-19, które Rząd konsultuje z ZUS.</p> <p>Dane nie posłużą do wzmocnienia kontroli lub inwigilowania, tylko do analiz, które mają na celu</p>
--	--	--	---

			przygotowanie lepszych prognoz dotyczących wpływu epidemii na system oświaty.
29.	Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego	Zdaniem Związku zwiększenie liczby przedstawicieli kuratora oświaty w komisjach konkursowych na stanowisko dyrektora znacząco zakłóca równowagę pomiędzy głosami przedstawicieli władzy centralnej i samorządowej.	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany przede wszystkim do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły. Niewątpliwie organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej.</p> <p>Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ</p>

			<p>prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Jednocześnie wyjaśnić należy, że w związku ze zgłaszanymi w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zastrzeżeniami, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p>
		<p>Zdaniem Związku wprowadzenie dodatkowych przepisów karnych dotyczących pociągnięcia do odpowiedzialności osób kierujących szkołami nie wpłynie na skuteczność ochrony dzieci i młodzieży. Dyrektor nie jest w stanie samodzielnie zapobiec wielu współczesnym zagrożeniom, zatem ważniejsze jest tworzenie skutecznych mechanizmów prewencji i szybkiego reagowania na wyrządzoną krzywdę.</p>	<p>Wyjaśnienia Przedmiotowy projekt ustawy nie zawiera regulacji przewidujących możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności karnej dyrektorów szkół. Kwestie te zostały uregulowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (UD 227), którego wnioskodawcą jest Minister – Członek Rady Ministrów, Pan Michał Wójcik.</p>
		<p>W ocenie Związku wprowadzenie zapisów dotyczących konieczności uzyskiwania pozytywnej opinii kuratora oświaty przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych przez organizacje pozarządowe</p>	<p>Wyjaśnienia Zmiana zobliguje organizację pozarządową do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty</p>

		<p>może doprowadzić do dezorganizacji pracy szkół i pozbawić możliwości urozmaicenia procesu kształcenia i poszukiwania nowych skutecznych metod pracy z dziećmi i młodzieżą.</p>	<p>proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Kurator oświaty będzie miał 30 dni na wydanie opinii. Niewydanie opinii w ww. terminie będzie równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej.</p>
		<p>Zdaniem Związku zapisy projektu znacząco wzmacniają rolę kuratora oświaty kosztem władz samorządowych, co oznacza centralizację systemu oświaty, a co za tym idzie pozbawienie szkół możliwości odważnego i kreatywnego działania oraz szybkiego dostosowania się do potrzeb uczniów, rodziców i społeczności lokalnej.</p>	<p>Wyjaśnienia Kurator oświaty sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną szkół i placówek oświatowych, także w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć możliwość wpływu na realizowane w szkole przez stowarzyszenia i inne organizacje zajęcia, co wpłynie na jakość tych zajęć.</p>
30.	Rzecznik Praw Obywatelskich	<p>Rzecznik Praw Obywatelskich z niepokojem przyjął zapowiedź dotyczącą nowelizacji ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw, które mogą doprowadzić do znaczącej przebudowy ustroju szkolnego. Proponowane zmiany, w ocenie RPO, mogą skutkować ograniczeniem samorządności i zasady decentralizacji władzy publicznej, wynikającej m.in. z art. 15 i art. 166 Konstytucji RP, oraz naruszać zasadę pomocniczości określoną w preambule Konstytucji RP - zasady, które zabezpieczają ochronę praw obywatelskich.</p>	<p>Wyjaśnienia Zgodnie z art. 163 Konstytucji RP samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Zasada decentralizacji doznaje ograniczeń już na poziomie ustawy zasadniczej. Obowiązujący porządek prawny nie pozbawiałby więc ustawodawcy możliwości zwiększenia kompetencji kuratora oświaty kosztem organu prowadzącego. Niemniej jednak, zaproponowane rozwiązania wzmacniające kompetencje nadzorcze kuratora oświaty nie umniejszą kompetencji samorządów w zakresie edukacji publicznej. Tak jak dotychczas, pozostaną organami prowadzącymi szkoły.</p> <p>Zwiększenie uprawnień nadzorczych kuratora oświaty przyczynia się do zwiększenia praw obywatelskich. W szczególności zapewnia przestrzeganie przepisów prawa (oświatowego) przez dyrektorów szkół. W konsekwencji przyczynia się do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa,</p>

		<p>Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich proponowane zmiany w zakresie składu komisji konkursowej powoływanej w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w sposób znaczący zakłócają równowagę pomiędzy głosami przedstawicieli władzy samorządowej i centralnej. Niezrozumiała jest zwłaszcza zasada, że kuratorowi oświaty przysługuje pięć głosów, niezależnie od liczby przedstawicieli biorących udział w pracach komisji oraz możliwości dokonania przez nich oceny kandydata. W projektowanej ustawie planuje się wprowadzić regulację, zgodnie z którą prace komisji konkursowej będą prowadzone, jeżeli w posiedzeniu weźmie udział co najmniej czterech przedstawicieli, w tym co najmniej jeden przedstawiciel organu prowadzącego szkołę lub placówkę i jeden przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz przedstawiciel rady pedagogicznej lub rady rodziców. Istnieje jednak ryzyko, że takie rozwiązanie doprowadzi do marginalizacji organizacji związkowych. W przypadku powołania komisji czteroosobowej głos kuratora oświaty będzie decydujący, zatem będzie on mógł odrzucić każdy wybór lokalnej społeczności, który nie będzie mu z jakiś powodów odpowiadał. Uprzywilejowana pozycja kuratora oświaty sprawi, że trudno będzie mówić o relacjach partnerskich między organem prowadzącym a organem nadzoru pedagogicznego.</p>	<p>opieki i nauki. Stąd obawy RPO dotyczące naruszenia praw obywatelskich nie wydają się być uzasadnione.</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>Celem rozwiązań, które zostały zawarte w projekcie ustawy jest przede wszystkim wzmocnienie roli organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratorów oświaty, w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny przede wszystkim obowiązany jest do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania. W celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły.</p> <p>Wskazać należy, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zadań i kompetencji ma niewątpliwie najlepsze rozeznanie na temat wiedzy i umiejętności jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby mógł w pełni realizować zadania i obowiązki wynikające z zakresu działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły. W związku z tym, w projekcie ustawy proponuje się wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny m.in. w kwestii wyboru kandydata na</p>
--	--	--	--

			<p>stanowisko dyrektora poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej. Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania nie oznacza, że organ nadzoru pedagogicznego będzie samodzielnie wybierał kandydata na stanowisko dyrektora. Kompetencja ta nadal będzie należała do komisji konkursowej powołanej przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, w skład której oprócz przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego wchodzić będą – tak jak dotychczas – przedstawiciele rady pedagogicznej oraz rady rodziców, a także przedstawiciele organizacji związkowych.</p> <p>Jednocześnie wyjaśnić należy, że w związku ze zgłaszanymi w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zastrzeżeniami, co do możliwości dysponowania głosami przez przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w toku postępowania konkursowego, niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, uprzejmie wyjaśniamy, że w projekcie ustawy zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym organ sprawujący nadzór mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej i którym w głosowaniu niezależnie od powyższego zawsze przysługiwać miało łącznie pięć głosów. Z podobnego rozwiązania zrezygnowano również w przypadku przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.</p> <p>Z uwagi na powyższe, w projekcie ustawy odstępuje się również od określenia kworum niezbędnego do prac komisji konkursowej. Tak więc przepis stanowiący o kworum niezbędnym, aby komisja</p>
--	--	--	---

			<p>konkursowa mogła obradować pozostanie w dotychczasowym brzmieniu określonym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły podstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej.</p>
		<p>Szczególny sprzeciw Rzecznika Praw Obywatelskich budzi zapowiedź wprowadzenia szybkiej ścieżki odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce. Kurator oświaty będzie mógł złożyć wniosek do organu prowadzącego szkołę o odwołanie dyrektora w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, jeśli dyrektor nie zrealizuje we wskazanym terminie zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Ma to nastąpić w ciągu 14 dni. W przeciwnym razie z upływem terminu wygaśnie powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki. Stwierdzenia wygaśnięcia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki dokona organ sprawujący nadzór pedagogiczny, o czym niezwłocznie poinformuje organ prowadzący szkołę lub placówkę. Z doświadczeń RPO wynika, że zalecenia wydane przez kuratorów oświaty bywają trudne do realizacji z uwagi na duży stopień ogólności. Ponadto zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mogą dotyczyć każdego aspektu pracy szkoły, zaś zastrzeżenia bywają ujęte w sposób ogólnikowy. Budzi to obawy, że odwołanie dyrektora może nastąpić z dowolnego powodu. Jednocześnie odbiera się uprawnienia organom prowadzącym, gdyż nawet w przypadku braku ich zgody nastąpi zmiana na stanowisku dyrektora szkoły. Tak znacząca ingerencja w proces prowadzenia szkoły nie znajduje wystarczającego uzasadnienia, ponieważ sam autor projektu przyznaje, że „brak realizacji zaleceń przez dyrektorów szkół lub placówek oraz uniemożliwianie przeprowadzenia w szkole lub</p>	<p>Wyjaśnienia Odnosząc się do kwestii związanych z wprowadzeniem możliwości wystąpienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, należy podkreślić, że zanim to nastąpi, organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie miał możliwość wezwania dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń. Dyrektor szkoły lub placówki będzie miał natomiast 7 dni na przekazanie ww. wyjaśnień organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł zaś w terminie 7 dni od dnia otrzymania wyjaśnień lub upływu terminu na ich przekazanie wyznaczyć dyrektorowi szkoły lub placówki ostateczny termin realizacji tych zaleceń. Dopiero niezrealizowanie przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie wyznaczonym przez ww. organ pozwoli temu organowi wystąpić do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.</p>

		<p>placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego nie jest częstym zjawiskiem”.</p>	<p>Wyjaśnić należy, że w ramach nadzoru pedagogicznego dyrektorom szkół i placówek mogą być wydawane zalecenia. Stosownie do szczegółowych rozwiązań dotyczących nadzoru pedagogicznego zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551, z późn. zm.) zalecenia wydawane są w protokole kontroli. W przepisach wskazano jakie elementy powinien zawierać protokół kontroli. W dokumencie tym zamieszczane są m.in. tematyka kontroli, opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości. Zalecenia zawsze wydawane są w odniesieniu do ustalonego stanu faktycznego. Nawet jeżeli zalecenie zostało sformułowane w sposób ogólny, to w powiązaniu z ustalonym stanem faktycznym dyrektor szkoły lub placówki nie powinien mieć wątpliwości co do tego, jakie działania powinien podjąć lub jakich działań powinien zaniechać w związku z zaleceniem.</p> <p>Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, że dyrektor szkoły lub placówki – stosownie do przepisów art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
--	--	--	---

			2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.
		<p>W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich zamiarem ustawodawcy jest odebranie wójtom, burmistrzom lub prezydentom uprawnienia do odwołania dyrektora w przypadkach szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Konieczne będzie uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty lub ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, co postrzegane jest jako kolejny dowód na brak zaufania władz centralnych do samorządów. Ponadto kurator oświaty ma decydować o ostatecznym wyniku oceny pracy dyrektora szkoły oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli. Aktualnie należy wypracować porozumienie między kuratorem a wójtem, burmistrzem lub prezydentem, co pozwala na prowadzenie dialogu i osiągnięcie kompromisu.</p>	<p>Wyjaśnienia W odniesieniu do zmian w zakresie odwoływania dyrektora szkoły w przypadkach szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, polegających na wprowadzeniu obowiązku uprzedniego uzyskania przez organ prowadzący szkołę pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie, należy podkreślić, że zaprojektowano je w związku ze zgłaszanymi przez kuratorów oświaty oraz dyrektorów szkół, sygnałami o działaniach organów prowadzących szkoły niezgodnych z przepisami prawa. Wskazać należy, że w obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, odwołanie nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu, na co wskazuje bogate orzecznictwo sądów administracyjnych oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie. Przy czym wyjaśnić należy, że opinię kuratora oświaty w powyższym zakresie w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, którą jednostka samorządu</p>

		<p>terytorialnego może zaskarżyć do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do zmian w zakresie oceny pracy dyrektora szkoły, należy wyjaśnić, że zostały one zaprojektowane w związku z pojawiającymi się sytuacjami związanymi z niemożliwością zakończenia procedury oceniania pracy dyrektora szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – przez kuratora oświaty, z uwagi na nieuzyskanie porozumienia z organem prowadzącym co do ostatecznej oceny, jak również nieprzekazanie przez organ prowadzący oceny częściowej wykonywania przez dyrektora zadań, których nadzorowanie pozostaje w jego kompetencjach. Z uwagi na fakt, że uzyskanie oceny pracy na odpowiednim poziomie daje możliwość udziału w postępowaniu konkursowym na stanowisko dyrektora szkoły, jak również jest jednym z warunków niezbędnych w przypadku ubiegania się przez dyrektora będącego nauczycielem mianowanym o stopień nauczyciela dyplomowanego, w przepisach zaproponowano wprowadzenie dodatkowej regulacji, zgodnie z którą w przypadku gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – kurator oświaty, nie uzyska porozumienia z organem prowadzącym szkołę albo placówkę w sprawie oceny pracy tego dyrektora w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu oceny, rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmie</p>
--	--	---

		<p>W projektowanej ustawie wprowadza się możliwość wydania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę polecenia niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce oraz określa się konsekwencje wynikające z braku realizacji tego polecenia. Ma to pozwolić kuratorom oświaty na skuteczne reagowanie na napotykaną problemy uniemożliwiające wykonanie czynności nadzoru pedagogicznego w niepublicznej szkole (np. brak kontaktu z dyrektorem albo osobą prowadzącą szkołę, brak odpowiedzi na pisma, nieudostępnianie dokumentacji). Konsekwencją niezrealizowania polecenia kuratora oświaty może być wykreślenie danej szkoły lub placówki z ewidencji, a w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach szkoły publicznej - cofnięcie tych uprawnień przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zdaniem RPO proponowane rozwiązanie nadaje organowi nadzoru dominującą pozycję, zaś utrata statusu szkoły może stanowić sankcję nieproporcjonalną do zarzuconych zaniechań. Tak jak w przypadku odwołania dyrektora szkoły lub placówki, na obecnym etapie w projekcie ustawy nie przewidziano drogi odwoławczej. Jednoosobowy organ, którego działania mogą być uznaniowe lub obarczone błędem, ma zyskać ogromną władzę nad poszczególnymi szkołami, zaś jego decyzje nie będą mogły być skutecznie kwestionowane.</p>	<p>odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny albo kurator oświaty, po uprzednim rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego szkołę albo placówkę doskonalenia nauczycieli w tym zakresie.</p> <p>Wyjaśnienia</p> <p>Nie można zgodzić się z prezentowaną przez RPO – w odniesieniu do projektowanych zmian dotyczących nadzoru pedagogicznego nad szkołami niepublicznymi – tezą, że jednoosobowy organ, którego działania mogą być uznaniowe lub obarczone błędem, ma zyskać ogromną władzę nad poszczególnymi szkołami.</p> <p>Jak podkreślono w zgłoszeniu do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów istotny w tej sprawie jest fakt, że sytuacje te (np. brak kontaktu z dyrektorem albo osobą prowadzącą szkołę, brak odpowiedzi na pisma, nieudostępnianie dokumentacji) najczęściej dotyczą szkół i placówek, w których przeprowadzenie czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego zaplanowano w związku ze skargami w sprawie ich funkcjonowania, zgłoszonymi do organu sprawującego nadzór pedagogiczny przez rodziców, pełnoletnich uczniów, nauczycieli lub inne podmioty. W świetle przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 55 ust. 3) nauczyciele (zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych) wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wstępu do szkół i placówek; 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu
--	--	--	---

			<p>nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy;</p> <p>3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15 ww. ustawy, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć;</p> <p>4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;</p> <p>5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;</p> <p>6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.</p> <p>Uniemożliwienie przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę wykonania w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, o których mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy, jest nieprzezwyciężaniem przepisów prawa. Takie sytuacje nie powinny mieć miejsca. Przewidziana w przepisach sankcja pozwoli na wyeliminowanie występowania niezgodnych z prawem sytuacji polegających na uniemożliwieniu przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce niepublicznej.</p>
		<p>Projekt ustawy przewiduje także wprowadzenie możliwości złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wiążącego wniosku do organu prowadzącego szkołę o zawieszenie dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków, przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę. W ocenie RPO obecnie obowiązujące przepisy pozwalają na skuteczne reagowanie w sytuacji, gdy</p>	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Odnosząc się do kwestii dotyczących wprowadzenia możliwości wystąpienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o zawieszenie dyrektora szkoły, jeszcze przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, należy wyjaśnić, że będzie to miało miejsce w sytuacji, gdy organ</p>

		<p>zagrożone jest bezpieczeństwo uczniów w czasie zajęć szkolnych. W takich przypadkach konieczne jest zawiadomienie organów ścigania. Z uwagi na niejasność przepisów RPO uważa, że minister odpowiedzialny za projekt ustawy powinien wyjaśnić, jakie sprawy niecierpiące zwłoki mogłyby uzasadniać zawieszenie dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków na wiążący wniosek kuratora.</p>	<p>sprawujący nadzór pedagogiczny w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego stwierdzi uchybienia związane z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę. Przy czym wprowadzenie tego rozwiązania będzie dotyczyło wyłącznie spraw niecierpiących zwłoki, tj. wymagających natychmiastowego wyeliminowania zagrożenia dla dobra uczniów. Jednocześnie powyższe nie pozbawi tego dyrektora prawa do złożenia odwołania od decyzji o zawieszeniu go w pełnieniu obowiązków, tak jak ma to miejsce w przypadku podjęcia przez organ prowadzący daną szkołę decyzji o zawieszeniu dyrektora tej szkoły w pełnieniu obowiązków przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, o ile sam uzna, że jest to sprawa niecierpiąca zwłoki. Instytucja zawieszenia dyrektora przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego już funkcjonuje w obowiązującym porządku prawnym – art. 85t ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Decyzję taką podejmuje obecnie organ prowadzący. Nowelizacja zakłada więc jedynie wnioskowanie kuratora oświaty o zawieszenie dyrektora szkoły w sprawach niecierpiących zwłoki. Co jest o tyle uzasadnione, że kurator oświaty prowadząc nadzór może uzyskać wiedzę o nieprawidłowościach przed organem prowadzącym.</p>
		<p>Rzecznik Praw Obywatelskich z troską zauważa, że pomimo wcześniejszych negatywnych opinii powraca koncepcja wprowadzenia większego nadzoru nad zajęciami prowadzonymi przez stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki. W praktyce proponowane w projekcie ustawy procedury zdezorganizują pracę szkół i doprowadzą</p>	<p>Wyjaśnienia Minister Edukacji i Nauki umożliwi dyrektorom szkół i placówek współpracę z organizacjami pozarządowymi. Jednak, podejmowanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi wymaga zgody rady rodziców, która jest jednym z organów szkoły i regulacja ta nie ulega zmianie. Opinia kuratora oświaty będzie dotyczyła zgodności prowadzonych</p>

	<p>do ograniczenia liczby zajęć organizowanych w szkołach. Już teraz można zaobserwować mrozący efekt kontroli przeprowadzanych w szkołach w związku z określonymi projektami edukacyjnymi i społecznymi podejmowanymi przez szkoły. Dotyczy to zwłaszcza tematów, które przez osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie systemu oświaty odbierane są jako kontrowersyjne. RPO zwrócił uwagę, że wciąż otrzymuje sygnały od młodych obywateli, że brakuje im w szkołach edukacji antydyskryminacyjnej, obywatelskiej czy klimatycznej. Chociaż rodzice często podzielają poglądy swoich dzieci w tym zakresie, to kurator oświaty będzie miał decydujący wpływ na to, czy dana organizacja lub stowarzyszenie będzie mogła wykonywać swoje statutowe zadania. Może to mieć negatywny wpływ na prawo do nauki, a także na prawo rodziców do wychowywania swoich dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Już dzisiaj muszą oni wyrazić zgodę na udział swoich dzieci w dodatkowych zajęciach, zatem dodatkowa ingerencja kuratorów oświaty może budzić ich sprzeciw. Działalność organizacji i stowarzyszeń edukacyjnych stanowi cenne uzupełnienie pracy szkół. Urozmaicają one życie szkolne, czynią naukę ciekawszą, wspierają rozwój uczniów i uczennic, zachęcają ich do dalszych poszukiwań. Dlatego też, zdaniem RPO, niesprawiedliwe i niepotrzebne jest budowanie wokół ich działań atmosfery podejrzliwości. Wymaganie od trenerów i instruktorów podawania z dużym wyprzedzeniem wszystkich materiałów osądowi kuratora może wpłynąć negatywnie na ich pracę, osłabiając motywację i zmniejszając zaangażowanie. Może być także odbierane jako wyraz nieufności co do ich zamiarów i kompetencji. Skuteczność i sens tak drobiazgowej kontroli treści budzi wątpliwości z uwagi na ogromną liczbę szkół, jakie podlegają nadzorowi poszczególnego kuratora, oraz co za tym idzie, realnych możliwości organu rzetelnej oceny wszystkich przedstawianych mu materiałów.</p>	<p>zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.</p> <p>Zwiększenie uprawnień nadzorczych kuratora oświaty przyczynia się do zwiększenia praw obywatelskich. W szczególności zapewnia przestrzeganie przepisów prawa (oświatowego) przez dyrektorów szkół. W konsekwencji przyczynia się do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa, opieki i nauki. Stąd obawy RPO dotyczące naruszenia praw obywatelskich nie wydają się być uzasadnione.</p> <p>Współpraca kuratora oświaty z organizacjami pozarządowymi jest istotnym elementem jego pracy. Nie ma więc wątpliwości, że i w tym zakresie kurator oświaty powinien mieć wiedzę i możliwość wpływu na prowadzone w szkole przez stowarzyszenia i inne organizacje zajęcia z uczniami. Proponowana zmiana zobliguje stowarzyszenia i inne organizacje do przygotowania rzetelnej informacji dotyczącej oferty proponowanej szkole. Będzie to miało istotny wpływ na jakość organizowanych w szkole zajęć.</p> <p>Proces kształcenia i wychowania w polskich szkołach jest prowadzony zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego. Wszyscy uczniowie realizują te same treści nauczania, a więc mają równe szanse w przygotowaniu do dalszej edukacji. Treści nauczania i wychowania dotyczące kształtowania postawy przeciwstawiania się i przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, ksenofobii i innym formom nietolerancji, w szczególności dotyczą edukacji obywatelskiej i historycznej. Są stałymi i obowiązkowymi obszarami kształcenia ogólnego,</p>
--	--	--

			<p>realizowanymi w odpowiednim zakresie na wszystkich etapach edukacji. Podstawa programowa jasno określa obowiązkowe wymagania dotyczące wiedzy, umiejętności i postaw, w jakie powinien zostać wyposażony każdy uczeń kończący dany etap edukacyjny. Cele kształcenia i treści nauczania oraz zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły ustalone w podstawie programowej są uwzględniane w programach nauczania i podczas realizacji zajęć z wychowawcą.</p> <p>Podstawa programowa wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, a także dla szkół ponadpodstawowych, kładzie nacisk na kształtowanie oraz wzmacnianie kompetencji społecznych i obywatelskich uczniów oraz wprowadza ucznia w świat wartości (tożsamości indywidualnej, godności własnej, szacunku i otwartości na innych). Powyższe treści realizowane są podczas nauczania przedmiotowego, ale w proces wychowania zaangażowani powinni być wszyscy nauczyciele w szkole.</p> <p>Prawidłowa realizacja podstaw programowych w połączeniu z działaniami określonymi w programie wychowawczo-profilaktycznym (w wyniku diagnozy potrzeb i problemów danej społeczności szkolnej) zapewniają we właściwym stopniu realizację treści związanych z tzw. edukacją antydyskryminacyjną. Nadzór pedagogiczny w szkole i placówce sprawuje jej dyrektor, a nad szkołami i placówkami mającymi siedzibę na obszarze danego województwa – właściwy terytorialnie kurator oświaty.</p> <p>Odnosząc się do kwestii dotyczących działalności organizacji pozarządowych w szkołach, informuję, że przepisy oświatowe opisują procedurę, której</p>
--	--	--	---

			wykonanie (z udziałem rady rodziców) może wzbogacać ofertę dydaktyczną konkretnej szkoły. W związku z tym, że jest to aktywność wspierająca szkołę nie może się ona wiązać z realizacją zadań obowiązkowych dla ucznia. Rodzice ucznia mogą również zdecydować o odmowie uczestnictwa w takich zajęciach.
--	--	--	---

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI¹⁾

z dnia

w sprawie organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Na podstawie art. 125a ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 i .....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w:

- 1) przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego;
- 2) szkołach wszystkich typów;
- 3) placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 3–8 i 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

§ 2. Ilekroć w przepisach rozporządzenia jest mowa o dyrektorze szkoły, należy przez to rozumieć również dyrektora przedszkola lub placówki oraz osobę kierującą inną formą wychowania przedszkolnego – w przypadku innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne.

§ 3. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są organizowane w oddziałach, grupie oddziałowej, grupie międzyoddziałowej, grupie klasowej lub grupie międzyklasowej.

§ 4. Godzina lekcyjna zajęć edukacyjnych prowadzonych przez nauczyciela z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość trwa 45 minut. W uzasadnionych

---

¹⁾ Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. poz. 1848 i 2335).

przypadkach dyrektor szkoły może dopuścić prowadzenie tych zajęć w czasie nie krótszym niż 30 minut i nie dłuższym niż 60 minut.

§ 5. W okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dyrektor szkoły zapewnia każdemu uczniowi i rodzicom możliwość indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz przekazuje uczniom i rodzicom informację o formie i terminach tych konsultacji. W miarę możliwości konsultacje te powinny odbywać się w bezpośrednim kontakcie ucznia z nauczycielem.

§ 6. 1. W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły, w porozumieniu z radą pedagogiczną, może czasowo zmodyfikować odpowiednio tygodniowy rozkład zajęć lub semestralny rozkład zajęć w zakresie prowadzonych w szkole zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2. O modyfikacji tygodniowego rozkładu zajęć lub semestralnego rozkładu zajęć, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły niezwłocznie informuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

§ 7. 1. W przypadku uczniów, którzy w okresie zawieszenia zajęć z uwagi na rodzaj niepełnosprawności nie mogą realizować zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w miejscu zamieszkania, dyrektor szkoły, na wniosek rodziców ucznia, organizuje dla tego ucznia zajęcia na terenie szkoły:

- 1) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem lub inną osobą prowadzącą zajęcia lub
  - 2) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
- o ile jest możliwe zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły i na danym terenie nie występują zdarzenia, które mogą zagrozić bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów.

2. W przypadku uczniów, którzy w okresie zawieszenia zajęć, z uwagi na trudną sytuację rodzinną nie mogą realizować zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w miejscu zamieszkania, dyrektor szkoły, na wniosek rodziców ucznia, może zorganizować dla tego ucznia zajęcia na terenie szkoły:

- 1) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem lub inną osobą prowadzącą zajęcia lub
  - 2) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
- o ile możliwe jest zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły i na danym terenie nie występują zdarzenia, które mogą zagrozić bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów.

3. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy nie jest możliwe zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły, dyrektor szkoły może zorganizować zajęcia dla ucznia, o którym mowa w ust. 1 i 2, w innym miejscu.

§ 8. W okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mogą być organizowane dla uczniów krajoznawstwo i turystyka, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, o ile nie jest zagrożone bezpieczeństwo lub zdrowie uczniów.

§ 9. W przypadku odstąpienia od organizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o którym mowa w art. 125a ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, nauczyciele mogą w okresie zawieszenia zajęć w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce przekazywać lub informować rodziców oraz uczniów o dostępnych materiałach i możliwych formach ich realizacji przez dziecko lub ucznia w miejscu zamieszkania.

§ 10. W okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dyrektor szkoły koordynuje współpracę nauczycieli z uczniami lub rodzicami, uwzględniając potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne dzieci i uczniów.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r.

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 125a ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 i ...), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”.

Zgodnie z art. 125a ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczniów, konieczność zapewnienia uczniom i rodzicom indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz właściwego przebiegu procesu kształcenia.

Zgodnie z art. 125a ust. 1 i 2 ustawy – Prawo oświatowe w przypadku zawieszenia zajęć na okres powyżej dwóch dni w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki albo osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego są obowiązani od trzeciego dnia zawieszenia zajęć zorganizować zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zawieszenie zajęć może nastąpić w razie wystąpienia na danym terenie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, nieodpowiedniej temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną lub innego nadzwyczajnego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów (w przypadkach określonych w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, tj. obecnie w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2020 r. poz. 1520).

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki organizowania i prowadzenia wymienionych zajęć w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach wszystkich typów oraz placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 3–8 i 10 ustawy – Prawo oświatowe.

Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość będą organizowane w oddziałach, grupie oddziałowej, grupie międzyoddziałowej, grupie klasowej lub grupie międzyklasowej. Godzina lekcyjna zajęć edukacyjnych prowadzonych przez nauczyciela z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość będzie trwać 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dyrektor będzie mógł dopuścić prowadzenie tych zajęć w czasie nie krótszym niż 30 minut i nie dłuższym niż 60 minut.

Organizując zajęcia należy mieć na uwadze w szczególności indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczniów, konieczność zapewnienia uczniom i rodzicom indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz zapewnienie właściwego przebiegu kształcenia. Dlatego też, opierając się na sprawdzonych w praktyce rozwiązaniach obowiązujących w okresie ograniczonego funkcjonowania jednostek systemu oświaty z powodu epidemii COVID-19 dotyczących współpracy szkoły z rodzicami, w projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzić regulację zobowiązującą dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki do zapewnienia w okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość każdemu uczniowi i rodzicom indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia. W miarę możliwości (jeżeli nie zagraża to zdrowiu lub bezpieczeństwu uczniów) konsultacje powinny odbywać się w bezpośrednim kontakcie ucznia z nauczycielem.

W uzasadnionych przypadkach dyrektor w porozumieniu z radą pedagogiczną będzie mógł czasowo zmodyfikować odpowiednio tygodniowy rozkład zajęć lub semestralny rozkład zajęć w zakresie prowadzonych w szkole zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. O modyfikacji tygodniowego rozkładu zajęć lub semestralnego rozkładu zajęć, dyrektor będzie obowiązany niezwłocznie poinformować organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Przewiduje się także szczególne rozwiązania w przypadku uczniów, którzy w okresie zawieszenia zajęć z uwagi na rodzaj niepełnosprawności nie mogą realizować zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w miejscu zamieszkania. W odniesieniu do tej grupy uczniów dyrektor na wniosek rodziców ucznia będzie obowiązany zorganizować dla tego ucznia zajęcia na terenie szkoły:

- 1) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem lub inną osobą prowadzącą zajęcia lub
- 2) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
– o ile będzie możliwe zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły i na danym terenie nie występują zdarzenia, które mogą zagrozić bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów.

Z kolei w przypadku uczniów, którzy w okresie zawieszenia zajęć, z uwagi na trudną sytuację rodzinną, nie mogą realizować zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w miejscu zamieszkania, dyrektor na wniosek rodziców ucznia będzie miał możliwość zorganizować dla tego ucznia zajęcia na terenie szkoły:

- 1) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem lub inną osobą prowadzącą zajęcia lub
- 2) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
– o ile będzie możliwe zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły i na danym terenie nie występują zdarzenia, które mogą zagrozić bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów.

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy nie będzie możliwe zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły, dyrektor będzie mógł dla wymienionych uczniów zorganizować zajęcia w innym miejscu, np. w bibliotece.

Dopuszcza się także, o ile nie jest zagrożone bezpieczeństwo lub zdrowie uczniów, aby w okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość możliwe było organizowanie dla uczniów krajoznawstwa i turystyki, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy – Prawo oświatowe.

W okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dyrektor szkoły koordynuje współpracę nauczycieli z uczniami lub rodzicami, uwzględniając potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne dzieci i uczniów.

W przypadku odstąpienia od organizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o którym mowa w art. 125a ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe, nauczyciele będą mogli przekazywać i informować uczniów i rodziców o dostępnych materiałach i możliwych formach ich realizacji przez dziecko lub ucznia w miejscu zamieszkania.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2022 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Przedmiot regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu Tomasz Rzymkowski</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Monika Łukaszewicz naczelnik wydziału w Departamencie Kształcenia Ogólnego; tel. 223474717 e-mail: Monika.Lukaszewicz@mein.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22 listopada 2021 r.</p> <p>Źródło art. 125a ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 i ... ..)</p> <p>Nr w Wykazie prac...</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 125a ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe i wynika z potrzeby uregulowania szczegółowych warunków organizowania i prowadzenia dla uczniów wymienionych zajęć w sytuacji, gdy nie jest możliwe prowadzenie zajęć w tradycyjny sposób na terenie jednostki systemu oświaty z powodu zawieszenia zajęć ze względu na wystąpienie na danym terenie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, nieodpowiedniej temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną lub innego nadzwyczajnego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się, aby od roku szkolnego 2022/2023 r., podobnie jak podczas epidemii COVID-19 r., dyrektor przedszkola, szkoły i placówki albo osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego byli obowiązani do zorganizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji, gdy zajęcia w szkole zostaną zawieszono w przypadkach wskazanych w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604) oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2020 r. poz. 1520).

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach wszystkich typów oraz placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 3–8 i 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Organizując zajęcia należy mieć na uwadze w szczególności indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczniów, konieczność zapewnienia uczniom i rodzicom indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz zapewnienie właściwego przebiegu kształcenia. Dlatego też, opierając się na sprawdzonych w praktyce rozwiązaniach obowiązujących w okresie

ograniczonego funkcjonowania jednostek systemu oświaty z powodu epidemii COVID-19 dotyczących współpracy szkoły z rodzicami, w projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzić regulację zobowiązującą dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki do zapewnienia w okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość każdemu uczniowi i rodzicom indywidualnych konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia. Konsultacje te w miarę możliwości powinny odbywać się w bezpośrednim kontakcie ucznia z nauczycielem.

W uzasadnionych przypadkach dyrektor w porozumieniu z radą pedagogiczną będzie mógł czasowo zmodyfikować odpowiednio tygodniowy rozkład zajęć lub semestralny rozkład zajęć w zakresie prowadzonych w szkole zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. O modyfikacji tygodniowego rozkładu zajęć lub semestralnego rozkładu zajęć dyrektor będzie obowiązany niezwłocznie poinformować organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Przewiduje się także szczególne rozwiązania w przypadku uczniów, którzy w okresie zawieszenia zajęć z uwagi na rodzaj niepełnosprawności nie mogą realizować zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w miejscu zamieszkania. W odniesieniu do tej grupy uczniów dyrektor na wniosek rodziców ucznia będzie obowiązany zorganizować dla tego ucznia zajęcia na terenie szkoły:

- 1) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem lub inną osobą prowadzącą zajęcia lub
- 2) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
– o ile możliwe będzie zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły i na danym terenie nie występują zdarzenia, które mogą zagrozić bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów.

Z kolei w przypadku uczniów, którzy w okresie zawieszenia zajęć, z uwagi na trudną sytuację rodzinną, nie mogą realizować zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w miejscu zamieszkania, dyrektor na wniosek rodziców ucznia będzie miał możliwość zorganizować dla tego ucznia zajęcia na terenie szkoły:

- 1) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem lub inną osobą prowadzącą zajęcia lub
- 2) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
– o ile możliwe będzie zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły i na danym terenie nie występują zdarzenia, które mogą zagrozić bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów.

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy nie będzie możliwe zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki na terenie szkoły, dyrektor będzie mógł dla tych uczniów zorganizować zajęcia w innym miejscu, np. w bibliotece.

Dopuszcza się także, o ile nie jest zagrożone bezpieczeństwo lub zdrowie uczniów, aby w okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość możliwe było organizowanie dla uczniów krajoznawstwa i turystyki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy – Prawo oświatowe.

W okresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dyrektor szkoły koordynuje współpracę nauczycieli z uczniami lub rodzicami, uwzględniając potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne dzieci i uczniów.

W przypadku odstąpienia od organizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o którym mowa w art. 125a ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe, nauczyciele będą mogli przekazywać i informować uczniów i rodziców o dostępnych materiałach i możliwych formach ich realizacji przez dziecko lub ucznia w miejscu zamieszkania.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W krajach Unii Europejskiej zasady funkcjonowania szkół i placówek regulowane są przepisami prawa krajowego. Wszystkie kraje OECD/UE w 2020 r. i 2021 r. zastosowały specjalne rozwiązania

dotyczące funkcjonowania szkół i placówek w okresie pandemii spowodowanej wirusem SARS-Cov-2.													
4. Podmioty, na które oddziałuje projekt													
Grupa	Wielkość		Źródło danych					Oddziaływanie					
Dyrektorzy publicznych przedszkoli, szkół i placówek	21 529		System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30.09.2020 r.					Organizacja szkół i placówek					
Dyrektorzy niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek	5 837		System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)					Organizacja szkół i placówek					
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji													
Z uwagi na wagę sprawy projekt rozporządzenia zostanie przekazany do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.													
6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z 2020 r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zaproponowane rozwiązania wpłyną na sytuację społeczną rodziny i uczniów przez zachowanie ciągłości procesu edukacyjnego w zakresie umożliwienia uczniom uczestniczenia w zajęciach, także w sytuacji gdy nie będzie możliwe prowadzenie zajęć w tradycyjny sposób na terenie jednostki systemu oświaty z powodu zawieszenia zajęć.						
	osoby starsze i niepełnosprawne	Zmiany będą mieć wpływ na sytuację społeczną osób niepełnosprawnych, gwarantując ciągłość procesu kształcenia i wychowania.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy			
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:					☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:			
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.					☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy			
Komentarz:								

9. Wpływ na rynek pracy		
Nie dotyczy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2022 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie zakłada się ewaluacji efektów rozporządzenia.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie typów publicznych szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, którym mogą być podporządkowane szkoły filialne

Na podstawie art. 112a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Szkole muzycznej I stopnia może być podporządkowana szkoła filialna po spełnieniu warunków określonych w art. 112a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER KULTURY I
DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

---

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1951).

UZASADNIENIE

Podstawą wydania rozporządzenia jest art. 112a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 i ...), zwanej dalej „ustawą”. Projekt rozporządzenia określa typ publicznej szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, której może być podporządkowana szkoła filialna. Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, szkoły filialne będą mogły być prowadzone wyłącznie przez szkoły muzyczne I stopnia po spełnieniu warunków określonych w art. 112a ustawy.

Przedmiotowe rozporządzenie jest pierwszym rozporządzeniem, które wskazuje typ szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, która może posiadać szkoły filialne. Upoważnienie do wydania rozporządzenia zostało wprowadzone do ustawy na mocy ustawy z dnia..... o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...).

Projekt zakłada wejście w życie rozporządzenia po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Rozporządzenie nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Rozporządzanie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie typów publicznych szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, którym mogą być podporządkowane szkoły filialne</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Zwinogrodzka Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Wartak, Dyrektor Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej, tel. 22 55 15 590, adres e-mail: dek@kulturaisport.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22.11.2021 r.</p> <p>Źródło Art. 112a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 i .....)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczącym projektów rozporządzeń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – ...</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie określa typ publicznej szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, której może być podporządkowana szkoła filialna. Upoważnienie do wydania rozporządzenia zostało wprowadzone do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe na mocy ustawy z dnia..... o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...). Podstawą wydania rozporządzenia jest art. 112a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia określa typ publicznej szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, której może być podporządkowana szkoła filialna. Szkoły filialne będą mogły być prowadzone wyłącznie przez szkoły muzyczne I stopnia po spełnieniu warunków określonych w art. 112a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Utworzenie szkoły filialnej ma być rozwiązaniem stosowanym w sytuacji wyjątkowej. Uzasadnienie dla wyrażenia zgody na założenie szkoły filialnej może wynikać wyłącznie z istotnych trudności w dostępie do kształcenia artystycznego, ze względu na istniejącą sieć szkół artystycznych danego typu funkcjonujących w danym regionie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych na temat rozwiązań podobnych sytuacji w innych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Szkoły muzyczne I stopnia prowadzone przez ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego albo przez jednostki samorządu terytorialnego	339	MKiDN	Możliwość uzyskania zgody na posiadanie szkoły filialnej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie skierowany do zaopiniowania przez następujące podmioty i partnerów społecznych:

- 1) Radę do Spraw Szkolnictwa Artystycznego;
- 2) Polską Radę Muzyczną;
- 3) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;

- 4) Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Artystycznych PRO ARTE;
  - 5) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
  - 6) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”;
  - 7) Sekcję Krajową Pracowników Szkół Artystycznych Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”;
  - 8) Federację Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki;
  - 9) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
  - 10) Związek Zawodowy „Kontra”;
  - 11) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata”;
  - 12) Forum Związków Zawodowych.
- Projekt rozporządzenia zostanie także przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
Wyniki konsultacji publicznych oraz opiniowania projektu zostaną przedstawione po ich przeprowadzeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wprowadzana regulacja nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane zmiany nie będą skutkować na rynek pracy – nie spowodują znaczących zmian w zatrudnieniu nauczycieli.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie planuje się przeprowadzania ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		